

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ELAZIĞ-HARPUT MÜZİK FOLKLORU

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Savaş EKİCİ

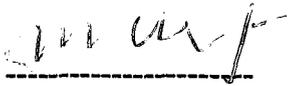
93881

Enstitü Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı

Enstitü Bilim Dalı: Halkbilimi

Bu tez...../...../2000 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği/Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Jüri Başkanı

Prof. Dr. Mehmet
ALPARGU

Jüri Üyesi

Jüri Üyesi

Yrd. Doç. Dr. M. Emin BERTAN

ÖNSÖZ

Türkler'in Anadolu'da ki en eski şehirlerinden biri olan Harput; gerek Türk kültürü gerekse Türk müziği açısından önemli bir bölgedir. Bu yörede icra edilen müzikte, geçmişi çok eskilere dayanan bir takım kültür unsurlarını görmek mümkündür. Yapısı; geleneksel sanat müziği ile geleneksel halk müziğinin, biraz da tasavvuf müziği ile harmanlanmış şekli gibidir. Bu nedenle Türk müziğinin kökeni araştırıldığında başvurulacak önemli merkezlerden biridir.

Bir yüksek lisans tezi olmanın yanında memleketime hizmet olarak da düşündüğüm bu çalışma; yaklaşık üç yıllık yoğun bir çaba sonucunda ortaya çıkarılabilmektedir. Fakat Harput müziği, daha uzun süreli çalışmalarla dahi bitirilemeyecek derecede zenginliğe sahiptir.

Uzun süredir çalışmayı düşündüğüm bu konuyu bana veren, gerek bilimsel olarak, gerekse konunun uzmanı olarak yol gösteren ve yardımcı olan Hocam Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU'ya; zaman zaman geleneksel sanat müziği ile ilgili bilgilerine baş vurduğum Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Öğr. Gör. Murat DEMİRHAN'a, Öğr.Gör.M.Emin BEYAZÇİÇEK'e ve Öğr.Gör.Kenan YAMAN'a; türkü ve uzun havaları notaya alma aşamasında zaman zaman bir komisyon gibi çalıştığımız Öğr.Gör.Gültekin ŞENER'e ve Öğr.Gör.Hakan TATYÜZ'e; konu ile ilgili malzemeleri aldığım Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü yetkililerine; yoğun çalışmalarım sırasında bana destek olan aileme teşekkür ederim.

**T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**

Savaş EKİCİ

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ.....	I
İÇİNDEKİLER.....	II
GRAFİK LİSTESİ.....	IV
TABLO LİSTESİ.....	V
NOTA LİSTESİ.....	VI
ÖZET.....	XI
SUMMARY.....	XII
I. GİRİŞ.....	1
1.1. Konu.....	3
1.2. Amaç.....	3
1.3. Kapsam.....	3
1.4. Metodoloji.....	4
1.5. Araştırmada Karşılaşılan Zorluklar.....	4
1.6. Temel Kavramlar.....	5
1.6.1. Türkü.....	5
1.6.2. Uzun Hava.....	6
1.6.3. Kırık Hava.....	6
1.7. Araştırma Sahasının Tanıtılması.....	7
1.7.1. Tarih.....	7
1.7.2. Coğrafya.....	16
II. HARPUT-ELAZIĞ MÜZİK FOLKLORU	
2.1. Harput Müziğinin Kökeni ve Türk Müziği İçerisindeki Yeri.....	18
2.2. Harput'ta Geleneksel Müzik İcrası.....	22
2.3. Harput Müziği.....	28

2.3.1. Tasnifi.....	28
2.3.2. Usul Yönünden İncelenmesi.....	35
2.3.3. Ezgi(Melodi)Yönünden İncelenmesi.....	40
2.3.4. Kullanılan Çalgılar.....	65

III. HARPUT-ELAZIĞ, OYUN HAVALARI, PEŞREVLER, UZUN HAVALAR, KIRIK HAVALAR HAKKINDA BİLGİLER VE EZGİLERİN NOTALARI

IV. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	638
V. KAYNAKLAR.....	640
ÖZGEÇMİŞ.....	642

GRAFİK LİSTESİ

<u>Numarası</u>	<u>Bilgi</u>	<u>Sayfa</u>
Grafik 1	Formlar.....	32
Grafik 2	Uzun Havalar.....	33
Grafik 3	Kırık Havalar.....	34
Grafik 4	Usûller.....	39
Grafik 5	Genel Arıza Durumu.....	44
Grafik 6	En Çok Kullanılan Arızalar.....	45
Grafik 7	İki Arızalı Ezgiler.....	46
Grafik 8	Üç Arızalı Ezgiler.....	47
Grafik 9	Dörtlük Süreye Göre Metronom Değerleri....	51
Grafik 10	Sekizlik Süreye Göre Metronom Değerleri...52	
Grafik 11	Karar Sesleri.....	56
Grafik 12	Güçlü Sesler.....	60
Grafik 13	Ses Genişlikleri.....	64

TABLO LİSTESİ

<u>Numarası</u>	<u>Bilgi</u>	<u>Sayfa</u>
Tablo 1	Formlar.....	29
Tablo 2	Form Oranları.....	32
Tablo 3	Uzun Hava Oranları.....	33
Tablo 4	Kırık Hava Oranları.....	34
Tablo 5	Usûller.....	36
Tablo 6	Usûl Oranları.....	39
Tablo 7	Genel Arıza Durumu.....	41
Tablo 8	Değiştirici Oranları.....	44
Tablo 9	En Çok Kullanılan Arıza Oranları.....	45
Tablo 10	İki Arızalı Ezgi Oranları.....	46
Tablo 11	Üç Arızalı Ezgi Oranları.....	47
Tablo 12	Metronom Değerleri Tablosu.....	48
Tablo 13	Dörtlük Süreye Göre Metronom Oranları.....	51
Tablo 14	Sekizlik Süreye Göre Metronom Oranları.....	52
Tablo 15	Karar Sesleri	53
Tablo 16	Karar Sesleri Oranları.....	56
Tablo 17	Güçlü Sesler.....	57
Tablo 18	Güçlü Ses Oranları.....	60
Tablo 19	Ses Genişlikleri.....	61
Tablo 20	Ses Genişliği Oranları.....	64

NOTA LİSTESİ

<u>Nota No:</u>	<u>Bilgi</u>	<u>Sayfa</u>
1	Bağrıyanık Hoyrat-1.....	71
2	Bağrıyanık Hoyrat-2.....	79
3	Beşiri Hoyrat.....	85
4	Gamze Deler.....	92
5	Harput Divanı-1.....	95
6	Harput Divanı-2.....	103
7	Harput Divanı-3.....	113
8	Harput Gazeli.....	120
9	Harput Mayası.....	127
10	Kesik Hoyrat.....	138
11	Muhallif Gazel.....	148
12	Şirvan Hoyratı.....	154
13	Tecnis.....	167
14	Versağ.....	174
15	Bayati Gazel.....	180
16	Elezber.....	184
17	Eminem Oturmuş.....	191
18	Hicaz Gazel.....	196
19	Hüseyini Gazel.....	201
20	Kürdi Hoyrat.....	205
21	Muhallif Hoyrat.....	214
22	Nevruz Gazel.....	219
23	Ölüm Hoyratı.....	226
24	Rast Gazel.....	229

25	Saba Gazel.....	234
26	Uşşak Gazel.....	239
27	Ahcik.....	244
28	Al Almayı Daldan Al.....	247
29	Bağlarda Çemen Soldu.....	252
30	Ben Ağlarım Zarı Zarı-1.....	256
31	Ben Ağlarım Zarı Zarı-2.....	259
32	Bir Şuh-i Sitemkar.....	263
33	Bizim Bağın Kıracı.....	266
34	Bu Dere Baştan Başa.....	269
35	Bu Dere Buz Bağladı.....	273
36	Bülbülüm Bağ Gezerim.....	276
37	Çatal Kaya.....	280
38	Çayın Öte Yüzünde.....	285
39	Dağlar Dağımdır Benim.....	289
40	Dağlarda Meşelerde.....	295
41	Dama Kurdum Çatmayı-1.....	299
42	Dama Kurdum Çatmayı-2.....	302
43	Değirmen Sala Benzer.....	307
44	Dere Boyu Düz Gider.....	312
45	Dersim Dört Dağ İçinde.....	317
46	Duman Almış Mezarımın Üstünü.....	324
47	Evleri Görünüyor-1.....	330
48	Evleri Görünüyor-2.....	333
49	Evleri Uçta Yarım.....	338
50	Gelin Ağlar Yaşın Yaşın.....	343
51	Görmedim Alemde.....	346
52	Hafomun Evi Kaya Başında.....	350
53	Havada Bulut Yok.....	356
54	Havalandı Deli Gönül.....	361

55	Havuz Başının Gülleri.....	364
56	Hayriye(Kargacığın Taş Deliği)	368
57	Hüseynikten Çıktım.....	373
58	İğiki'nin Dört Etrafı.....	377
59	İki Keklik.....	382
60	İndim Yarın Bahçesine.....	387
61	İsfahanda Han İşlerim-1.....	392
62	İsfahanda Han İşlerim-2.....	394
63	Kalede Kavun Yerler.....	398
64	Kamayı Çektim Kından.....	402
65	Kar mı Yağmış.....	406
66	Kara Dutun Dalını.....	412
67	Kara Erük Çağala.....	417
68	Kaşların Oydu Beni.....	422
69	Kekliğim Seker Ağlar.....	426
70	Kemer Ağır Kalkmıyor.....	431
71	Kerem Eder Aslı Hanım.....	434
72	Kövenk Türküsü.....	439
73	Mendilim İşle Yolla.....	444
74	Mendilim Turalıdır.....	448
75	Mest-i Nazım.....	453
76	Meşelidir Bizim Dağlar.....	457
77	Meteristen İneydim.....	461
78	Mezire'den Çıktım.....	466
79	Necibem'in Kaşları Kara.....	471
80	Odasına Vardım.....	476
81	Oy Akşamlar Akşamlar.....	481
82	O Yanı Pembe.....	484
83	Pencereden Bir Taş Geldi.....	488
84	Pınar Başı Beklerim.....	493

85	Sabahın Seher Vaktinde.....	496
86	Saray Yolu.....	500
87	Sinemde Bir Tutuşmuş.....	504
88	Tevekte Üzüm Kara.....	509
89	Vardım Baktım Demir Kapı Sürgülü.....	514
90	Yel Eser Kum Savrulur.....	519
91	Yeşil Yaprak Arasında-1.....	523
92	Yeşil Yaprak Arasında-2.....	525
93	Yoğurt Koydum Dolaba.....	529
94	Yüksek Minarede.....	535
95	Harput Peşrevi-1.....	539
96	Harput Peşrevi-2.....	542
97	Bahçeye İndim ki.....	546
98	Büyük Ceviz-1.....	550
99	Büyük Ceviz-2.....	551
100	Çayda Çıra Yanıyor.....	555
101	Delilo-1.....	560
102	Delilo-2.....	562
103	Delilo-3.....	564
104	Fatmalı(Nure).....	568
105	Güvercin Vurdum Kalkmaz-1.....	571
106	Güvercin Vurdum Kalkmaz-2.....	574
107	Güvercin Vurdum Kalkmaz-3.....	575
108	Leblebici-1.....	581
109	Leblebici-2.....	582
110	Lele Eşi.....	584
111	Tamzara.....	587
112	Üç Ayak.....	593
113	Ağır Halay-1.....	596
114	Ağır Halay-2.....	598

115	Arap Oyunu.....	601
116	Avreş.....	603
117	Bıçak Oyunu.....	606
118	Çepik-1.....	609
119	Çepik-2.....	610
120	Gelin Alma Havası.....	612
121	Halay.....	619
122	Hırhoy.....	626
123	Keçike.....	628
124	Pisik Oyunu.....	630
125	Sarhoş Havası.....	632
126	Sımsıme.....	634
127	Temirağa.....	637

ÖZET

Türkler'in Anadolu'daki en eski şehirlerinden biri olan Harput; müzik kültürü açısından da özel bir bölgedir. Kürsübaşları, bağlar, bahçeler, kaya ve havuz başları yöre sanatçısının gönlündekini dile getirdiği geleneksel sahnelerdir. Harput müziği, çalgıları, makamları ve icrâ sırasındaki kuralları ile de Türk müziği içerisinde ayrı bir zenginlik oluşturmaktadır. Her makamın kendi içerisinde mutlaka bir gazeli, hoyratı ve kırık havası vardır. Bu makamlar arasındaki geçişler de belirli kurallara bağlıdır.

Harput müziğinde diğer bölgelerde olduğu gibi söz ön plandadır. Yörede bir dönem müslümanların çalgı çalmasının yasak derecesinde hoş görülmemesi sebebiyle çalgı ile uğraşanların büyük çoğunluğu gayri müslimlerdir. Harput türkü, şarkı ve uzun havalarını icra edenler ise, genellikle hafızlıktan gelen müslüman Türklerdir.

Bu çalışmada; Harput müziğinin kökeni, yapısı ve icrâsı konusunda incelemeler neticesinde bilimsel yorum yapmak amaçlanmıştır. Fakat konu Harput müziğinin günümüzdeki en iyi icracılarından olan Enver Demirbağ'ın repertuarı ile sınırlı tutulmuştur. 113 adet Harput ve Elazığ türküsü değişik icraları ile birlikte notaya alınarak çeşitli yönleriyle incelenmiştir.

Bu incelemeler sonucunda Elazığ ve Harput türkülerinin en çok; 10/8 usûlde, 100 ile 119 metronom arasında, bir oktav ses genişliğinde, 4. ve 5. derece seslerinin güçlü olduğu, Uşşak veya Hüseyini makamına benzeyen bir yapıya sahip olduğu görülmüştür.

SUMMARY

Harput which is one of the oldest provinces of the Turkish in Anatolia, is a special region from the angle of the music culture. The fronts of the chairs, vineyards, gardens, rocks and heads of the pools are the traditional stages in the hearts of the singers of the region. The music of Harput, has a different richness in the Turkish music by its music interments, tunes and the rules during the execution. Each tune has a ode, rustic and broken tune. The passing between these tunes are also related to some rules.

The words are in the front plan in the Harput music as the other regions. Since the music instruments were not permitted for Muslims in the region, most of those who were involving with music were Christians. The persons who were conducting the Harput folk songs, songs and long tunes songs were among those who were coming from orators.

In this work, scientific comments to be made by researches are aimed in the subjects of the roots of Harput music, structure and execution. But, the subject is limited with the repertory of Enver DEMİRBAĞ who is the best executors of the Harput music in our time. Nearly 113 pieces of Harput and Elazığ folk songs are researched together with their various execution and with their musical notes.

At the end of these researches, the folk songs of Elazığ and Harput are used in 10/8 rules between 100 and 119 metronome with one octave voice wide and in the tunes of Uşşak and Hüseyni where the 4. and 5. voices are strong.

I. GİRİŞ

Elazığ-Harput, müzik folkloru yönünden gerek icrası ile gerekse bu icra sırasındaki kuralları ile Türk müziği içerisinde özel bir yere sahiptir. Türkülerin söz bölümleri kadar, saz bölümleri de oldukça önemlidir.

Harput türküleri, yörede “Harput Ağzı” olarak bilinen, özel bir türkü söyleme biçimi ile icra edilmektedir. Bu icranın günümüzdeki en iyi temsilcilerinden biri de; 1935 yılında Elazığ’ın Palu ilçesinde doğmuş olan Enver Demirbağ’dır. Enver Demirbağ, eskiden Harput müziğinin icracıları olan hafızlardan, Harput makamlarını ve müzik geleneğini daha çocuk yaşta öğrenmeye başlamıştır. Bunların başında ise, Hafız Mustafa Süer ve Hafız Osman Öge gelmektedir. Harput müziği ve kültürü konusunda “Harput Yollarında” adlı 4 ciltlik eseri ile oldukça önemli bir çalışma yapmış olan İshak Sunguroğlu; bu eserinin 3. cildinde Hafız Osman Öge’den toplam 114 türkü, şarkı, hoyrat ve oyun havası derlediğini belirtmektedir.¹ Enver Demirbağ ise, Harput müziği ile ilgili bütün repertuarını, T.R.T. Ankara Radyosu sanatçılarından Muzaffer Ertürk aracılığı ile 6 adet ses kasetinde toplamış ve Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, Folklor Arşivi’ne kazandırmıştır. Bu çalışmamızda notaya aldığımız bu eserlerin sayısının 115 olması ise; Enver Demirbağ’ın repertuarının, Hafız Osman Öge’den öğrendikleri ile sınırlı kaldığını göstermektedir. Bu türkülerden iki tanesi notaya alınmış fakat çeşitli nedenlerden dolayı bu çalışmaya konulmamıştır.

Harput müziğinin icrasında gelenek² çok önemlidir. Yukarıda da belirtildiği gibi, Harput’ta eskiden müzikle uğraşanların çoğu hafızlıktan gelmez. Usta çırak usûlü ile müziğe ilgisi ve yeteneği olan insanlar yetiştirilmiş, eserler ağızdan ağıza, kulaktan kulağa aktararak günümüze kadar taşınmıştır. Enver Demirbağ’ da bu hafızlardan, özellikle Hafız Osman Öge’den öğrendiği Harput müziğini ve

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.6, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

² Konu ile ilgili daha geniş bilgi için; Dr. Türker EROĞLU, “Harput’ta Kurala Dayalı Müzik Yapma Geleneği”, Tuncer Gülensoy Armağanı, s.205, Bizim Gençlik Yayınları Nu:20, Armağan Serisi Nu:2, Kayseri, esere bakınız.

makamlarını, kendisinden sonra ki nesile yine aynı geleneksel usûllerle aktarmıştır. Günümüzdeki yeni nesil bazı icrâcılarda, Enver Demirbağ'ın nağmelerini ve tavrını, hatta bazı nağmelerdeki detonelerini dahi görmek mümkündür. Zaten bu müzik icrasındaki başarının ölçüsü de; yapılan nağmelerin bir önceki kuşağın yaptığı nağmelere ne kadar benzediğidir.

Fakat başta uzun havalar olmak üzere, kırık havalarda da aynı kaynak kişinin değişik zamanlardaki icraları arasında farklılıklar görülebilmektedir. Bu yorum ve icra farklılıkları, yöredeki mahallî sanatçılar arasında da vardır. Yöredeki müzik kültürünün ve melodilerinin zenginliğinden kaynaklanan bu değişik icralar notaya alınırken, kaynak kişinin kim olduğu veya kimin icrasına göre notaya alındığı mutlaka yazılmalıdır. Günümüzde Harput müziğine ait notaların bir bölümünde, eksik veya yanlış notaya alma olduğu gibi, bazılarında da bu icrâ farklılıklarından dolayı değişik melodiler görülmektedir. Yörede söylenen kırık havaların büyük bir çoğunluğu notaya alınmakla beraber, uzun havaların sadece usûllü olan ayak bölümleri üzerinde bazı notaya alma çalışmaları yapılmıştır.

Bu eksiklikleri giderebilmek için, Harput müziğinin günümüzdeki en iyi icracılarından olan Enver Demirbağ'ın, çoğunlukla Hafız Osman Öge'den öğrendiği 24 uzun hava ile 89 kırık havanın, tespit edilebilen değişik icraları ile birlikte 127 adet notası yazılmıştır. Uzun havaların notaya alınması, icradan daha çok belge olması veya melodi hakkında fikir ve bilgi vermesi açısından önem taşımaktadır.

1.1. Konu

Harput-Elazığ müzik folkloru ile ilgili bu çalışmada öncelikle yörede söylenilen uzun havalar ve kırık havalar daha çok kaynak kişi Enver DEMİRBAĞ'ın yorumu ile notaya alınmış ve her ezgi çeşitli yönleri ile ele alınıp incelenmiştir. Önceleri özellikle uzun havalar konusunda notaya alma çalışması yapılmadığından bu ezgilerin sözleri ve usll olan ayak bölümleri bilinmekle birlikte, melodik yapıları hakkında fikir verebilecek somut bir çalışma yapılmamıştır. Bu çalışmada ezgilere yönelik çeşitli tasnif ve tahlil çalışmaları ile birlikte, Harput-Elazığ müzik folkloru incelenerek, veriler ışığında yorumlanmıştır.

1.2. Amaç

Bu alışmada Harput-Elazığ da alınan ve söylenen uzun hava, kırık hava, halk oyunları müzikleri ve peşrevlerin günümüz icra biçimi ile doğru bir şekilde notaya alınarak tespit edilmesi;

Harput-Elazığ müziğinin kökeni, yapısı ve icrası konusunda inceleme yaparak bilimsel neticelere ulaşılması amaçlanmıştır.

1.3. Kapsam

Bu alışma Harput-Elazığ halk müziğinin günümüzdeki en iyi icracılarından biri olan mahallî sanatçı Enver DEMİRBAĞ'dan derlenen 113 eser ile sınırlı tutulmuştur. Bu eserlerin değişik icraları ile birlikte 127 adet notası yazılmıştır. Fakat Harput-Elazığ'da söylenen uzun ve kırık havaların sayısının çok daha fazla olduğunu da belirtmemiz yerinde olur.

1.4. Metodoloji

Harput-Elazığ müzikleri ile ilgili bu çalışmada; özellikle Kültür Bakanlığı, Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından çeşitli tarihlerde yapılan alan araştırmaları sırasındaki derleme bantlarından, eski plaklardan ve Enver Demirbağ'ın piyasa kasetlerinden yararlanılmıştır. Konu ile ilgili yazılı belgeler taranmış, kaynak ve uzman kişiler ile görüşülerek yeni derleme çalışmaları yapılmıştır. Derlenen uzun ve kırık havalar kaynak kişinin icrasına göre notaya alınmış, daha sonrada çeşitli tasnif ve tahlil çalışmaları yapılmıştır

1.5. Araştırmada Karşılaşılan Zorluklar

Harput-Elazığ müzik kültürü yönünden oldukça zengin bir yapıya sahiptir. Bu nedenle yörenin müzik folklorunu tam olarak ortaya çıkarmak daha uzun süreli bir çalışmayı gerektirmektedir. Fakat "Yüksek Lisans" çalışması üç yıl gibi bir zamanla sınırlı olduğundan, bu zamanın büyük bir çoğunluğu da uzun ve kırık havaların notalarının yazılması ile geçmiştir. Daha kapsamlı ve detaylı tahlil çalışmaları yapabilmek için de zaman kalmamıştır.

Diğer bir problem ise yapılan derlemelerin yeterli olmayışıdır. Bu sebeple doğru malzemelere ulaşmakta güçlük çekilmiştir. Yapılan derleme çalışmaları ise; gerek bazı kayıtların bozuk olması gerekse mutlak sorulması gereken bazı soruların sorulmamış olması sebepleri ile sonuca ulaşmakta güçlük çekilmesine sebep olmuştur.

Kaynak olarak kullandığımız Kültür Bakanlığı, Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, Folklor Arşivindeki B.91.0214-B.91.0219 arası derleme bantlarında ezgilerin saz bölümlerinin icrası olmadığından hem kaynak kişi zaman zaman detone olmuş, hem de Harput müziğinde oldukça önemli olan saz bölümlerinin yazılabilmesi için ayrı bir araştırmaya ihtiyaç duyulmuştur. Ayrıca sazın olmayışı kaynak kişinin konsantrasyonunu da önemli ölçüde etkilemiş ve özellikle hoyratların icrası sırasındaki saz trafiğinin belirlenmesinde sıkıntı yaratmıştır.

1.6. Temel Kavramlar

1.6.1. Türkü

Türkü teriminin kaynağı “Türk” kelimesidir. Türk kelimesinin sonuna ilgi eki eklenerek Türk’e ait anlamında “türkî” yapılmış ve bu kelime zamanla “türkü” biçimine girmiştir.¹ Ezgi ile söylenen halk şiirlerinin her çeşidini göstermek için en çok kullanılan ad “türkü” dür. Türkü kelimesi yerine, şarkı, deme, deyiş, hava, gayda, ninni, ağıt adları da kullanılmaktadır.² Türküler, çoğunlukla herkesin anlayabileceği ortak, sade ve doğal bir dille, hece vezni ile söylenmekte veya yazılmaktadır. Fakat aruz vezniyle meydana getirilmiş örnekleri de vardır.³

Türküler, sevgi, ölüm, ayrılık, gurbet, kahramanlık, doğal afetler, v.b., sosyal olaylar karşısında halkın duygularını şiirlere dökerek ezgilendirmesi şeklinde oluşmaktadır ki bu türkü üretme işine halk arasında “türkü yakma” denilmektedir. Türkü yakanların hemen hemen hepsi, halk şiiri ve müziği ile dolu, yüzlerce türkü bilen, sesi güzel olan kişilerdir. Yakmaya sebep olan olay veya duyguyu, yaşamış veya en ince noktasına kadar gönlünde duyan bu sanatçı hafızasındaki şiir ve ezgiler yardımıyla yeni bir türkü yaratır.⁴ Türkü yakan kişilere halk arasında “türkü yakıcısı” da denilmektedir.

Başlangıçta bir olay, bir duygu coşkunuğu sonucunda halk arasında doğan türküler, zamanla geniş bir alana yayıldığında hem müzik, hem de şiir bakımından değişmeye, düzelmeye ve daha kolektif duygular taşımaya başlar. Değişik çevrelerde, değişik duygular içerisinde söylenen türküler bir takım katma söz ve ezgilerle eski havalarını kaybederler.⁵ Başlangıçta bir kişi tarafından yakılan bir türkü daha sonra dilden dile dolaşarak zamanla halkın içerisinde değişik bir şekil kazanır ve bir süre sonra yaratıcısı unutulur halkın malı olur. Buradan yola çıkarak türkünün tanımını; “Yaratıcısı belli olmayan, ağızdan ağıza dolaşarak

¹ BİRDOĞAN, Nejat, Notalarıyla Türkülerimiz, s.23, Özgür Yayın Dağıtım, İstanbul, 1988.

² BORATAV, Prof. Pertev Naili, 100 Soruda Türk Halk Edebiyatı, s.150, Gerçek Yayınevi, İst.

³ ELÇİN, Prof.Dr. Şükrü, Halk Edebiyatına Giriş, s.196, Akçağ Basım Yayın Pazarlama, Ankara.

⁴ ÖZBEK, Mehmet, Folklor ve Türkülerimiz, s.64, Ötüken Neşriyat A.Ş., İstanbul, 1994.

⁵ ÖZBEK, a.g.e., s.65.

gittikçe değişikliğe uğrayan, halk ezgileri ile bestelenmiş halk şiiridir.”⁶ Şeklinde tanımlanabilir.

1.6.2. Uzun Hava

Ölçü ve ritm bakımından serbest olduğu halde, dizisi bilinen ve dizi içerisindeki seyri belli kalıplara bağlı bulunan, konuşur gibi bir yöntemle söylenen ezgilere uzun hava denir.⁷

1.6.3. Kırık Hava

Belirli bir ölçüsü ve ritmi olan, belirli ezgi kalıpları içerisinde belirli kurallara göre seyreden, düzenli bir ritim özelliği gösteren ezgilerdir.

⁶ Bu tanım; Gazi Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Bölümü, 1985-86 Eğitim ve Öğretim Yılı, Türk Halk Müziği Bilgileri Dersi, Ders Notlarından alınmıştır.

⁷ ŞENEL, Süleyman, “Türk Halk Musikisinde “Uzun Hava” Tanımları ve Bu Tanımlar Etrafında Ortaya Çıkan Problemler”, IV. Milletlerarası Türk halk Kültürü Kongresi Bildirileri, C.3, s.287, Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Yayınları:166, Seminer, Kongre Bildirileri Dizisi:36, Ofset Repromat Mat., Ankara,1992.

1.7. Araştırma Sahasının Tanıtılması

1.7.1. Tarih

Bu günkü Elazığ; tarihî şehir Harput'un "mezra-mezire" adı ile bilinen ovaya 1834 yılında taşınması ile kurulmuş ve Harput'un ovadaki devamı olmuştur. Bu nedenle Elazığ'ı Harputla, Harput'u da Elazığla birlikte düşünmek, anlamak ve anmak daha doğru olacaktır.

Harput Türkler'in fethi ile birlikte, gerek şehirleşme gerekse kültürel anlamda bir dönemi geride bırakıp yeni bir döneme başlamıştır. Bu nedenle Harput'un tarihini Türkler'in fethinden önce ve Türkler'in fethinden sonra olmak üzere iki bölümde incelemek gereklidir.

Türkler'in Fethinden Önce Harput

Harput ve civarı gerek tabii şartların elverişli olması, gerekse coğrafi konumu nedeniyle bir çok medeniyetin gelip geçtiği veya yerleştiği bir alan olmuştur.

"Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Keban Barajı Eski Eserleri Kurtarma Projesi" çerçevesinde yapılan arkeolojik kazı ve araştırmalar, yöre tarihinin bilinmesine büyük katkılar sağlamıştır.¹

¹ Keban Barajı, inşaatına başlanınca 64.100 km, lik bir sahanın baraj gölü altında kalacağı tespit edilmiştir. 1966-67 yıllarında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Perihistorya Kürsüsü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Restorasyon Bölümü, Michigan Üniversitesi Antropoloji Bölümünden meydana gelen bir ekip, göl sahası içinde araştırmalar yapmıştır. Yapılan araştırmalar sonucu, baraj gölü sahası içinde eski kültürlerin yaşadığı 47 yerleşim yeri tespit edilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Türk Tarih Kurumu, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi Perihistorya Kürsüsünün katılımı ile "Orta Doğu Teknik Üniversitesi Keban Barajı Eski Eserleri Kurtarma Projesi" kurulmuştur.

Bu proje ile ilk defa bu bölgede, bölgenin maddi ve manevi kültür değerleri, fen ve sosyal yönleri ile beraber, tarihsel ve kültürel yönden günümüze kadar incelenmesi yapılarak, bölge arkeolojisi çalışmaları yapılmıştır.

Bu çalışmalar,² Elazığ-Harput'un bilinen en eski sakinlerinin, yörede Mitanni adında bir devlet kuran Hurriler veya bunlarla akraba olan kavimler olduğunu göstermektedir.³M.Ö.2000 yıllarından itibaren Doğu Anadolu'ya yerleşmiş olarak görünen Hurriler⁴, bir ara hemen hemen bütün Ön Asya'da hakimiyet kurmuşlar, atı ve atla çekilen harp arabalarını tarihte ilk defa kullanmışlardır.⁵ Hurriler'den sonra bölgeye "İşuva" adını veren, tarımda ve dokuma sanatında ileri olan Hititler hakim olmuştur.

Milattan önce IX .yy'dan itibaren Urartular veya diğer isimleri ile Halidiler kudretli krallar idaresinde bütün Şarkî Anadolu'yu istila etmişler ve "Supani" adını verdikleri Harput bölgesine de sahip olmuşlardır.

Urartular, çivi yazısı ve taş oymacılığı sanatında ileri gitmişler ve Harput bölgesinde büyük izler bırakmışlardır. Harput kalesini ilk yapanların da Urartular olduğu ileri sürülmektedir. Urartular'ın kayaları oyarak yaptıkları kaleler, mezarlar, tüneller ve su yollarının bulunması bu görüşü desteklemektedir. 1.Dünya savaşından önce burada inceleme yapan Alman bilim adamlarından Lehmann-Haupt, Harput kalesinde yapmış olduğu incelemelerde; kaya içine oyulmuş merdivenler, stüneller, hücreler ve su yolları bulduğundan söz etmektedir. Bu takdirde Harput'un tarihini günümüzden 3000 yıl öncesine kadar götürmek mümkündür. Ayrıca, Harput bölgesindeki Mazgirt, Vaskert, vs. gibi sonu "gert" ile biten isimler de Urartu

² Konu ile ilgili daha geniş bilgi için; Ferhan MEMİŞOĞLU, Elazığ Kılavuzu, s.9, İst. 1977.

³ Elazığ İl Yıllığı 1992, s.37, Ankara, eserde; bu kavimlerin yeryüzünde madeni ilk defa işledikleri ve Mezopotamya'ya ihraç ettikleri belirtilmektedir.

⁴ Konu ile ilgili olarak Nurettin ARDIÇOĞLU, Harput Tarihi, s.6, İstanbul, 1964., eserinde; "Hurri ırkının bariz vasıfları; uzuna yakın orta boylu, iri kemikli, gövde kısımları bacaklarına oranla daha heybetli, kafa tasları brakisefal, burunları büyükçe ve şahin gagası şeklinde ve vücuttaki kıl sistemleri fazla inkişaf etmiş olarak tanınmıştır. Hurrilerden kalan taş kabartmalarda tasvir edilen şahısların tipleri bu bakımdan son derece dikkat çekicidir." Diyerek, aslında bu tasvirin günümüzde bu bölgede yaşayan insan tipine benzerliğine dikkat çekmektedir.

⁵ Konu, Gelişim Hachette, Alfabetik Genel Kültür Ansiklopedisi, C.1, s.300, eserde; "At Ukrayna'da İ.Ö.4300-3700 yılları arasında ortaya çıkmış ve gine aynı dönemlerde Moğollar tarafından evcilleştirilmiştir." şeklinde açıklanmıştır.

dilinden kalmadır ki bu kelime kavmin dilinde “Şehir” manasına gelmektedir.⁶

Eski Yunanlılar ve Romalılar Harput bölgesine “Sophone” adını vermişlerdir. Bu kelimenin, Urartu’ların Harput bölgesine verdiği Supani adından geldiği kabul edilmektedir. Harput bölgesini, Bizanslılar Asmosata, Ermeniler Aşmuşat, ve Araplar da Şimşat adı ile tanımışlardır.⁷

M. S. I. yüzyıldan III.yüzyıla kadar Harput’a zaman zaman hakim olan Romalılar, madencilikte ileri gitmiş ve yörede maden işletmeleri kurmuşlardır. Ayrıca Harput ve civarında az da olsa şehir hayatının ortaya çıkmasına aracı olmuşlardır.⁸

Sasanilerle, Bizanslılar arasında zaman zaman el değiştiren Harput, VII. yüzyılın ortalarında Bizanslılar’ın eline geçmiştir. Hz. Ömer döneminde (634-644) müslüman Araplar Doğu Anadolu’da hakimiyetlerini genişletirken, Harput da İslam hakimiyetine geçmiştir.(644-650) Bu dönemde insanlar, Uluova ve Kuzuova’da tarım ve hayvancılık yapmış, çok sade bir hayat sürmüşlerdir.⁹ X. yüzyılda Harput bölgesini tamamen ellerine geçiren Bizanslılar burada bir vilayet teşkilatı kurmuşlardır.¹⁰

Türkler’in Fethinden Sonra Harput

1071 Malazgirt savaşından sonra, Anadolu yolu Türklere açılmış ve Harput bölgesine Oğuz Boyları kitle halinde gelmişlerdir.¹¹Yöreye gelen ilk Türk beylerinden olan

⁶ ARDIÇOĞLU, Nurettin, Harput Tarihi, s.8, İstanbul, 1964.

⁷ ARDIÇOĞLU, a.g. e., s.11

⁸ Elazığ İl Yıllığı 1992, s.38, Ankara.

⁹ Elazığ İl Yıllığı 1992, s.38, Ankara.

¹⁰ ARDIÇOĞLU, a.g.e., s.28.

¹¹ DİKİCİ, Mehmet, “Anadolu’da Türkler. Anadolu’ya Türk Göçleri” Burak Yay: 67, s.95, İst. 1998, eserinde; “Türkler’in Anadolu’ya adım atışı, Sultan Alparslan’dan beş buçuk asır önce olmuştur. İlk gelenlerde Bulgar Türkleri’dir. Bulgar Türkleri’nin bir kısmı Anadolu’ya geçirilmişler Trabzon havalisi ile Çoruh ve yukarı Fırat bölgelerine yerleştirilmişlerdir.” diyerek Anadolu’ya Türkler’in gelişini çok daha eskiye götürmektedir.

Türker EROĞLU ise, “Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Halk Oyunları ve Halayların İncelenmesi”adlı kitabınının 31. sayfasında, “Bilindiği gibi Anadolu’nun 1071’den itibaren

Çubuk Bey 1087¹² yılında Harput'un fethini gerçekleştirmiş ve Harput'a yerleştikten sonra, civardaki kaleleri de birer birer almıştır.

Harput'taki ilk Türk hakimiyeti Çubukoğulları dönemi ile başlar. Harput tarihi konusunda en geniş ve detaylı çalışmayı yapan tarihçilerden birisi olan Nurettin ARDIÇOĞLU; "Harput, Türkler'in gelişine kadar sadece bir kaleden ibaret bulunuyordu. Yani asırlar boyunca bir şehirden değil bir kaleden bahsedilmiştir. Çünkü bölgenin büyük şehri, XI.y.y.ın sonlarına kadar Şimşat şehri idi. Türkler Anadolu'ya geldikten sonra Şimşat harap olmuş sonra bu bölgeye yerleşen Türk hükümdarları Harput kalesinde oturmayı tercih etmişlerdir. Bundan sonra kale etrafında şehir oluşmaya başlamıştır. Yani son zamanlarda nasıl Elazığ karşısında Harput harap oldu ise, bundan hemen hemen 900 yıl önce de Harput karşısında Şimşat harap olmuştur. Bu nedenle biz Harput'u, şehir olarak Türkler'in eseri olarak görmekteyiz."¹³ demektedir.

Harput yöresi için barış ve huzur dönemi olan Çubukoğulları yönetimine 1115 yılında Artukoğlu Balak Gazi¹⁴ son vermiş ve bu hakimiyet 1234 yılına kadar sürmüştür.

Artukoğulları, Mardin'de ve Hısn Keyfa (bu günkü Hasankeyf) da ve daha sonraları Diyarbakır'da hüküm sürmüş büyük bir Türkmen sülalesidir ve bir kolları da Harput'ta hükümran olmuştur.¹⁵ Harput bölgesine önce Artuk Bey'in torunu Balak

Türkleşmeye başladığı zannedilir. Oysa daha 410 yıllarında Hun imparatoru Atilla'nın amcası Rua İstanbul'a yaklaşmış, Atilla'nın (441-442) Balkan Seferi İstanbul'u tehlikeye düşürmüştür. Bu tarihten sonra 616 yılında yine bir Türk boyu olan Avarlar İstanbul üzerine gelmişlerdir." demektedir.

Prof. Dr. Tuncer GÜLENSOY –Yrd. Doç. Dr. Ahmet BURAN, Elazığ Yöresi Ağzlarından Derlemeler-1, T.D.K.Yay:572, s.21, Ank.1994., eserde; "Anadolu'da Türk varlığı ve Türklere ait izler, her ne kadar XI. y.y. dan çok öncelere giderse de asıl Türk hakimiyeti ve sürekli yerleşme XI. y.y. dan itibaren başlar. XI. y.y. dan başlayarak XIV. y.y.a kadar devam eden kitle halindeki sürekli göçlerle Anadolu bir Türk ülkesi haline gelmiştir." Diyerek hem konuyu özetlemiş, hem de netleştirmiştir.

¹² Bazı kaynaklara göre 1085 yılında.

¹³ ARDIÇOĞLU, a.g.e., s.34.

¹⁴ Bu isim, bazı kaynaklarda "Belek Gazi" olarak geçmektedir.

¹⁵ ARDIÇOĞLU, a.g.e., s.34.

Bey yerleşmiştir. Tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte, 1110 yılları civarında Harput'u Çubukoğulları'ndan alan da Balak Bey'dir.

Balak Bey, çok kalabalık Türkmen Boylarına kumanda etmiş ve kısa zamanda devrinin en meşhur hükümdarlarından biri haline gelerek Harput'tan Halep'e kadar uzanan büyük bir bölgeye hükmetmiştir. Balak'ın şöhretini sağlayan en önemli faaliyetleri, bölgedeki müslümanlara büyük eziyetler eden Haçlılara karşı kazandığı zaferlerdir. Bu nedenle İslam tarihçileri ona "Gazi" ünvanını vermektedirler. 1124 yılında Menbiç Kalesi'nin önünde ordusunu düzenleyip teftiş ederken kaleden atılan bir okla vurulup şehit olmuştur.

Artukoğulları döneminin, Harput'un bayındır hale gelmesinde ve kültür tarihinde önemli bir yeri vardır. Osmanlılar gibi kayı boyundan olan Artukoğulları, Harput'u günümüze kadar ulaşabilen Türk-İslam eserleriyle bezemekle birlikte, aynı zamanda bir bilim, kültür, sanat ve ticaret merkezi haline getirmişlerdir. Harput'taki Ulu Cami ve Alacalı Mescit bu dönemde yapılmıştır. Yine bu dönemde bir hastane, birçok çeşme, türbe ve saray da inşa edilmiş, ticaret ve el sanatları oldukça gelişmiştir. Adı bilinmeyen bir yazar matematik kitabı yazmış, müzikte ve edebiyatta önemli gelişmeler olmuştur. 1185 yılında yapılan Ahi Musa Mescidi'nin varlığı, Artukoğulları döneminde Harput'ta bir ahi teşkilatının kurulduğunu göstermektedir.¹⁶

Artukoğulları'nın egemenliğine Anadolu Selçuklu Hükümdarı Alaaddin Keykubat son vererek Harput'a hakim olmuştur. Harput, Anadolu Selçuklularının hakimiyetine girdikten sonra, bir subaşının yönetimine verilmiştir. Bu devirde Moğol akınlarının başlaması üzerine Selçuklu Devleti yıkılmış, Harput'ta İran'daki İlhani Devleti'nin sınırları içerisinde kalmıştır.¹⁷

Harput bölgesi, İlhaniler'den sonra Karakoyunlulara bağlanmış, daha sonra da Dulkadiroğulları idaresine girmiştir. XII.y.y.'ın sonlarında Anadolu Selçuklu

¹⁶ Elazığ İl Yıllığı 1992,s.38, Ankara.

¹⁷ Elazığ 1967 İl Yıllığı, s.82, Bingöl Mat., Elazığ, 1970.

Devleti'nin sona ermesi ile birlikte Anadolu'da beylikler dönemi başlamış ve Harput yöresi, XIV.y.y.'in ortalarına kadar İlhanlılar'ın yönetiminde kalmıştır. Daha sonra ise Harput; Malatya, Elbistan ve Maraş illeri çevresinde güçlenmeye başlayan Dulkadiroğulları Beyliği'nin sınırları içerisinde kalmış, fakat 1387 yılında Dulkadiroğlu Halil Bey'in ölümü ile birlikte, bu beyliğin yönetimi de sona ermiştir.¹⁸ Akkoyunlu hükümdarı Hasan Bahadır Han(Uzun Hasan) tarafından ele geçirilen Harput, kırk yıl civarında Akkoyunlular'ın yönetiminde kalmıştır. Bu dönemde Harput'ta para basılmış, kültür ve sanatta önemli adımlar atılmış, çok sayıda din adamı, bilim adamı ve sanatkâr yetişmiştir.¹⁹

Harput, Yavuz Sultan Selim döneminde 26 Mart 1516 yılında Osmanlı hakimiyetine girmiş²⁰ ve bu hakimiyet, Osmanlı'nın idaresinde bulunan diğer yerler gibi çok uzun zaman sürmüştür.

Harput, Osmanlı devleti zamanında en olgun dönemini yaşamış ve Doğu Anadolu'nun önemli bir ticaret merkezi olmuştur. İpekçilik ve maden işletmeciliği oldukça gelişmiştir. Harput medreselerinde çok sayıda âlim ve sanatkâr yetişmiştir. Yöre insanı divan edebiyatı konularına hakim olmuş, Fuzuli ve Nedim gibi şairlerin şiirlerini bestelemişlerdir. Medrese kültürü ile kır kültürü birbirini derinden etkilemiş, aydın-halk tezatı önemli ölçüde ortadan kalkmıştır. Bu dönemde şehir kültürü ile halk kültürünün kaynaşması sonucu da bir müzik kültürü ortaya çıkmıştır.

XV.y.y. sonlarında Harput'un en kalabalık mahalleleri şehrin doğusunda ve orta kısmında iken, daha sonraları batıya doğru genişlemiştir. 1574 yılında 18 mahallede 964 ev bulunurken, bu tarihten 1634 yılına kadar geçen zaman içerisinde; mahalle sayısı 20'ye ve daha sonraları da 22'ye çıkmıştır. Bu mahallelerden 4'ünde Gayrimüslimlerin (Ermeni ve Hıristiyanların), 14 mahallede de Müslümanların

¹⁸ Elazığ İl Yıllığı 1992, s.23, Ankara.

¹⁹ Elazığ İl Yıllığı 1992, s.23, Ankara.

²⁰ Elazığ İl Yıllığı 1992, s.24, Ankara.

oturduğu, fakat hane bakımından Gayrimüslimlerin sayısının Müslümanlardan daha fazla olduğu belgelerden anlaşılmaktadır.²¹

Evliya Çelebi, 17.y.y.da Harput'ta 600 dükkan, 7 ticaret hanı,bedesten ve saraçhanelerin olduğundan söz etmektedir. 19.y.y.da ise; 2670 ev, 843 dükkan,10 cami, 10medrese, 8 kütüphane, 8 kilise, 12 han ve 9 hamamın bulunduğu belirtilmektedir.²²

Osmanlının son yıllarında batılılar Harput'a özel bir önem vermişlerdir. Özellikle 19.y.y.da kurulan Amerikan, Alman, Fransız kolej ve kurumları Harput'taki yaşama biçimini önemli ölçüde etkilemiştir. Harput'a, ilk olarak 1856 yılında Amerikalılar gelmişler ve Amerikan misyon teşkilatını kurmak için Ermenilerin sayı itibarı ile fazla buldukları Şehroz mahallesinde birkaç bina satın alarak işe başlamışlardır. Amaçları uğruna bütün fedakârlıklara katlanarak son derece ciddi çalışmalar sonucunda, 1876 yılında çeşitli binalardan oluşan ve Amerikalı Misyonerler tarafından idare edilen oldukça büyük bir Protestan okulu kurmuşlardır. Okulun çevresindeki bazı Ermeni evleri satın alınmak ve eski olanlar yıkılmak suretiyle yeni binalar yapılmış, sonraları Muallim Mektebi ve müstakil bir durumda olan Fırat Koleji kurulmuştur. Binaların arasındaki boşluklar ağaçlandırılmış, tenis kortları ve havuzlar yapılarak daha da geliştirilmiştir. Bu okullarda, zeki hıristiyan liderler yetiştirmek ve bütün memlekete bir hıristiyan medeniyeti kurmak için, çoğu Protestan olan Süryani ve Ermeni öğrenciler yetiştirilmiştir. Fakat bunlar Müslüman olanlarla da ilişkilerini yakın tutmuş ve Türk dostu olmuşlardır.²³

Harput'a Amerikalılardan sonra Fransızlar gelerek 1869 yılından itibaren çeşitli okul, kolej ve kurumlar kurmuşlardır. Bu okullar vasıtası ile Amerikalılar Protestanlığı, Fransızlar da Katolikliği yaymayı amaçlamışlardır. Okullardaki eğitim tamamen Fransızca yapılırken, Türkçe ayrı bir ders olarak verilmiş ve bütün

²¹ SUNGUROĞLU, İshak,Harput Yollarında, C.1, s.240-242, İstanbul, 1958.

²² Elazığ İl Yıllığı 1992, s.32, Ankara.

²³ Konu ile ilgili daha geniş bilgi için; "İshak SUNGUROĞLU, Harput Yollarında. C.2. s.85, İst., 1958" eserine bakınız

öğrenciler lacivert renkte olmak üzere aynı tip elbise (forma) giymişlerdir. Öğrencilerden kurulu bando takımı eşliğinde, öğrencileri ara sıra dışarıya çıkarıp caddelerden geçirmiş ve okullarının reklâmını yapmışlardır. Bu okullarda, Amerika, İngiltere ve Almanya'da ün ve şöhret kazanmış bir çok insan yetiştirilmiştir.

Fransız'lardan sonra Harput'a 1896 yılında Almanlar gelmiş ve geniş bir arazi satın alarak oldukça modern okul binaları, sanat atölyeleri, spor ve müzik salonları, hastane ve özel lojmanlar, köşkler yapmışlardır. Harput'ta ki Ermeni gençleri bu okullarda Alman kültürü ile yetiştirilmiştir. Amerikan ve Fransız Kolejlere olduğu gibi, Alman Kolejlere de Harput'un mutaassıp yapısı nedeniyle hiçbir Türk ve Müslüman çocuklarını göndermemiş, fakat Meşrutiyetin ilanından sonra ancak sınırlı birkaç aile çocuklarını bu okullara göndermeye başlamıştır.²⁴

Osmanlı idaresinde XIX y.y.a kadar gelen Harput, yavaş yavaş askerî önemini kaybetmeye başlamıştır. Demiryolunun mezradan geçmesi, ovanın çevre köyler ile ulaşımının daha kolay olması, ikliminin Harput'a göre daha yumuşak olması ve yöneticilerin de idare merkezlerini 1834 yılında mezraya taşımaları nedenleriyle zaman içerisinde Harput halkı da tamamen "Mezra Ovası"na göç etmiş ve bugünkü Elazığ oluşmuştur. O dönemde Sultan Abdulaziz'in padişah olması nedeniyle Aziz'in yaptırdığı kent anlamına gelen "Mamurat-ül Aziz" denilmiş, fakat halk bu ad yerine Elaziz adını kullanmayı tercih etmiştir. Cumhuriyet'ten sonra, Atatürk'ün önerisi ile Elaziz adı, azık diyarı anlamına gelen Elazık adı ile değiştirilmiş, fakat bu ad da söyleniş zorluğu nedeniyle 1937 yılında Bakanlar Kurulu Kararı ile bu günkü adını almıştır.

Görüldüğü gibi Harput ve civarı çok eski dönemlerden beri çeşitli kavimlerin dolayısı ile çeşitli kültürlerin gelip geçtiği çok önemli bir bölge olmuştur. Türkler'in gelişine kadar sadece bir kaleden ibaret olan Harput'un kaderi, 1085 yılında Türkler'in fethi ile birlikte değişmiştir. Hastane, saray, han, hamam, cami, mescit,

²⁴ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, C.2, s.96, İstanbul, 1958.

çeşme ve medreselerin yapılması, daha o dönemler de Harput'ta bir şehir hayatının başladığını bize göstermektedir.

Böylece Orta Asya'dan kopup gelen Türk insanı beraberinde getirdiği bilgi birikimi ve folklorik değerlerini Harput kültürü ile birleştirerek, hem sanatın hem de medeniyetin en güzide örneklerini burada sergilemiştir.

1.7.2. Coğrafya

Elazığ veya Elazığ'ın eski yerleşim yeri olan Harput; doğudan Bingöl, batıdan Malatya, kuzeyden Tunceli, güneyden Diyarbakır ve kısmen Malatya illeri ile çevrilmiştir. Yukarı Fırat bölümünün ortasında yer alan Elazığ, günümüzde de kullanılmakta olan tarihi yollar üzerinde kurulmuş, doğuyu batıya bağlayan yolların kavşak noktasındadır.¹Yolların bu konumu Elazığ'ın ekonomik yönden gelişmesine önemli etkide bulunmaktadır.

Elazığ,Toros sıradağ kuşağı içerisinde bulunmaktadır. Güney tarafında Kocaoğlan dağı 2200, Palu ilçesinin güneydoğusundaki Akdağ ise 2255 metre yüksekliktedir. Doğu Torosların, kuzey-güneybatı doğrultusunda uzanan çöküntü olukları arasında Hazar ve Maden dağları yer almaktadır. Ayrıca Hazar Gölünün kuzeyinde bulunan Master Dağı 2137 metre yüksekliktedir. Elazığ'ı kuşatan bu sıra dağların en yüksekği 2374 metre olan Hazar Baba Dağıdır. Harput'un da üzerinde bulunduğu Aslan Dağı ise, 2190 metre yüksekliktedir. Batıdan doğuya doğru uzanan bu dağların arasında ve ırmak kenarlarında verimli ovalar bulunmaktadır.²

Elazığ, akarsu kaynakları yönünden, Hazar Gölü'nün güney kesimi hariç, Fırat havzası içerisinde yer almaktadır.³İl, kuzeyde Murat nehri, batıda Fırat nehri,güneyde Hazar Gölü(Gölcük) ve doğuda, Dicle nehri ile çevrilmiştir. Hazar Gölü 1250 metre yükseklikte ve 82 km² yüzölçümündedir. Fırat nehri üzerinde ise Türkiye'nin elektrik enerjisinin büyük bir kısmını sağlayan ve göl sahası 64100 km² olan Keban Barajı yapılmıştır.

İklim bakımından bölge, yazlar sıcak, kışlar ise soğuk geçmekte ve karasal iklim özelliği göstermektedir. Sıcaklıklar, en yüksek + 42, en düşük -15 derecedir.

¹ Elazığ İl Yıllığı 92, s.27, Ankara.

² ARPACI, Sıtkı, "Elazığ", s.5.

³ Elazığ İl Yıllığı 92, s.29, Ankara.

Elazığ'ın kurulmuş olduğu ova, eski vilayet merkezi Harput'un mezrası olduğundan dolayı “mezra-mezire” diye anılır. Küçük olan bu ova, güneye doğru meyillidir.⁴ Harput halkı, mezraya inip yerleşmeye başlayınca, terk edilen ve bakımsız kalan tarihi Şehir Harput'ta zamanla harabe haline gelmiştir.

Mezra ovasında kısa zamanda gelişen Elazığ, Ağın, Arıcak, Alacakaya, Baskil, Karakočan, Kovancılar, Keban, Maden, Palu, Sivrice ve Merkez olmak üzere 11 ilçe, 14 bucak, 547 köy, yaklaşık 700 mezradan oluşmuştur.

Harput'un yüksekte oluşu ve etrafının dağlarla çevrilmiş olması, tarih boyunca üzerinde yaşayan insanları, düşmanlarına karşı tabi yapısı ile koruduğu gibi, dağların arasında bulunan verimli ovalar ve ırmaklar da hayatlarını devam ettirmelerine imkn ve kolaylık sağlamıştır. Bu nedenle Harput, gerek insanlık tarihi, gerekse Türk tarihi yönünden önemli bir merkez olma özelliğini de devamlı korumuştur.

⁴ MEMİŞOğLU, Ferhan, “Elazığ Kılavuzu”, s.3, İstanbul, 1977.

II. HARPUT-ELAZIĞ MÜZİK FOLKLORU

Harput müziği; icrası, icra ortamları, makamları, çalgıları, çalgıcıları, yabancı unsurların Harput müziğine etkisi, türkülerin söz ve melodik yapıları, tarihi, etkilediği ve etkilendiği bölgeler, türkülerin psikolojik ve sosyolojik boyutu v.b. gibi yönleri ile incelenerek çeşitli tasnif ve tahlil çalışmaları yapılabilecek kadar zengin bir konudur.

Fakat yukarıdaki konuların her biri ayrı bir uzmanlık alanı olduğundan bu çalışmada; Harput müziğinin kökeni, Türk müziği içerisindeki yeri, müzik icrası, makamları ve çalgıları, melodik yapısı, ritm yapısı gibi daha çok müziğin ön plânda olduğu konular üzerinde çalışılmıştır.

2.1. Harput Müziğinin Kökeni ve Türk Müziği İçerisindeki Yeri

Geniş bir coğrafi alana sahip olan Anadolu'nun, her bölgesinin her şehrinin hatta bazı ilçelerinin bile kendine özgü bir müzik icrası vardır. Bu Türk insanının olaylar sonucunda değişik şekillerde duygulanması ve bu duygularını değişik şekillerde ifadesinin bir sonucudur. Bu yönü ile Türk müziğinin önemli yapı taşlarından olan “Geleneksel Halk Müziği” oldukça çeşitli ve renklidir. Bunun ile birlikte yine Türk müziğinin diğer bir dalı olan ve geçmişte çoğunlukla saraylarda veya sarayların bulunduğu şehir merkezlerinde beste esasına dayalı olarak üretilen ve şehir müziği de diyebileceğimiz “ Geleneksel Sanat Müziği” de vardır ki bu iki yapı Türk müziğinin çatısını oluşturmaktadır.

Harput müziğinde ise bu önemli iki yapıyı bir arada görmek mümkündür. Harput, 1085 yılında Türklerin eline geçmesi ile birlikte, cami, medrese, hastane, çeşme, türbe ve saray gibi kurumlar yapılarak hızla şehirleşmeye ve önemli bir kültür merkezi olmaya başlamıştır. Bu kurumlarda çok sayıda mutasavvıf, ilim adamı ve sanatkar yetişmiştir. Bu sanatçılar Harput kültürü ile Türk kültürünün sentezinden oluşan eserler vermiş, şairler şiirler yazmış ve adı bilinmeyen bestekârlar da Harput'taki saraylarda, konaklarda bu şiirleri bestelemişlerdir. Bu nedenle bugünkü

Geleneksel Sanat Müziğinin doğuş yerleri eğer saraylar veya bu sarayların bulunduğu şehir merkezleri ise; bu müzik türünün ilk bestelerini de Harput'ta veya Harput'taki saraylarda aramak gerekmektedir. Günümüzde önemli bir kültür merkezi olan, "İstanbul'da o dönemlerde Türk ve Türk müziği yokken, Harput'ta kurala dayalı olarak Türk müziği icra ediliyordu."¹ Bu nedenle Harput müziğinde bugün gerek klasik sazların kullanılması, gerekse makama ve kurala dayalı bir müziğin icra edilmesi, gerekse Fuzuli, Nedim ve Nevres gibi Divan şairlerinin eserlerinin okunması tesadüfi olmamakla birlikte; bu müzik icrasının çok köklü bir geçmişi ve geleneği vardır. Bu tarihi belgelerden anlaşıldığı gibi, konu ile ilgili anlatılan rivayetler de bulunmaktadır. Bunlardan birisi; ".....Divan ve Nevrûz makamlarındaki ağır bestelerin, Artukoğulları ve Uzun Hasan'ın Harput'taki saraylarında mehter takımları tarafından çalındığı, bu eserlerin Horasan erlerinden miras kaldığı şeklindedir. Bunu doğrulayan işaretler de vardır. Makamların adları ile birlikte, türkülerde adı geçen, İsfahan, Şiraz ve Şirvan gibi Türkler'in bulunduğu yakın Asya şehir isimleri bu rivayeti gerçekleştirmektedir."²

Harput bölgesinin müslüman Araplar'ın eline geçerek İslâm dini ile tanışması VII.y.y.a yani Türkler'in bu bölgeyi fethinden yaklaşık 400 yıl öncesine rastlamaktadır. Bu tarihten sonra Harput ve çevresinde İslâm dininin etkisi ile tasavvufî bir yaşayış biçimi hakim olmuştur. Bu sebeple gerek Harput kültüründe, gerekse Harput müziğindeki gazel ve nefeslerde bu etkiyi görmek mümkündür. Harput müziği konusunda en önemli çalışmayı yapan araştırmacılardan olan Fikret MEMİŞOĞLU konu ile ilgili; "Harput musikisinde içli bir ibadetin coşkunluğu hissedilir. Bir makama başlanırken söylenen gazellerde, bir ilahî çeşnisi vardır. Bundan sonra gelen türküler, bu ilahî duyguyu dalgalandıran ve coşturan nağmelerdir. Bestelerin yarattığı manevî coşkunluk, gerçekten insanı maddî alemden uzaklaşmağa zorlar. Söyleyene ve dinleyene bir uçuş hissi gelir. Bu anda hiçbir istek ve işaret lüzum olmaksızın, içgüdünün şevkiyle sazın kendiliğinden ayak tutması sonunda göklere yükselen bir ezan gibi, yüksek havalara, yerli tabir ile kayabaşı ve

¹ EROĞLU, Yrd. Doç. Dr.Türker, "Harput Müziğinin Türk Müziği İçindeki Yeri", Millî Folklor Dergisi, C.1, Sayı:2, s.11, Ankara, 1989.

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.11, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966.

hoyratlara geçilir.”³ diyerek Harput insanın müzik icra ederken veya dinlerken içinde bulunduğu ruh halini anlatmaktadır. Başka bir yerde ise; “ Her makamın başında okunması gereken Nefese (Gazele), o makamın ilahisi demekle bir bakıma zaruret vardır. Çünkü, bugün bile Harput’un eski hafızları, Kur’an, Aşir ve Mevlüt okurken, gazellerdeki okuyuş tavrını tekrar ederler. Gazellerdeki perdeler, iniş-çıkış ve dalışlar, aynen bunlarda ve bunların arasında okunan ilahilerde yapılır.

Hatta, Naat okunurken, selat-ü selem verilirken de ağır ve yüksek havalardaki ahenge uyulmaktadır.”⁴ diyerek geleneksel müziğin tasavvuf müziği ile ne kadar iç içe geçmiş olduğunu ifade etmektedir.

Aşağıdaki anı konumuz bakımından ilginçtir:

“Anlatıldığına göre, tiz sesli Saray Hatun Camii müezzini, Perili Hafız diye maruf Hacı Süleyman, sabah ezanından evvel, Naat okurken cemaatin sağdan, soldan camiye geldiği sulara, birdenbire Elezber’e geçmiş ve halk manilerinden birini söyleyerek Hoyrat okumaya başlamıştır. Namaza gelmekte olan Büyük Beyzade Hacı Ali Efendi’ye yaklaşanlar; Perili Hafız’ın bu yaptığı küfürdür diye, şekvacı olmuşlar. Fakat Beyzade Hoca; Acele etmeyin, sonunu bekleyelim, diye durup dinlemiş. Müezzinin Elezber denilen yüksek havayı bitirdikten sonra tekrar Naat’a devam ettiğini görünce, Beyzade Hoca yanındakilere dönerek; Bu vecit halidir, hoş görmek gerekir, vebal değil belki de sevap işlemiş oldu, diyerek şikayete hak vermemiştir.”⁵

Görüldüğü gibi Harput halkı tasavvufi yaşayış biçiminin sonucu ortaya çıkan tasavvuf müziği ile geleneksel müziğini birbirine ters düşmeden büyük bir ustalıkla birlikte kullanmasını da bilmiştir. Bu ustalık günümüz Harput müziği içerisinde önemli bir yere sahip olan Rıfat Dede’nin;

“Ben şehid-i badeyem, dostlar demim yad eyleyin

³ MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.9.

⁴ MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.13.

⁵ MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.13.

Türbemi meyhane enkaziyle bünyad eyleyin
Gaslolunmaz ma ile gerçi şehidan-ı vega
Yıkayın meyle beni, bir mezhep icad eyleyin”

Harput Divanı adı ile de bilinen gazelinde de görülmektedir.

Tasavvuf ve Geleneksel Sanat Müziği ile birlikte, Harput ve çevresindeki insanların yaşadıkları çeşitli olaylar karşısındaki duygularını şiirlere dökerek seslendirmesi sonucu yakılan ve dilden dile dolaşarak anonim halk müziği ürünleri arasına girmiş türkülere de rastlamak mümkündür. Bu türkülerin bazılarının bestekarı bilinmekle birlikte büyük bir çoğunluğunun kim tarafından, ne zaman yakıldığı bilinmemektedir. Harput türküleri meçhûl kişi tarafından yakıldıktan bir süre sonra gerek söz, gerekse melodi eklenip çıkarılması ile topluma mal olmuştur.

Görüldüğü gibi Harput müziği; Geleneksel (Anonim) halk müziği ile İslamiyet'in kabulünden sonra çıkan Tasavvuf müziğinin, daha sonra ki saray veya şehir müziği ile harmanlandığı bir sentezdir. Ayrıca yaklaşık 900 yılı aşkın bir zamandan beri düşman işgâline hiç uğramamış olması nedeni ile Türk müziğinin özünün aranacağı önemli merkezlerden birisidir.

2.2. Harput'ta Geleneksel Müzik İcrası

Kış aylarında; kürsübaşları, yaz aylarında; düğünler, bağ, bahçe, kaya ve havuz başları Harput sanatçısının derdini, sevdasını ve hasretini dile getirdiği geleneksel sahnelerdir. İcra edilen türkü ve şarkıların bazılarında sazın çaldığı giriş ve ara müziği söz bölümünün nakaratı iken, büyük bir çoğunda da sazın çaldığı giriş ve ara müziği farklıdır.

Harput müziği; kendine özgü çalgıları, makamları ve icra sırasındaki kuralları ile özel bir bölgedir. Her makamın kendi içerisinde muhakkak bir gazeli, hoyratı ve kırık havası vardır. Makamlarının bir bölümü İstanbul veya diğer bölgelerde de bilinmesine rağmen, bir bölümü yalnız Harput'a özgüdür. Harput'a özgü bu makamlar şunlardır:

- a. Divan Makamı.
- b. Tecnis Makamı.
- c. Beşiri Makamı
- d. Müstezat Makamı.¹
- e. İbrahimiye Makamı.
- f. Nevrûz Makamı²
- g. Şirvan Makamı.
- h. Varsah Makamı.
- ı. Elezber Makamı.
- i. Kürdî Makamı.
- j. Muhallif Makamı.

Dikkat edildiğinde makam adları ile, makamın başında söylenen hoyrat veya gazeller aynı ad ile bilinmektedir. Buradan Harput makamlarının adını, söylenen gazel veya hoyratlardan aldığı söylenebilir. Fakat her makam içerisinde birden çok

¹ Bu makam adını, Divan Edebiyatında "Müstezat" adı ile bilinen nazım şeklinden almaktadır.

² Fikret Memişoğlu Tatvan'ı Nevrûz Makamı'nın içerisinde değerlendirmektedir. Fakat İshak Sunguroğlu, "Mest-i Nazım" adı ile de bilinen bu türküyü; "Tatvan Makamı" olarak değerlendirerek ayrı bir tasnif yapmaktadır.

şarkı, türkü ve uzun hava bulunduğundan, gazel ve hoyratların adını makamlardan aldığı düşünmek daha doğru olacaktır.

Harput'ta söylenen türkü ve şarkılardan bazıları, İstanbul makamlarına denk gelmekle birlikte, büyük bir çoğunluğunun icrası ve dizi içerisindeki seyri farklı olduğundan bu makamların ancak İstanbul makamlarına benzediğini söylemek mümkündür. İshak Sunguroğlu da konu ile ilgili; “.....İstanbul ağzı bir Saba ile,Harput ağzı bir Saba arasında bariz farklar görüldüğü gibi diğer makamlarda da bu böyledir.Hiç bir zaman Harput havaları, İstanbul beste ve nağmelerini tutmaz,melodileri değişiktir,arada bariz farklar göze çarpar.”³ Şeklindeki açıklamaları düşüncelerimizi desteklemektedir. Bu nedenle Harput makamlarının büyük bir çoğunluğu gerek icra biçimi ile gerekse seyri ile yöreye özgüdür.

Harput'ta ve Geleneksel Türk Sanat Müziğinde de bilinen makamlar şunlardır:

- a. Rast Makamı.
- b. Nihavent Makamı.
- c. Mahur Makamı.
- d. Hicaz Makamı.
- e. Saba Makamı.⁴
- f. Uşşak Makamı.
- g. Bayatî Makamı.
- h. Hüseyni Makamı.
- i. Karciğar Makamı.
- j. Hüzzam Makamı.
- k. Acem Aşiran Makamı.
- l. Muhayyer Makamı.

Fikret Memişoğlu; Müstezat'ı Beşiri makamının, Tatyân'ı da Nevruz makamının içerisinde sınıflandırırken; İshak Sunguroğlu: Müstezat ve Tatvan'ı ayrı birer

³ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.46, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

⁴ Bu makama Harput'ta Sabahi Makamı da denilmektedir.

makam gibi değerlendirmiştir. Bu makamlar çok küçük ayrıntılar ile birbirbirinden ayrıldığından konu ile ilgili önemli çalışmalar yapan Fikret Memişoğlu ile İşhak Sunguroğlu zaman zaman bir biri ile çelişkiye düşmüşlerdir. Fakat makam konusu, Türk müziğinin genel bir problemi olduğundan bu çelişki zaman zaman Geleneksel Türk Sanat Müziğinde de görölmektedir.

Harput'ta müzik icrasına başlanırken Uşşak makamında olan “Harput Peşrevi”⁵ veya “Paşa Göçtü” adı ile bilinen sazların çaldığı sözsüz ezgi ile başlanır ve arkasından aynı makamda olan gazele geçilir.⁶ Gazelden sonra metronom yönünden hızlı olmayan türküler söylenir. Türküler bittikten sonra veya türkülerin arasında makama ait olan hoyratlar söylenir. Daha sonra ise, yörede “şıkıltım” veya “şıkıltım Havaları” adı ile de bilinen metronomu daha hızlı olan kırık havalar çalınır ve söylenir. Harput'ta ki her makam;

- a. Gazeller
- b. Ağır Türküler (Metronomu ağır)
- c. Hoyratlar
- d. şıkıltım Havaları (Metronomu hızlı)

olmak üzere dört bölümden oluşmakta ve makam içerisinde ki türkü ve şarkılar bu sıra içerisinde icra edilmektedir. Memişoğlu konu ile ilgili; “Harput ve çevresinde Anadolu'nun hiçbir bölgesinde olmayan Orta Asya'dan gelme en eski bestelere rastlandığı gibi, ayrıca bir makam tertibi de vardır burada....Bu tertip, “Peşrev” den sonra gazel(Ağır Hava), arkasından ağır türküler, bu türkünün şevki ile arada söylenen yüksek hava ve bu yüksek havanın ayağından gelen oynak türküler, yerli

⁵ Harput müziği konusunda en önemli çalışmaları yapan İşhak SUNGUROğLU ve Fikret MEMIşOğLU, konuyu anlatırken “Peşrev” kelimesini Geleneksel Halk Müziğinde ki ayak tabirinin karşılığı olan giriş müziği anlamında da kullanmaktadır.

Bu giriş müziği Harput Peşrevi'nde olduğu gibi usüllü olabildiği gibi; serbest ritimli yani usulsüz de olabilmektedir.

Ayrıca bu iki araştırmacı eskiden Saba makamına “Mevlevi Peşrevi” adı ile bilinen fakat bizim tespit edemediğimiz bir peşrev ile başlandığını belirtmektedir. (Memişoğlu, a.g.e., s.13 ve Sunguroğlu, a.g.e., s..50)

⁶ Harput'ta bu gazellere genellikle “Ağır Hava”, Hoyratlara da “Yüksek Hava” denilmektedir.

deyimle “Şıkıltımlar” olmak üzere bir düzene bağlıdır.” Açıklamasını yapmaktadır. Yörenin en önemli mahallî sanatçısı ve kaynak kişilerinden olan Hafız Osman Öge'nin aşağıdaki sırayı takip ettiğini Beşiri makamını örnek vererek;“Beşiri makamına gazel ile başlanır. Gazelden sonra türkü, bu makamın Kayabaşı(Beşiri Hoyrat) söylenir. Beşiri hoyrat(Yüksek Hava), ya tamamen söylenip bitirilir ya da iki satırdan sonra araya bir türkünün bir kıtası okunarak tekrar Beşiri hoyrata dönülür ve bitirilir. Daha sonra hareketli Şıkıltımlara geçilir. Bu makamdan sonra Müstezat söylenir. Müstezat'tan sonra diğer bir yüksek havaya geçilir. Daha sonra tekrar Müstezat'a dönülür. Müstezat bittikten sonra da tekrar oynak türkülere geçilir. Klasik düzen bu şekildedir.”⁷ Demekte ve makam içerisinde belirli bir sıranın takip edildiğini belirtmektedir. Fakat bu sıranın kesinlik ifade etmediğini, ancak eskiden yöre müziğini ve makamlarını iyi bilen mahallî okuyucuların bu sırayı tamamlamadıkça diğer makamlara geçmediğini de ifade etmektedir.

Harput Müziği fasıl geleneği içerisinde icra edilmektedir. Bu nedenle gerek makam içerisinde ki icra, gerekse makamlar arasındaki geçişler bir takım kurallar çerçevesinde yapılmaktadır. Bir makamdan diğer bir makama geçilirken geçki yapılan makama insan ruhunu ve kulağını alıştırmak için ya peşrev çalınmakta yada taksim yapılmaktadır. Bundan sonra geçilen makamın gazeli ve diğer türkülerini yukarıda belirtilen sıra takip edilerek okunmaktadır. Bir makamdan diğer bir makama geçiş rast gele değil, Hüseyini, Uşşak ve Bayati gibi bir birine benzer ve yakın olan makamlardan yapılmaktadır. “.....Hafız Osman Beyin bulunduğu bir eğlencede, Şükrü Canaydın'ın, bulunanların isteklerine uymak için rast gele çaldığı türkülerden sonra, Hafız Osman Beyin de söylemesi arzu edilince; Hafız Osman Bey: “*Şükrü rast gele çalma, zihnimiz karışıyor. Bir makama başlayıp bitirdikten sonra öbürüne geçelim.*” diye ihtar etti. Fikret Memişoğlu'nun Pertek'te bir düğündeki bu anısı konumuzu açıklaması bakımından önemlidir. Ancak; Divan, Tecnis ve Nevruz makamlarından oluşan ve Divan'ın arasında yörede “Cılgalı Maya” ve “Elezber” adı ile de bilinen uzun havaların okunduğu bir sıranın takip edilmesi yörede âdet halini almıştır. Bunun ile birlikte Harput makamlarını çok iyi bilen mahallî sanatçılar; İbrahimiye, Hüseyinî, Uşşak ve Bayatî gibi birbirine

⁷ MEMİŞOĞLU; a.g.e., s.10.

benzer olan makamların türkü ve şarkılarını birbirine karıştırarak da söyleyebilmektedir.

Harput gazel ve hoyratları yöresel deyimle dört perde üzerinden söylenmektedir. İcracılar bu perdeleri; 1.perdeye “Pes Perde”, 2.perdeye “Üst Perde”, 3.perdeye “Tiz Perde” ve 4.perdeye de “Düz Perde” veya “Bağlama Perdeleri” olarak adlandırırken, halk bu adlandırmayı; 1.Perdeye “Başlaması”, 2.Perdeye “Aşması”, 3.Perdeye “Çıkması” ve 4.Perdeye de “Yıkması”⁸ şeklinde adlandırmaktadır. Aslında uzun havalardaki bu perdeleri ayrı ayrı bölümler veya bir bütünü oluşturan parçalar gibi düşünmek doğru olacaktır. Çünkü bu bölüm veya perdelerin her birinin müzik cümleleri, ses sahası, anlatımı ve ifadesi farklıdır. Fakat, Harput’taki bu adlandırmanın, daha çok müzik ifadesinden veya sözlerinden dolayı olduğu düşüncesindeyiz.

Yörede söylenen türkü ve uzun havalar “Harput Ağzı” ile söylenmektedir. Bunun ile birlikte özellikle ova köylerinde ki türküler; “Ova Ağzı” denilen ve Harput’ta çok makbûl sayılmayan bir söyleyiş biçimi ile icra edilmektedir. Günümüzde Harput’un en iyi mahallî sanatçılarından olan kaynak kişi Enver DEMİRBAĞ, “Yöredeki sanatçılar nasıl yetişiyor?” sorusuna; “Şimdi meraklı ve sesi güzel olanlar usta-çırak yöntemiyle. Bunlar muhakkak ki ustaların yanında makama tabi tutulur. Rast gele okunursa zaten muteber olmuyor. Sesi çok ama makam bilmiyor, ağzı düzgün değil, ova ağzı gibi söylüyor, derler. Onları itibara almazlar” şeklinde cevap vermiştir. Buradan da anlaşıldığı gibi; Harput’ta türkü söyleyebilmek için veya yöre türkülerini iyi icra eden sanatçıların arasına girebilmek için sadece sesin güzel olması yeterli değildir. Bunun ile birlikte yöre makamlarını, ağzını, edep-erkânını⁹ ve kısacası yöre kültürünü de iyi bilmek gerekmektedir.

Harput’un taassup bir bölge olması nedeniyle kadın ve erkek eğlenceleri farklı mekânlarda yapılmaktadır. Bu nedenle kadın ve erkekler bir arada oyun oynamadığı gibi türkü de söylemezler. Yörede ki gazel, hoyrat ve uzun havalar ise,

⁸ MEMİŞOĞLU; a.g.e., s.9

⁹ Konu ile ilgili daha geniş bilgi için; Dr.Türker EROĞLU, Halk Oyunları Ve Halayların İncelenmesi, s.86, Kılıçaslan Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti., Ankara,1995, eserine bakınız.

bir çok bölgede olduğu gibi sadece erkekler tarafından okunmaktadır. Fakat eskiden bazı kadınların (mesela İri Güllü) bazı hoyratları okuduğu söylenmektedir.

Şüphesiz ki geçmişı yüz yıllara dayanan ve köklü bir müzik geçmişı olan Harput müzik kültürünün sınırlarını bu günkü Elazığ ili siyasi sınırları ile çerçevelemek doğru değildir. Günümüz de bu kültürün izlerine başta Diyarbakır olmak üzere Urfa ve Kerkük'te de rastlamak mümkündür. Her ne kadar Harput müziği, tavır, usûl, ağız ve metronom gibi özelliklerinden dolayı farklı olsa da gelenek yönünden bu yöre müzikleri ile benzer yanları da bulunmaktadır. Fakat bu konu çok geniş bir araştırma ve çalışmayı gerektirmektedir.

2.3. Harput Müziği

2.3.1. Tasnifi

Gazeli, hoyratı, türküsü, oyunları ve çalgıları ile oldukça zengin olan Harput müzik folkloru konusunda çeşitli sınıflandırma çalışmaları yapılmıştır. Konu ile ilgili çalışanların başında; “Harput Ahengi” adlı çalışması ile Fikret Memişoğlu’nu, “Harput Yollarında” adlı 4 ciltlik çalışması ile de İshak Sunguroğlu’nu saymak gerekir.

Fikret Memişoğlu; Harput müziğini makamlarına göre tasnif ederken, İshak Sunguroğlu; makamları ve usulleri; ağır havalar ve uzun havalar, şarkı ve türküleri ise; vakalara dayanan ve vakalara dayanmayan şeklinde ikiye ayırarak tasnif etmiştir.

Harput şarkı ve türkülerini makama göre tasnif etmek belirli bir yapıyı akla getirmekle birlikte, dizi içerisindeki seyir makamı belirlediğinden bu tür bir tasnifte çeşitli tereddüt veya çelişkiler çıkabilmektedir. Çünkü, bir dizi aynı zamanda birkaç makamın çatısını oluşturabilmektedir. Bu nedenle, İshak Sunguroğlu ile Fikret Memişoğlu; türkülerin makamlarını belirtirken zaman zaman birbirleri ile çelişkiye düşmüşlerdir.

Bu nedenle Harput-Elazığ türkü ve şarkıları melodik yapısına veya konularına göre değil, aşağıdaki gibi usûl yapısına veya formlarına göre tasnif edilmesi daha uygun görülmüştür.

A. Uzun Havalar.

- a. Ayağı Usûllü Olan Uzun Havalar.
- b. Ayağı Usûlsüz Olan Uzun Havalar

B. Kırık Havalar.

- a. Türküler
- b. Peşrevler
- c. Sözlü Oyun Havaları
- d. Sözsüz Oyun Havaları

Formlar

Form Tablosu							
		Uzun Havalar		Kırık Havalar			
		Ayağı Usûlü	Ayağı Serbest	Türkü	Peşrev	Oyun Havaları	
						Sözlü	Sözsüz
1.	Ağır Halay						X
2.	Ahcik			X			
3.	Al Almayı Daldan Al			X			
4.	Arap Oyunu						X
5.	Avreş						X
6.	Bağlarda Çemen Soldu			X			
7.	Bağrıyanık Hoyrat	X					
8.	Bahçeye İndim ki			X			
9.	Bayati Gazel		X				
10.	Ben Ağlarım Zarı Zarı-1			X			
11.	Ben Ağlarım Zarı Zarı-2			X			
12.	Beşiri Hoyrat	X					
13.	Bıçak Oyunu						X
14.	Bir Şuh-i Sitemkar			X			
15.	Bizim Bağın Kıracı			X			
16.	Bu Dere Baştan Başa			X			
17.	Bu Dere Buz Bağladı			X			
18.	Bülbülüm Bağ Gezerim			X			
19.	Büyük Ceviz					X	
20.	Çatal Kaya			X			
21.	Çayda Çıra Yanıyor					X	
22.	Çayın Öte Yüzünde			X			
23.	Çepik						X
24.	Dağlar Dağımdır Benim			X			
25.	Dağlarda Meşelerde			X			
26.	Dama Kurdum Çatmayı-1			X			
27.	Dama Kurdum Çatmayı-2			X			
28.	Değirmen Sala Benzer			X			
29.	Delilo					X	
30.	Dere Boyu Düz Gider			X			
31.	Dersim Dört Dağ İçinde			X			
32.	Duman Almış Mezarımın Üstünü			X			
33.	Elezber		X				
34.	Eminem Oturmuş		X				
35.	Evleri Görünüyor-1			X			
36.	Evleri Görünüyor-2			X			
37.	Evleri Uçta Yarım			X			
38.	Fatmalı					X	
39.	Gamze Deler	X					

40.	Gelin Ağlar Yaşın Yaşın			X			
41.	Gelin Alma Havası					X	
42.	Görmedim Alemde			X			
43.	Güvercin Vurdum Kalkmaz					X	
44.	Hafom'un Evi Kaya Başında			X			
45.	Halay						X
46.	Harput Divanı	X					
47.	Harput Gazeli	X					
48.	Harput Mayası	X					
49.	Harput Peşrevi					X	
50.	Havada Bulut Yok			X			
51.	Havalandı Deli Gönül			X			
52.	Havuz Başının Gülleri			X			
53.	Hayriyem'in			X			
54.	Hırhoy						X
55.	Hicaz Gazel		X				
56.	Hüseyni Gazel		X				
57.	Hüseynikten Çıktım			X			
58.	İğki'nin Dört Etrafı			X			
59.	İki de Keklik			X			
60.	İndim Yarın Bahçesine			X			
61.	İsfahan'da Han İşlerim			X			
62.	Kalede Kavun Yerler			X			
63.	Kamayı Çektim Kından			X			
64.	Kar mı Yağmış?			X			
65.	Kara Dutun Dalını			X			
66.	Kara Erük Çağala			X			
67.	Kaşların Oydu Beni			X			
68.	Keçike						X
69.	Kekliğim Seker Ağlar			X			
70.	Kemer Ağır Kalkmıyor			X			
71.	Kerem Eder Aslı Hanım			X			
72.	Kesik Hoyrat	X					
73.	Kövenk Türküsü			X			
74.	Kürdi Hoyrat		X				
75.	Leblebici					X	
76.	Lele Eşi					X	
77.	Mendilim İşle Yolla			X			
78.	Mendilim Turalıdır			X			
79.	Mest-i Nazım			X			
80.	Meşelidir Bizim Dağlar			X			
81.	Meter,isten İneydim			X			
82.	Mezire'den Çıktım			X			
83.	Muhallif Gazel	X					
84.	Muhallif Hoyrat		X				
85.	Necibe'min Kaşları Kara			X			
86.	Nevruz Gazel		X				

87.	O Yanı Pembe			X			
88.	Odasına Vardım			X			
89.	Oy Akşamlar			X			
90.	Ölüm Hoyratı		X				
91.	Pencereden Bir Taş Geldi			X			
92.	Pınar Başı Beklerim			X			
93.	Pisik Oyunu						X
94.	Rast Gazel		X				
95.	Saba Gazel		X				
96.	Sabahın Seher Vaktinde			X			
97.	Saray Yolu			X			
98.	Sarhoş Havası						X
99.	Sımsıme						X
100.	Sinemde Bir Tutuşmuş			X			
101.	Şirvan Hoyratı	X					
102.	Tamzara					X	
103.	Tecnis	X					
104.	Temirağa						X
105.	Tevekte Üzüm Kara			X			
106.	Uşşak Gazel		X				
107.	Üç Ayak						X
108.	Vardım Baktım Demir Kapı Sür.			X			
109.	Versağ		X				
110.	Yel Eser Kum Savrulur			X			
111.	Yeşil Yaprak Arasında			X			
112.	Yoğurt Koydum dolaba			X			
113.	Yüksek Minarede			X			
Toplam		10	13	66	1	9	14
		Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet
Genel Toplam		113 Adet					

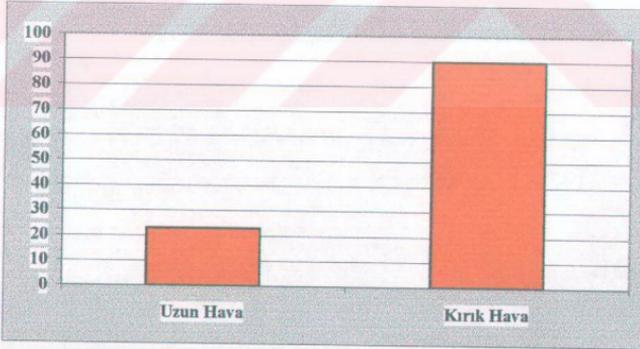
Tablo 1
Formlar

Formların Değerlendirmesi

Toplam 113 adet ezgi incelemeye alınmıştır.

Formu	Adedi	Yüzdesi
Uzun Hava	23	% 20.34
Kırık Hava	90	% 79.64
Genel Toplam	113	% 100

Tablo 2
Form Oranları

Grafik 1
Formlar

Uzun Havalar

Toplam 23 adet ezgi incelemeye alınmıştır.

Formu	Adedi	Yüzdesi
Ayağı Usüllü Olan	10	% 43.47
Ayağı Serbest Olan	13	% 56.52
Genel Toplam	23	% 100

Tablo 3
Uzun Hava Oranları

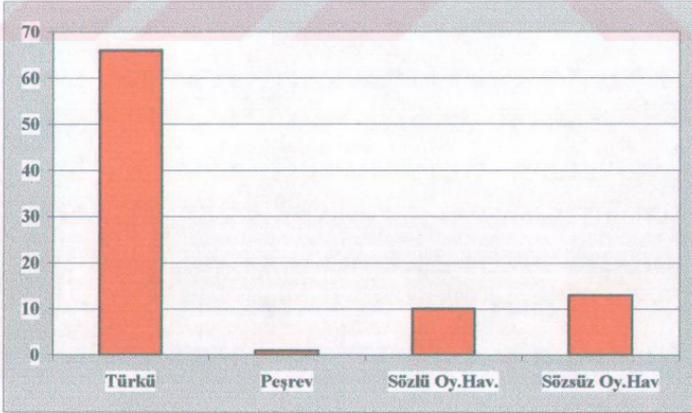
Grafik 2
Uzun Havalar

Kırık Havalar

Toplam 90 adet ezgi incelemeye alınmıştır.

Formu	Adedi	Yüzdesi
Türkü	66	% 73.33
Peşrev	1	% 1.11
Sözlü Oyun Havası	10	% 11.11
Sözsüz Oyun Havası	13	% 14.44
Genel Toplam	90	% 100

Tablo 4
Kırık Hava Oranları

Grafik 3
Kırık Havalar

2.3.2. Ezgilerin Usûl Yönünden İncelenmesi

Harput-Elazığ müziği, usûl yönünden incelendiğinde 2/4, 4/4, 6/4, ve 6/8' lik gibi aksamayan usûller görülmekle birlikte, ölçüsü 10/8' lik olan aksak usûller daha fazla bulunmaktadır. (Tablo 5 ve Grafik 4) Usûlü 10/8' lik olan aksak usûllerdeki 3 lülerin zaman zaman yer değiştirmesi ise yöreye has bir özelliktir. Yapılan incelemeler sırasında 7/8' lik ve 8/8' lik usûllere rastlanamamıştır.

Usûller

Usûl Tablosu							
Kırık Havalar	2/4	4/4	6/4	5/8	6/8	9/8	10/8
1. Ağır Halay							X
2. Ahcik							X
3. Al Almayı Daldan Al							X
4. Arap Oyunu	X						
5. Avreş					X		
6. Bağlarda Çemen Soldu		X					
7. Bahçeye İndim ki	X						
8. Ben Ağlarım Zarı Zarı-1					X		
9. Ben Ağlarım Zarı Zarı-2							X
10. Bıçak Oyunu						X	
11. Bir Şuh-i Sitemkar							X
12. Bizim Bağın Kıracı							X
13. Bu Dere Baştan Başa							X
14. Bu Dere Buz Bağladı							X
15. Bülbulüm Bağ Gezerim		X					
16. Büyük Ceviz	X						
17. Çatal Kaya							X
18. Çayda Çıra Yanıyor							X
19. Çayın Öte Yüzünde							X
20. Çepik					X		
21. Dağlar Dağımdır Benim							X
22. Dağlarda Meşelerde							X
23. Dama Kurdum Çatmayı-1		X					
24. Dama Kurdum Çatmayı-2							X
25. Değirmen Sala Benzer							X
26. Delilo		X					
27. Dere Boyu Düz Gider							X
28. Dersim Dört Dağ İçinde							X
29. Duman Almış Mezarımın Üst.	X						
30. Evleri Görünüyor-1		X					
31. Evleri Görünüyor-2							X
32. Evleri Uçta Yarım		X					
33. Fatmalı					X		
34. Gelin Ağlar Yaşın Yaşın		X					
35. Gelin Alma Havası							X
36. Görmedim Alemde							X
37. Güvercin Vurdum Kalkmaz						X	
38. Hafom'un Evi Kaya Başında			X				
39. Halay	X						

40.	Harput Peşrevi	X							
41.	Havada Bulut Yok								X
42.	Havalandı Deli Gönül						X		
43.	Havuz Başının Gülleri								X
44.	Hayriyem'in								X
45.	Hırhoy					X			
46.	Hüseynikten Çıktım				X				
47.	Iğiki'nin Dört Etrafı								X
48.	İki de Keklik	X							
49.	İndim Yarın Bahçesine								X
50.	İsfahan'da Han İşlerim								X
51.	Kalede Kavun Yerler								X
52.	Kamayı Çektim Kından		X						
53.	Kar mı Yağmış?		X						
54.	Kara Dutun Dalını	X							
55.	Kara Erük Çağala								X
56.	Kaşların Oydu Beni								X
57.	Keçike	X							
58.	Kekliğim Seker Ağlar								X
59.	Kemer Ağır Kalkmıyor								X
60.	Kerem Eder Aslı Hanım								X
61.	Kövenk Türküsü								X
62.	Leblebici	X							
63.	Lele Eşi						X		
64.	Mendilim İşle Yolla	X							
65.	Mendilim Turalıdır		X						
66.	Mest-i Nazım		X						
67.	Meşelidir Bizim Dağlar							X	
68.	Meteris'ten İneydim	X							
69.	Mezire'den Çıktım		X						
70.	Necibe'min Kaşları Kara							X	
71.	O Yanı Pembe								X
72.	Odasına Vardım	X							
73.	Oy Akşamlar		X						
74.	Pencereden Bir Taş Geldi						X		
75.	Pınar Başı Beklerim		X						
76.	Pisik Oyunu						X		
77.	Sabahın Seher Vaktinde							X	
78.	Saray Yolu	X							
79.	Sarhoş Havası	X							
80.	Sımsıme						X		
81.	Sinemde Bir Tutuşmuş			X					
82.	Tamzara							X	
83.	Temirağa		X						
84.	Tevekte Üzüm Kara	X							
85.	Üç Ayak	X							
86.	Vardım Baktım Demir Kapı								X

87.	Yel Eser Kum Savrulur							X
88.	Yeşil Yaprak Arasında							X
89.	Yoğurt Koydum dolaba							X
90.	Yüksek Minarede							X
Genel Toplam (90 Ezgi)		17	15	2	1	9	7	39
		Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet

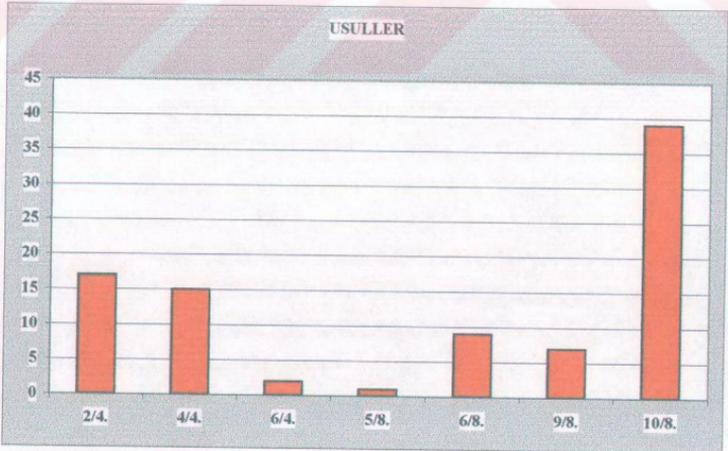
Tablo 5
Usüller

Usüllerin Değerlendirmesi

Toplam 90 adet türkü değerlendirilmeye alınmıştır.

Usülü	Adedi	Yüzdesi
2/4	17	% 18.88
4/4	15	% 16.66
6/4	2	% 2.22
5/8	1	% 1.11
6/8	9	% 10
9/8	7	% 7.77
10/8	39	% 43.33
Genel Toplam	90	% 100

Tablo 6
Usül Oranları

Grafik 4
Usüller

2.3.3. Eserlerin Ezgi (Melodi) Yönünden İncelenmesi

Harput-Elazığ müziği melodik yönden incelendiğinde, en çok Si^{b2} ve Fa# arızalarının birlikte kullanıldığı (Tablo 7 ve Grafik 6), 4.ve 5.derece seslerinin güçlü olduğu (Tablo 17 ve Grafik 12), Uşşak ve Hüseyini makamlarına benzer bir yapıya sahip olduğu görülmektedir.

Ezgilerin ses genişlikleri, 4 ile 16 ses arasında değişmekle birlikte, ses genişliği bir oktav olan ezgiler daha fazladır. (Tablo 19 ve Grafik 13)

Türküler metronom yönünden incelendiğinde ise Moderato(108-120)'ya denk geldiği görülmektedir. Bu da yöre türkülerinin fazla hızlı olmayan, orta çabuklukta (hızda) icra edildiğini göstermektedir. (Tablo 12 ve Grafik 9-10)

Arızalar

Genel Arıza (Değiştirici) Durumu						
Uzun Havalar	si b	si b ²	DO#	FA#	Mi b	RE b
1.	Bağrıyanık Hoyrat	X				
2.	Bayati Gazel	X		X		
3.	Beşiri Hoyrat	X		X		
4.	Elezber	X		X		
5.	Eminem Oturmuş	X		X		
6.	Gamze Deler	X		X		
7.	Harput Divanı	X		X		
8.	Harput Gazeli	X				
9.	Harput Mayası	X		X		
10.	Hicaz Gazel	X	X	X		
11.	Hüseyini Gazel	X		X		
12.	Kesik Hoyrat	X		X		
13.	Kürdi Hoyrat	X		X		
14.	Muhallif Gazel			X		
15.	Muhallif Hoyrat			X		
16.	Nevruz Gazel	X		X	X	
17.	Ölüm Hoyratı	X		X		
18.	Rast Gazel	X		X		
19.	Saba Gazel	X				X
20.	Şirvan Hoyratı	X	X	X		
21.	Tecnis	X		X		
22.	Uşşak Gazel	X				
23.	Versağ	X	X			
Toplam	3 Adet	18 Adet	3 Adet	18 Adet	1 Adet	1 Adet
Kırık Havalar						
1	Ağır Halay	X		X		
2	Ahcik	X				
3	Al Almayı Daldan Al	X				
4	Arap Oyunu	X				
5	Avreş	X		X		
6	Bağlarda Çemen Soldu	X		X		
7	Bahçeye İndim ki	X				
8	Ben Ağlarım Zarı Zarı-1	X	X			
9	Ben Ağlarım Zarı Zarı-2	X	X			
10	Bıçak Oyunu	X		X		
11	Bir Şuh-i Sitemkar	X		X		

12	Bizim Bağın Kıracı		X				
13	Bu Dere Baştan Başa		X		X		
14	Bu Dere Buz Bağladı	X		X	X		
15	Bülbülüm Bağ Gezerim		X		X		
16	Büyük Ceviz		X		X		
17	Çatal Kaya		X		X		
18	Çayda Çıra Yanıyor				X		
19	Çayın Öte Yüzünde				X		
20	Çepik	-	-	-	-	-	-
21	Dağlar Dağımdır Benim		X		X		
22	Dağlarda Meşelerde		X		X		
23	Dama Kurdum Çatmayı-1	X		X	X		
24	Dama Kurdum Çatmayı-2		X				
25	Değirmen Sala Benzer		X				X
26	Delilo		X		X		
27	Dere Boyu Düz Gider		X				
28	Dersim Dört Dağ İçinde		X		X		
29	Duman Almış Mezarımın Üstünü		X				
30	Evleri Görünüyor-1		X		X		
31	Evleri Görünüyor-2		X				
32	Evleri Uçta Yarım		X		X		
33	Fatmalı		X				
34	Gelin Ağlar Yaşın Yaşın	-	-	-	-	-	-
35	Gelin Alma Havası	X		X	X		
36	Görmedim Alemde		X		X		
37	Güvercin Vurdum Kalkmaz		X		X		
38	Hafom'un Evi Kaya Başında		X		X		
39	Halay		X		X		
40	Harput Peşrevi		X				
41	Havada Bulut Yok		X		X		
42	Havalandı Deli Gönül		X				X
43	Havuz Başının Gülleri		X		X		
44	Hayriyem'in		X				
45	Hırhoy		X				
46	Hüseynikten Çıktım		X				
47	İğiki'nin Dört Etrafı		X		X		
48	İki de Keklik		X		X		
49	İndim Yarın Bahçesine		X		X		
50	İsfahan'da Han İşlerim				X		
51	Kalede Kavun Yerler		X				
52	Kamayı Çektim Kından				X		
53	Kar mı Yağmış?		X		X		
54	Kara Dutun Dalını	-	-	-	-	-	-
55	Kara Erük Çağala		X			X	
56	Kaşların Oydu Beni	X		X			
57	Keçike				X		
58	Kekliğim Seker Ağlar				X	X	

59	Kemer Ağır Kalkmıyor		X		X	X		
60	Kerem Eder Aslı Hanım				X			
61	Kövenk Türküsü		X		X			
62	Leblebici		X		X	X		
63	Lele Eşi	-	-	-	-	-	-	
64	Mendilim İşle Yolla		X		X			
65	Mendilim Turalıdır		X		X			
66	Mest-i Nazım		X			X		
67	Meşelidir Bizim Dağlar		X		X			
68	Meteris'ten İneydim		X					
69	Mezire'den Çıktım		X		X			
70	Necibe'min Kaşları Kara	X		X				
71	O Yanı Pembe				X			
72	Odasına Vardım		X					
73	Oy Akşamlar	X		X				
74	Pencereden Bir Taş Geldi		X		X			
75	Pınar Başı Beklerim		X		X			
76	Pisik Oyunu	-	-	-	-	-	-	
77	Sabahın Seher Vaktinde		X		X			
78	Saray Yolu		X		X			
79	Sarhoş Havası		X					
80	Sımsıme		X					
81	Sinemde Bir Tutuşmuş		X		X			
82	Tamzara		X		X			
83	Temirağa		X					
84	Tevekte Üzüm Kara		X		X			
85	Üç Ayak		X		X	X		
86	Vardım Baktım Demir Kapı Sürgülü	X		X				
87	Yel Eser Kum Savrulur	X		X	X			
88	Yeşil Yaprak Arasında		X				X	
89	Yoğurt Koydum dolaba		X		X			
90	Yüksek Minarede		X		X			
Toplam (90 Ezgi)			10	67	10	54	6	3
			Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet
Genel Toplam (113 Ezgi)			13	85	13	72	7	4
			Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet

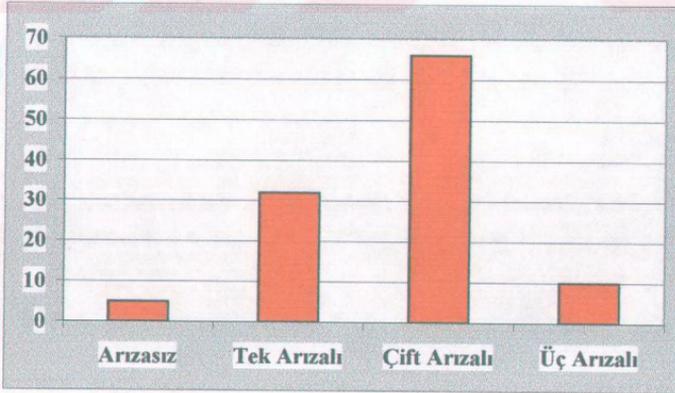
Tablo 7
Genel Arıza Durumu

Arızaların Değerlendirmesi

Toplam 113 adet ezgi incelemeye alınmıştır.

Arıza Sayısı	Adedi	Yüzdesi
Arızasız Ezgi	5	% 4.42
Tek Arızalı Ezgi	32	% 28.31
Çift Arızalı Ezgi	66	% 58.40
Üç Arızalı Ezgi	10	% 8.84
Genel Toplam	113	% 100

Tablo 8
Değiştirici Oranları

Grafik 5
Genel Arıza Durumu

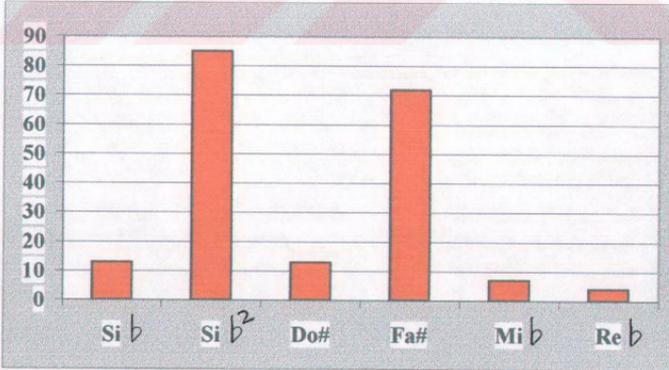
En Çok Kullanılan Arızalar

Toplam 113 adet ezgi incelemeye alınmıştır.

Arızalar	Adedi	Yüzdesi
Si b	13	% 11.50
Si b ²	85	% 75.22
Do#	13	% 11.50
Fa#	72	% 63.71
Mi b	7	% 6.19
Re b	4	% 3.53

Tablo 9
En Çok Kullanılan Arıza Oranları

Not: Bazı ezgilerde birden fazla arıza bulunduğundan toplamlar ve yüzdeler daha fazla çıkmaktadır.

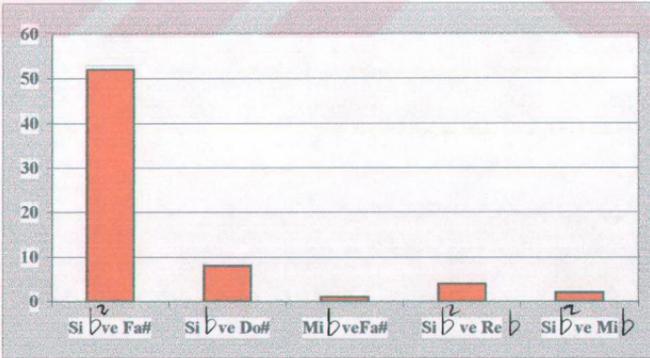
Grafik 6
En Çok Kullanılan Arızalar

İki Arızalı Ezgiler

Toplam 113 adet ezgi incelemeye alınmıştır.

Arızalar	Adedi	Yüzdesi
Si ^b ve Fa#	52	% 46.01
Si ^b ve Do#	8	% 7.07
Mi ^b ve Fa#	1	% 0.88
Si ^b ve Re ^b	4	% 3.53
Si ^b ve Mi ^b	2	% 1.76
Genel Toplam	67	% 59.25

Tablo 10
İki Arızalı Ezgi Oranları

Grafik 7
İki Arızalı Ezgiler

Üç Arızalı Ezgiler

Toplam 113 adet ezgi incelemeye alınmıştır.

Formu	Adedi	Yüzdesi
$Si \flat$ Do# ve Fa#	6	% 5.30
$Si \flat^2$ Fa# ve Mi \flat	4	% 3.53
Genel Toplam	10	% 8.84

Tablo 11
Üç Arızalı Ezgi Oranları

Grafik 8
Üç Arızalı Ezgiler

Metronom Değerleri

Metronom Değerleri							
Kırık Havalar	40 59	60 79	80 99	100 119	120 139	160 179	3 Sekizliğe
1. Ağır Halay		X					
2. Ahcik				X			
3. Al Almayı Daldan Al				X			
4. Arap Oyunu			X				
5. Avreş							71
6. Bağlarda Çemen Soldu				X			
7. Bahçeye İndim ki			X				
8. Ben Ağlarım Zarı Zarı-1							49
9. Ben Ağlarım Zarı Zarı-2				X			
10. Bıçak Oyunu							72
11. Bir Şuh-i Sitemkar				X			
12. Bizim Bağın Kıracı					X		
13. Bu Dere Baştan Başa				X			
14. Bu Dere Buz Bağladı					X		
15. Bülbülüm Bağ Gezerim		X					
16. Büyük Ceviz		X					
17. Çatal Kaya				X			
18. Çayda Çıra Yanıyor					X		
19. Çayın Öte Yüzünde				X			
20. Çepik							80
21. Dağlar Dağımdır Benim				X			
22. Dağlarda Meşelerde				X			
23. Dama Kurdum Çatmayı-1				X			
24. Dama Kurdum Çatmayı-2				X			
25. Değirmen Sala Benzer				X			
26. Delilo		X					
27. Dere Boyu Düz Gider					X		
28. Dersim Dört Dağ İçinde				X			
29. Duman Almış Mezarımın Üst.		X					
30. Evleri Görünüyor-1	X						
31. Evleri Görünüyor-2				X			
32. Evleri Uçta Yarım			X				
33. Fatmalı							72
34. Gelin Ağlar Yaşın Yaşın		X					
35. Gelin Alma Havası						X	
36. Görmedim Alemdе					X		
37. Güvercin Vurdum Kalkmaz							88
38. Hafom'un Evi Kaya Başında			X				
39. Halay				X			
40. Harput Peşrevi		X					

41.	Havada Bulut Yok				X			
42.	Havalandı Deli Gönül							40
43.	Havuz Başının Gülleri					X		
44.	Hayriyem'in				X			
45.	Hırhoy							110
46.	Hüseynikten Çıktım			X				
47.	İğiki'nin Dört Etrafı				X			
48.	İki de Keklik	X						
49.	İndim Yarın Bahçesine				X			
50.	İsfahan'da Han İşlerim						X	
51.	Kalede Kavun Yerler						X	
52.	Kamayı Çektim Kından			X				
53.	Kar mı Yağmış?				X			
54.	Kara Dutun Dalını			X				
55.	Kara Erük Çağala						X	
56.	Kaşların Oydu Beni						X	
57.	Keçike				X			
58.	Kekliğim Seker Ağlar						X	
59.	Kemer Ağır Kalkmıyor				X			
60.	Kerem Eder Aslı Hanım				X			
61.	Kövenk Türküsü				X			
62.	Leblebici			X				
63.	Lele Eşi							92
64.	Mendilim İşle Yolla	X						
65.	Mendilim Turalıdır				X			
66.	Mest-i Nazım	X						
67.	Meşelidir Bizim Dağlar							60
68.	Meteris'ten İneydim		X					
69.	Mezire'den Çıktım	X						
70.	Necibe'min Kaşları Kara							75
71.	O Yanı Pembe					X		
72.	Odasına Vardım		X					
73.	Oy Akşamlar		X					
74.	Pencereden Bir Taş Geldi							50
75.	Pınar Başı Beklerim	X						
76.	Pısık Oyunu							90
77.	Sabahın Seher Vaktinde							63
78.	Saray Yolu				X			
79.	Sarhoş Havası			X				
80.	Sımsıme							100
81.	Sinemde Bir Tutuşmuş				X			
82.	Tamzara							67
83.	Temirağa				X			
84.	Tevekte Üzüm Kara	X						
85.	Üç Ayak					X		
86.	Vardım Baktım Demir Kapı				X			
87.	Yel Eser Kum Savrulur				X			

88. Yeşil Yaprak Arasında				X			
89. Yoğurt Koydum dolaba				X			
90. Yüksek Minarede				X			
Genel Toplam (90 Ezgi)	7	10	9	34	13	1	16
	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet

Tablo 12
Metronom Değerleri Tablosu

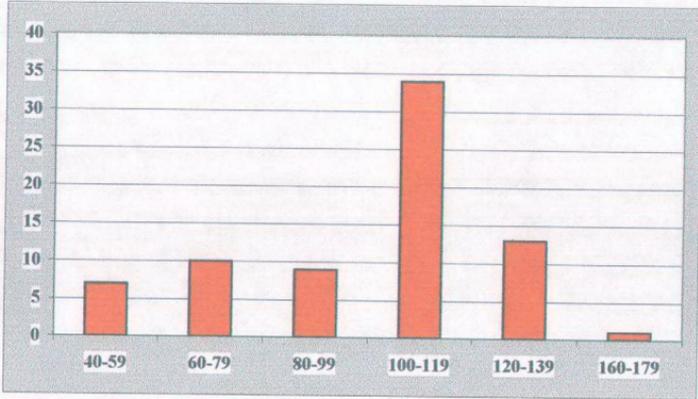
Metronom Değerleri Değerlendirmesi

a.) Dörtlük Süreye Göre Metronom Değerleri

Toplam 90 adet ezgi incelemeye alınmıştır.

Metronom(...../.....)arası	Adedi	Yüzdesi
40-59	7	% 7.77
60-79	10	% 11.11
80-99	9	% 10
100-119	34	% 37.77
120-139	13	% 14.44
160-179	1	% 1.11
Genel Toplam	74	% 82.22

Tablo 13
Dörtlük Süreye Göre Metronom Oranları

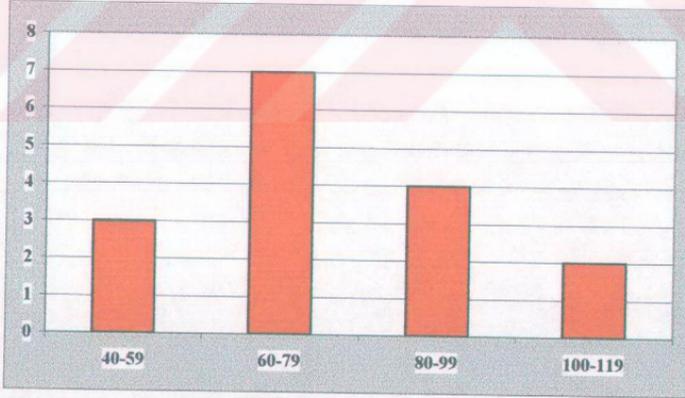
Grafik 9
Dörtlük Süreye Göre Metronom Değerleri

b.) Sekizlik Süreye Göre Metronom Değerleri

Toplam 90 adet ezgi incelemeye alınmıştır.

Metronom(...../.....)arası	Adedi	Yüzdesi
40-59	3	% 3.33
60-79	7	% 7.77
80-99	4	% 4.44
100-119	2	% 2.22
Genel Toplam	16	% 17.77

Tablo 14
Sekizlik Süreye Göre Metronom Oranları

Grafik 10
Sekizlik Süreye Göre Metronom Değerleri

Karar Sesleri

Karar Sesleri						
Uzun Havalar	FA#	SOL	LA	Si	DO	RE
1. Bağıryanık Hoyrat			X			
2. Bayati Gazel			X			
3. Beşiri Hoyrat		X				
4. Elezber			X			
5. Eminem Oturmuş			X			
6. Gamze Deler				X		
7. Harput Divanı			X			
8. Harput Gazeli			X			
9. Harput Mayası			X			
10. Hicaz Gazel			X			
11. Hüseyini Gazel			X			
12. Kesik Hoyrat			X			
13. Kürdi Hoyrat			X			
14. Muhallif Gazel				X		
15. Muhallif Hoyrat				X		
16. Nevruz Gazel			X			
17. Ölüm Hoyratı			X			
18. Rast Gazel		X				
19. Saba Gazel			X			
20. Şirvan Hoyratı			X			
21. Tecnis			X			
22. Uşşak Gazel			X			
23. Versağ			X			
Toplam		2 Adet	18 Adet	3 Adet		
Kırık Havalar						
1. Ağır Halay			X			
2. Ahcik			X			
3. Al Almayı Daldan Al			X			
4. Arap Oyunu		X				
5. Avreş						X
6. Bağlarda Çemen Soldu			X			
7. Bahçeye İndim ki					X	
8. Ben Ağlarım Zarı Zarı-1			X			
9. Ben Ağlarım Zarı Zarı-2			X			
10. Bıçak Oyunu		X				
11. Bir Şuh-i Sitemkar			X			
12. Bizim Bağın Kıracı					X	

13.	Bu Dere Baştan Başa			X			
14.	Bu Dere Buz Bağladı			X			
15.	Bülbülüm Bağ Gezerim			X			
16.	Büyük Ceviz			X			
17.	Çatal Kaya			X			
18.	Çayda Çıra Yanıyor				X		
19.	Çayın Öte Yüzünde				X		
20.	Çepik					X	
21.	Dağlar Dağımdır Benim			X			
22.	Dağlarda Meşelerde			X			
23.	Dama Kurdum Çatmayı-1	X					
24.	Dama Kurdum Çatmayı-2			X			
25.	Değirmen Sala Benzer			X			
26.	Delilo					X	
27.	Dere Boyu Düz Gider						X
28.	Dersim Dört Dağ İçinde			X			
29.	Duman Almış Mezarımın Üstünü			X			
30.	Evleri Görünüyor-1			X			
31.	Evleri Görünüyor-2			X			
32.	Evleri Uçta Yarım			X			
33.	Fatmalı			X			
34.	Gelin Ağlar Yaşın Yaşın				X		
35.	Gelin Alma Havası			X			
36.	Görmedim Alemde		X				
37.	Güvercin Vurdum Kalkmaz			X			
38.	Hafom'un Evi Kaya Başında			X			
39.	Halay			X			
40.	Harput Peşrevi			X			
41.	Havada Bulut Yok			X			
42.	Havalandı Deli Gönül			X			
43.	Havuz Başının Gülleri			X			
44.	Hayriyem'in			X			
45.	Hırhoy			X			
46.	Hüseynikten Çıktım			X			
47.	İğiki'nin Dört Etrafı			X			
48.	İki de Keklik			X			
49.	İndim Yarın Bahçesine		X				
50.	İsfahan'da Han İşlerim				X		
51.	Kalede Kavun Yerler			X			
52.	Kamayı Çektim Kından					X	
53.	Kar mı Yağmış?			X			
54.	Kara Dutun Dalını					X	
55.	Kara Erük Çağala			X			
56.	Kaşların Oydu Beni			X			
57.	Keçike				X		
58.	Kekliğim Seker Ağlar					X	
59.	Kemer Ağır Kalkmıyor			X			

60.	Kerem Eder Aslı Hanım				X		
61.	Kövenk Türküsü			X			
62.	Lelebeci						X
63.	Lele Eşi					X	
64.	Mendilim İşle Yolla			X			
65.	Mendilim Turalıdır		X				
66.	Mest-i Nazım			X			
67.	Meşelidir Bizim Dağlar			X			
68.	Meter, isten İneydim			X			
69.	Mezire'den Çıktım			X			
70.	Necibe'min Kaşları Kara			X			
71.	O Yanı Pembe				X		
72.	Odasına Vardım			X			
73.	Oy Akşamlar			X			
74.	Pencereden Bir Taş Geldi			X			
75.	Pınar Başı Beklerim			X			
76.	Pısık Oyunu				X		
77.	Sabahın Seher Vaktinde			X			
78.	Saray Yolu			X			
79.	Sarhoş Havası			X			
80.	Sımsıme			X			
81.	Sinemde Bir Tutuşmuş			X			
82.	Tamzara			X			
83.	Temirağa			X			
84.	Tevekte Üzüm Kara			X			
85.	Üç Ayak			X			
86.	Vardım Baktım Demir Kapı Sür.			X			
87.	Yel Eser Kum Savrulur			X			
88.	Yeşil Yaprak Arasında			X			
89.	Yoğurt Koydum dolaba			X			
90.	Yüksek Minarede			X			
Toplam (90 Ezgi)		1	5	65	8	8	3
		Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet
Genel Toplam (113 Ezgi)		1	7	83	11	8	3
		Adet	Adet	Adet	Adet	Adet	Adet

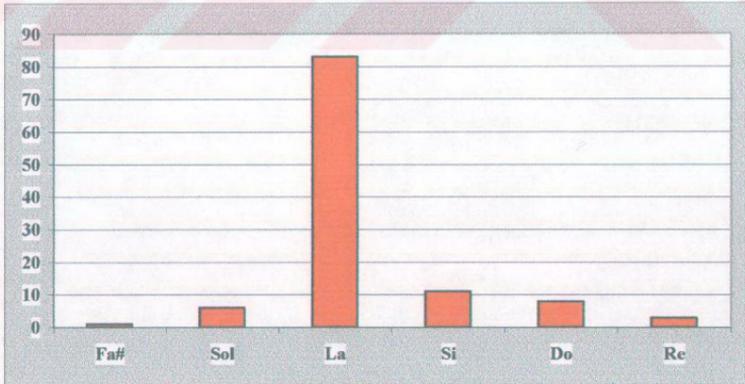
Tablo 15
Karar Sesleri

Karar Sesleri Değerlendirmesi

Toplam 113 adet ezgi incelemeye alınmıştır.

Karar Ses	Adedi	Yüzdesi
Fa#	1	% 0.88
Sol	7	% 6.19
La	83	% 73.45
Si	11	% 9.73
Do	8	% 7.07
Re	3	% 2.25
Genel Toplam	113	% 100

Tablo 16
Karar Sesleri Oranları

Grafik 11
Karar Sesleri

Eserlerin Güçlü Sesleri

Güçlü Sesler							
Uzun Havalar		2. ses	3. ses	4. ses	5. ses	6. ses	Diğer
1.	Bağrıyanık Hoyrat				X		
2.	Bayati Gazel				X		
3.	Beşiri Hoyrat				X		
4.	Elezber			X			
5.	Eminem Oturmuş			X			
6.	Gamze Deler			X			
7.	Harput Divanı				X		
8.	Harput Gazeli			X			
9.	Harput Mayası				X		
10.	Hicaz Gazel			X			
11.	Hüseyini Gazel				X		
12.	Kesik Hoyrat			X			
13.	Kürdi Hoyrat			X			
14.	Muhallif Gazel		X				
15.	Muhallif Hoyrat		X				
16.	Nevruz Gazel			X			
17.	Ölüm Hoyratı				X		
18.	Rast Gazel				X		
19.	Saba Gazel		X				
20.	Şirvan Hoyratı			X			
21.	Tecnis			X			
22.	Uşşak Gazel			X			
23.	Versağ			X			
Toplam			3 Adet	12 Adet	8 Adet		
Kırık Havalar							
1.	Ağır Halay			X			
2.	Ahcik				X		
3.	Al Almayı Daldan Al			X			
4.	Arap Oyunu				X		
5.	Avreş			X			
6.	Bağlarda Çemen Soldu			X			
7.	Bahçeye İndim ki		X				
8.	Ben Ağlarım Zarı Zarı-1				X		
9.	Ben Ağlarım Zarı Zarı-2			X			
10.	Bıçak Oyunu				X		
11.	Bir Şuh-i Sitemkar			X			

12.	Bizim Bağın Kıracı		X			
13.	Bu Dere Baştan Başa			X		
14.	Bu Dere Buz Bağladı			X		
15.	Bölbölüm Bağ Gezerim				X	
16.	Böyük Ceviz		X			
17.	Çatal Kaya				X	
18.	Çayda Çıra Yanıyor		X			
19.	Çayın Öte Yüzünde		X			
20.	Çepik		X			
21.	Dağlar Dağımdır Benim				X	
22.	Dağlarda Meşelerde			X		
23.	Dama Kurdum Çatmayı-1		X			
24.	Dama Kurdum Çatmayı-2			X		
25.	Değirmen Sala Benzer		X			
26.	Delilo		X			
27.	Dere Boyu Düz Gider				X	
28.	Dersim Dört Dağ İçinde			X		
29.	Duman Almış Mezarımın Üstünü				X	
30.	Evleri Görünüyor-1			X		
31.	Evleri Görünüyor-2				X	
32.	Evleri Uçta Yarım				X	
33.	Fatmalı			X		
34.	Gelin Ağlar Yaşın Yaşın		X			
35.	Gelin Alma Havası			X		
36.	Görmedim Alemde				X	
37.	Güvercin Vurdum Kalkmaz				X	
38.	Hafom'un Evi Kaya Başında				X	
39.	Halay				X	
40.	Harput Peşrevi			X		
41.	Havada Bulut Yok				X	
42.	Havalandı Deli Gönöl		X			
43.	Havuz Başının Gülleri				X	
44.	Hayriyem'in				X	
45.	Hırhoy			X		
46.	Hüseynikten Çıktım			X		
47.	Iğiki'nin Dört Etrafi				X	
48.	İki de Keklik				X	
49.	İndim Yarın Bahçesine				X	
50.	İsfahan'da Han İşlerim		X			
51.	Kalede Kavun Yerler				X	
52.	Kamayı Çektim Kından		X			
53.	Kar mı Yağmış?				X	
54.	Kara Dutun Dalını				X	
55.	Kara Erük Çağala			X		
56.	Kaşların Oydu Beni				X	
57.	Keçike		X			
58.	Kekliğim Seker Ağlar				X	

59.	Kemer Ağır Kalkmıyor			X			
60.	Kerem Eder Aslı Hanım		X				
61.	Kövenk Türküsü				X		
62.	Lelebici			X			
63.	Lele Eşi		X				
64.	Mendilim İşle Yolla				X		
65.	Mendilim Turalıdır				X		
66.	Mest-i Nazım			X			
67.	Meşelidir Bizim Dağlar			X			
68.	Meter,isten İneydim			X			
69.	Mezire'den Çıktım			X			
70.	Necibe'min Kaşları Kara			X			
71.	O Yanı Pembe		X				
72.	Odasına Vardım				X		
73.	Oy Akşamlar			X			
74.	Pencereden Bir Taş Geldi				X		
75.	Pınar Başı Beklerim			X			
76.	Pıstık Oyunu		X				
77.	Sabahın Seher Vaktinde			X			
78.	Saray Yolu				X		
79.	Sarhoş Havası			X			
80.	Sımsıme			X			
81.	Sinemde Bir Tutuşmuş			X			
82.	Tamzara				X		
83.	Temirağa				X		
84.	Tevekte Üzüm Kara				X		
85.	Üç Ayak			X			
86.	Vardım Baktım Demir Kapı Sür.			X			
87.	Yel Eser Kum Savrulur			X			
88.	Yeşil Yaprak Arasında		X				
89.	Yoğurt Koydum dolaba				X		
90.	Yüksek Minarede				X		
Toplam			19	33	37		
			Adet	Adet	Adet		
Genel Toplam			22	46	45		
			Adet	Adet	Adet		

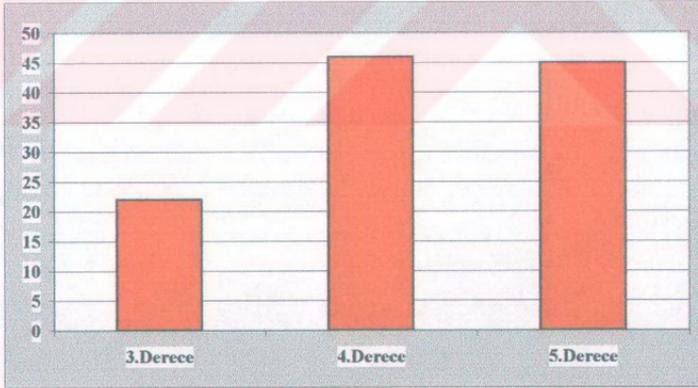
Tablo 17
Güçlü Sesler

Güçlü Seslerin Değerlendirmesi

Toplam 113 adet ezgi incelemeye alınmıştır.

Karar Ses	Adedi	Yüzdesi
3.Derecesi Güçlü Olan	22	% 19.46
4.Derecesi Güçlü Olan	46	% 40.70
5.Derecesi Güçlü Olan	45	% 39.82
Genel Toplam	113	% 100

Tablo 18
Güçlü Ses Oranları

Grafik12
Güçlü Sesler

Ses Genişlikleri

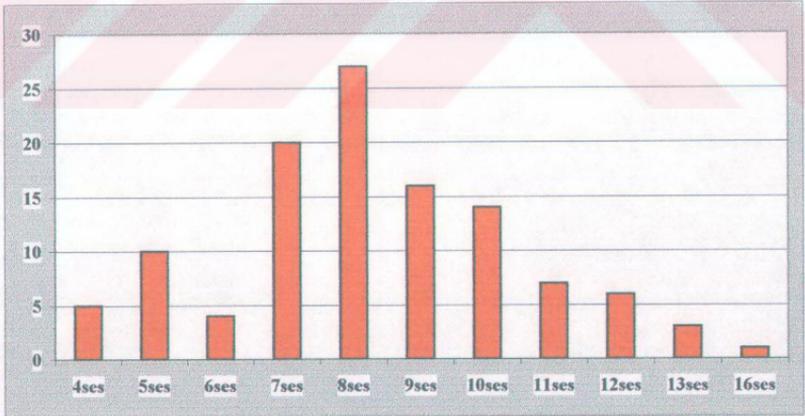
Ses Genişlikleri												
Uzun Havalar		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	16
1.	Bağrıyanık Hoyrat			x								
2.	Bayati Gazel					x						
3.	Beşiri Hoyrat									x		
4.	Elezber										x	
5.	Eminem Oturmuş				x							
6.	Gamze Deler					x						
7.	Harput Divanı							x				
8.	Harput Gazeli									x		
9.	Harput Mayası							x				
10.	Hicaz Gazel									x		
11.	Hüseyini Gazel										x	
12.	Kesik Hoyrat										x	
13.	Kürdi Hoyrat								x			
14.	Muhallif Gazel								x			
15.	Muhallif Hoyrat					x						
16.	Nevruz Gazel								x			
17.	Ölüm Hoyratı					x						
18.	Rast Gazel											x
19.	Saba Gazel									x		
20.	Şirvan Hoyratı							x				
21.	Tecnis			x								
22.	Uşşak Gazel									x		
23.	Versağ								x			
Toplam		-	-	2	1	4	-	3	4	5	3	1
Kırık Havalar												
1.	Ağır Halay							x				
2.	Ahcik				x							
3.	Al Almayı Daldan Al		x									
4.	Arap Oyunu				x							
5.	Avreş					x						
6.	Bağlarda Çemen Soldu							x				
7.	Bahçeye İndim ki	x										
8.	Ben Ağlarım Zarı Zarı-1					x						
9.	Ben Ağlarım Zarı Zarı-2					x						
10.	Bıçak Oyunu							x				
11.	Bir Şuh-i Sitemkar								x			
12.	Bizim Bağın Kıracı	x										
13.	Bu Dere Baştan Başa								x			

Ses Genişliklerinin Değerlendirmesi

Toplam 113 adet ezgi incelemeye alınmıştır.

Ses Genişliği	Adedi	Yüzdesi
4 Ses	5	% 4.42
5 Ses	10	% 8.84
6 Ses	4	% 3.53
7 Ses	20	% 17.69
8 Ses	27	% 23.89
9 Ses	16	% 14.15
10 Ses	14	% 12.38
11 Ses	7	% 6.19
12 Ses	6	% 5.30
13 Ses	3	% 2.65
16 Ses	1	% 0.88
Genel Toplam	113	% 100

Tablo 20
Ses Genişliği Oranları

Grafik 13
Ses Genişlikleri

2.3.4. Kullanılan Çalgılar

Harput müziğinde diğer bölgelerde de olduğu gibi söz ön plandadır. Bu nedenle yörede söylenen hoyrat, gazel ve diğer türkülerin büyük bir çoğunluğu da adını söz unsurundan almaktadır. Fakat bunun ile birlikte gerek türkü, hoyrat ve gazellerin saz bölümleri, gerekse peşrev ve halk oyunları müziklerinde olduğu gibi Harput çalgı müziği yönünden de oldukça zengindir. Bu nedenle Harput müziğini;

A. Sözsüz (Enstrumantâl) Ezgiler

- a. Peşrevler
- b. Uzun Havaların Giriş ve Ara Müzikleri
- c. Sözsüz Halk Oyunları Müzikleri.

B. Sözlü Ezgiler

- a. Türküler
- b. Uzun Havalar(Gazeller ve Hoyratlar)

Olmak üzere ikiye ayırmak da mümkündür. Kıvrık ve uzun havaların bir çoğunda saz ve söz melodileri farklıdır. Giriş ve ara saz bölümlerinde; bir çok yöreden farklı olarak türkülerin nakarat bölümleri yerine, saz için bestelenmiş özel melodiler icra edilmektedir. Bu icra yine geleneksel bir takım kurallar çerçevesinde yapılmaktadır. Çalgının çaldığı serbest (İmprovize) bölümlerde dahi geleneksel melodi ve icra biçimi yerleşmiştir. Sazın çaldığı nağmelerden hangi uzun havaya veya hangi gazele ayak verdiği anlaşılmaktadır. Örnek olarak günümüzde “Kürdi Hoyrat” olarak bilinen uzun havanın giriş sazı usulsüz olmasına rağmen; bu uzun hava açışını klarinet de yapsa, ut da yapsa, kanun da yapsa çalınan nağmeler hemen hemen aynıdır. Bu örnekleri daha da çoğaltmak ve söz için de vermek mümkündür. Bu da Harput müziğinde usta çırak ilişkisinin veya âdetinin ne kadar ağır bastığını ve ön planda olduğunu göstermektedir.

Yöredeki usüllü türküler icra edilirken çalgıların icrası arasında farklılıklar görülmektedir. Fasil sırasında klarinet türkünün melodisini oluşturan asıl veya çatı seslerini çalarken; ut, kanun ve cümbüş gibi telli sazlar, bu seslere küçük değerdeki

notaları da ekleyerek daha işlek bir biçimde çalmaktadır. Bu nedenle bu sazların çaldığı nağmeler de notalar da farklıdır.

Harput müziğinde çalgı ikinci planda kalmıştır. Bunun Harput'ta ki en önemli sebeplerinden birisi; mutaassıp bir yaşayış biçiminin yörede hakim olması sayılabilir. Yerli halkın çalgıyı ve çalgı çalmayı hoş karşılamaması nedeniyle Harput'ta çalgı çalanlar çoğunlukla yörede yaşayan Ermeniler veya gayri Müslimler olmuştur. İshak Sunguroğlu konu ile ilgili; "...Mutaassıp bir muhitte her hangi bir müzik aletini ele almak, öğrenmek, çalmak ta o zaman hoş görülmezdi. Bu gibi sazlara meraklı olan gençler tenkit edilir, çalanlara (Bizim oğlan çalgıcı oldu) diye iyi nazarla bakılmazdı.....Ancak Harput'ta Ermeniler, bu cihetten üstünlük temin etmişler...Türkler sesi, onlar sazı öne almışlardı. Her Ermeni evinde bir keman, bir kanun, bir piyano veya bir armonika bulunurdu; kız, erkek gençlerin bir çoğu müzik aletlerinden anlar ve bunları çalabilirlerdi.”¹ Diyerek konuyu açıklamaktadır. Diğer bir açıklamasında ise; “ Harput'ta mutlak bir şey varsa o da, sesin sazdan daha üstün yer almasıdır. Birkaç yaran bir araya geldiler mi, bir havuz başı veya bir dere kenarı buldular mı saz olsa da, olmasa da bunlar seslerinin kudretleriyle güzel bir ahenk yaratabilirlerdi. Çok defa melodilerin tempoları sazla değil, sesle tutulurdu. Bu tempo bir, lay...lam...lay...lilay...lay,...lam...dan ibarettir ki, bununla istenilen türkü söylenir ve bu ayakla istenilen uzun havalara da geçilebilirdi. Saz ele geçmezse ya böyle ağızları ile veya ellerine geçirdikleri her hangi bir tepsi veya bir madenî eşya parçasıyla tempolar tutulur türkü ve şarkılar başlar, güler, oynar, eğlenilirdi.... Bu suretle sesi öne alan Harput'lu, sazı geride bırakmış, doğrusu ihmal etmiştir.”² demektedir. Bu açıklamalara dikkat edildiğinde; Harputlu'nun çalgı müziğini değil, çalgı çalmayı ihmal ettiği veya geri plana attığı görülmektedir. Zaten İshak Sunguroğlu da; türkülerin icrası sırasında ki saz bölümü melodilerinin, türkünün sözlerini söyleyenler tarafından ağız ile mırıldanılarak söylendiğini ifade etmektedir. Ayrıca, Harput'ta yaşayan değişik milletlere ait olan bu insanlar tarih bölümünde de anlatıldığı gibi, kendi kültür çevreleri veya sınırları içerisinde fakat dostça yaşamışlardır. Bu nedenlerle, bir türkünün veya bir şarkının

¹ SUNGUROĞLU, a.g.e., s.14.

² SUNGUROĞLU, a.g.e., s.14.

saz bölümünü ayrı, söz bölümünü de ayrı bir milletin ürettiği ve geliştirdiği düşünülemez. Ayrıca bazı türkü ve şarkıların giriş ve ara saz bölümleri; türkünün nakarat bölümündeki söz melodileridir. Ancak burada üretmekten daha çok, Harputlu'nun lay...lay...lam ile yaptığı müzik icrasının, Ermeniler tarafından çalgıya aktarıldığı ve çalgı ile icrasının geliştirildiği söylenebilir.

Harput müziğinde kapalı mekânlardaki eğlencelerde kullanılan sazlar ile açık havadaki eğlencelerde kullanılan sazlar farklıdır. Bu yönü ile Harput müziğindeki çalgılar iki başlık altında toplanabilir.

Kapalı Mekânlarda Kullanılan Çalgılar

Bu mekânlardaki müzikli eğlencelerde genellikle, insan kulağını rahatsız etmeyen ve sesi daha zayıf olan telli, nefesli ve vurmali sazlar kullanılmaktadır. Bu sazların başında da; ut, kanun, keman (kemene), cümbüş, darbuka³ ve tef gelmektedir. Bu sazlardan oluşan topluluğa ise, Harput'ta, "Takım Saz" veya "İnce Saz" denilmektedir.

Anadolu'nun her yerinde yaygın olarak kullanılan bağlama ise Harput şehir merkezinde nadiren görülmüştür. Fakat bu çalgının uzun saplı, 3 ve 6 telli olanları dağ köyleri ile alevi köylerinde ve önceleri Elazığ'a bağlı olan Tunceli'ye yakın bölgelerde yaygın olarak kullanılmıştır.⁴

Harput'ta kullanılan nefesli sazlardan olan kaval ve çığirtma (cırıtma) fasıl müziğinde kullanılmamasına rağmen, eskiden yörede bilinen ve kullanılan çalgılardandır. Özellikle çığirtma; tef ve darbuka ile birlikte Harput'ta kullanılmış olmasına rağmen, kaval daha çok bağlama gibi ova ve dağ köyleri ile Tunceli'ye yakın bölgelerde kullanılmıştır.

³ Harput'ta topraktan veya çömlekten yapılmakta ve adına da dönbe (dümbek) denilmektedir.

⁴ SUNGUROĞLU, a.g.e., s.24.

Çığırta kartalın kanat kemiğinden yapıldığı gibi,⁵ metalden ve ağaçtan da yapılmıştır. Dilli ve dilsiz olmak üzere iki şekli vardır. Boyu, 35-40 cm civarında olan çığırmanın üstünde 6, altında ise 1 adet ses perdesi bulunmaktadır.

Harput civarında kullanılan dilsiz kavalların özelliği ise, arkasında iki adet ses perdesinin bulunmasıdır.⁶

Kanun, keman, ut ve cümbüş ise geleneksel sanat müziğinde kullanılan sazlar ile aynıdır. Yalnız Harput'ta kemene de denilen keman, omuz yerine sol dize konularak kemeçe veya kabak kemane gibi çalınmaktadır. Ayrıca cümbüşe benzeyen, teknesi ahşap olan "Ahenk" adlı bir saz da bulunmaktadır. Kemanın Harput'a girişi bando veya diğer yollarla olsa da, özellikle klarinetin Harput'a gelen Almanlar tarafından getirildiğini düşünmek daha doğru olacaktır. Çünkü, klarinetin Almanya da icat edilerek Anadolu'ya gelmesi ile;⁷ Harput'a Almanların gelmesi ve kolejler yapmaya başlaması arasında Organoloji yönünden çok büyük bir zaman farkı bulunmamaktadır.

Açık Mekanlarda Kullanılan Çalgılar

Açık mekanlarda, sesi daha gür çıkan çalgılar kullanılmaktadır. Bu sazların başında ise davul, zurna ile daha sonraları zurnanın yerini alan klarinet gelmektedir. Çeşitli kaynaklarda klarinetin çığırmanın yerini aldığı yazılsa da;⁸ Harput müziğinin ses genişliği ve melodik yapısı göz önüne alındığında, klarinetin zurnanın yerini aldığını söylemek daha doğru olacaktır. Harput'ta kullanılan zurnanın ölçülerinin nasıl olduğu konusunda fazla bir kaynak olmamakla birlikte İshak Sunguroğlu; "Harput'ta gümüş kakmalı zurnalar bulunduğu gibi, bazen uzun ve kalınca normalden büyük zurnalar da görürdük"⁹ demesi kaba zurnaya yakın büyüklükte olanları akla getirmektedir. Bu zurnaların sesinin diğer zurnalara göre klarinete daha yakın olmasında, daha sonraki dönemlerde zurnanın yerine klarinetin tercih

⁵ MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.15.

⁶ SUNGUROĞLU, a.g.e., s.20.

⁷ AÇIN, Cafer, Ensturuman Bilimi (Organoloji), s.76, Yenidoğan Basım Evi Ltd.Şti., İstanbul, 1994.

⁸ SAY, Ahmet, Müzik Ansiklopedisi. c.3, s.718, Ankara.

⁹ SUNGUROĞLU, a.g.e., s.17.

edilmesinde etken olduğu fikrini güçlendirmektedir. Harput'ta gırnata da denilen klarinet; 17.y.y.ın sonlarında Almanya'da yapılmış ve 1825 yılında da Türkiye'ye gelmiş ve Türk müziğinde kullanılmıştır.¹⁰ Klarinet'in bakalit, bakır, pirinç, alpaka ve gümüş gibi metallere yapılanları varsa da, en makbûlü abanoz ağacından olanıdır. Çeşitli ebatlarda olan klarinetlerden, sol klarinet Harput'ta kullanılmaktadır.

Harput'ta kullanılan davullar ise şekil itibarı ile Anadolu'nun diğer bölgelerinde kullanılan davullar ile aynıdır. Fakat yapı itibarı ile biraz daha büyük ve geniş davullar kullanılmaktadır. Ortalama davulun kasnak yüksekliği 75 cm civarındadır.¹¹ Kasnakların yüzüne ise keçi veya oğlak derisi gerilmiştir. Çoğunlukla kiraz ve merhem ağacından yapılan tokmak ve çubuk ile çalınmaktadır.

¹⁰ AÇIN, a.g.e., s.76.

¹¹ SUNGUROĞLU, a.g.e., s.15.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Bağrıyanık Hoyrat.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Uzun Hava (Giriş ve ara sazları ritimli)
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Bayati Makamı
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Hüseyni Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:**La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Mi (5.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 6 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):**
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün (Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si^{b2}
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.34, Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İst.,
1966

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.76, Elazığ Kültür ve Tanıtma
Vakfi Yayınları No:2, İstanbul,1961.

T.R.T. Türk Halk Müziği (Uzun Hava) Repertuarı No:388

NOTA NO: 1

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0215

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

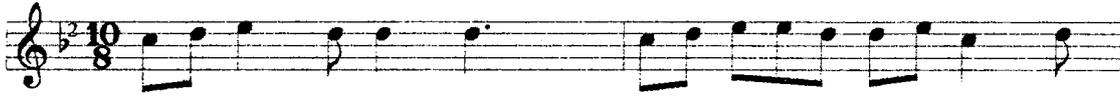
BAĞRIYANIK HOYRAT-1

123

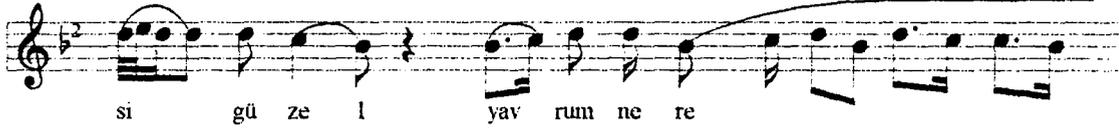
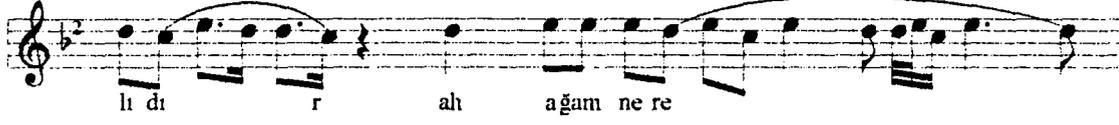
Bağrıyamık Hoyrat-1

-2-

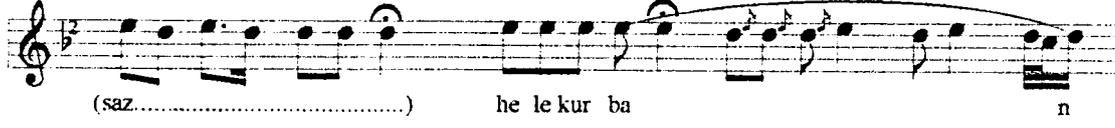
Bağrıyanık Hoyrat-1

-3-

Bağrıyanık Hoyrat-1

-4-

Bağrıyanık Hoyrat-1
-5-

e lin de n bağ lı dı r
o ğul nere si gü ze l
yav rum kaş la
rı gü ze l ya ra lı ko y muş ge zer

(Ah ağam) Aslım (Oğul) karadağlıdır

(Ah ağam) Başıam yara bağlıdır

Ah ağam neresi güzel

Yavrum neresi güzel

Açmış gerdanı gezer

(Hele kurban) Değme tabip yarama

(Ah ağam) yaram yar elinden bağlıdır

Oğul neresi güzel

Yavrum kaşları güzel

Yaralı koymuş gezer

NOT:Bağrıyanık Hoyratı'nın saz bölümleri klarinetten notaya alınmıştır

Bağrıyanık Hoyrat

-6-

Ah balam Denizler (**Ağam**) cuşa geldi **Vay**
Yavrum Göz yaşım (**Oğul**) çağlamaktan **Ey,ey,ey,balam ey**

Ah yavrum Gidin o yara deyin **Ağam**
Düştüm elden ayaktan **Ah**

Ah Eğil bir busen alım
Gül yüzlü (**Yavrum**) al yanaktan **Ey,ey,ey,balam ey**

* * * * *

Ah ağam Yarım kara dağlıdır
Ağam Gönlüm yara bağlıdır
Ağam neresi güzel
Yavrum kaşları güzel
Yaralı koymuş gezer

Ah balam Değme tabip yarama
Ağam Yar elinden bağlıdır
Ağam neremi gidim
Yavrum Şamamı gidim
Dönüp yaramı gidim vay

* * * * *

Ah ağam Yar yad oldum (**Oğul**) yad oldum
Ağam Yüzün gördüm şad oldum
Aman yörü boyun görüm yar
Yörü saçın örüm yar
Önün sıra ölüm yar

Bağrıyanık Hoyrat

-7-

Ah balam Geçtim kapın önünden **Ağam**

Ağam Yıkıldım (**Oğul**) berbat oldum **Hey**

Ağam neresi güzel

Yavrum kaşları güzel

Yaralı koymuş gezer

* * * * *

Ah ağam Oh olsun (**Ağam**) oh olsun **Ağam** vay,anam,anam

Ah balam Kaş yay,kirpik ok olsun **Belahım** aman

Ah balam Dostlar der yazık oldu **Yavrum** aman

Düşmanlar der oh olsun **Eyvah,ey,balam ey,hey,balam ey,vah**

* * *

Çağırdım yana yana

Yar uykudan uyana

Nice bir çağırayım

Kendinden olmayana

Harputluyum ezelden

Gönlüm geçmez güzelden

Gönlümüm gözü çıksın

Sevmeseydim ezelden¹

Ülkerler teraziler

Gönlüm seni arzular

İsterim yanan gelem

Koymaz teres,dürzüler

Ben murad atlısıyım

Meyvalar tatlısıyım

Yarım derde dermanmış

Ben onun dertlisiyim

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.77, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

Bağrıyanık Hoyrat

-8-

Gülümü gülene ver	Seherin vakti geçti
Koklayıp gelene ver	Bir yıldız aktı geçti
Gönül bir gonca güldür	Dünya bir pencereymiş
Kadrini bilene ver	Her gelen baktı geçti
Buhaber ne haberdür	Eğirdim kelep ettim
Sinem kabar kabardır	Şam yolun,Halep ettim
Bir yanım kurt kuş yemiş	Ölmüyesi yar için
Bir yanım bihaberdür	Ölümü talep ettim
Garibim bu gülşende	Dağları savuşamam
Baykuşlar ötüşende	Yol bulup kavuşamam
Gariplik ne çetinmiş	Göz açtım seni gördüm
Baş yastığa düşende	Ellerle yavuşamam
Ağam naçar ağlama	Havalar serin oldu
Gündür geçer ağlama	Sevdiğim gelin oldu
Bu kapuyu kapayan	Eski çimdiğim göller
Bir gün açar ağlama	Boy vermez derin oldu
Kır atın boynu kara	Atım araptır benim
Binem gidem ılgara	Küpüm şaraptır benim
Ya gelem, ya gelmiyem	Yarım küsmüş gidiyor
Ağla ey bahtı kara	Halım haraptır benim ²

² MEMŞOĞLU,Fikret,Harpüt Ahengi,s.34,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

NOTA NO: 2

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0215

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

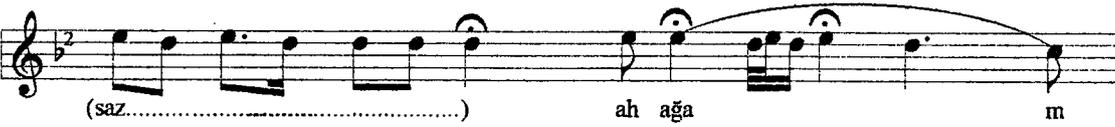
123

BAĞRIYANIK HOYRAT-2

The musical score consists of six staves of notation. The first five staves are instrumental, featuring a melody in a 10/8 time signature with a key signature of one flat. The sixth staff includes lyrics: (saz.....) ah ağa m. The lyrics are written below the notes, with a long dotted line under "saz" and a long horizontal line above "ah ağa m".

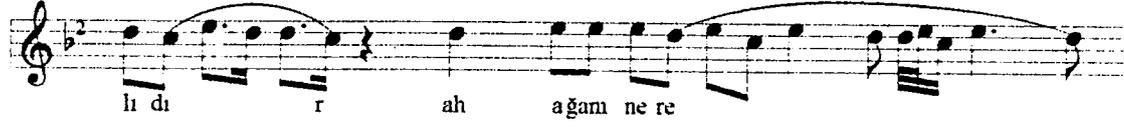
Bağrıyanık Hoyrat-2

-2-

Bağrıyanık Hoyrat-2

-3-

Bağrıyanık Hoyrat-2

+

Bağrıyanık Hoyrat-2
-5-

e lin de n bağ li di r
o ğul nere si gü ze l
yav rum kaş la
rı gü ze l ya ra lı ko y muş ge zer

(Ah ağam) Aşım (Oğul) karadağlıdır
(Ah ağam) Başım yara bağlıdır
Ah ağam neresi güzel
Yavrum neresi güzel
Açmış gerdanı gezer

(Hele kurban) Değme tabip yarama
(Ah ağam) Yaram yar elinden bağlıdır
Oğul neresi güzel
Yavrum kaşları güzel
Yaralı koymuş gezer

NOT: Bağrıyanık Hoyratı'nın saz bölümleri; Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU'nun cümbüş ile icra-sından notaya alınmıştır.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

- 1.Türkünün (Ezginin) Adı: Beşiri Hoyrat.
- 2.Türkünün (Ezginin) Formu: Uzun Hava (Giriş ve ara sazları ritimli)
- 3.Türkünün (Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: Rast Makamı.
- 4.Türkünün (Ezginin) T.S.M. de Benzediği Makam: Zavil Makamı.
- 5.Türkünün (Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.
- 6.Türkünün (Ezginin) Usulü(Ritmi):-
- 7.Türkünün (Ezginin) Karar Sesi: Sol
- 8.Türkünün (Ezginin) Güçlü Sesi: Re
- 9.Türkünün (Ezginin)Ses Genişliği: 12 ses
- 10.Türkünün (Ezginin)Metronomu(Hızı):
- 11.Türkünün (Ezginin)Dizisi:

- 12.Türkünün (Ezginin)Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#
- 13.Türkünün (Ezginin varsa)Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
- 14.Türkü (Ezginin) ile İlgili Yazılı Kaynaklar:
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.20, Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İst.,
1966
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.81, Elazığ Kültür Ve Tanıtma
Vakfi Yayınları No:2, İstanbul,1961.
T.R.T. Türk Halk Müziği (Uzun Hava) Repertuarı No:326

NOTA NO: 3

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0220

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

BEŞİRİ HOYRAT

♩ - 59

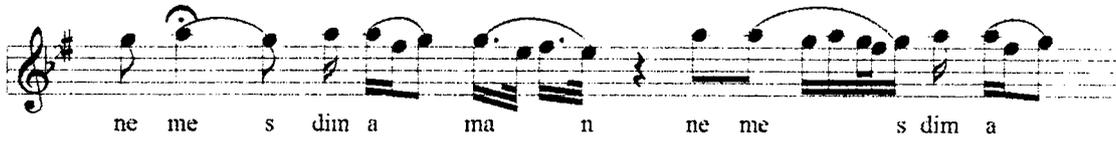
♩ - 59

Beşiri Hoyrat

-2-

ah a ğam

ne me s dim a ma n ne me s dim a

ma n

ah a ğam

Beşiri Hoyrat

-3-

ne sa r ho şun ya v ru m ne me s dim

a ma n di ge l a ma n

a ma n di ge l a ma n

a ma n di ge l a ma n

a ma n di ge l a ma n

a ma n di ge l a ma n

a ma n di ge l a ma n

ah ba lam her gö ren bir hoş o lur

a ma n a man a ma

Beşiri Hoyrat

+

n a h
se ni gö re ne me s
dim a ma n di gel a
ma n a ma nı bay gı nım a
ma n tut gu num a ma n a man a ma n a
man di ge l be şi rim a ma n

(Ah ağam) Ne mesdim (aman) ne mesdim
(Ah ağam) Ne serhoşum (yavrum) ne mesdim (Aman,digel aman)
(Ah balam) Her gören bir hoş olur (Aman,aman,aman)
(Ah) Seni görene mesdim (Aman,digel,aman,aman)
Baygınım aman,aman,tutgunum aman,aman,digel beşirim aman

NOT:Saz bölümleri,Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU'ndan derlenerek notaya alınmıştır.

Beşiri Hoyrat

-5-

(Ah Ağam) Ne mestim (Aman) ne mestim

(Ah Ağam) Ne sarhoşum (Yavrum) ne mestim (Aman,di gel aman)

(Ah Balam) Her gören bir hoş olur (Aman,aman,aman)

(Ah) Seni görene mestim (Aman,di gel aman,aman)

Baygınım aman,aman,tutgunum aman,aman,di gel Beşirim aman

Sürme beni,sürme beni

Her göze sürme beni

Eşikte kulun olam

Kapından sürme beni

O da bensiz,o da bensiz

Od düştü,oda bensiz

Ne ben onsuz olurum

Ne olur o da bensiz

Oda yandı,oda yandı

Od düştü,oda yandı

Yar yatmış uyanmıyor

Vay beni o da yandı

Gülemem,gülemem

Gül koklayam,gül emem

Gönlü şad olan gülsün

Dertliyim ben gülemem

Güne düştüm,güne düştüm

Gölgeden güne düştüm

Felek gözün kör olsun

Dediğin güne düştüm

Düşte gör,düşte gör

Hayalde gör,düşte gör

Dostun kim,düşmanın kim

Hele bir kez düşte gör

Su da yandı,su da yandı

Od düştü,su da yandı

Seğirttim su serpmeye

Serpdığım su da yandı

Derde kerim,derde kerim

Gam derer,dert ekerim

Yas tutma deli gönül

Mevla her derde kerim

Beşiri Hoyrat

-6-

Gül eser,gül eser

Bülbül uçar,gül eser

Bağmancı kadan alam

Yar yatağın güle ser

Serrin eser,serin eser

Yel vurur,serin eser

Bulaydım bir sadık yar

Koyaydım serine ser

Ah o gözler,ah o gözler

Yolumu ah o gözler

Yıkmadı dağlar beni

Yıktı bir ahu gözler

Ah o gözler,ah o gözler

Bakmıyor ah o gözler

Beni vuran, ok değil

Yardaki ahu gözler

Yayanım,yayanım

Çok ağrıyor,yar yanım

Yavaş git ben de yetem

Atlı değil,yayanım

Yayanım,yayanım

Atlı değil,yayanım

Düştüm aşk atasına

Ya kurtulam,ya yanım

Bir değüldür,bir değüldür

Ağlattın bir değüldür

Serin ver sırrın verme

Her yiğit bir değüldür

Yüz anahtar,yüz anahtar

Dil kilit,yüz anahtar

Kitlidir gönül evi

Açamaz yüz anahtar¹

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.20,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Gamze Deler.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Uzun Hava (Giriş ve ara sazları ritimli)
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Hüseyini Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Neva Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-**
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (4.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:**Bir oktav.
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):**
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si^{b2} ve Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.49, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.76, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

T.R.T. Türk Halk Müziği (Uzun Hava) Repertuarı No:186

NOTA NO: 4

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0215

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩. 110

GAMZE DELER

Gamze Deler

-2-

a h gam vu ru r gam ze
de le r ey e y ey e y ey e y
ey e y di ge l be la lun sin ey ey
e y a ğam e y ey e y ey ey

(Ah ağam) Gamze deler, (Vay ağam, vay)

(Ah) Gam vurur, gamze deler (Ey, ey, ey, digel belalımsın, ey ,ey)

(Ah yavrum) Sinemi ok delemes

(Ah) Delerse gaze deler (Ey,ey,digel belalımsın, ey, ey, kurban, ey)

NOT: 1.Bu Hoyrat,"Sinemde Bir Tutuşmuş" adlı türkünün arasında da okunmaktadır.

2.Hoyrat'ın saz bölümü; yine HAGEM'in Folklor Arşivi'nde bulunan B.88.0001 numaralı banttan notaya alınmıştır. Bu bölüm;Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU tarafından, Elazığlı mahalli klarinet sanatçısı Baki YÜKSEL'den derlenmiştir.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİL

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Harput Divanı.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Uzun Hava (Giriş ve ara sazları ritimli)
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Divan Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hüseyini Makamı.
5. Türkünün(Ezginin)İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:10 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): -
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#
13. Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.102, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.59, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.338.

T.R.T. Türk Halk Müziği(Uzun Hava) Repertuarı No:76

NOTA NO: 5

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0215

NOTAYA ALAN :Savaş EKİCİ

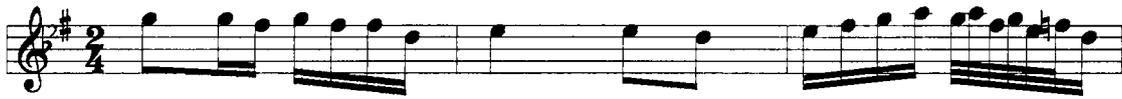
HARPUT DİVANI-1

♩. 59

ah ben şe hi di be de ye m

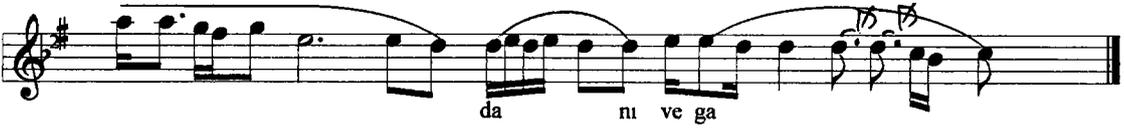
Harput Divanı -1

-2-

Harpuz Divanı -1

-3-

Harpuz Divanı -1

-4-

Harput Divanı -1

-5-

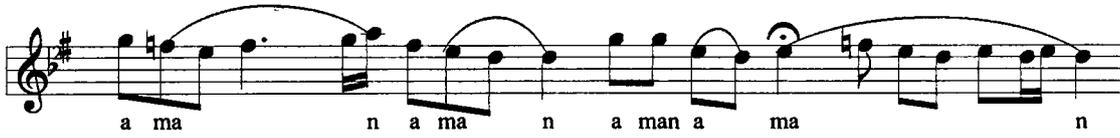
Harput Divanı -1

-6-

Harpuz Divanı -1

-7-

Harput Divanı -1

-8-

ey le yin a man a ma n per a

çu p u ç tu

rif a t a r dın ca

fer ya d ey le yin vah

Ah Ben şehid-i badeyem dostlar demim yad eyleyin Aman
Ah Türbemi meyhane enkaziyle bünyad eyleyin Ah
Ah Gaslolunmaz ma ile gerçi şehidan-ı vega Ah
Ah Yıkayın meyle beni bir mezhep icad eyleyin Vah

Ah Balam Kabrime kandil için bir köhne sağır vakfedin Aman Aman
Ah Şö'le-i nar-ı arakle ruhumu şad eyleyin Aman Aman Aman Aman
Şö'le-i nar-ı arakle ruhumu şad eyleyin vah

Ah Balam Yadigar olsun bu nazım evliyayı sağere Aman Aman Aman Aman
Ah Per açup uçtu Rifat ardınca feryad eyleyin Aman Aman
Per açup uçtu Rifat ardınca feryad eyleyin Vah

NOT:

1-Harput Divanı adlı türkünün saz bölümlerini; klarinet daha sade, kanun ise klarinete göre, daha işlek bir şekilde icra etmektedir.

2-Harput Divanı adlı türkünün saz bölümleri; Elazığlı mahalli kanun sanatçısı Kenan Yaman' dan derlenerek notaya alınmıştır.

NOTA NO: 6

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Kasetten notaya alınmıştır.

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

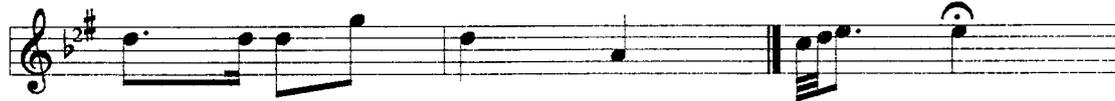
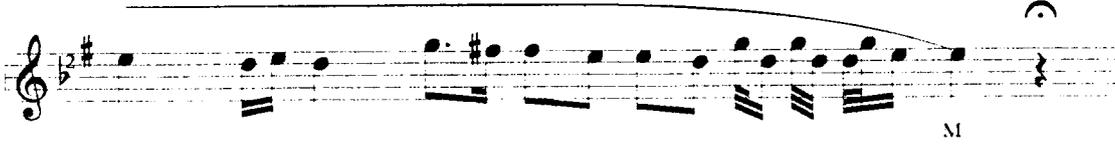
HARPUT DİVANI -2
(Elezber ile birlikte okunuşu)

♩. 59

AH BEN ŞE Hİ Dİ BA DE YE

Harput Divanı -2

-2-

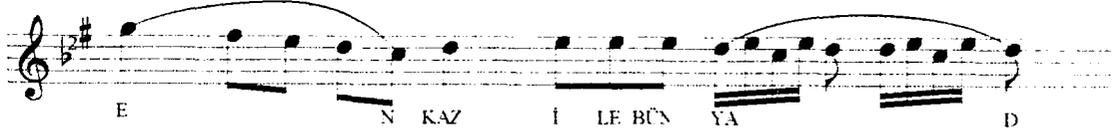

Harput Divanı-2

-3-

ME Y HA NE

E N KAZ İ LE BÜN YA D

EYLE YİN A MA N

GASLÖLÜNMA Z GER Çİ MEY İ LE

AH ŞE Hİ DA

NI

Harpur Divanı-2

+

VE GA YAN DIM A MA N

AH YI KA YI

N MEY LE BE Nİ

Bİ R MEZHEP İ

CA D EY LE YİN A MA N

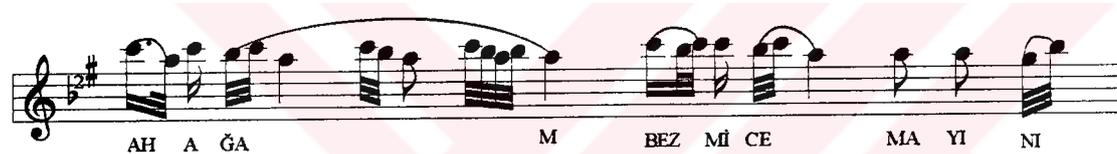
Harput Divanı-2

-5-

Harput Divanı-2

-6-

Harput Divan-2

-7-

Bu arada saz serbest bir açış yaparak, Elezbere giriş vermektedir. Elezber okunduktan sonra aşağıdaki saz girişi ile tekrar Divan'a devam edilmektedir.

Harput Divanı-2

-8-

Harput Divanı-2

-9-

RİF A T A R DİNCA FER
YA D EY LE YİN VAH

(Ah) Ben şehid-i badeyem doslar demim yad eyleyin (Gülüm aman)

(Ah) Türbemi meyhane enkaziyle bünyad eyleyin (Aman)

Gaslolunmaz gerçi ma ile (Ah) şehidam vega (Yandım aman)

(Ah) Yıkayın meyle beni bir mezhep icad eyleyin (Aman)

(Ah ağam) Neyle meyle, bir alay mahub ile her dem gelin (Yar)

(Ah ağam) Bezm-i cem ayinini kabrimde mutad eyleyin (Ey, diley, diley, diley yandım)

Bezm-i cem ayinini (Ey) kabrime mutad eyleyin (Vah)

(Ah) Yadigar olsun bu nazmın evliyay-ı sagare (Kurban)

(Ah) Per açup uçtu Rifat ardınca feryad eyleyin (Ah)

(Ah) Per açup gitti Rifat ardınca feryad eyleyin (Vah)

Harput Divanı

-10-

Ben şehid-i badeyim dostlar demim yad eyleyin
Türbemi meyhane enkazıyla bünyad eyleyin.

(Ah) Bezme gel sa-ki kurulsun dost için divanımız
(Ah) Şem'alar yansın,donansın supha dek ayvanımız
Şem'alar yansın,donansın supha dek ayvanımız (Aman)

(Ah) Harput ahengiyle ağlar vecde gelmiş ruhlar
(Ah) Evliya burcunda titrer ses duyup vicdanımız (Aman)
Evliya burcunda titrer ses duyup vicdanımız (Aman,aman)

(Ah) Nağmemiz bir gün bizim de yükselir ta arşa dek
(Ah) Yerde kalmaz ahımız,feryadımız,efganımız (Aman)
Yerde kalmaz ahımız,feryadımız,efganımız (Aman)

(Ah balam) Maveradan ses verir dem saz olup erbab-ı aşk
(Ah) Sazılar avazılardan meşk alır irfanımız (Ah)
Sazılar avazılardan meşk alır irfanımız (Ah)

(Ah) Müjdeler olsun harabat ehlinin ervahına
(Ah) Meşreb-i peymanenin ah-dindedir peymanımız
Meşreb-i peymanenin ah-dindedir peymanımız vay¹

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.102,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

NOTA NO: 7

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Kasetten notaya alınmıştır.

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

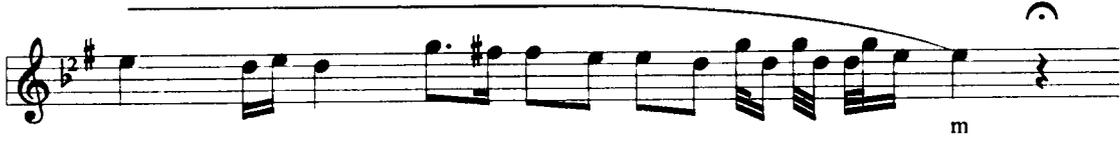
HARPUT DİVANI -3
(Elezber ile birlikte okunuşu)

♩ 59

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of six staves. The first five staves are for the harp, and the sixth staff is for the vocal line. The lyrics are: ah ben şe hi di ba de ye. The harp part features a mix of eighth and sixteenth notes, with some triplets. The vocal line is a simple melody with some grace notes and a final cadence.

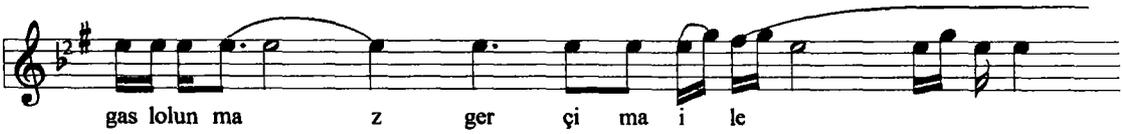
Harput Divanı -3

-2-

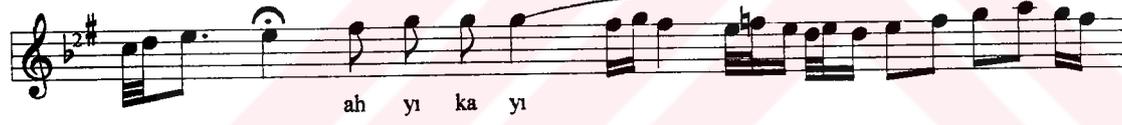
Harput Divanı-3

-3-

Harput Divanı-3

-4-

Bu arada saz serbest bir açış yaparak Elezber'e giriş vermektedir. Elezber okunduktan sonra da saz girişi ile Divan'a devam edilmektedir.

Harput Divanı-3

-5-

Harput Divanı-3

-6-

per a çu p uç tu rif a t a r dın ca fer
ya d ey le yin a h
per a çu p gi t ti
rif a t a r dın ca fer
ya d ey le yin vah

(Ah) Ben şehid-i badeyem doslar demim yad eyleyin (Gülüm aman)

(Ah) Türbemi meyhane enkaziyle bünyad eyleyin (Aman)

Gaslolunmaz gerçi ma ile (Ah) şehidamı vega (Yandım aman)

(Ah) Yıkayın meyle beni bir mezhep icad eyleyin (Aman)

(Ah ağam) Neyle meyle, bir alay mağhub ile her dem gelin (Yar)

(Ah ağam) Bezm-i cem ayinini kabrimde mutad eyleyin (Ey, diley, diley, diley yandım)

Bezm-i cem ayinini (Ey) kabrimde mutad eyleyin (Vah)

(Ah) Yedigâr olsun bu nazmın evliyayı sâgare (Kurban)

(Ah) Per açup uçtu Rifat ardınca feryad eyleyin (Ah)

(Ah) Per açup gitti Rifat ardınca feryad eyleyin (Vah)

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Harput Gazeli (İbrahimiye)
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Uzun Hava (Giriş ve ara sazları ritimli)
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: İbrahimiye Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Uşşak Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:12 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): -
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si²
13. Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.66, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

NOTA NO: 8

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0216

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

HARPUT GAZELİ
(İbrahimiye)

♩. 64

Ibrahimiye
-2-

The first system of musical notation consists of three staves. The top staff begins with a treble clef, a 2/4 time signature, and a key signature of one flat (B-flat). The melody is written in a series of eighth and sixteenth notes, with a repeat sign at the end of the first phrase. The second and third staves continue the melody with similar rhythmic patterns.

The second system of musical notation includes lyrics and a large red watermark. The lyrics are: "ah ba lam sön dür me ö z e lin le yan dır dı ğın çe ra ğı me det a ma n a ma n a ma n a ma n hu dam a ma n". The melody is written in a series of eighth and sixteenth notes, with a repeat sign at the end of the first phrase. The watermark is a large, stylized 'S' shape with a red and white gradient.

The third system of musical notation consists of three staves. The top staff begins with a treble clef, a 2/4 time signature, and a key signature of one flat (B-flat). The melody is written in a series of eighth and sixteenth notes, with a repeat sign at the end of the first phrase. The second and third staves continue the melody with similar rhythmic patterns.

İbrahimiye

-3-

ah ba lam uy muş cü nu na göy nü

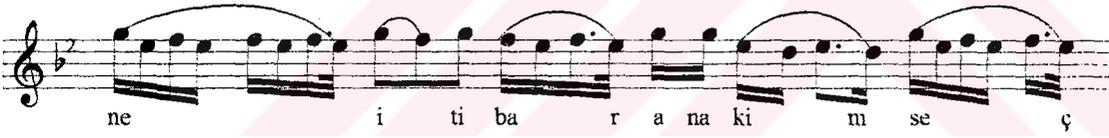
m e b ru na de r meh vi ne v

kur ba n

a h

ne i ti ba r a na ki ni se ç

me z ka ra dan a ğı e y a man a

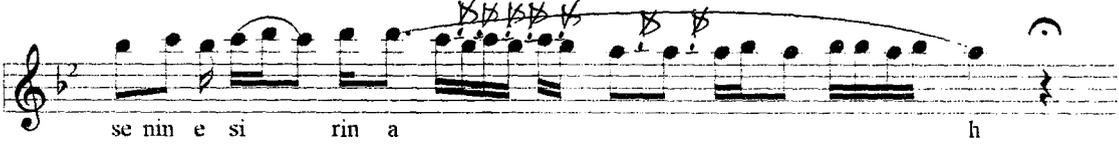
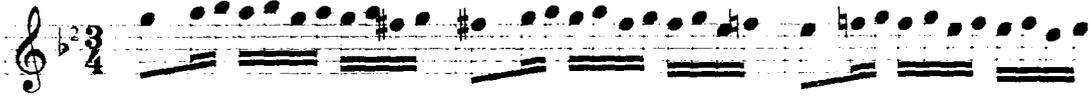
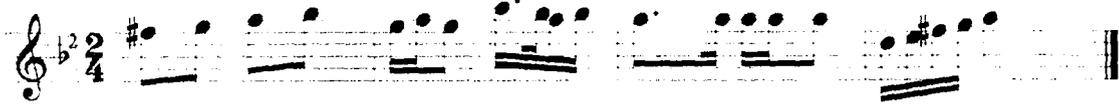
ma n gö nül a ma n

a ma n a ma n a man

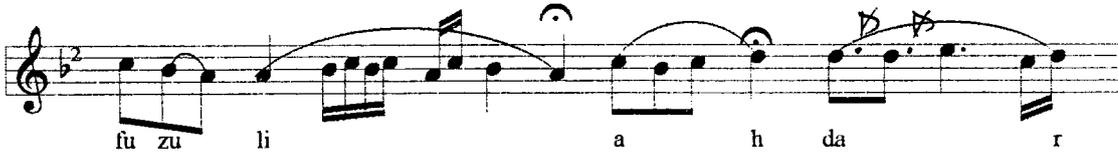
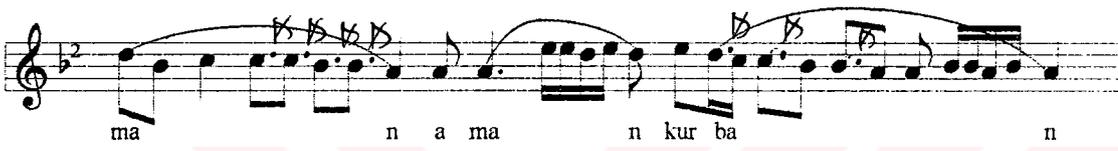
İbrahimiye

+

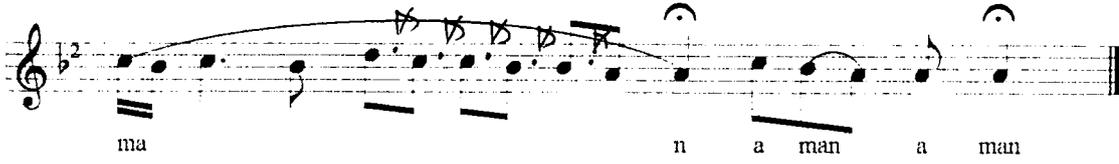
İbrahimiye

-5-

İbrahimiye

-6-

NOT: Harput Gazeli'nin saz bölümleri, Yrd. Doç. Dr. Türker EROĞLU'ndan derlenerek notaya alınmıştır.

(Ah balam) Merhem koyup onarma sinemde kanlı dağı (Can can aman).

(Ah balam) Söndürme öz elinle yandırdığın çerağı (Medet aman aman aman hudam aman)

(Ah balam) Uymuş cünuna göynüm ebruna der meh-i nev (Kurban ah)

Ne itibar ana kim seçmez karadan ağı (Ey aman aman gönül aman aman)

(Ağam) Zülf-i siyah senemler olmuş senin esirin (Ah ah)

Aşkında her birinin öz zülfü boyun bağı (Aman aman aman aman aman kurban)

(Ah) Devran havadisinden yok pakimiz Fuzuli

(Ah) Darülemanımızdır meyhaneler bucağı (Aman aman aman yandım aman aman)

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Harput Mayası (Cılgalı Maya)
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Uzun Hava (Giriş ve ara sazları ritimli)
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Hüseyni Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.78'de; maya deyişlerinin, halk şairlerinin koşmalarından alındığı gibi anonim mayaların da bulunduğunu ifade etmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:**Hüseyni Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:**Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-**
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Mi (5.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:**10 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):**
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:**Si² ve Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

Halk Türküleri, Kitap:14, s.1, İst. Konservatuvarı Neşriyatı, Evkaf Mat., İst.,1931.

Halk Türküleri, Kitap:14, s.12, İst. Konservatuvarı Neşriyatı, Evkaf Mat., İst.,1931.

MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.78,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İst.,
1966

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.75, Elazığ Kültür ve Tanıtma
Vakfi Yayınları No:2, İstanbul,1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.342.

T.R.T. Türk Halk Müziği (Uzun Hava) Repertuarı No:94

NOTA NO: 9

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0214-B.91.0215

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

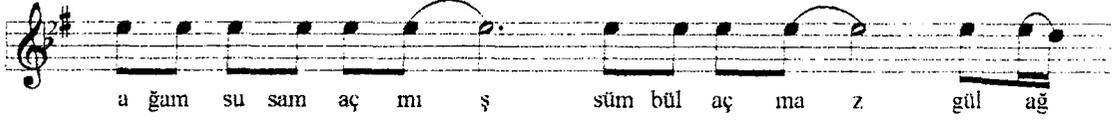
HARPUT MAYASI

J. 123

The image displays a musical score for the piece "Harpur Mayası". The score is written on six staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a time signature of 10/8. The music consists of a series of eighth and sixteenth notes, with some rests. A large, faint watermark of a red 'X' is visible across the middle of the page, behind the musical staves.

Harput Mayası

-2-

Harpur Mayası
-3-

ah yav ru yav ru gül da lı na

bül bül kon

muş e y

zar a na la r

10/8

Harpuz Mayası

-4-

Harpur Mayası

-5-

ah ca ni ne

dim a h gü lüm ne n

ni ne

ni kur ban ca na num da

n ay rıl dım

(Ağam) Susam açmış sümbül açmaz gül ağlar
(Ah yavru yavru) Gül dalına bülbül konmuş (ey) zar ağlar
(Ağam ağam) Benim göynüm (aman ah) melül mahsun (ey) kan ağlar
(Ah) Canı nedim ah gülüm nenni nenni kurban cananımdan ayrıldım

NOT:Saz bölümleri, Yrd.Doç.Dr. Türker EROĞLU'nun icrasından notaya alınmıştır.

Harput Mayası

-6-

Ah yavrum Çık ayvana bak yıldızın merdine
Ah yavrum Yeni düştüm bir güzelin (Ey) derdine **Vay**
Ah yavrum Düşmanların(**Aman**) baykuş konsun (Ey) yurduna **Vah**
Ah Gidem gelem (**Aman**) ben gülümü (**Vay**) derem yar
Gidem gelem (**Ah gülüm**)Aman,aman, aman, aman,
Ben gülümü (Ey) derem yar

* * *

Balam Sen ağam ol ben karşıda duram yar
Ah balam Gamzelerin (**Aman**) bu sineme vuram yar
Ah balam Ne mümkündür (**Ağam**) bakmak ile doyam yar
Ah Sen bir yandan,ben bir yandan yanah yar
Sen bir yandan,(**Gülüm aman, aman, aman, aman**)
Ben bir yandan (**Ağam**) yanah yar

* * *

Ah yavrum Susam açmış,sümbül açmaz,gül ağlar
Ah anam Gül dalına bülbül konmuş(Ey) zar ağlar **Anam**
Ah yavrum Benim gönlüm (**Aman**) melül mahzun(Ey) kan ağlar **Ağam**
Ah Canı nidem (**Ağam**) cananımdan ayrıldım
Canı nidem (**Gülüm aman,aman,aman,aman,**) cananımdan(Ey) ayrıldım

“Kerem eyle yüzün döndür bana yar
Gözüm seni görmeyeli kaç gündür
Kimi görsem benzetirim sana yar
O kadar ki,bu gözlerim şaşkındır”

“Humar gözlüm bakışından doyamam
Al gerdanda benleri çok sayamam
Çok güzelsin güzelliğen kıyamam
Kıyabilsem gör ki neler eylerim”

Harput Mayası

-7-

“Duman almış,şaşırmışam yolumu
Felek kırdı kanadımı kolumu
Ümit kesme bekle benim yolumu
Bir gün olur elbet döner gelirim.”

“Ben giderim kervan beni beklemez
Bu derdimi kime yansam dinlemez
Felek beni zincir ile eğlemez
Zülfün ile bağlıyasın sen beni

“Sine gerdim,siteminin sengine
Söz olur mu kakülünün rengine
Güzellerin biri gelmez dengine
Benim yavrum uzun boylu şebaptır”

“Taze civan her gördüğü vurulma
Mağrurlanıp güzelliğen kurulma
Mukaddersiz bu iş olmaz yorulma
Bu dünyadır çarhın kırar tez felek”

“Yüz güldürmez benim bahtım karası
Günden güne artar sinem yarası
Halkolmuştur,her bir derdin devası
Benim derdim,dermanını bilen yok”

“Kurban olam gözlerinin mestine
Kalk gidelim çayır çimen üstüne
Tut elimden al destimi,destine
Ölmüş iken cesedime can gele”

“Hava kuşu yücelerden seslenir
Bir çift kumru,yar koynunda beslenir
Sen ağlama kömür gözler ıslanır
Ben ağlayım,zatı bahtım karadır”

“Bir kara kaş,bir kara göz sende var
Bir ayrılmaz deli gönül bende var
Çok zamandır hasretinle yanarım
Demezsın ki derden derman bende var”

“İki bülbül figan eyler bir güle
Reva mıdır?ben ağlayam el güle
Düşman eli değmeyecek o güle
Gidem gelem ben gülümü derem yar”

“Bir gül için bülbül geymiş karalar
Bu dert beni iflah etmez yaralar
Göz göz olmuş sinemdeki yaralar
Neşter olup delenim yok,delen yok”

Harput Mayası

-8-

“Aşık sultan ne gezersin bu dağda
Kakülleri tel tel olmuş bu çağda
Ben giderken gül çoğ idi bu bağda
Gittim geldim, viran olmuş bu bağlar”

“Nazlı dilber sen yarama bakasın
Öz elinle sağlıyasın sen beni
Dedimse ki aşk oduna yakasın
Demedim ki dağlıyasın sen beni”

“Sinem içre vardır benim bir gülüm
Ah etmeye asla varmaz bu dilim
Ahdım budur önün sıra ben ölüm
Yana yana ağlıyasın sen beni”¹

Kırmızı gül goncasına benzersin
Bahçelerde sele serpe gezersin
Her gördükçe yüreğimi ezersin
Demezsin ki ardım sıra bakan var.

Gider oldum tedarikim görüldü
Gitme diye yar boynuma sarıldı
Kader kısmet yad ellere verildi
Açıl dağlar, açıl gidem tez gelem

Kız sarayın hem sırçadır, hem yüce
Pervam yoktur hiç kimseden zerrece
Misafirim yar koynunda bu gece
Talan olmaz bir gecede yatağın

Yar gideli yoktur sabrım kararım
Ardı sıra dağ taş demez ararım
Bir gün olur ince belden sararım
Saramazsam saranlara aşk olsun

¹ SUNGUOĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.74, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

Harput Mayası

-9-

Yar yatarken sine bendi çözülmüş
Uyku basmış ela gözler süzülmüş
Gizli gizli yar sevdiğim sezilmiş
Zaten başım belalıdır,belalı

Gül değilim elden ele atılam
Kuş değilim kanadımdan tutulam
Ölüm yok ki satın alam kurtulam
Arkam sıra ağlayasın sen benim

Bülbül idim felek dilim lal etti
Kadir mevlam bir kötüye kul etti
Benim ahım çoklarını kül etti
Yaklaşmayın ataşıma yanarsız

Dost bağına giremedim ağlarım
Gül yüzünü göremedim ağlarım
Gül goncasın deremedim ağlarım
Ağlar ağlar melül mahzun gezerim

Taşa çaldım ayva ile narımı
Sarf eyledim,elde olan varımı
Kim ağlatmış,kara gözlü yarımı?
Ağlatmayın gözlerine yazıktır.

Müptelayım poroların koklarım
Gizli sırrın,yar içimde saklarım
Koynan girsem ölenetek yuklarım
Vadem yeter,alsan koynan beni sen

Mahzun gördüm nazlı yarin yüzünü
Alamadım dilindeki sözünü
Ben küredim,yedi yolun tozunu
Bilemedim,yar izinde gezen kim?

Sel değilim, akam akam durulam
Yer değilim,karış karış yarılam
Gül değilim deste deste derilem
Gölgen oldum ardın sıra gezerim

Ben cahilim kusuruma kalmasın
Gönül kuşum yar elinden salmasın
Ben sarmadım saran murat almasın
Döner gelir ben yaramı sararım

Kırmızı gül olam ,kokla koynunda
Altın saat alam,sakla koynunda
El girmesin beni yokla koynunda
Dost bağında gizli gizli gezem ben

Harput Mayası

-10-

Kurban olam,ben o kaşı karaya
İnce uzun yollar düştü araya
Ben gidemem kendi gelsin buraya
Deyip deyip elden ele kaçan yar

Bayram olsun kına yakam destine
Elin göster yarenine dostuna
Zalim cerrah gelme yaram üstüne
Gelsin bana bu yarayı açan yar

Dök zülfünü kirpiğimle tararım
Ardan düştüm köşe bucak ararım
Bir gün olur sinen sinem sararım
Ben sarmadan saran murat almasın

Sürmelenmiş,sürme çekmiş gözüne
Namahremdir peçe germiş yüzüne
Hasmım kimse çıksın meydan düzüne
Ya can alır,ya canımdan olurum

Akan sular,çay Murad'a karışır
Önü bayram kan edenler barışır
Herkesin bir yarı vardır sarışır
Benim yoktur melül mahzun gezerim

Yar elinden yine şaşmış kalmışım
Dalgıç olup deryalara dalmışım
Ne gün görmüş,ne de murad almışım
Muradsızım ağlar ağlar gezerim

Sen güzelsin,cam ardından görmüşler
Sırma saçın bölük,bölük örmüşler
Duydum seni yad ellere vermişler
En sonunda sen benimsin,ben senin

Ey avcılar hani benim meralım?
Nerde benim göz ucuyla yaralım?
Bir gün dese,"di gel bahtı karalım"
Gecem gündüz,kara bahtım ağ olur

Sen gidersen benim halim nic' olur
Altın yüzük parmağımda tunç olur
Sevip sevip ayrılması güç olur
Gözüm yolda seni bekler dururum

Ölenetek güzel sevmek kararım
Başkasına var mı benim zararım?
Bir gün olur,ben de yari sararım
Saramazsam saran murat almasın²

² MEMŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.78,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Kesik Hoyrat.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Uzun Hava (Giriş ve ara sazları ritimli)
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Muhayyer Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.45'te bu uzun havanın Uşşak makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Neva Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (4.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 13 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** (Saz bölümlerinde) Dörtlûge: 116
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si^b ve Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.45, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.80, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.
T.R.T. Türk Halk Müziği (Uzun Hava) Repertuarı No:385

NOTA NO: 10

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0217

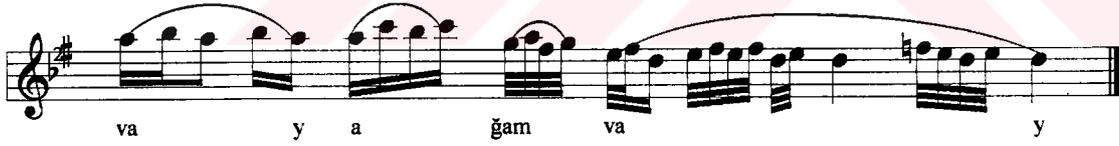
NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

KESİK HOYRAT

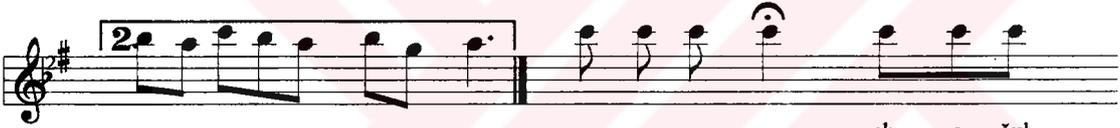
♩ 116

The musical score for 'KESİK HOYRAT' is written in 10/8 time and consists of six staves. The key signature is one sharp (F#). The first staff begins with a '2.' marking, indicating a second ending. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, and rests. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Kesik Hoyrat
-2-

Kesik Hoyrat
-3-

ah o ğul

ke

s ba ğ

ri ma na m ya r i çer

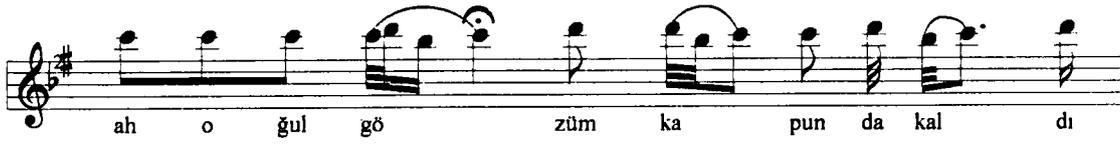
de n i çer

Kesik Hoyrat

-4-

Kesik Hoyrat
-5-

Kesik Hoyrat

-6-

- (Ah balam)..... Yar içerden (vay ağam vay)
(Ah oğul)..... Kes bağrım (anam) yar içerden (içerden)
(ah oğul)..... Gözüm kapunda kaldı (yar çıkmadı zalım yar içerden içerden)
(Felek eyleme,ah balam). Gözüm kapunda kaldı (vay vay)
(Ah)..... Çıkmadın zalım yar içerden (aman amaneyey balam ey)

NOT: Türkü'nün saz bölümleri;Elazığ'lı mahalli kanun sanatçısı Kenan YAMAN'ın icrasından notaya alınmıştır.

Kesik Hoyrat

-7-

(Ah balam) Yar içerden (Vay ağam vay)

(Ah oğul) Kes bağrım (Anam) yar içerden (İçerden)

(Ah oğul) Gözüm kapunda kaldı

(Yar) Çıkmadı (Zalım) yar içerden (İçerden)

(Felek eyleme,ah balam) Gözüm kapunda kaldı (Vay,vay)

(Ah) Çıkmadı (Zalım) yar içerden (Aman,aman,ey,ey,balam ey)

Beni böyle,beni böyle

Sen ettin, beni böyle

Dinsizler imana geldi

Görünce beni böyle

Bülbül okudan oldum

Anber kokudan oldum

Senin aşkan düşeli

Gece uykudan oldum

Bu handan, bu handan

Kervan kalkar,bu handan

Kes zülfün mezat eyle

Kurtar beni bu kandan

Gel beni bir hal eyle

Kes dilimi lal eyle

Ayrılık gerçekleşti

Hakkımı helal eyle

Al benden,al benden

Yeşil senden,al benden

Ya benim muradım ver

Ya bu sevdan, al benden¹

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3.s.80. Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

Kesik Hoyrat

-8-

Oh olsun,oh olsun
Kaş yay,kirpik ok olsun
Dostlar der yazık oldu
Düşmanlar der oh olsun

Oh dolandı,oh dolandı
Oh değdi,oh dolandı
Yetiş kabrim üstüne
Örtüldü tahtalandı

Yara sızlar,yara sızlar
Ok değmiş yara sızlar
Yaralının halinden
Ne bilsin yarasızlar

Alma yanı,alma yanı
Kızarmış alma yanı
Nasıl kabre koyarlar
Muradın almayı

Yandı canın,yandı canım
Tutuştı yandı canım
Desem el beni kınar
Demesem yandı canım

Daldalanam,daldalanam
Dalım yok,daldalanam
Ben feleğe neyledim
Komaz ki daldalanam

Yara benden,yara benden
Deyin ki yara bende
Ne biter,ne tükenir
Ok senden,yara benden

Sen beni,sen beni
Yine tuttu sem beni
Dert için mi yarattın
Yaradanım sen beni

Sağ olmaz,sağ olmaz
Hasta adam sağ olmaz
Bendeki yar yarası
Ölene tek sağalmaz

Yarı yolda,yarı yolda
Gördüm ben,yarı yolda
Tutmadı yar elimden
Kaldım ah yarı yolda

Yaradan var,yaradan var
Her derdi,yaradan var
Buna tabip neylesin
Bende her yaradan var

Uyan yar,uyan yar
Seher oldu uyan yar
Ne duydun,neden küstün
El sözüne uyan yar

Kesik Hoyrat

-9-

Ter sinemi,ter sinemi

Ter bürür ter,sinemi

Devri dönesi felek

Her işin tersine mi?

Acıyaydı,acıyaydı

Yar bana acıyaydı

O nasıl tatlı dılmış

Bu nasıl acı yaydı

Dertli koyun,dertli koyun

Ot yetmez, dertli koyun

Ben bu dertten ölürsem

Adımı dertli koyun²

² MEMİŞOĞLU,Fikret,Harpuz Ahengi,s.45,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul.1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Muhallif Gazel
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Uzun Hava (Giriş ve ara sazları ritimli)
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Muhallif Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Segah Makamı (Fakat içerisinde Hüzzam ve Eviç makamlarına geçki yapılmıştır.)
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** Si
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (3.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 11 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):**
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün (Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.141, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.57, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2,İstanbul,1961

NOTA NO: 11

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

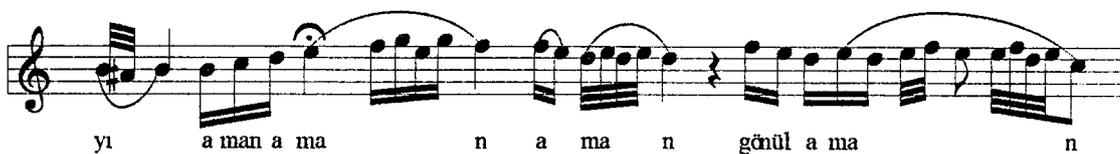
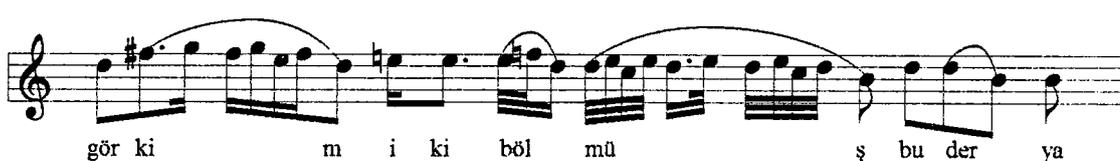
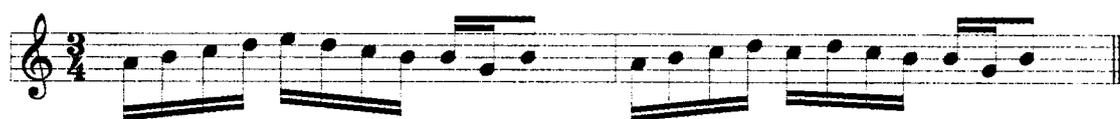
MUHALİF GAZEL
(Hüzzam)

♩ 60

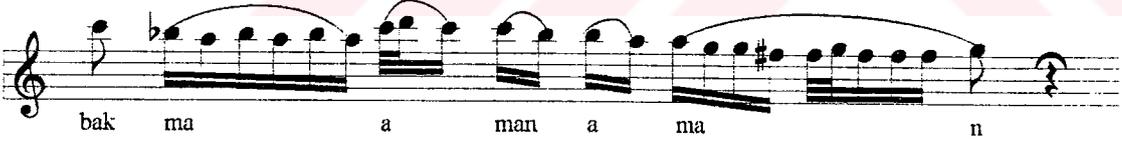
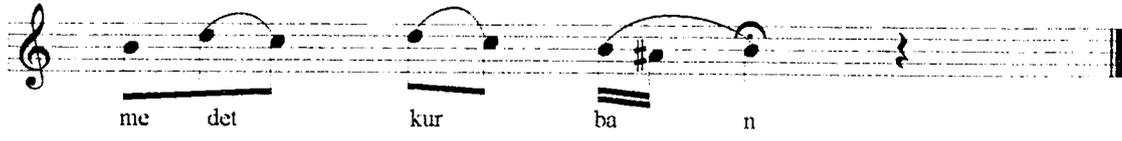
Muhallif Gazel

-2-

Muhallif Gazel

-3-

Muhallif Gazel

+

a ma n a man ca n ca n

nım a ma n a h ey fü zu li

e ş ki se y ri le pe ri ş an ol ma sabrey le

a na hemvar o la

a h her tu tup du rur mu dün ya yı

me de t a h ya

r me det kur ba n

NOT: Saz bölümleri, kaynak kişinin ağız ile seslendirmesinden notaya alınmıştır.

Muhallif Gazel

-5-

Aman Bıraktı hake hüsnün afitab-i alem arayı Canım

Ah Götürdü yer yüzünden mu'ciz-i la'lin mesihayı

Aman, aman, aman,gönül, aman, aman, medet kurban

Ah balam İki gözden revan olmuş sirişkim kametin şevki Can

Ah Asay-ı muciz-i görkim iki bölmüş bu deryayı

Aman,aman,gönül,aman, aman, aman, aman

Şerab-ı nabe lütfet muhtesip çok kahr ile bakma Aman,aman

Ah Mükedder kılma aks-i tireden cam-ı musaffayı

Aman,aman, aman,gönül, aman, aman,can,canım,aman

Ah Ey Fuzuli eşk-i seliyle perişan olma sabreyle

Ana hem var ola aher tutup durur mu dünyayı Medet,ah,ah,ah,yar,ey,ey

*

*

*

*

Aman Bıraktı hake hüsnün afitab-i alem arayı Canım

Ah Götürdü yer yüzünden mu'ciz-i la'lin mesihayı

Medet,aman, aman, aman, aman, aman, adan kurban

Ah balam İki gözden revan olmuş sirişkim kametin şevki Canım

Ah Asay-ı muciz-i görkim iki bölmüş bu deryayı

Aman,aman, aman, aman, aman, aman, ah canım

Şerab-ı nabe lütfet muhtesip çok kahr ile bakma Aman,aman

Ah Mükedder kılma aks-i tireden cam-ı musaffayı

Aman,aman, aman, aman, aman, aman, beni kurban

Ah balam Yedi gündür ol ayı görmezem ahım şerariyle Kurban

Ah Nola kılsam benattünn'aş ile yeksan Süreyyayı

Medet,aman, aman, aman, aman, aman, kurban

Ah Ey Fuzuli eşk-i seliyle perişan olma sabreyler

Ana hem var ola aher tutup durur mu dünyayı Medet,ah,ah,ah,yar,ey,ey¹

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Şirvan Hoyratı(Yörede:Gelin Hoyratı,Düğün Havası ve Kayabaşı adları ile de bilinmektedir.)
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Uzun Hava(Giriş ve ara sazları ritimli)
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:**Şirvan Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Hicaz makamına benzemektedir.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-**
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:**La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:**Re (4.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:**10 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): -**
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:**Fa#, Do# ve Si b
13. **Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, s.89, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.76, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.343.

T.R.T. Türk Halk Müziği (Uzun Hava) Repertuarı No:154

NOTA NO: 12

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

(Söz bölümü)

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0219

(Saz bölümü)

KAYNAK KİŞİ: Mevlüt CANAYDIN

DERLEYEN: Kasetten

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

ŞİRVAN HOYRATI

♩. 160

The musical score for ŞİRVAN HOYRATI is presented in six staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 10/8 time signature. The music consists of a series of eighth and sixteenth notes, with some rests. The second and third staves continue the melodic line with similar rhythmic patterns. The fourth staff shows a change in rhythm with more complex sixteenth-note passages. The fifth staff features a series of quarter notes followed by three measures of rests, each marked with a double slash (/). The sixth staff concludes the piece with a final melodic phrase and a double bar line.

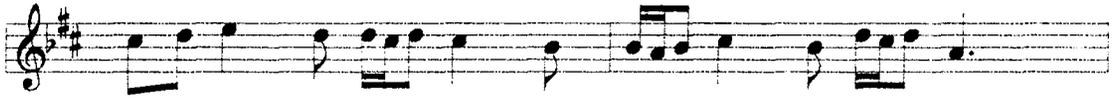
Şirvan Hoyratı

-2-

Şirvan Höyrati

-3-

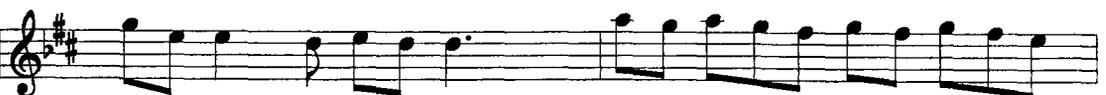
Şirvan Hoyratı

+

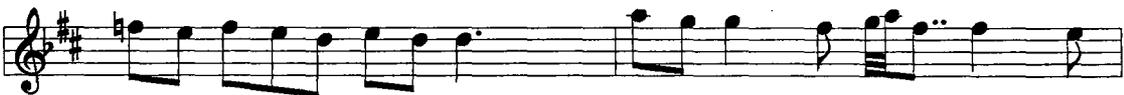
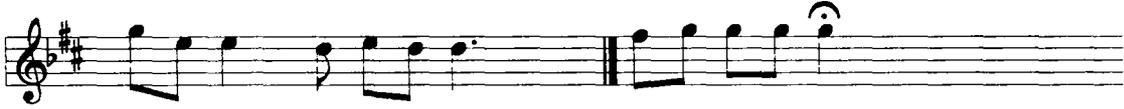
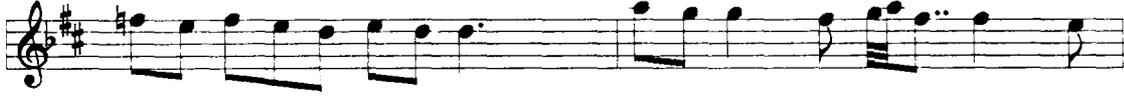
Şirvan Hoyratı

-5-

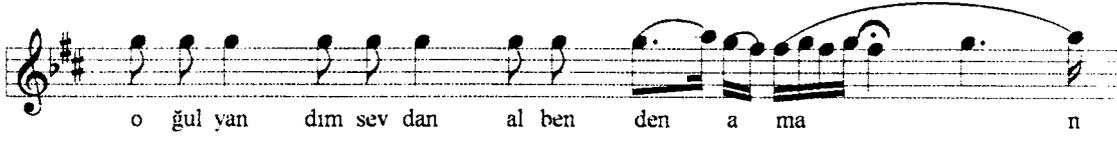

Şirvan Hoyratı

-6-

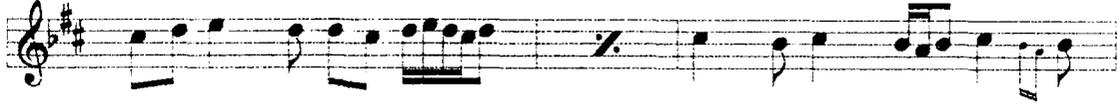

Şirvan Hoyratı
-7-

Şirvan Hoyratı

-8-

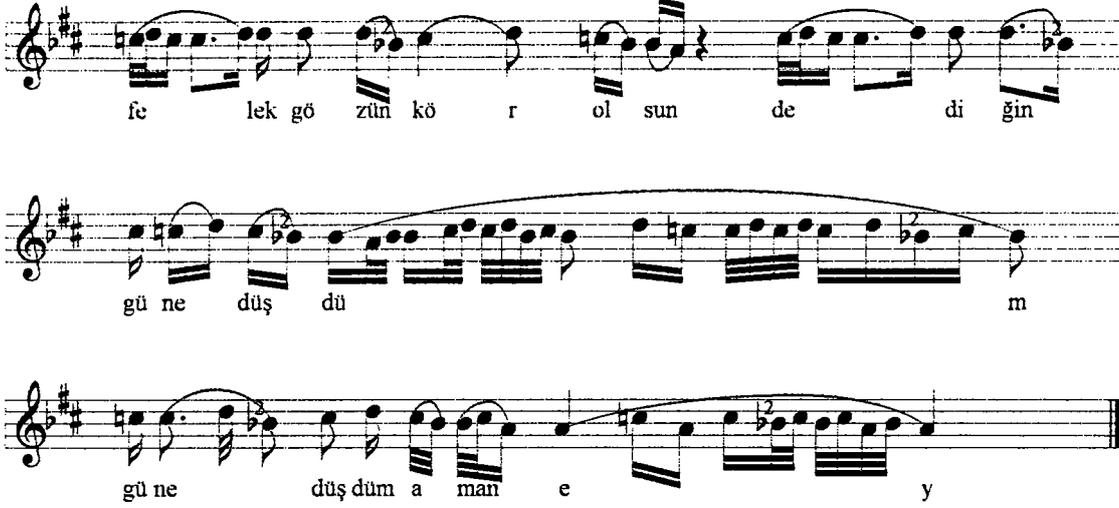
o ğul za lim ğü ne düş düm ğü ne düş dü m gö l

ge den ğü ne düş dü m he le za lim

Şirvan Hoyratı

-9-

fe lek gö zün kö r ol sun de di ğin
gü ne düş dü m
gü ne düş dü m a man e y

(Ah hele zalım) Al benden, al benden (Aman, aman, aman)

(Hele kibar) Yeşil senden, al benden (Aman, di gel halım yaman, dağlar duman, aman)

(Ağam) Ya beni (Kibar) yanan götür(Ey)

(Oğul yandım) Sevdan al benden (Aman, aman, aman, di gel adı güzelim gel)

(Oğul zalım) Güne düştüm, güne düştüm

Gölgeden güne düştüm

(Hele zalım) Felek evin yıkılsın

Dediğin güne düştüm (Ey)

NOT:Şirvan Hoyratı'nın saz bölümleri, kasetten notaya alınmıştır. Hoyratın sözlerini Enver DEMİRBAĞ okurken,klarinet eşliğini Elazığlı mahalli sanatçı Mevlüt CANAYDIN yapmaktadır.

Şirvan Hoyratı

-10-

Ah balam Gamze deler,gamze deler **Aman**

Ah yavrum Gam vurur,gamze deler **Ey,ey,digel,ey,ey,ağam gel**

Ah yavrum Sinem hakkak delemes

Delerse gamzedeler¹

Dolan gözler,dolan gözler

Dolanmış dolan gözler

Bana derler ağlama

Durmuyor dolan gözler

Gül üşüdü,gül üşüdü

Çiğ düşüdü,gül üşüdü

Bülbül kanadın topla

Gölgende gül üşüdü

Yedin beni,yedin beni

Kurd oldun yedin beni

Ben seni uğrun sevdim

Sen ele yerdin beni

Bayah geldim,bayah geldim

Sinene dayah geldim

Dilim der yüz yaşadım

Gönlüm der bayah geldim

Karşım alam,karşım alam

Oturam,karşım alam

Desem bana ne murad

Yarıma karşı;balam!

Oku yara,oku yara

Yaz derdim,oku yara

Sinemde yer kalmadı

Meğer ok oku yara

Gül düğümü,gül düğümü

Açılmış gül düğümü

Felek gel ispat eyle

O yarsız güldüğümü

Gül memeden,gül memeden

Ağlarım,gülmemeden

Olaydım yavru kuzu

Emeydim gül memeden

Şirvan Hoyratı

-11-

Düşmemeye,düşmemeye
Ak süt em,düş memeye
Düşenin dostu olmaz
Cahd eyle düşmemeye

Yara benden,yara benden
Söyleyin yara benden
Sinemde yar yarası
Eylenmez yara benden

Buda beni,buda beni
Kes beni,buda beni
Zülfün ejderha olmuş
Korkarım yuda beni

Kara gözler,kara gözler
Karadır kara gözler
Gemim deryada kaldı
Yelkenim kara gözler

Bahçemi yar,bahçemi yar
Sarartın bahçemi yar
Ağzından gül kokuyor
İçerin bahçe mi yar?

Beze kurban,beze kurban
Gül yüzün, beze kurban
Ya beni size götür
Ya sen gel bize kurban

Ben diyemem,ben diyemem
Ölürüm,ben diyemem
Al yanakta diş yeri
Ben buna,ben diyemem

Sana dağlar,sana dağlar
Kar yağmış,sana dağlar
Tutam da yar elinden
Gezem çok sene dağlar

Yar içerden,yar içerden
Kes bağrım yar içerden
Gözüm kapıda kaldı
Çıkmadı yar içerden

Böyle bağlar,böyle bağlar
Yar başın,böyle bağlar
Gül açmaz,bülbül ötmez
Yıkılsın böyle bağlar

¹ SUGUROĞLU,İshak,Harput Yollarında,c.3,Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları
No:2,s.76,İstanbul,1961

Şirvan Hoyratı

-12-

Yara benden,yara benden

Ok senden,yara benden

Yaram derine düşdü

Söyleyin yara benden

Bahtıyarım.bahtıyarım²

Gönülde tahtı yarım

Yüzünde göz izi var

Sana kim bahtı yarım?

² MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,s.89,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Tecnis.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Uzun Hava (Giriş ve ara sazları ritimli)
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Tecnis Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Neva Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 6 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#
13. Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.114, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.63, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.339.

T.R.T. Türk Halk Müziği (Uzun Hava)Repertuarı No:180

NOTA NO: 13

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ
(Saz bölümleri piyasa kasetinden ve
klarinetin çalışından notaya alınmıştır.)

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0218

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

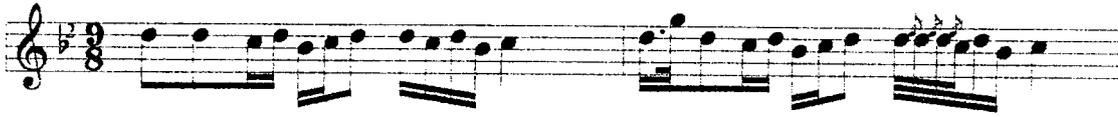
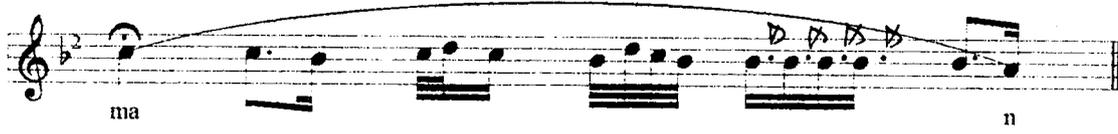
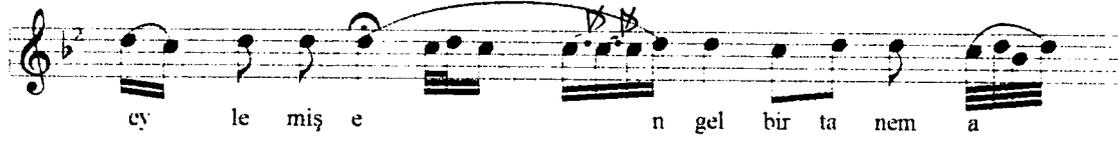
TECNİS

♩ = 43

The musical score is written in 2/8 time and consists of six staves. The first four staves are instrumental, showing a melodic line with various rhythmic patterns and ornaments. The fifth and sixth staves contain the lyrics: "ah a ğam a ğa m" and "fe lek han çe ri ni yav rum e y". The lyrics are written below the notes, with some words spanning across multiple staves. The score is set in a key with one flat (B-flat) and a 2/8 time signature.

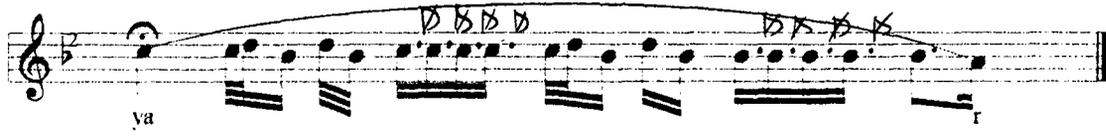
Tecnis

-2-

Tecnis

-3-

Tecnis

-4-

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). The piano accompaniment consists of a treble clef staff with a steady eighth-note accompaniment. The vocal line is written in a treble clef staff with lyrics in Turkish. The lyrics are: ah gö z yaş la rım la yu sun lar be ni va y e y e y di va ne gön lü m sün e y e y ba lam ey

Tecnis

-5-

(Ah ağam,ağam) Felek hançerini (Yavrum) eylemiş engel

(Bir tanem aman)

(Ah ağam,ağam)Vurmuş sineme(Yavrum ey) eylemiş engel

(Tutgunum yar,yar)

(Ah ağam,ağam) Eğer ben ölürsem(Yavrum ey) kabrime sen gel

(Bir tanem yar yar)

(Ah) Göz yaşlarınla yusunlar beni

(Vay,ey,ey)

Divane gönlümsün (Ey,ey,balam ey)

Ah balam Hicranı açmıştır **Ağam** gönlümde yara

Ah balam Zavallı gönlümün **Ağam** neşesi kara

Ah balam Talihin zulmeti **Vay** yol vermez yara

Bahtım kara,sümbül kara,gül kara

Ey,ey,ağamsın ey,balam ey

Ben aşıkım el göğüste,yüz yerde

İster isen del sinemi yüz yerde

Yaralarım göz göz olmuş yüz yerde

Zalim demez, ne yaradır o yara?

Acep ne demlerde sevdiğim dilber

Varup kime sual edim yar seni

Kesildi yolların gelmez haberin

Esen yellerden mi soram yar seni?

Tecnis

-6-

Tıfl-ı nazeninim unutmam seni
Aylar günler değil,geçse de yıllar
Telhikam eyledi firakın beni
Çıkar mı hatırdan o tatlı diller

Felek hançeriyle vurulmuşum ben
Sinem bir,beş değil,yüz yaralıdır
Yarım gelmiş melül mahzun bakıyor
O da benden beter,yüz yaralıdır

Ferhat derim bu dağları delene
Mecnun derim aşıklara gülene
Kefen yoktur, yar uğruna ölene
Meğer yarin çevresine dolana

Kırmızı gülleri bağladım deste
Başım taş yastıkta,kulağım sesde
Sen beni bıraktın yar,son nefesde
Ezelden beridir sevdiğim sensin

Ben seni severim bir niçe yıldır
Sen beni avuttun,bu nasıl dildir?
Yanağın etrafı kırmızı güldür
Dibine dökülen harı ben olam

Her seher,her sabah,gelir geçersin
Kanımı kadehe koyar içersin
Ya beni alırsın ya vaz geçersin
Bunca kan ettiğin yetmez mi bana¹

Felek hançerin eylemiş çengel
Ben seni severim koymuyor engel
Ölürsem sevgilim üstüme sen gel
Ağla göz yaşınla yusunlar beni

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.63. Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları
No:2, İstanbul, 1961

NOTA NO: 14

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

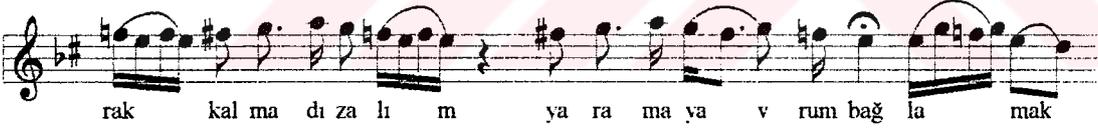
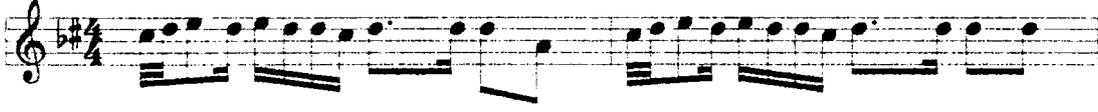
VERSAG

♩ 60

The musical score is written in 4/4 time with a tempo of 60 beats per minute. The key signature is one sharp (F#). The piano accompaniment consists of six staves of music. The vocal line is written on a single staff with lyrics underneath. The lyrics are: "ah a man al ya nak ta n a l ya nak ta n al ge l".

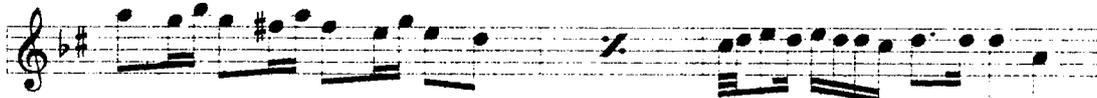
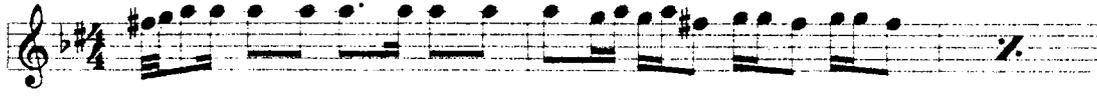
Versag

-2-

Versağ

-3-

Versağ

-4-

he le düt ş tüm e l de n a yak
ta n
ge l ki ba r ge l

(Ah Aman) Al yanaktan al yanaktan al gel

(Ah ağam) Dalda yaprak kalmadı zalım
Yarama (yavrum) bağlamaktan
(Ah) Gedin o yara deyin (Ey)
Düştüm elden ayaktan nedem

(Ah balam) Denizler coşa geldi (Vay)
Denizler coşa geldi (Vay)
Göz yaşım olup çağlamaktan nedem
Göz yaşım olup çağlamaktan
(Ah) Gedin oyara deyin
Hele düştüm elden ayaktan gel kibar gel

Versağ

-5-

Al yanaktan,al yanaktan
Gül kokar al yanaktan
Dalda yaprak kalmadı
Yarama bağlamakdan
Denizler coşa geldi
Göz yaşı çağlamakdan
Gidin o yara deyin
Düşdüm elden ayakdan
Ver bana bir gül dedim
Al dedi,al yanaktan

Uy anam,uy anam
Çürüdü yerde yanım
Baş koyam yar dizine
Kış yatam,yaz uyanam
Kerem bu derde yanmış
Korkarım ben de yanam
Ben derdimi söylesem
İşiden der uy anam
Derdime bir yanan sen
Ağla bana, uy anam

Güle damlar,güle damlar
Gül suyu güle damlar
Kendi gül, meclisi gül
Oturmuş gül adamlar
Bülbül yuvasın kurmuş
Her seher güle damlar
Asmalar dama çıkmış
Bağ olmuş güle damlar
Bu dam, gül bahçesi mi?
Gül yüzler,gül adamlar

Güle naz,güle naz
Gül eder,bülbüle naz
Geçdim hasret bağından
Ağlıyan çok,gülen az
Gülün de devri dönmüş
Bülbül eder,güle naz
Har olmuş gönül bağı
Diken en çok,gül en az
Yar şimdi niyaz bilmez
Eder,her müşgüle naz¹

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi.s.129,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Bayati Gazel.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Uzun Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Bayati Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hüseyini Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 8 ses (Bir oktav)
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): -
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.52, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

NOTA NO: 15

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0216

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

BAYATİ GAZEL

ah ba lam öy le ser mes tem ki idra k

et me ze m dün ya ne di r a ma n

ah ben ki me m sa ki o lan ki m

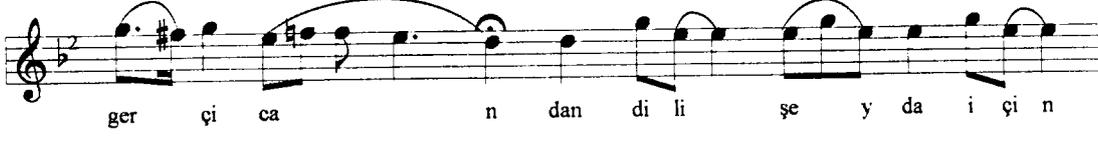
ba de i se h ba ne di r a man a ma n

a ma n a ma n ya n dı ma ma n

a ma n a ma n a h

Bayati Gazel

-2-

Bayati Gazel

-3-

(Ah balam) Öyle sermestem ki idrak etmezem dünya nedir (Aman)

(Ah) Ben kimem saki olan kim,bade-i sehba nedir?(Aman,aman,yandım aman)

(Ah) Canandan dil-i şeyda için kam isterem (Medet aman,aman,aman)

(Ah) Sorsa canan bilmezem kam-ı dil-i şeyda nedir?(Aman,aman,,yandım aman)

Hikmet-i dünya ve mafıha bilen Arif değil Aman, aman, aman

(Ah) Arif oldur bilmeye dünya ve mafıha nedir? Aman,aman,aman,yandım,aman

Ah-ü feryadın Fuzuli incidüptür alemi

Kerbelay-ı aşk ile hoşnut isen kavga nedir? Medet aman, aman, ah, ah, yar ey¹

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında.c.3.s.52, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Elezber.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Uzun Hava.
3. Türkünün(Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: Elezber Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Neva Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 13 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): -
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#
13. Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
Halk Türküleri, Kitap:14, s.7, İst. Konservatuvarı Neşriyatı, Evkaf Mat., İst., 1931.
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.110, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.69, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.341.
T.R.T. Türk Halk Müziği (Uzun hava) Repertuarı No:394

NOTA NO: 16

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0217

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

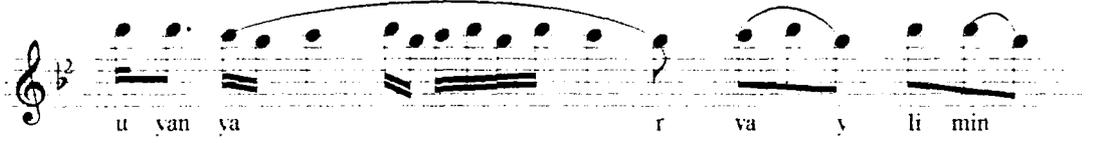
ELEZBER

ah ağam u yan ya

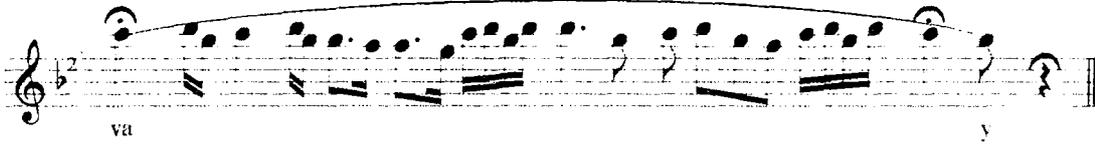
r

Elezber

-2-

u yan ya r va y li min

va y

ahyavrum seher ol du ya r

vay li mi n ha var li min li min li min yan gü lüm

ya n

Elezber

-3-

The first two staves of the musical score are instrumental. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 2/4 time signature. It contains a melodic line with various note values and rests. The second staff continues the melodic line, ending with a double bar line.

The third staff of the musical score is a vocal line. It begins with a treble clef, a key signature of one flat, and a 2/4 time signature. The melody is written with a series of eighth and sixteenth notes, some with slurs. Below the staff, the lyrics "ah yav rum ses len dim a" are written.

The fourth staff of the musical score is a vocal line. It continues the melody from the previous staff. Below the staff, the lyrics "h se s ver me din va y" are written.

The fifth staff of the musical score is a vocal line. It continues the melody. Below the staff, the lyrics "li mi n ha var li min li min li mi n vay gü lüm" are written.

The sixth staff of the musical score is a vocal line. It continues the melody. Below the staff, the lyrics "va y ah a" are written.

The seventh staff of the musical score is a vocal line. It continues the melody. Below the staff, the lyrics "ğa m e l" are written.

The eighth staff of the musical score is a vocal line. It continues the melody. Below the staff, the lyrics "sö zü ne e y" are written.

The ninth staff of the musical score is a vocal line. It continues the melody. Below the staff, the lyrics "u yan ya r fe lek e" are written.

Elezber

-4-

The musical score is written on four staves in 2/4 time. The melody is in a minor key (one flat). The lyrics are: e y ah sebebe gal ma sın e y ey za tı da baht tım ka ra dır e y e y kur ban ey

NOT:Kaynak kişi,saz bölümlerini ağız ile seslendirmektedir

(Ah ağam) Uyan yar (Uyan yar vay limin vay)
(Ah yavrum)Seher oldu (yar) uyan yar (Vay limin havar limin limin limin yan gülüm yan)
(Ah yavrum) Seslendim (ah) ses vermedin (Vay limin havar limin limin limin vay gülüm vay)
(Ah ağam) El sözüne (ey) uyan yar
Felek ey ey ah sebebe galmasın ey ey
Zatıda bahtım karadır ey ey kurban ey

Elezber

-5-

Murad ağlar,murad ağlar
Çay coşmuş,murad ağlar
Kimi muradın almış
Kimi namurad ağlar

Güle damlar,güle damlar
Gül suyu güle damlar
Kim öğretmiş bülbülü
Her seher güle damlar

Bildiğimi,bildiğimi
Şaşırdım bildiğimi
Aşkından tanıyamım
Dostumu,bildiğimi

Yayanım,yayanım
Atlı değil,yayanım
Düşmüşüm aşk oduna
Ya kurtulum,ya yanım

Çimen yerde,çimen yerde
Su çıkar çimen yerde
Yarıma daldalanam
Soyunup çimen yerde

Dilen gez,dilen gez
Yoksullan gez,dilen gez
Gurbette bay olmadan
Gel yurdunda dilen gez

Yanan yar,yanan yar
Tutuşan yar,yanan yar
Koyma el umudunda
Götür beni yan'an yar

Ne mestim,ne mestim
Ne sarhoşum,ne mestim
Her gören bir hoş olur
Seni görene mestim

Bende mestim,bende mestim
Sen sarhoş,ben de mestim
Benim şarabım sensin
Seni görende mestim

Bu dala,bu dala
Bülbül konmuş bu dala
Olmuşam yar delisi
Bana derler budala

Sına beni,sına beni
Sor beni,sına beni
Çoklar sardı,sende sar
Yar sına,sına beni

Yara var,yara var
Gülmez gönül,yara var
Derdim tabipler bilmez
Sor vefasız,yara var

Elezber

-6-

O da senin,o da senin
Kurulmuş oda senin
Bir kuru cana kaldım
Dilersen o da senin

Güle naz,güle naz
Bülbül eder,güle naz
Gezdim gönül bağıını
Ağlayan çok,gülen az

Yarım,yarım,yarım,yarım
Doldur ver,yarım yarım
Çıkam dağlar başına
Çağırım yarım! Yarım!

Suçtu benden,suçtu benden
Su çıkar,su çimenden
Mevlam suçumdan geçmiş
Kim sorar suçtu benden

Vişneden,vişneden
Bir dal kestim vişneden
Bu yara yar yarası
Ölene tek işleten

Divan gider,divan gider
Kurulmuş,divan gider
Bülbül dalan güvenme
Yel eser,yuvan gider

Yarım aydır,yarım aydır
On beş gün,yarım aydır
Gökteki ayı nedem
Karşımda,yarım aydır¹

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.110,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Eminem Oturmuş.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Uzun Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Kürdi Makamı.
(SUNGUROĞLU, a.g.e., s.142'de Hüseyini makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Neva Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (4.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 7 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):**
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si² ve Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.62, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.142, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.363.

NOTA NO: 17

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

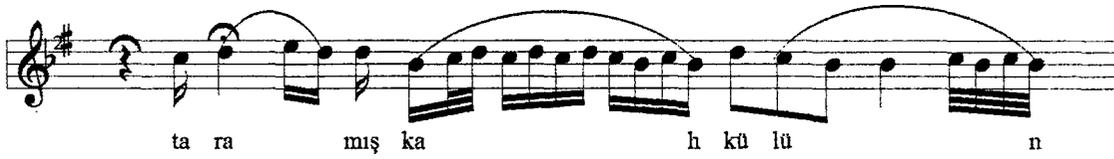
KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0218

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

EMİNEM OTURMUŞ
(Ağıt)

Eminem Oturmuş

-2-

ta ra mış ka kü lü n yar
ya r ka şın tıs tü ne
ah se la mın ge lir se
ba şım tıs
tül ne e mi nem
e mi ne mi yar ya r
gü l zel e mi nem ben se ni se v
mi şe m yar ya r gü l
zel e mi nem

Eminem Oturmuş

-3-

(Ah)Eminem oturmuş taşın üstüne

Taramış kakülün kaşın üstüne

(Ah)Selamın gelirse başım üstüne

Eminem Eminem,güzel Eminem

Ben seni sevmişim,güzel Eminem

(Ah) Eminem oturmuş top top kakülü

Güzeller bağının yar yar o dur vekili

(Ah) Bastığın yerlerde gül reyhan ekili

Eminem Eminem,gelin Eminem

Üç köyün içinde,güzel Eminem

(Ah) Eminem gidiyor akşam suyuna

Elbise kestirdim selvi boyuna

(Ah) Kurban olam Eminemin huyuna

Eminem Eminem,gelin Eminem

Üç köyün içinde,bir tek Eminem

(Ah) Camiin duvarı biri ben olam

Emine gelinin yarı ben olam

(Ah) Alem çiçek olsa harı ben olam

Eminem Eminem,nazlı Eminem

Düğün derneklerde nazlı Eminem¹

¹ SUNGUROĞLU,İshak,Harput Yollarında,c.3,s.141,Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2,İstanbul,1961

Eminem Oturmuş

-4-

Eminem oturmuş yüzü peçeli

Halılar serilmiş iki geçeli

Yalvardım yakardım almaz içeri

Uzaktan, uzağa görün Eminem

Mor ipek çarşafa bürün Eminem

Eminem oturmuş çorap örmüyor

Kör ola gözleri beni görmüyor

Yalvardım yakardım cevap vermiyor

Eminem, Eminem, güzel, Eminem

Ben seni sevmişim ezel Eminem

Eminem gidiyor sabah suyuna

Kul köle olmuşum selvi boyuna

Dünyalar değişmem güzel huyuna

Eminem, Eminem, yosma Eminem

Her olur olmaza küsme Eminem²

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.62, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul. 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Hicaz Gazel.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Uzun Hava.
3. Türkünün(Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: Hicaz Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hicaz Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4. derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 12 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): -
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si^b Do# ve Fa#
13. Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.49, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961

NOTA NO: 18

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Hakan TATYÜZ - Savaş EKİCİ

HİCAZ GAZEL

O F A H

A H A H A H

A MA N A MAN ŞİMDİ LİK SERDE HU MA

RI NEŞ E Yİ MUZ MAR DA VAR

A MA N A H

BEN DE HİC Rİ KA KŪ LŪN DE N BAŞ KA DER Dİ

Hicaz Gazel

-2-

SER DE VA R A MA N ME DE T

E Y EY A

AH A MAN A MA N A MAN NEC Mİ HA NIN

SEY Rİ NE Dİ VA NE O LUF TUR MÜŞTE Rİ

ME DE T A MA NA MA N

A H EYKAMER RU H

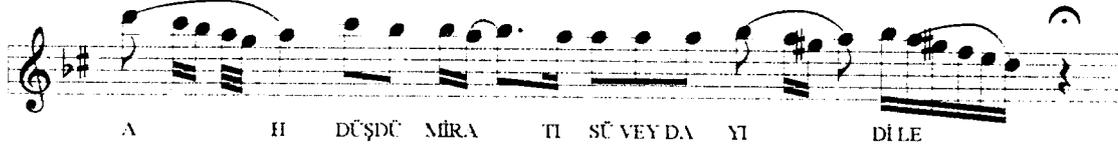
BU SA DE T HA N Gİ SA DA H

TERDE VA R A MA N ME DE T

E Y EY A MAN A MAN A MA N A MA N

Hicaz Gazel

-3-

Hicaz Gazel

-4-

Of,ah,ah,ah,ah,ah,aman

(Aman) Şimdilik serde humar-ı neşe-i muzmarda var (Aman,ah)

Bende hicr-i kakülünden başka derd-i serde var (Aman,medet ey,ey,ah aman)

(Aman) Necm-i halin seyrine divane oluptur müşteri,(Medet aman,aman)

(Ah) Ey kamer-ruh bu saadet hangi sa'd-ahterde var

(Aman,medet,ey,ey,aman)

(Ah) Düştü mirat-ı süveyday-ı dile, sevdıy-ı yar (Aman,aman,aman)

(Ah) Remziya zannım budur,meylin senin esmerde var (Medet ey)

Remziya zannım budur,meylin senin esmerde var (Medet ey,ey,aman,aman)

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Hüseyni Gazel.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Uzun Hava.
3. Türkünün(Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: Hüseyni Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hüseyni Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 13 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): -
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si^{b2} ve Fa#
13. Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.53, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

NOTA NO: 19

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0215

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

HÜSEYİNİ GAZEL

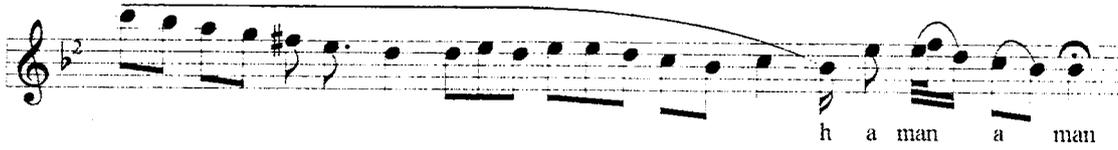
a man sana dil ver dim i se yı k da
ha rap et mi de dim a ma n a
h
a h a man a h
na rı hic re ci ğe ri m
yak ta ke ba p e t mi de di m

Hüseyinî Gazel

-2-

me de t ey ey a

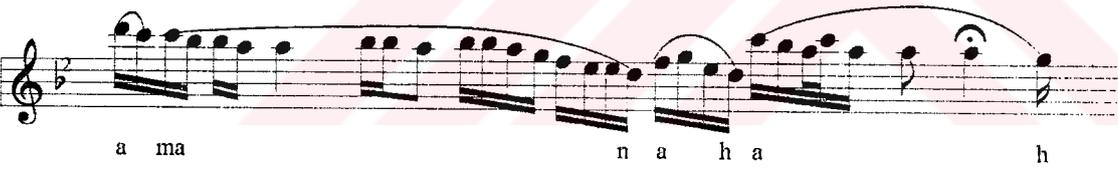
h a man a man

a ma n a man gelde zev k ey le a

fî fa ne de dim se sa na be n

a ma n a h a h

a h a ma n aman rû ka ba bez mi ne

gi r nu şi şa ra p et mi de di m

a h rû ka ba

Hüseyinî Gazel

-3-

be z mi ne gi r nu ş i ş a ra p
et mi de di m me de t e y ey
a h a h a ma n
ya r e y e y ey

(Aman) Sana dilverdim ise yık da harap etmi dedim? (Aman aman ah ah aman)

(Ah) Nar-ı hicre ciğerim yak da kebab et mi dedim? (Medet ey ey ah aman aman)

(Aman) Gelde zevkeyle afifane dedimse sana ben (Aman ah ah aman)

(Aman) Rükaba bezmine gir,nuş-i şarap et mi dedim?

(Ah) Rükaba bezmine gir, nuş-i şarap et mi dedim? (Medet ey ey ah ah aman yar ey ey ey)

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Kürdi (Kürdili) Hoyrat.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Uzun Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:Kürdi Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Muhayyer Makamı.
5. Türkünün(Ezginin)İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:11 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): -
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
GÜLER, Yrd. Doç. Dr. Zülfü, Harput Ağzı, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, s.103, Elazığ,1992.
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.63, MatbaaTeknisyenleri Basımevi, İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.78, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.
T.R.T. Türk Halk Müziği(Uzun Hava) Repertuarı No:200

NOTA NO: 20

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0217

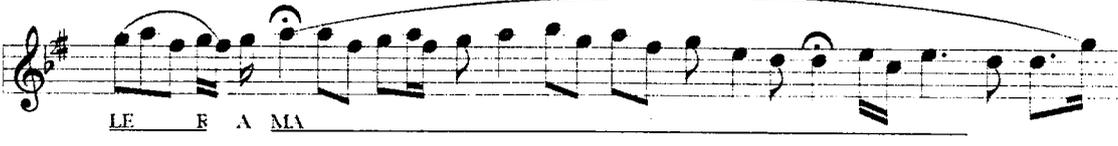
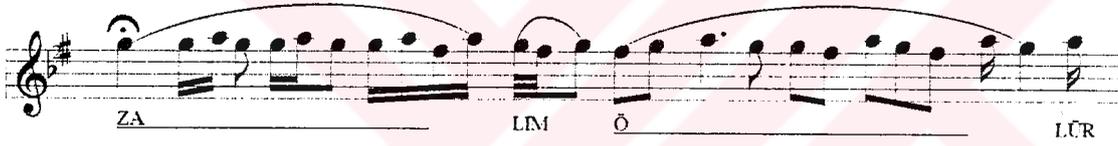
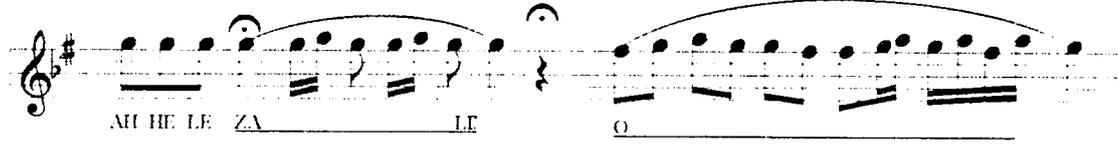
NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

KÜRDİ HOYRAT

Kürdi Hoyrat

-2-

Kürdi Hoyrat

-3-

A MA A MA A MAN
CO K İÇ M SE N HA LIM YA MA
A MA A MA

(Ah hele yavrum) Karşıya (yavrum) kar taneler kar taneler
(Ah hele zahım) Oturmuş nar taneler güzelim nar taneler
(Ah hele zahım) Ölürse (yarım) çoklar ölsün di gel anan öle
(Hele gurban) Ölmesin bir taneler aman aman amanaman aman
Dağları almış kar ile boran aman aman aman
Çok içmişem halim yaman aman aman

Kürdili(Kürdi) Hoyrat

-4-

Ah yavru Yara benden (Oğul) yara benden Yara benden
Ağam Yalvarın (Oğul) yara benden Aman,aman
Ah yavru Sinemde (Yavrum) dağ-ı hicran Vay ağam vay
Ah yavru Sağalmaz yara benden Aman,ah,dağlar duman, aman, aman,
aman,aman,halim yaman,zalim dağlar

Ah ağam Dağ ayrı duman ayrı Vay ağam vay
Ah yavrum Kaş ayrı(Yavrum)keman ayrı Di gel ağam gel,di gel anam gel
Yavrum aman,aman,dağlar duman, aman, aman,
Ah balam El bizi çok kınadı Vay
Hele zalim Dil ayrı,dodak ayrı Di gel diyar, oğul yar, diyar, zalim yar,
aman,aman,dağlar duman,aman

Kara gözler,kara gözler	Gül üşüdü,gül üşüdü
Karadır kara gözler	Çiğ düştü,gül üşüdü
Gemim deryada kaldı	Bülbül kanadın topla
Yelkenim kara gözler	Gölgende gül üşüdü

Acı yaydı, acı yaydı	Bahçemi yar,bahçemi yar
Yar bana acıyaydı	Tuttuğun serçemi yar
Sinemi deldi geçti	Ağzından gül kokuyor
Bu nasıl acı yaydı	İçerin bahçe mi yar?

Divan gider,divan gider
Bezenmiş divan gider
Bülbül dalan güvenme
Yel eser yuvan gider¹

¹ SUNGUROĞLU,İshak,Harpur Yollarında,c.3,s.79,Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2,İstanbul,1966

Kürdili(Kürdi) Hoyrat

-5-

Dağda duman yeri var
Kaşda keman yeri var
Çöz göğsün düğmesini
Sende güman yeri var

Dağ ayrı, duman ayrı
Kaş ayrı, keman ayrı
El bizi çok kınıyor
Gezek bir zaman ayrı

Dağ başı duman oldu
Şen günüm,yaman oldu
Bana dert olan dilber
Ellere derman oldu

Dağ başında bir kuzu
Büklüm,büklüm boynuzu
Burda bir garip ölmüş
Ne oğlu var,ne kızı

Ayrıldım gülüm senden
Saçı sümbülüm senden
Araya dağlar girse
Kesilmez yolum senden

Karabağda talan var
Beni derde salan var
Açılın yana dağlar
Gözü yolda kalan var

Ayrıldım yoldaşımdan
Göl oldu göz yaşımdan
Masdar dağı ben miyim
Duman kalkmaz başımdan

Aslım Karabağlıdır
Başım yara bağlıdır
Çözme tabip yaramı
Yar eliyle bağlıdır

Bu dağın oylumuna
Kuş konar yaylımına
Eğil gözlerin öpem
Geldik yol ayrımına

Ayrıldım özlerinden
O şirin sözlerinden
Bileydim ayrılık var
Öperdim gözlerinden

Bu bağa lale düştü
Güle velvele düştü
Yazığım geldi güle
Gül elden ele düştü

Ayrıldım kavuşamam
Dağları savuşamam
Göz açtım seni gördüm
Ellerle yavuşamam

Kürdili (Kürdi) Hoyrat

-6-

Bülbül koydum kafese
Meftunum güzel ses
Maşallah deyin dostlar
Uğramasın nefese

Düştüm kötü çağlara
Gün yavuşmaz bağlara
Yarinden ayrı düşen
Nasıl düşmez dağlara?

Bir dal kestim fişneden
Sarhoş oldum içmeden
Sinemde yar yarası
Ölenetek işleden

Bülbül güle mi geldin?
Laldın dile mi geldin?
Bildin gülde vefa yok
Bile bile mi geldin?

Halıyı koydum yüke,
Yedi kat büke büke.
Ben yarımından ayrılmam,
Etseler tike,tike.

Saçın örene kurban,
Örüp dürene kurban,
Yıl oldu görmiyeli,
Seni görene kurban.

Çağurdım yana yana
Yar uykudan uyana
Çağırılmaktan ne fayda,
Kendinden olmuyana.

Gel beni bir hal eyle,
Kes zülfün çangal eyle.
Ayrılık gerçek oldu
Gel hakkın helal eyle

Bülbül okudan oldum
Sümbül kokudan oldum
Senin aşkan düşeli,
Gece uykudan oldum.

Kara eşğin taşı
Yandı bağrımın başı
O yar burdan gideli
Durmaz gözümün yaşı

Kürdi(Kürdili) Hoyrat

-7-

Yar gülüp ele baksın
Kes bağrım, kanım aksın
Dostlar ağlasın bize,
Düşmanlar çiçek taksın.

Çitin ucu cengarı
Cenk ile aldım yarı
Gören maşallah desin
Değmesin el nazarı.²

Al ataş,al ataş
Yanahların al ataş
Yandı ürek kül oldu
Carıt getür al ataş

Bağ bahan, bağ bahan
Bahça sahan,bağ bahan
Değme zencir kar etmez
Zülfün teli bağ bahan

Başda yazma yemeni
Ucunda gül düğümü
Felek çoh gördü zahar
Bi kırtik güldüğümü

Bele bağlar,bele bağlar
Yar başın bele bağlar
Gül açmaz bülbül ötmez
Yıhılsın bele bağlar

Ben de yetim,ben de yetim
Sen ögsüz,ben de yetim
Sürme mırat atını
Usul get,ben de yetim.

Ben diyemem,ben diyemem
Beni var,ben diyemem
O yara dinsüz derler
Dini var,ben diyemem

Beni bele,beni bele
Sen etdin beni bele.
Dinsüz imana geldi,
Görünce beni bele.

Bildigümü,bildigümü
Şaşurdum bildigümü
Aşgından tanıyamım
Dosedumu bildigümü

² MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.63,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

Kürdi(Kürdili) Hoyrat

-8-

Bir degüldür,bir degüldür.
Ağlattın, bi de güldür.
Serrin ver,sırrın verme,
Her igit bir degüldür.

Bu handan,bu handan.
Kervan gahar bu handan.
Kes zülfün mezat eyle,
Gurtar beni bu Han'dan.

Dağ ilanı,dağ ilanı
Dağdadur dağ ilanı
Olam zülfün çobanı
Toplıyam dağılanı

Derde kerim, derde kerim.
Rabbimdür derde Kerim.
Çütüm gam,tarlam hecran,
Sürdükçe dert ekerim.

Dünyasına,dünyasına
Aldurma dünyasına
Dünya benim diyenin
Dün girdük,dün, yasına

Gülemem,gülemem
Gül gohlıyam,gül emem
Göynü şad olan gülsün
Dertliyim ben gülemem

Budar beni,budar beni
Öldürür bu dar beni
Felek dehresin almış
Dar günde budar beni

Çimen yerde,çimen yerde.
Su çihar çimen yerde.
Yarıma daldalanam,
Soyunup çimen yerde.

Dalda yeri,dalda yeri
Bülbülün dalda yeri
İki gönül bir olsa
Tez bulur dalda yeri

Dil meze,dil meze.
Dodah meze,dil meze.
Gönül verdim bilmedim,
Gadir gıymet bilmeze.

Gül eller,gül eller
Pambuh eller,gül eller
İgit aşga düşende
Deli deyin güleller

Gül eser,gül eser³
Bülbül uçar gül eser
Bağmancı gadan alam
Yar yatağın güle ser.

³ GÜLER,Zülfü,Harput Ağızı,Elazığ Belediyesi Yayınları: 1,Halk Kültürü Dizisi: 1,s.103,Elazığ,1992

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Muhallif Hoyrat.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Uzun Hava.
3. Türkünün(Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: Muhallif(Hüzzam) Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Segah Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: Si
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (3.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 8 ses (Bir oktav)
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): -
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Fa#
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.143, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.57, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

T.R.T. Türk Halk Müziği (Uzun Hava) Repertuarı No:365

NOTA NO: 21

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

MUHALİF HOYRAT

ah ba bam sır me be ni va y

a ğam a ğam

a ğam çe k gö zen sır me be

ni va y di gel yan gı num ne dim

tut gu num ne dim ben a h

be la lim a ma n ah yav rum ka pun da ku lun o lu m

Muhallif Hoyrat

-2-

ka pun da ya v ru m ku lun o lu m
vay a ğa m va y
a ma n e şik ten sür me
be ni va y di gel yan ғы nı m tut gu num
ne dim bay ғы num ne dim ben
a h be la lım a ma n

(Ah babam) Sürme beni (Vay ağam ağam ağam)
Çek gözen sürme beni (Vay digel yangınım nedim)
Tutgunum nedim ben ah belalım aman
(Ah) Yavrum kapunda kulun olum (yavrum) kulun olum (Vay ağam vay)
(Aman) Eşikten sürme beni (Vay digel yangınım tutgunum nedim)
Baygınım nedim ben ah belalım aman

Muhallif Hoyrat

-3-

Keman titrer,keman titrer
Yay titrer,keman titrer
Gözüm yarı görende
Yüreğim yaman titrer

Yara beni,yara beni
Yedi,yüz yara beni
Bu derdi tabip bilmez
Götürün yara beni

Gül almaya,gül almaya
Dolanmış gül, almaya
Yarım kimin haddi var
Elimden gül almaya

Yara bak,yara bak
Her yanımda, yara bak
İçerim göz göz olmuş
Beni görmez,yara bak

Yüz yerde,yüz yerde
Yüz yaram var,yüz yerde
Felek boynumu büktü
Beni koydu,yüz yerde

Dalda yeri,dalda yeri
Bülbülün dalda yeri
İki gönül bir olsa
Tez bulur dalda yeri

Sana beni,sana beni
Yar kul et,sana beni
Çoklar sardı sına
Sen de sar,sına beni

Yanan yar,yanan yar
Tutuşan yar,yanan yar
Acep o gün olur mu?
Yanım verem,yanan yar

Gül memenden,gül memenden
Gül kokar gül,memenden
Gönlüm ver veran olmuş
Taş çatıp gülmemenden

Yarım alma,yarım alma
Kızarmış yarım alma
Azrail kurban olam
Canım al,yarım alma

Eski yaram,eski yaram
Sızılar eski yaram
Sandın vaz mı geçmişim?
Ben yine,eski yaram

Eski yara,eski yara
Yalvaram, eski yara
Açma tabip yaramı
Bu yara eski yara

Muhallif Hoyrat

-4-

Uçam ben,uçam ben
Kanadım yok,uçam ben
Derdim bir somat değil
Her gelene uçam ben

Gel umut,gel umut
Git ayrılık,gel umut
Bu dert yeni dert değil
Bana derler gel unut

Hava bulut,hava bulut
Adem yel,Hava bulut
Aşıka ta ezelden
Gök melül,hava bulut

Şir azdır,şir azdır
İsfihandır,Şirazdır
Çocuk ağlar,süt ister
Meme küçük,şir azdır

Al benden,al benden
Yeşil senden,al benden
Ya benim muradım ver
Ya bu sevdan al benden

Yandı canım,yandı canım
Tutuştı yandı,canım
Desem el beni kınar
Demesem yandı canım¹

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Nevruz Gazel.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Uzun Hava.
3. Türkünün(Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: Nevruz Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Karciğar Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 11
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): -
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² Mi^b ve Fa#
13. Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.56, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

NOTA NO: 22

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0218

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

NEVRUZ GAZEL

AH PEMBE Yİ DA ĞI CI NU N

İÇ RE NİHAN DIR BEDE Nİ

M A H

DİROL DUKÇA Lİ BA SI M

BUDUR ÖL SEM KE FE Nİ M MEDET A MA N

A MAN A MA N A MA N

A H CANI CA NA Dİ LE

Nevruz Gazel

-2-

MI

VER ME MEK OL MAZ EY Dİ I CANI CA NA N Dİ LE

MI

VER ME MEK OLMAZ E' Dİ L CA NI M

A H NE Nİ ZA

E Y LİYE Lİ

M O L NE SE NİN DİR NE B

Nİ M ME DET A MA N A MA N

YANDIM A MA N A MA N

Nevruz Gazel

-3-

A MA N HUDA M A MA N

AH BA LAM TAVK I ZEN CI RI CU NU N

DA I REYI DEV LET DI A MA N A MAN A

MA

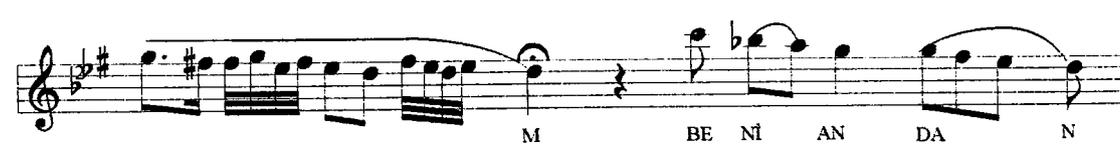
N A ĞAM NE RE VA KİM BE Nİ AN

DAN AYI RAN ZA Fİ TEN F M

NE RA VA Kİ

M BE Nİ AN DA N

A YI RA ZA F TE Nİ M AMAN A MAN

Nevruz Gazel

-4-

A MA N YANDIMA MAN MA

A MA N E FEN DİM A MA

A

E DE ME Mİ TE R Kİ FU ZU Lİ

SE Rİ KO YUN Y. RI N

VATA NİM DI R

VATANİM DI R VA TA NİM

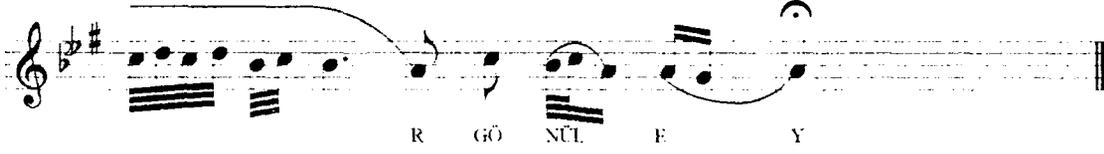
DI R VA TA Nİ M ME DE T

A MA N

A H A MA N YA

Nevruz Gazel

-5-

Ah Penbe-i dağ-ı cünun içre nihandır bedenim
Ah Dir oldukça libasım budur ölsem kefenim Medet aman aman aman
Ah Canı canan dilemiş vermemek olmaz ey dil
Canı canan dilemiş vermemek olmaz ey dil
Ah Ne niza eyleyelim ol ne senindir ne benim Medet aman aman aman
Yandım aman aman aman
Hudam aman aman
Ah balam Tavk-ı zencir-i cünun daire-i devlettir Aman aman aman aman
Ağam Ne reva kim beni andan ayıra za'f-i tenim
Ne reva kimbeni andan ayıra za'f-i tenim Aman aman aman aman
Yandım aman aman aman
Efendim aman aman
Ah Edemem terk-i Fuzuli ser-i koyun yarın
Ah Vatanımdır vatanımdır vatanımdır vatanım Medet aman aman aman

Nevruz Gazel

-6-

Ah Penbe-i Dağ-ı cünun içre nihandır bedenim
Ah Diri oldukça libasım,budur ölsem kefenim **Medet aman,ah aman**
Ah Canı, canan dilemiş vermemek olmaz ey dil
Ah Ne niza eyleyelim ol ne senindir ne benim **Medet,aman,aman,**
Yandım aman aman amancan,canım

Ah balam Tavk-ı zencir-i cünun daire-i devlettir **Aman,aman,aman, aman**
Aman,medet,ey,ey,ey

Ağam Ne reva kim beni andan ayıra za'f-i tenim
Ne reva kim beni andan ayıra za'f-i tenim **Medet,aman,aman,**
Yandım,aman,aman,aman,Hüdam,aman

Ah Edemem terk-i Fuzuli ser-i koyun yarın
Ah Vatanımdır,vatanımdır vatanımdır vatanım **Medet, aman, aman, aman,**
ah,ah,yar,ey,hey¹

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.56, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Ölüm Hoyratı.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Uzun Hava.
3. Türkünün(Ezginin) Yörede Bilindiği Makam:
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hüseyini Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 8 ses (Bir oktav)
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): -
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#
 13. Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-
 14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
- T.R.T. Türk Halk Müziği (Uzun Hava) Repertuarı No:426

NOTA NO: 23

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0214

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

ÖLÜM HOYRATI

ah a ğa m yük se k ka ya
dır gö nü l ah yav ru m dert ti r

Ölüm Hoyratı
-2-

be la dir gö nül
a ğamın e lin de n e linde n
yav ru mun di lin de n
di lin de n ne re gi de m der din den

(Ah ağam) Yüksek kayadır gönül
(Ah yavrum) Derttir beladır gönül
Ağamın elinden elinden
Yavrumun dilinden dilinden
Nere gidem derdinden

(Ah ağam) Nerde bir güzel görsem
(Ah yavrum) Takılır kalır gönül
Ağam nere nereye gidem
Yavrum nereye gidem
Yoksa o yara gidem vah

NOT:Girişteki saz bölümü kayanak kişinin ağı ile seslendirmesinden notaya alınmıştır.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Rast Gazel.

2. Türkünün(Ezginin) Formu: Uzun Hava.

3. Türkünün(Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: Rast Makamı.

(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.18'de Rast Gazel'e, Beşiri Gazel de denildiğini ifade etmektedir.)

4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Rast Makamı.

5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.

6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-

7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: Sol

8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (5.derece)

9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 16 ses (İki oktav)

10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): -

11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#

13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-

14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.18, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.46, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

NOTA NO: 24

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0219

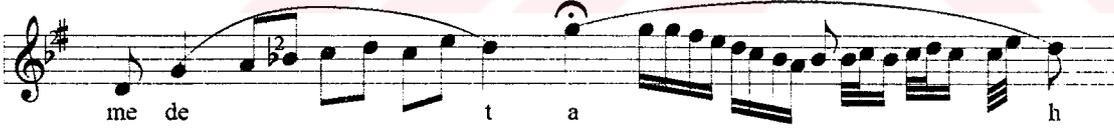
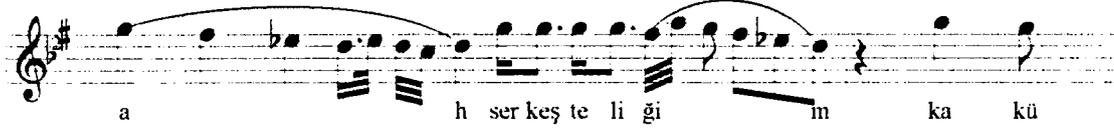
NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

RAST GAZEL
(Beşiri Gazel)

a h ey le di ği m
se r vi hi ra ma nun i çi n
di r a ma n a h
kan ağ la dı ğı m go n ca i han da
nun i çün dü r me de t a ma n a ma n
a h a ma n

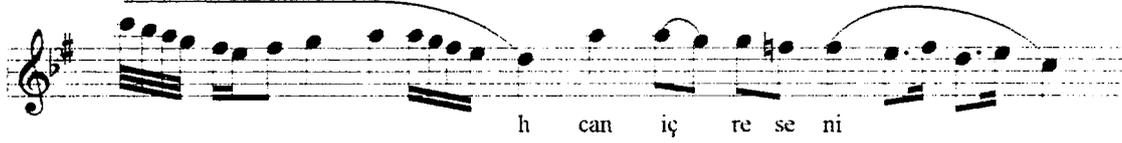
Rast Gazel

-2-

Rast Gazel

-3-

Rast Gazel

-4-

a h a h

ah a ma n a ma n

(Ah) Eyledim serv-i hıramanın içündür (Aman)

(Ah) Kan ağladığım gonca-i handanın içündür (Medet aman aman aman ah aman)

(Ah) Serkeşeliğim kakül-i müşkinin ucundan (Medet aman aman)

(Ah) Aşüfteliğim, zülf-i perişanın içündür (Medet ey gönül, ah, aman aman aman)

Can ver gönül, ol gamzeye kim bunca zamandır Aman aman ah aman aman

(Ah) Can içre seni sakladığım anın içündür (Aman yarey ey medet aman aman)

(Ah) Vaiz, bize dün duzafi vafetti Fuzuli (Aman aman)

Ol vaf-i senin külbe-i ahzanın içündür (Medet ah ahayar ey ey ey)

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Saba Gazel.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Uzun Hava.
3. Türkünün(Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: Saba (Sabahi) Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Saba Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Do (3.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 12
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): -
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Re^b
13. Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.50, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

NOTA NO: 25

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0218

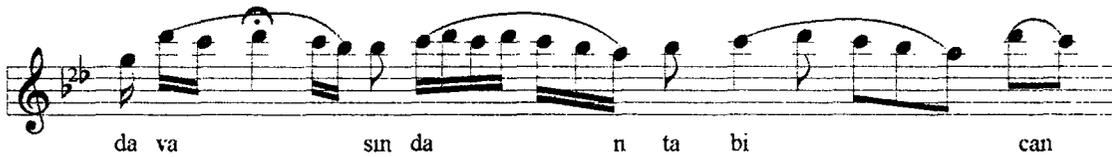
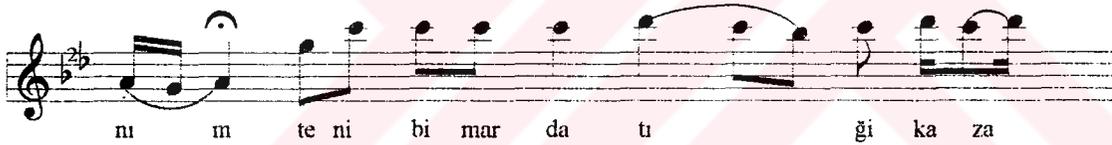
NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

SABA GAZEL

a mandır ah dı gü l çeme n
a bu ha va mah zu n ben mah zu n
ha ri fi hem de mi eh li
sa fa mah zu n ben mah zu n me de t
a ma n a ma n a h
be ya ni kıs sa i aş ka

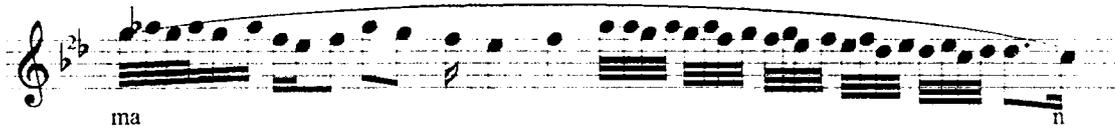
Saba Gazel

-2-

Saba Gazel

-3-

ma n

de va sin da n ta bi bi can fe za mah

zu n ben mah zu n ca n ca nim

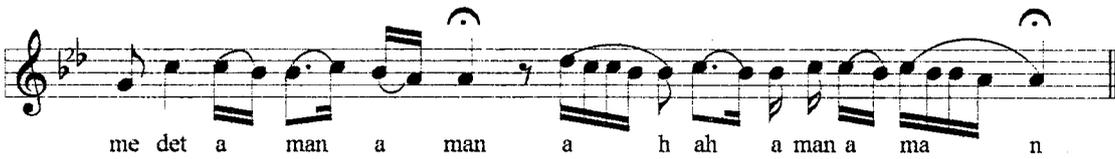
a h te ga fül et me dil su zi se her fer ya

di za rim da n me det ra şit gi bi

des ti du a mah zu n ben mah zu n

me det a man a man a h ah a man a ma n

Saba Gazel

-4-

Amandır ahd-ı gül çemen ab-u hava mahzun ben mahzun
Harif-i hemdem-i ehl-i safa mahzun ben mahzun (Medet aman aman)
(Ah) Beyan-ı kıssa-i aşka benim sana herdem ey ney (Aman)
Derunumda olan ah-u sada mahzun ben mahzun (Can canım)
Ten-i bimarada tığ-i kazadan yarelerim var kim
Devasından tabib-i canfeza mahzun ben mahzun(Medet aman aman)
Devasından tabib-i canfeza mahzun ben mahzun (Can canım)
(Ah) Tegafül etme dil-suz-i seher feryad-ı zarımdan
Medet Raşit gibi dest-i dua mahzun ben mahzun (Medet aman aman ah ah aman aman)

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Uşşak Gazel.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Uzun Hava.
3. Türkünün(Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: Uşşak Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Uşşak Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):-
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 12 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): -
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si²
13. Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.51, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

NOTA NO: 26

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0217

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

UŞŞAKGAZEL

A MA N
A MA N A MA N
A H E Y Fİ RA Kİ LE Bİ
CA N
Cİ ĞE Rİ M HUNET TİNA MA N
A H ÇEHRE Y ZE R
DİMİ HUN A P İ LE Gİ L GÜ N

Uşşak Gazel

-2-

ET TI N ME DE T EY
A MAN A MAN A MA N
A H SÖYLE DİN KİN TU TA RA M
ŞA DI GÖ NÜ L LERDE MAKAM SÖY LE Dİ N KİN TU
TA RA M ŞA DI GÖ NÜ L LER DE
MAKAM AMA N A H
ŞA D İ KE N BU SÖ Z İ LE GÖY
NÜMÜ MAH ZU N ET TİN ME DEİ A MAN A MAN A MAN
A MA N YA R EY YA R

Uşşak Gazel

-3-

YA R E Y CU RA CU RA MEY Ū
ÇŪ P Zİ Bİ CE MAL AR TIR DI N
CŪ RA CŪ RA MEYŪ ÇŪ P Zİ Bİ CE MAL AR TIR
DİN A H A H
ZERRE ZE R RE GÖZŪ NŪ N NU RUNEF ZU NET
Tİ N ME DET A MAN A MAN A MAN A MA N
YA R EY YA R E
A MA N A H EY FU ZU
Lİ AKI DU P SE Y Lİ

Uşşak Gazel

-4-

Sİ RİŞK AĞ LA YA NI E Y A ŞK EHLİ NE Fİ
GA N ET ME Yİ KA NUN ET Tİ N
ME DE T E Y GÖ NÜL E Y

(Aman aman aman ah) Ey firak-i leb-i canan ciğerim hun ettin (aman)
(Ah) Çehre-i zerdimi hunap ile gülgün ettin medet (ey aman aman)
(Ah) Söyledin kin tutaram şad-i gönüllerde makam
Söyledin kin tutaram şad-i gönüllerde makam (aman aman)
Şad iken bu söz ile gönlümü mahzun ettin (medet aman aman aman aman yar ey yar yar ey)
Cür'a cür'a mey içüp zib-i cemal artırdın
Cür'a cür'a mey içüp zib-i cemal artırdın (ah ah)
Zerre zerre gözümün nurunu ezun ettin (medet aman aman aman aman yar ey yar ey aman)
Ah Ey Fuzuli akıdup seyl-i sirişk ağlayanı
Ey aşk ehline figan etmeği kanun ettin (medet ey gönül ey)

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Ahcik.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: Bayati Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Uşşak Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5. derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 7 ses.
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 109
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si ² b
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.76, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.118, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.350.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2574

NOTA NO: 27

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0216

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

AHCİK

♩. 109

ah ci gi yol la dım u rum e li ne

e ser ba dı sa bah zül fun

te li ne a man te li

ne ci van te li ne

gel se ni gö

e li ne

Ahcik

-2-

**Ahcigi yolladım Urum eline
Eser bad-ı saba zülfün teline
Gel seni götürüm İslam eline
Serimi sevdaya salan o Ahcik
Aman o Ahcik,civan o Ahcik**

**Vardım kiliseye baktım haçına
Mail oldum arkandaki saçına
Gel seni götürüm islam içine
Serimi sevdaya salan o Ahcik
Aman o Ahcik,civan o Ahcik**

**Vardım kiliseye haç suda döner
Keşişler içerde pervane döner
Dinine dönersem el bana güler
Serimi sevdaya salan o Ahcik
Aman o Ahcik,civan o Ahcik¹**

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s. 118. Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Al Almayı Daldan Al.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Hüseyini Makamı.
(Fakat; MEMİŞOĞLU, a.g.e, s.71'de Bayati Makamında olduğu belirtilmektedir.)
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Huzi Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:5 ses.
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:110
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si \flat^2
13. Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
Bu türkünün, Zaza Habip ile Hanife adında bir kız arasında geçen bir olay üzerine çıktığı söylenmektedir. (MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.72)
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
GÜLER, Yrd.Doç.Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.75, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ,1992.
Halk Türküleri, Kitap:14, s.14, İst. Konservatuarı Neşriyatı, Evkaf Mat., İst., 1931.
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.71, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.122, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.352.
T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:1348

NOTA NO: 28

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0216

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

AL ALMAYI DALDAN AL

♩. 110

al al ma yı da l dan a l
a l al ma yı da l dan a l
da l dan al ma be n den a l
da l dan al ma ben den al

Al Almayı Daldan Al

-2-

Al almayı daldan al

Daldan alma benden al

Duydum gelin olisin

Dur ben ölem ondan al

Oy Henno Henno Henno

Yar Henno Henno Henno

Eller kınalı Henno

Gözler sürmeli Henno

Al almanın dördünü

Sev yiğidin merdini

Seversen bir güzel sev

Çekme çirkin derdini

Nakarat

Almadan al olasin

Serviye dal olasin

Bana yar mı bulunmaz

Ben dedim sen olasin

Nakarat

Almayı daldan aldım

Sevdayı yardan aldım

Sana gönül vereli

Bir kuru cana kaldım

Yarım binmiş atına

Gidiyor bağ altına

Görmeden aşık oldum

Poroların katına

Nakarat

Lüverimin kaytanı

Sen geldin yavrum hanı

Seni seven çok olur

Candan sevenin tanı

Nakarat

Bahçelerde gezersin

Sen bir vefasız yarsın

Nerde bir güzel görsen

Gider ona uyarsın

Nakarat

Çitin ucu dolamdır

At boynuna dolandır

Seversen içinden sev

Yüze gülmek yalandır

Nakarat

Al Almayı Daldan Al

-3-

Mendilimi düreyim
Aç koynuna gireyim
Uyan boynuma sarıl
Yar olduğun bileyim
Nakarat

Çitin ucu al örnek
Meramım seni görmek
Bu da ölümden beter
Sevip ellere vermek
Nakarat¹

Al alma dört olaydı
Yiyene dert olaydı
Al almayı veren yar
Sözüne mert olaydı

Al alma dilim dilim
Gel otur benim gülüm
Ne dedim neden küstün
Lal olsun arsız dilim

Al almanın beşini
Çevir atın başını
Mendilim sende dursun
Sil gözümün yaşını

Al alma kızıl alma
İrafa düzül alma
O yar bize gelende
Cebine süzül alma

Alma versem almazsın
Sen almadan kalmazsın
Hangi bağın gülüsün
Karlar yağar solmazsın

Alma atışan kurban
Atıp tutuşan kurban
Alem de yol gidiyor
Senin gidişen kurban

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.122, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

Al Almayı Daldan Al

-4-

Almayı daldan aldım
Haberin yara saldım
Yara gönül vereli
Bir kuru cana kaldım

Almada al olasın
Selvide dal olasın
Dünyada bir arzum var
Sen bana mal olasın
Uy Habip Habip Habip
Sensin derdime tabip²

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.71, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Bağlarda Çemen Soldu.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:**Muhayyer Makamı.
(Fakat, MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.44'te bu türkünün Uşşak makamında olduğunu belirtirken; Enver DEMİRBAĞ, Hüseyini makamında olduğunu söylemektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:**Neva Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:**Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 4/4
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:**La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:**Re (4.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 10 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe,100
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si² ve Fa#
13. **Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.44, Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.144, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.365.
T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No: 1559.

NOTA NO: 29

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0217

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

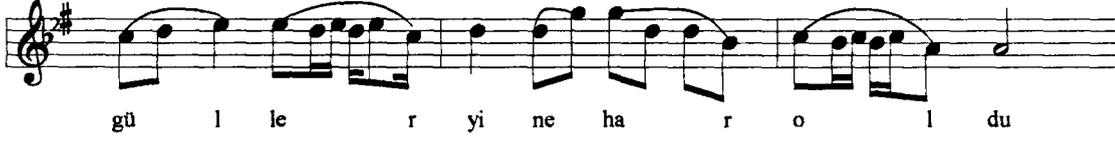
BAĞLARDA ÇEMEN SOLDU

♩=100

Bağlarda Çemen Soldu

-2-

**Bağlarda çemen soldu
Mestur-i gubar oldu
Kes nağmeyi ey bülbül
Güller yine har oldu**

**Hicrinle hilal oldum
Taş eyle hayal oldum
Bilmem ki ne hal oldum
Ruhum bana bar oldu**

**İkbale zeval erdi
Efkare kelal erdi
Hayriye melal erdi
Dünya bana dar oldu**

NOT:Türkü yörede icra edilirken, nakaratları da söylenmektedir.

Bağlarda Çemen Soldu

-3-

Bağlarda çemen soldu	Hicrinle hilal oldum	İkbale zeval erdi
Mestur-i gübar oldu	Taş eyle hayal oldum	Efkara kelal erdi
Kes nağmeyi ey bülbül	Bilmem ki ne hal oldum	Hayriye melal erdi
Güller yine har oldu	Ruhum bana bar oldu	Dünya bana dar oldu

Yeğidi yatağında	Düşvarıdır ahvalim
Kan akar otağında	Ma'kusdır ikbalim
Sayyadı tuzağında	Nakdine-i amalım
Encamı şikar oldu	Beyhude nisar oldu
Ah leli,leli beyaz	Nakarat
Beyaz yatmış uyanmaz	
Küçük çevre dayanmaz	
Yar uykudan uyanmaz ¹	

Aş yedim dilim yandı	Aş yedim yar elinden	Aş yedim,aş pişirdim
Köz düştü kilim yandı	Gül derdim har elinden	Yarıma gül döşürdüm
Ben kilimi kayırmam	Başa tek güldürmedi	Yarım uğruma çıkmış
Bahçede gülüm yandı	Ağladım zar elinden	Ben yolumu şaşırdım
Nakarat	Nakarat	Nakarat

Aş yedim acı kimin
Yar değil bacı kimin
Bahcemin katmer gülü
Başımın tacı kimin
Nakarat²

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.144, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.44, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Ben Ağlarım Zarı Zarı-1.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Hicaz Makamı.
(Fakat, MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.128'de bu türkünün Varsak makamın da olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Hicaz Uzzal Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 6/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Mi (5.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 8 ses (Bir oktav)
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Noktalı Dörtlüğe:49
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Sib ve Do#
13. **Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.77, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ,1992.
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.128, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.136, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.360.
T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2702

NOTA NO: 30

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

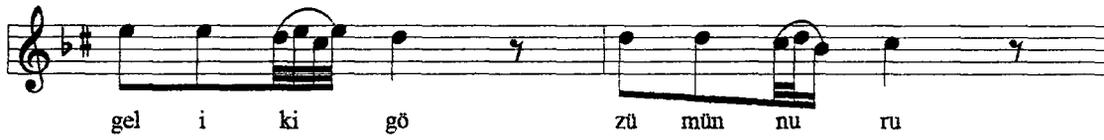
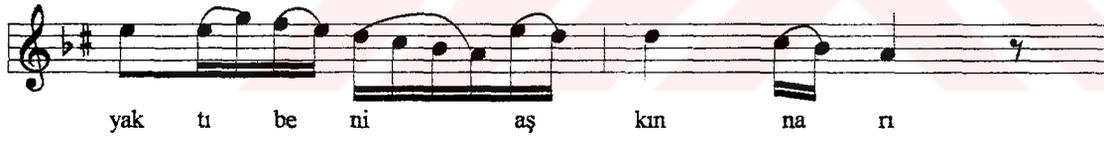
KAYNAK KİŞİ: Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU

DERLEYEN: Savaş EKİCİ

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

BEN AĞLARIM ZARI ZARI-1

♩ = 49

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Ben Ağlarım Zarı Zarı-2.

2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.

3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Hicaz Makamı.

(Fakat, MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.128'de bu türkünün Varsak makamın da olduğunu belirtmektedir.)

4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Hicaz Makamı.

5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:**Fasıl ortamında icra edilmektedir.

6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 10/8

7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La

8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (4.derece)

9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 8 ses (Bir oktav)

10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):**Dörtlüğe:100

11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si \flat ve Do \sharp

13. **Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**

14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.77, Elazığ Belediyesi Yayınları: 1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.128, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.136, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.360.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2702

NOTA NO: 31

TÜRKÜNÜN YÖRES: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

BEN AĞLARIM ZARI ZARI-2

♩. 100

ben ağ la rı m za rı za rı

yak tı be ni a ş kın na rı

yak tı be ni a ş kın na rı

gel i ki gö zü mü n nu ru

söy le ba na der din ne di r

söy le ba na der din ne dir

Ben Ağlarım Zarı Zarı-2

-2-

Ben ağlarım zarı zarı
Yaktı beni aşkın narı
Gel iki gözümün nuru
Söyle bana derdin nedir?

Benim ki gönlüm var sende
Senin ki meylin var bende
Ya bu şivekarlık nedir?
Ya bu oyunbazlık nedir?

Ben Ağlarım Zarı Zarı

-3-

Ben ağlarım zarı zarı

Yaktı beni aşkın narı

Gel iki gözümün nuru

Söyle bana derdin nedir

Ya bu şivekarlık nedir

Ben ağlarım için için

Di gel de sor derdim niçin?

Doldur da ver başın için

Di gel benim nazlı yarm

Doldur da ver yarım yarım²

Niçin yanıma gelmezsin

Hastayım halim sormazsın

Zalim Allahdan korkmazsın

Söyle bana derdin nedir?

Ya bu şivekarlık nedir?

Benim ki gönlüm var sende

Senin ki meylin var bende

Ya bu hilekarlık nedir?

Ya bu oyunbazlık nedir?

Evlerinin önü milim

Dilin dodakların yeyim

Utandırım bir söz deyim

Nakarat¹

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.136, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.128, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Bir Şuh-i Sitemkar.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Muhayyer Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Muhayyer Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:10 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:111
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.110, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.143, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.365.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:3072

NOTA NO: 32

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0216

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

BİR ŞUH-İ SİTEMKAR

♩ 111

bir şu hi si tem ka r yi ne sa l
dı be ni de r de a man a ma n
koy du bu be nim ba şı mı bi n
tü r lü ke de r de a man a man
koy du bu be nim ba şı mı bi n
tü r lü ke de r de (saz.....)

Bir Şuh-i Sitemkar

-2-

ağ lar ge ze rim he r ge ce he r
vak ti se he r de a man a ma n
sev dim se ve li te r ke de me m
ha y ri le şe r den a man a man
bir mis li me lek za tı pe ri
hū s nū be şe r de

Bir şuh-i sitemkar yine saldı beni derde (aman aman)
Koydu bu benim başımı bin türlü kederde (aman aman)
Ağlar gezerim her gece her vakti seherde (aman aman)
Sevdim seveli terk edemem hayr ile şerri (aman aman)
Bir misl-i melek zat-ı peri hüsün beşerde

Bülbül güle aşıkını nedir dalını bekler (aman aman)
Pervane dahi yanmada aşk narını bekler (aman aman)
Sevdalı aşık her seher yar yolunu bekler (aman aman)
Nakarat

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1.Türkünün(Ezginin) Adı: Bizim Bağın Kıracı (Bağ Altına)

2.Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.

3.Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Bayati Makamı.

(Fakat, MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.88'de bu türküyü Şirvan makamında olduğunu belirtirken, türküyü notaya aldığımız kaynak kişi Enver DEMİRBAĞ ise, Bayati makamında olduğunu söylemektedir.)

4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Çargah Makamı.

5.Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:Hem fasıl ortamında hem de halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.

6.Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 10/8

7.Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: Do

8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (3.derece)

9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 4 ses

10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:137

11.Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12.Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı arızalar: Si²

13.Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:

14.Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.91, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.88, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.154, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.371.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2470

NOTA NO: 33

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Envar DEMİRBAĞ

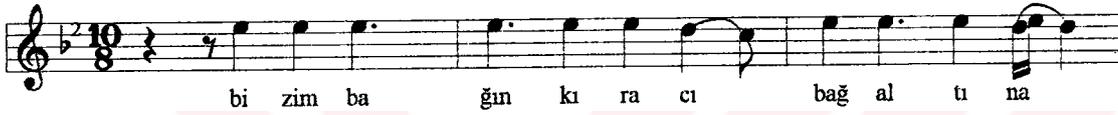
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0216

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

BİZİM BAĞIN KIRACI
(Bağ Altına)

♩ 137

Bizim Bağın Kıracı

-2-

Bizim bağın kıracı	Bizim bağlar buradır
Bağ altına,bağ altına	Nakarat
Bağlamış gerdan altına	Gülü sıra sıradır
Haydi yavrum eyvan altına	Nakarat
Çüt gezer iki bacı	Yarım gitti gelmedi
Bağ altına,bağ altına	Nakarat
Bağlamış gerdan altına	Gönlüm ardı sıradır
Haydi yavrum eyvan altına	Nakarat
Büyüğü hele mele	
Bağ altına,bağ altına	Kaşların yaydır bana
Bağlamış gerdan altına	Nakarat
Haydi yavrum eyvan altına	Cemalın aydır bana
Küçüğü can ilacı	Nakarat
Bağ altına,bağ altına	Ben ölsem canım kurban
Bağlamış gerdan altına	Nakarat
Haydi yavrum eyvan altına	Sen ölsem vaydır bana
	Nakarat ¹

Bizim bağ sıra sıra	Bizim bağın deresi	Bizim dağın meşesi
Yarım gitti Mısıra	Mevlam sabır veresi	Açılmış menekşesi
Olaydım bir güvercin	Sandımki bir ay doğmuş	Oturmuş nakış işler
Uçaydım ardı sıra	Açıldı penceresi	Ciğerimin köşesi ²

¹ SUNGUROĞLU, İşhak, Harput Yollarında, c.3, s.154, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.88, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Bu Dere Baştan Başa.

2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.

3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Hüseyni Makamı.

(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.106'da bu türkünün Divan makamında olduğunu belirtmektedir)

4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Neva Makamı.

5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.

6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 10/8

7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La

8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)

9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 10 ses

10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):Dörtlüğe: 110

11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#

13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:

14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.106, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.121, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.352.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:594

NOTA NO: 34

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0215

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

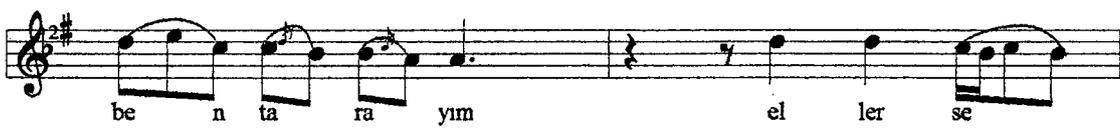
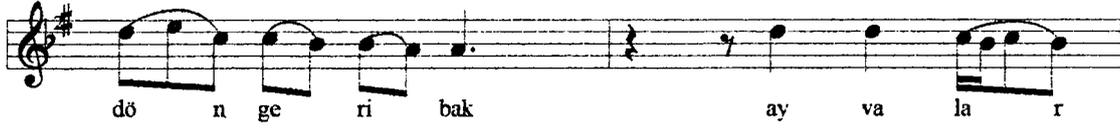
BU DERE BAŞTAN BAŞA

♩ 110

Bu Dere Baştan Başa

-2-

Bu Dere Baştan Başa

-3-

**Bu dere baştan başa ayvalı bağ
Ayvalar sararıyor dön geri bak
Ellerin yaride bile vah bize vah
Gel yarim poroların ben tarayım
Eller seni sarmadan ben sarayım**

**Bu dere baştan başa cevizli bağ
Cevizler şak şak eder dön geri bak
Nakarat**

**Bu dere baştan başa almalı bağ
Almalar kızarıyor dön geri bak
Ellerin yaride bile vah bize vah
Ne yaman öğretmişler şu bülbülü
Her seher gelir derer gonca gülü**

**Bu dere baştan başa nar ağacı
Eğildim bir nar aldım o da acı
Nakarat¹**

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.121, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Bu Dere Buz Bağladı.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Şirvan Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hicaz Hümayun Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 8 ses (Bir oktav)
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:120
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:Si^b Do# ve Fa#
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.99, Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İst., 1966.

NOTA NO: 35

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

BU DERE BUZ BAĞLADI

♩. 120

Bu dere Buz Bağladı

-2-

Bu dere buz bağladı

Dibi yarpuz bağladı

Beni bir gelin vurdu

Yaramı kız bağladı

Bu dere derin dere

Gölgesi serin dere

Dere gel beni götür

Yarin olduğu yere

Bu derenin uzunu

Kıramadım buzunu

Aldım Çerkez kızını

Çekemedim nazını

Bu derede yorulдум

Akdım akdım duruldum

Şu karşı ki konakta

Ben bir kıza vuruldum

Dereyi düzde gördüm

Zülüfü yüzde gördüm

On iki gelin sevdim

Cilveyi kız da gördüm

Bu dereyi düz edem

Çıkam yolun gözedem

Eşin yok menendin yok

Seni kime benzedem

Bu dere sele gider

Eteği yele gider

Benim içim kan ağlar

Yar güle güle gider¹

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Bülbülüm Bağ Gezerim.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Hüseyni Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hüseyni Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 4/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 7 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 60
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#

13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:

14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.78, Elazığ Belediyesi Yayınları: 1, Halk Kültürü Dizisi: 1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.58, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.126, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.354.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2575

NOTA NO: 36

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

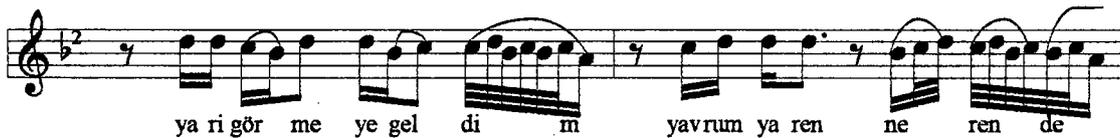
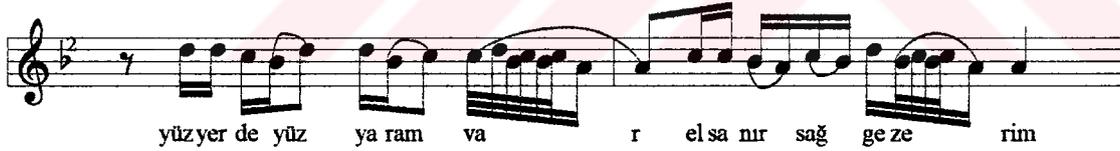
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0214

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

BÜLBÜLÜM BAĞ GEZERİM

♩. 60

Bülbülüm Bağ Gezerim

-2-

Bülbülüm bağ gezerim

Aşıkım dağ gezerim

Yüz yerde yüz yaram var

El sanır sağ gezerim

Uy uy demeye geldim

Yari görmeye geldim

Yavrum yaran nerende

Merhem olmaya geldim

Karanfilsin barın yok

Sen güzelsin yarin yok

Ben seni çok severim

Cahilsin haberin yok

Nakarat

Karanfilim desteyim

Bülbülüm kafesteyim

Gidin o yara deyin

Ölmemişim hastayım

Uyu demeye geldim

Yari görmeğe geldim

Yavrum yaran nerende

Merhem olmaya geldim¹

Bülbülüm düğün eyler

Bilmezsin ne gün eyler

Ben felege neyledim

Bana bildüğün eyler

Nakarat

Bülbülüm neva bilmem

Dertliyim deva bilmem

Başıma bir iş geldi

Başımdan sava bilmem

Nakarat²

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s. 126, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.58, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Çatal Kaya.(Fide)
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Uşşak Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hüseyni Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 7 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:104
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#

13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:

Fide veya Çatal kaya türküsünün yakılmasına neden olan olay, 1900 yılında Harput'ta çoğunlukla genel evlerin bulunduğu Çatal Kaya mahallesinde geçmiştir. Bu mahallenin en meşhur yosmalarından olan Aşen (Ayşe Hanım), Çatal Kaya da idare ve söz sahibi olduğu gibi sermayenin de sahibidir. Çatal Kaya ya düşen bütün kızlar önce Aşen hanıma başvurur, Aşen hanım beğendiklerini kendi evine alır, beğenmediklerini de başka evlere dağıtır. Fide ise, Aşen hanımın evinde yetişmiş ve sonra şöhret olunca müstakil bir eve taşınmıştır.

Harput'ta herhangi bir delikanlı; Çatal Kaya yosmalarından gözüne kestirdiği herhangi bir kızı dost tutabilmekte ve bütün geçim masraflarını da üstlenmektedir. Buna karşılık o kadının da başka bir erkekle görüşmesi yasaktır.

Fakat Fide, güzelliğinin dillere destan oluşu ile şımarmış ve önüne çıkan her hovardaya dostu gibi gözükerek dolaplar çevirmeye başlamıştır. Fide'nin bu dostlarından birisi de Harput'un tanınmış ve zengin ailelerinden birinin oğlu olan Ünes'tir. Ünes oldukça güzel giyinmekte ve medresede eğitim görmektedir. Medreseden fırsat buldukça da Fide'nin evine gitmektedir. Fide ise, Ünes'e aşık görünmekte fakat mesleğinin gereğini de yerine getirmektedir.

Olayın olduğu gün Ünes arkadaşları ile birlikte, Çatal Kaya mahallesinin karşısında bulunan Top-top bölgesinde içki alemine katılır. Geri dönüşte Çatal Kaya ya Fide'nin yanına gitmeye karar verir. Arkadaşları engel olmaya çalışsalar da başarılı olamazlar. Ünes, sarhoş kafa ile Fide'nin evine gider. Fakat Fide, o anda içeride başka misafirleri olduğu için kapıyı açmak istemez. Ünes'in ısrarlı kapıyı çalışı üzerine kapıyı açar. Ünes, içeriye girince Fide'nin misafirleri ile eğlendiğini görür. Bir süre bu ortamda bulunduktan sonra Fide'nin Ünes ile alaycı bir takım tavırlar sergilemesi ve onun yanından kalkarak başka bir erkeğin yanına gitmesi sonucu ortam gerginleşir. Bir problem çıkacağını sezen diğer misafirler giderler. Bir süre sonra Ünes belindeki hançeri ile Fide yi kalbinden hançerleyerek öldürür.

Türkü de meçhul sanatçı tarafından bu olay üzerine yakılmıştır.

(SUNGUROĞLU, a.g.e., s.88)

14.Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.85, Elazığ Belediyesi Yayınları:1,Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.103, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.88, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.344.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:460

NOTA NO: 37

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

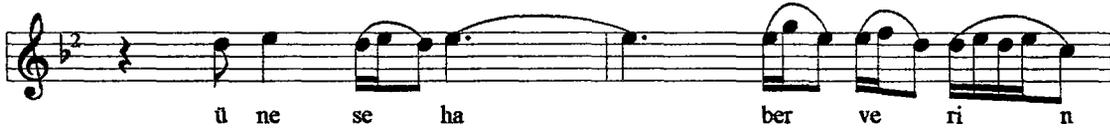
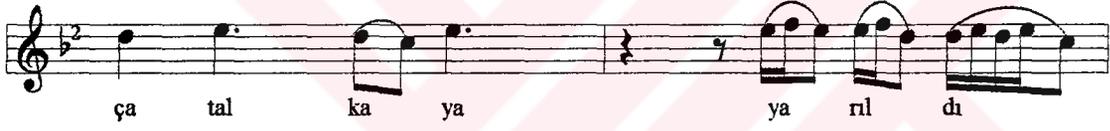
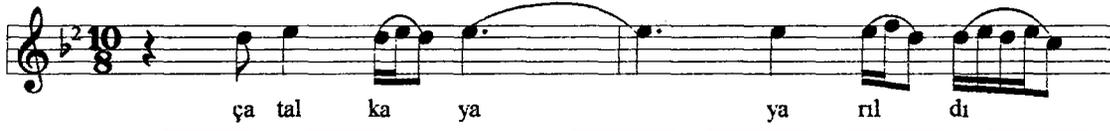
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0215

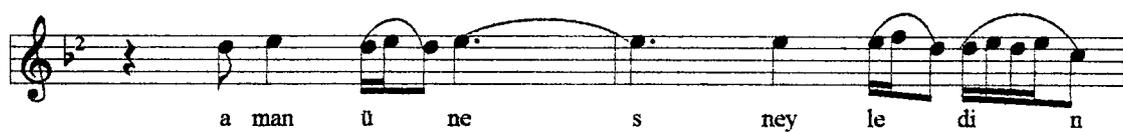
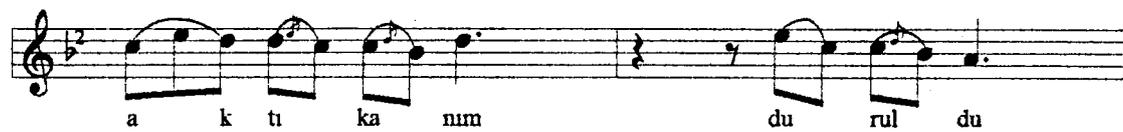
NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩. 104

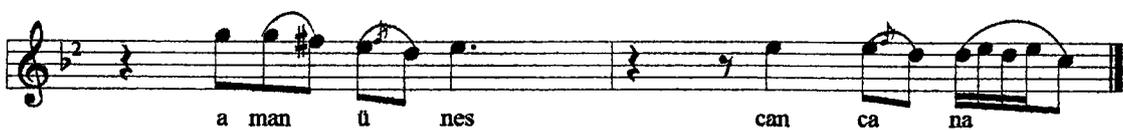
ÇATAL KAYA

Çatal Kaya
-2-

(2.KITA)

Çatal Kaya

-3-

Çatal kaya yarıldı

Düşüm şevem kırıldı

Ünese haber verin

Aktı kanım duruldu

Aman Ünes neyledin

Canım Ünes neyledin

Beni kana beledin

Beni de kana beledin

Fidemin saçı uzun

Fidem vuruldu güzün

Ünes elin kırıla

Kimlerden aldın izin

Nakarat

Kapıyı kösliyeydin

Aşene sesliyeydin

Ünes size gelende

Güleryüz göstereydin

Aman Ünes neyledin

Aman Ünes neyledin

Beni kana beledin

Beni de bu hale koydun

Ayşenle yoktur aram

Bu dertle kime varam

Gidin o yara deyin

Mememde vardır yaram

Nakarat

Kapıyı vuran kimdir

Aç gele görem kimdir

Yaram derine düştü

Belki gelen hekimdir

Aman Ünes can cana

Rakı da doldur fincana

Kör olasın yar seni

Nasıl kıydın bu cana

Kapıyı araladın

Bahtımı karaladın

Ünes elin kırılısın

Göğsümden yaraladın

Nakarat

Çatalkaya alınmaz

Dibi de taşdır delinmez

Fidemin nazik teni

Öpme ile doyulmaz

Nakarat

Çatal Kaya

-4-

Top-Topda gezer atlı
Çarşafı katlı,katlı
Fideye türkü çıkmış
Söyleyin dertli,dertli¹

Ah Fidan yar Fidan yar
Beni koyup giden yar
Evvel böyle değildin
Seni bir öğreden var

Eşen'e sesliyeydin
Kapıyı kösliyeydin
Ünes size gelende
Yolunu gözliyeydin

Toptop'un taşına bak
Gözümün yaşına bak
Ünes beni ösgersen
Çık kayabaşına bak

Fidem hiç yüz vermedin
Yoluma gül sermedin
Bu gelen dosdum deyip
Güleç yüz göstermedin

Üç aylarda vuruldum
Ölüme hazır oldum
Ağladım gülemedim
Gonca gül iken soldum

Çatal kaya oyulmaz
Çağırsam ses duyulmaz
Fidanın ak gerdanı
Emme ile doyulmaz²

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.88, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.104, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Çayın Öte Yüzünde.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: Muhalif(Hüzzam) Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Segah Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: Si
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (3. derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 8 ses (Bir oktav)
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 110
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Fa#
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

GÜLER, Yrd. Doç. Dr. Zülfü, Harput Ağzı, s.78, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürleri Dizisi: 1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.146, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:530

NOTA NO: 38

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

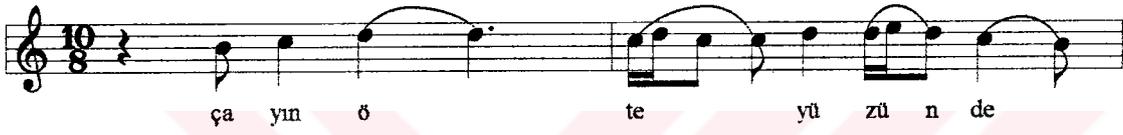
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0219

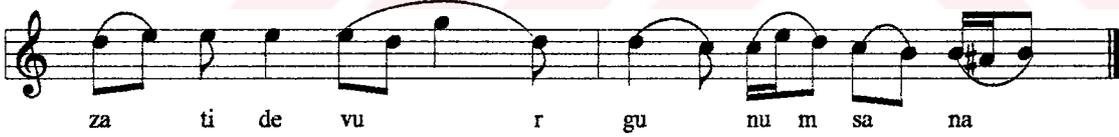
NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩-110

ÇAYIN ÖTE YÜZÜNDE

Çayın Öte Yüzünde
-2-

NOT:Kaynak kişi yukarıdaki sözleri, notada ki gibi de seslendirmektedir

Çayın Öte Yüzünde

-3-

Çayın öte yüzünde

Ceylan oynar düzünde

Ben yarimi tanırım

Çifte ben var yüzünde

Ağam yar değme bana

Paşam yar değme bana

Toyda vuruldum sana

Zati de vuruldum sana

Çay aşağı çağlarım

İfak ifak ağlarım

Dediler yarin gelir

Koçu da kurban bağlarım

Nakarat

Çay aşağı çeperler

Çepere su serperler

Uzak yerden geleni

Terli terli öperler

Ağam yar değme bana

Paşam yar değme bana

Katı da yangınım sana

Çay aşağı yarpuzlar

Vuruldum yaram sızlar

Bezenmiş toya gider

Turunç memeli kızlar

Nakarat

Çay aşağı kamışlar

Kamışı budamışlar

Yazık o gonca güle

Çalıya dolamışlar

Nakarat

Çay aşağı çiçekler

Oturmuş yolun bekler

Bezenmiş toya gider

Toydan inmiş melekler

Nakarat

Çay taşı çakmak taşı

Çatıktır yarin kaşı

Çirkin ile bal yenmez

Güzel ile taş taşı

Nakarat¹

¹ MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s. 146, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Dağlar Dağıdır Benim.

2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.

3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Bayati Makamı.

(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.66'da bu türkünün Kürdi makamında olduğunu belirtmektedir.)

4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hüseyini Makamı.

5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.

6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):10/8

7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La

8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5.derece)

9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 7 ses

10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:110

11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

NOTA NO: 39

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

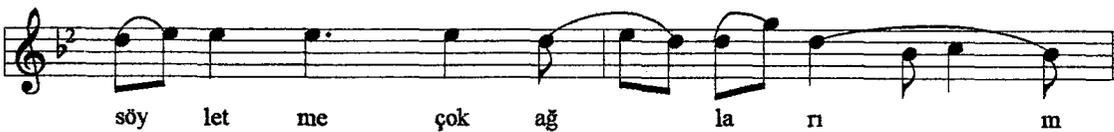
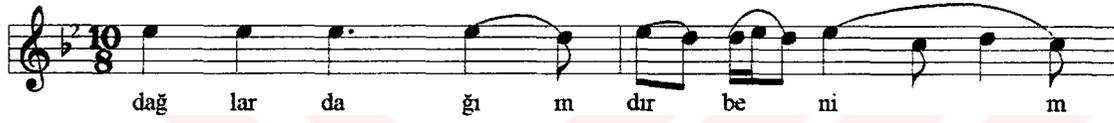
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0214

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

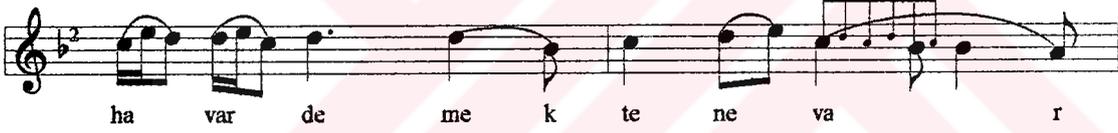
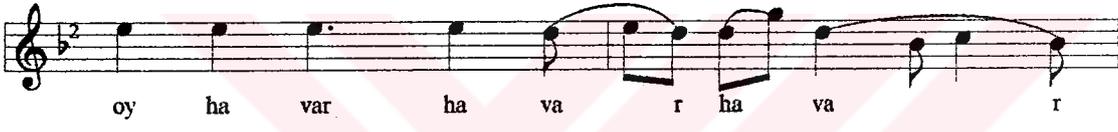
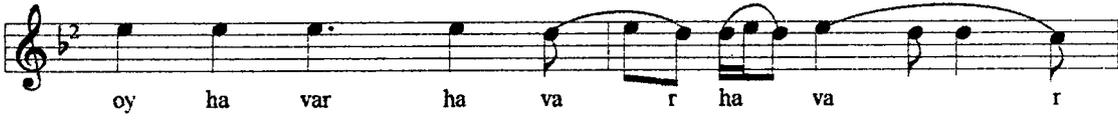
DAĞLAR DAĞIMDIR BENİM

♩ 110

Dağlar Dağımdır Benim

-2-

Dağlar Dağımdır Benim

-3-

üç ay lık yolda ne var

The image shows a single line of musical notation on a five-line staff. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 2/4. The melody consists of the following notes: a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note D5, a quarter note E5, a quarter note D5, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, and a quarter note G4. The lyrics 'üç ay lık yolda ne var' are written below the staff, with each syllable aligned under its corresponding note.

Dağlar Dağımdır Benim

-4-

Dağlar dağımdır benim

Gam ortağımdır benim

Söyletme çok ağlarım

Yaman çağımdır benim

Oy havar,havar,havar

Havar demekte ne var

İki gönül bir olsa

Üç aylık yolda ne var

Dağlar başıma felek

Gözüm yaşına felek

Akibet kuş kondurur

Mezar taşıma felek

Oy dağlar,dağlar,dağlar

Başı dumanlı dağlar

Yol verin yarım gele

Dinsiz imansız dağlar

Gökte yıldız meleme

Kız göğsün düğmeleme

Ölürsem kanlım sensin

Gözlerin sürmeleme

Nakarat

Gökte yıldız ellidir

Ellisi de bellidir

Yarı güzel olanın

Gözlerinden bellidir

Nakarat¹

Dağları dağlasınlar

Koy beni ağlasınlar

O yarın çevresiyle

Yaramı bağlasınlar

Uy dağlar dağlar dağlar

Başı dumanlı dağlar,

Göğsü çimenli dağlar

Ben derdimi söylesem

Kız durur, gelin ağlar

Dağlar dağladı beni

Gören ağladı beni.

Devri dönesi felek

Çapraz bağladı beni

Nakarat

Dağlar sen ne dağlarsın

Kardan kemer bağlarsın

Gül benden,nergis senden

Daha niye ağlarsın

Nakarat

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.118, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

Dağlar Dağımdır Benim

-5-

Dağlarda meşelerde
Gül suyu şişelerde
Ben sevdim eller aldı
Ben kaldım köşelerde
Nakarat²

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.66, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Dağlarda Meşelerde.

2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.

3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:**Hüseyni Makamı.

(Kaynak kişi Enver DEMİRBAĞ; Muhayyer makamında olduğunu belirttiği bu türküyü eskiden Harput'ta imamlık yapan bestekar Sadettin Kaynak'ın "Esmerim Kıyma Bana" adı ile İstanbul'a taşıdığını ifade etmektedir.)

4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Muhayyer Makamı.

5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.

6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**10/8

7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La

8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (4.derece)

9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:**10 ses

10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:100

11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si² ve Fa#

13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**

14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.119, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.351.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2573

NOTA NO: 40

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0217

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

DAĞLARDA MEŞELERDE

♩. 100

dağ lar da me şe ler de dağ lar da
me şe ler de gül su yu
şi şe ler de a ğam e ğ le n
di ge l me di yo lu da ba ğ la n
di ge l me di el le re uy
du gel me di ben sev dim

Dağlarda Meşelerde

-3-

Dağlarda meşelerde

Gül suyu şişelerde

Ağam eğlendi gelmedi

Yolu da bağlandı gelmedi

Ellere uydu gelmedi

Ben sevdim eller aldı

Ben kaldım köşelerde

Aman,aman,aman,aman

Vurulmuşam halim yaman

Çok içmişim kafam duman

Ağam piyale vaktidir

Gözünü sevdiğim saki

Doldur ver meze vaktidir

Bu gece uymamışam

Baş yere koymamışam

Nakarat

Keserem kirpik seni

Yar gelmiş duymamışam

Nakarat

Bu gece buralıyım

Ne başı belalıyım

El beni aşık sanır

Ezelden yaralıyım

Nakarat

Esmerim kıyma bana

Kurban olayım sana

Yılda kurban bir olur

Her gün kurbanım sana

Nakarat

Kaşların keman senin

Elinden aman senin

Derdin belan çekmişim

Bir hayli zaman senin

Nakarat¹

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.119, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Dama Kurdum Çatmayı-1.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Rahat-ül Ervah Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 4/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: Fa#
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: La (3.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 7 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:100
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

NOTA NO: 41

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU

DERLEYEN: Savaş EKİCİ

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩. 100

DAMA KURDUM ÇATMAYI-1

da ma kur dum çat ma yı ça ğır ge le
fa t ma yı da ma kur dum
çat ma yı ça ğır ge le fa t ma yı
fatmam ner den öğ ren di n çar şaf tan kol
at ma yı at ma yı

Dama Kurdum Çatmayı-1

-2-

Dama kurdum çatmayı	Bu akşam buluşalım
Çağır gele Fatmayı	Gül gibi koklaşalım
Fatmam nerden öğrendin?	İkimiz bir can gibi
Çarşıftan kol atmayı	Sarılıp sevişelim

Dama çıkma baş açık	Dama çıkma görürler
Her gören olur aşık	Yolunca gül sererler
Eğer gönlün bendeysen	Bu komşular haindir
Çarşafın al yola çık	Bizi dile verirler
Balam gözlerin sevem	Nakarat
Şirin sözlerin sevem	

Dam başında durursun	Damda basduk olur mu?
Melül,mahzun olursun	Dizden yastık olur mu?
Kurban olam huyuna	Sevdim murat almadım
El etmeden gelürsün	Böyle dostluk olur mu?
Anam ramazan ayı	Nakarat
Yavrum geçti balayı	
Balam aldı burayı	

Dama kurdum köşkünü	Dama çıktım dam değil
Oldum yarin düşkün	Penceresi cam değil
Yalın ayak, baş açık	Bir gece yar koynunda
Pegde kaldım kış günü	Ölürsem de gam değil
Anom naz niyaz ayı	Nakarat
Yavrum geçti balayı	
Balam aldı burayı ¹	

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret,Harpüt Ahengi,s.32,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Dama Kurdum Çatmayı-2.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** İbrahimiye Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Uşşak Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasıl ortamında icra edilmektedir.
(SUNGUROĞLU, a.g.e., s.160'ta bu türkünün aynı zamanda oyun havası olarak ta icra edildiğini belirtmektedir.)
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (4.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 7 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:114
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si²
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.32, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.160, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.373

NOTA NO: 42

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

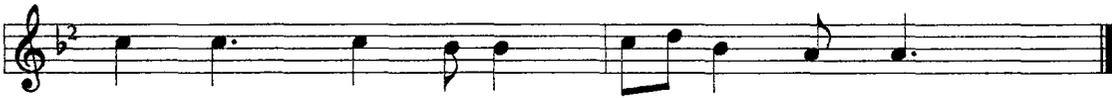
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0215

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

J. 114

DAMA KURDUM ÇATMAYI-2

Dama Kurdum Çatmayı-2

-2-

NOT:Saz bölümleri,kaynak kişinin ağız ile seslendirmesinden notaya alınmıştır!

Dama Kurdum Çatmayı-2

-3-

Dama kurdum çatmayı (Güzel)

Çağır gele Fatmayı (Anam)

Fatmam nerden öğrendin (Güzel)

Çarşıftan kol atmayı (Anam)

Anom gözlerin olam

Şirin sözlerin olam

Dama çıkma görürler

Güzelsin gül verirler

Bu komşular haindir

Seni (Bizi) dile verirler

Anom gözlerin olam

Şirin sözlerin olam

Dama çıkma baş açık

Her gören olur aşık

Eğer gönlün bendeysen

Çarşafın al yola çık

Balam gözlerin sevem

Şirin sözlerin sevem

Dama kurdum çatmayı

Çağır gele Fatmayı

Fatom nerden alıştın

Çarşıftan kol atmayı

Balam gözlerin sevem

Şirin sözlerin sevem

Dam başında durursun

Melül, mahzun olursun

Kurban olam huyuna

El etmeden gelürsün

Anam ramazan ayı

Yavrum geçti balayı

Balam aldı burayı

Damda basduk olur mu?

Dizden yastık olur mu?

Sevdim murat almadım

Böyle dostluk olur mu?

Anam ramazan ayı

Yavrum geçti balayı

Balam aldı burayı

Dama Kurdum Çatmayı-2

-4-

Dama kurdum köşkünü

Oldum yarin düşkünü

Yalın ayak,baş açık

Pegde kaldım kış günü

Anom naz niyaz ayı

Yavrum geçti balayı

Balam aldı burayı

Dama çıktım dam değil

Penceresi cam değil

Bir gece yar koynunda

Ölürsem de gam değil

Anom naz niyaz ayı

Yavrum geçti balayı

Balam aldı burayı¹

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.32,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul.1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Değirmen Sala Benzer.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Saba Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Saba Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Do (3.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 7 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:104
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si² ve Re^b
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.79, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.138, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.153, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.370.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2709

NOTA NO: 43

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0218

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩ 104

DEĞİRMAN SALA BENZER

de gir man sa la ben ze r
ter le miş ya na k la rı

a na n ö le de gir man
ter le miş

sa la ben ze r a na n ö le
ya nak la rı

kız di li n la la ben ze r
e ri mi ş ba la ben ze r

kız di li n la la ben zer
e ri mi ş ba la ben zer

ol maz ha tu nu m ol ma z

Değirman Sala Benzer

-2-

Değirmen Sala Benzer

-3-

Değirmen sala benzer (Anan öle)

Kız dilin lala benzer

Terlemiş yanakların (Anan öle)

Erimiş bala benzer

Olamaz hatunum olmaz (Anan öle)

Değirmana su gelmez

Oluklara su dolmaz

Değirmen üstü çiçek (Anan öle)

Orak götürün biçek

Bana derler yardım geç (Anan öle)

Yar şirin nasıl geçek

Nakarat

Değirmen üstü çınar

Çınarın altı pınar

Dışarım buz bağlamış

İçerim durmaz yanar

Nakarat

Değirmenin bendine

Döner kendi kendine

Hakikatli yar olsa

Gelir kendi kendine

Nakarat

Değirmen bentli olur

Yar seven dertli olur

Seversen esmeri sev

Esmer vefalı olur

Nakarat¹

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.153, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

Değirmen Sala Benzer

-4-

Değirmen üstü kaya
Eğildim baktım yara
Cahil ömrüm çürüdü
Günleri saya saya

Nakarat

Değirmen bucağında
Mum yanar ocağında
Allah canımı alsın
Yarimin kucağında

Nakarat²

² MEMİŞOĞLU, Fikret. Harput Ahengi. s.138, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Dere Boyu Düz Gider.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Uşşak Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:**Ferah Feza Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:**Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** Re
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** La (5.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 7 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:120
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si^{b2}
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.50, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.154, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.370.

NOTA NO: 44

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

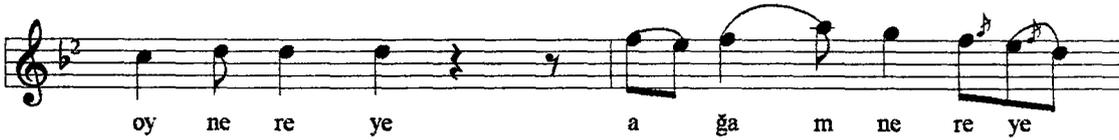
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0217

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

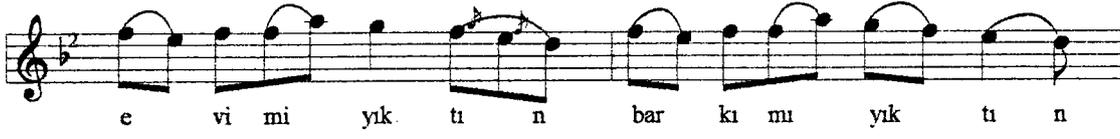
♩. 120

DERE BOYU DÜZ GİDER

Dere Boyu Düz Gider

-2-

Dere Boyu Düz Gider

-3-

Dere boyu düz gider (Balam)

Bir kınalı kız gider (Uy nereye)

Ağam nereye,paşam nereye
Nereye gidersin,hanım kız,uy nereye
Evimi yıktın,barkımı yıktın
Sen bu gece,yar bu gece

O kız yolu şaşırılmış (Balam)

İnşallah bize gider (Uy nereye)

Ağam nereye,paşam nereye
Nereye gidersin,hanım kız,uy nereye
Evimi yıktın,barkımı yıktın
Sen bu gece,yar bu gece

Dereler buz bağladı

Yolcular iz bağladı

Beni bir gelin vurdu

Yaramı kız bağladı

Nakarat

Dereler akar gider

Yar gelir bakar gider

Öyle bir yar sevdim ki

Canımı yakar gider

Nakarat

İndim dereye durdum

Yedi göverçin vurdum

Güzeller arasında

Ben bir kıza vuruldum

Nakarat¹

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s. 154, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları
No:2, İstanbul, 1961

Dere Boyu Düz Gider

-4-

Dere boyu yol boyu
ŞiŖe dolu,gül suyu
Humar gözlere kurban
Uyu sevdiğim uyu
Nakarat

Dere boyu dolanır
Akar sular bulanır
Görmesem aklım durur
Görsem gözüm sulanır
Nakarat²

² MEMŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.50,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Dersim Dört Dağ İçinde.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Hüseyni Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.66'da bu türkünün Kürdi makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Neva Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (4.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 9 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:114
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

NOTA NO: 45

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0218

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

J. 114

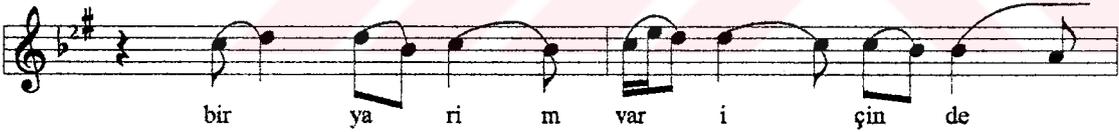
DERSİM DÖRT DAĞ İÇİNDE

der sim dört dağ i çin de

Dersim Dört Dağ İçinde

-2-

Dersim Dört Dağ İçinde

-3-

sa rar dı r ben zi sol du
pa şam bu r dan gi de li

a ğam bu r dan gi de li
bu yer le r ha ra p ol du

bu yer le r vi ra n ol du

NOT: Türkünün saz bölümleri,Elazığlı kanun sanatçısı Kenan YAMAN'dan derlenerek notaya alınmıştır

Dersim Dört Dağ İçinde

-4-

Dersim dört dağ içinde

Gülü bardak içinde

Hak Dersimi saklasın

Bir yarım var içinde

Noldu ağama noldu

Sarardı benzi soldu

Ağam burdan gideli

Bu yerler viran oldu

Pertek önünde kelek

Harput'a gidek gelek

Elin elimde olsun

Kapu kapu dilenek

Nakarat

Harputun bayır başı

Şen olsun dağı taşı

Yarımdan ayrılalı

Durmuyor gözüm yaşı

Noldu (Ağama)paşama noldu

Sarardı benzi soldu

Ağam(O yar) burdan gideli

Buralar viran oldu

Düşmanlar memnun oldu

Ahbaplar mahzun oldu¹

Kır atın boynu kara

Binem gidem ilgara

Ya gelem,ya gelmiyem

Ağla ey bahtı kara

Nakarat

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.127, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

Dersim Dört Dağ İçinde

-5-

Bu dağın ardı meşe

Gün kalka gölge düşe

Beni yardım edenin

Evine şivan düşe

Uy havar,havar,havar

Zülûf gerdanı kovar

İki gönül bir olsa

Bir aylık yolda ne var²

Bu dağın ensesine

Uyandım yar sesine

Yar gider ben giderim

Düşmüşüm gölgesine

Nakarat

² MEMİŞOĞLU.Fikret,Harput Ahengi,s.66,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Duman Almış Mezarımın Üstünü. (Nesibe Türküsü)
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Bayati Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.57'de Uşşak makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Hüseyini Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 2/4
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Mi (5.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 5 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe: 60
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si^{b2}

13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**

Harput'ta bir ailenin Nesibe ve Pamuk adında iki kızı vardır. Bir süre sonra baba hastalanarak ölür ve kızların annesi de yakın köylerden birine evlenerek gelin gider. Oğlunun yuvasına sahip çıkan babaanne (Güllü Bacı) kızları büyütür. Fakat anne, baba olmadığından Harput'un taassup yapısı içerisinde kızlar oldukça serbest bir şekilde büyürler. Bu kızlardan Nesibe oldukça güzeldir. Bu nedenle Harput'un hovardaları da özellikle Nesibe'nin peşindedirler. Bu hovardalardan biri de, iyi bir ailenin çocuğu olan Mustafa'dır. Nesibe'nin gönlü de Mustafa'da vardır, fakat Hamdi Çavuş adında bir belalı da gönlünü Nesibe'ye kaptırmıştır. Babaanne torununu Mustafa'ya vermek istemektedir, fakat Hamdi Çavuş peşlerini bırakmaz ve devamlı rahatsız eder. Babaanne bunun üzerine Nesibe'yi bir süre annesinin yanına gönderir, fakat Hamdi Çavuş izlerini bulur. Orada da gerek Nesibe'den gerekse

annesinden yüz bulamayınca deliye döner ve Nesibe'yi tek kurşunla vurarak öldürür.
Kendisi de kaçarak kaybolur.

Olay Harput'ta duyulunca meçhul şair ve bestekar bu türküyü yakar.
(SUNGUROĞLU, a.g.e., s.97)

14.Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.57, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst.,
1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.98, Elazığ Kültür ve Tanıtma
Vakfi Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.345.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:1831

NOTA NO: 46

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

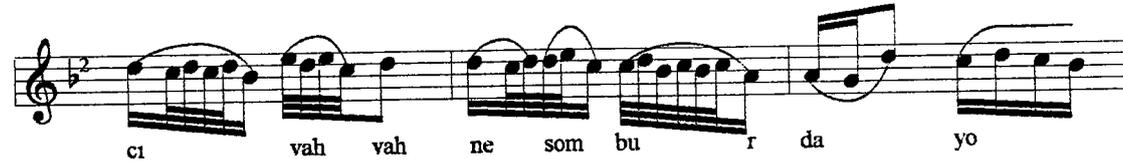
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0215

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

DUMAN ALMIŞ MEZARIMIN ÜSTÜNÜ

♩ 60

Duman Almış Mezarımın Üstünü

-2-

Duman Almış Mezarımın Üstünü

-3-

Bir taş geldi pencereye tık dedi

Güllü bacı (Vah,vah) Nesom burda yok dedi

İnanmazsan çık yukarı bak dedi

Baygın uykulardan uyanamadım

Hançer yarasına dayanamadım

Duman almış mezarımın üstünü

Kömür gözlüm (Vah,vah) acep benden küstü mü?

Ahbaplarım benden ümit kesti mi?

Baygın uykulardan uyanamadım

Hançer yarasına dayanamadım

Bir sazım var altı telden bağlama

Ben gidersem (Vah, vah) kömür gözlüm ağlama

Ölür isem ellere bel bağlama

Konma bülbül konma mezar taşıma

Genç yaşımda (Vah vah) neler geldi başıma

Bir yazmam var düre düre eklerim

Ölene dek (Vah,vah) yar yolunu beklerim

Hiç gitti şu benim emeklerim

Nakarat

Çifte çıkar martinimin dumanı

İstanbul'dan gelir (Vah,vah) ölüm fermanı

Yoktur katillerin dini imanı

Nakarat

Duman Almış Mezarımın Üstünü

-4-

Ufacık taşlarla kala yapılmaz
On atliyle (Vah,vah) Hadi Çavuş tutulmaz
Nesibe ölmekle Harput yıkılmaz

Nakarat

Uzun olur uzun yolun selvisi
Ben bilmezdim(Vah,vah) benim yarım hangisi
Kara kaşlı,kara gözlü kendisi

Nakarat¹

Mezarımı derin kazın dar olsun
Üzerinde,lale,sümbül,nar olsun
Benim yarım şu cihanda bir olsun
Konma bülbül konma mezar taşıma
Genç yaşımda (Vah vah) neler geldi başıma

Mezarımın üstünde laleler biter
Lalenin üstünde,bülbüller öter
Ötme bülbül ötme dertlerim artar

Nakarat

Mezarımı yolüstüne kazsınlar
Tarihini baş ucuna yazsınlar
Ardım sıra ko muratsız desinler

Nakarat

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.98, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

Duman Almış Mezarımın Üstünü

-5-

Ben giderken üç ay vardı bayrama

Bayram oldu çıkamadım seyrana

Hamdi Çavuş evin olsun virana

Nakarat²

² MEMİŞOĞLU, Fikret. Harput Ahengi. s.57, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Evleri Görünüyor-1.

2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.

3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Muhayyer Makamı.

Kaynak kişi Enver DEMİRBAĞ; bu türkünün Diyarbakır'da da söylendiğini, fakat bunun mahalli sanatçı Celal GÜZELSES tarafından Diyarbakır'a taşındığını söylemektedir. Bunu da şöyle ifade etmektedir; "Celal Güzelses'in hem annesi, hem de babası Paluludur. Palu'da Haşim Beğ vardı, sık sık onlara geliyordu. Kövenk'li Hafız ile görüşürlerdi ve Hafız Osman Beğ'in yanına da çok gelip giderdi. Bu nedenle Celal GÜZELSES'in bir ayağı devamlı Palu'da idi ve bu vesile ile Harput türküleri Diyarbakır'a taşınmıştır."

4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Neva Makamı.

5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.

6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 4/4

7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La

8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (4.derece)

9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 9 ses

10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:50

11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si^{b2} ve Fa#

12. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**

13. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

NOTA NO: 47

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0217

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩ 50

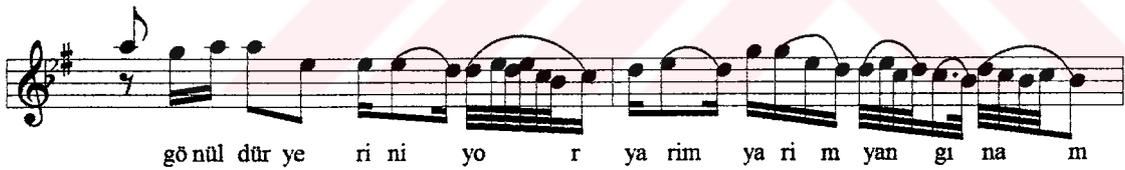
EVLERİ GÖRÜNÜYOR-1

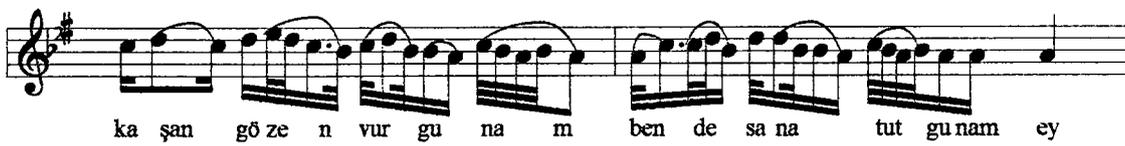
ev le ri gö rü nü yo r ya r ya r ya r yar

ev le ri gö rü nü yo r ya r ya r ya r yar

gö nül dñr ye ri ni yo r ya rim ya ri m yan ğı na m

ka şan gö ze n vur gu na m ben de sa na tut gu nam ey

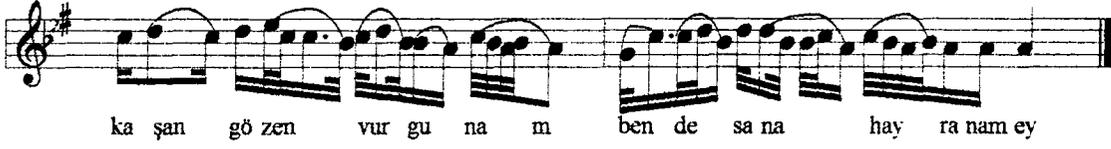
çe ki le cek dert de ği l ya r ya r ya r yar

çe ki le cek dert de ği l ya r ya r ya r yar

Evleri Görünüyor-1

-2-

Evleri görünüyor (Yar, yar, yar, yar)
Gönüldür yeriniyor

Yarım yarım yangınam
Kaşan gözen vurgunam
Ben de sana tutgunam ey

Çekilecek dert değil (Yar, yar, yar, yar)
Mevlam sabır veriyor

Yarım yarım yangınam
Kaşan gözen vurgunam
Ben de sana tutgunam ey

Evlerinin direği (Yar, yar, yar, yar)
Kardan beyaz bileği

Yarım yarım yangınam
Kaşan gözen vurgunam
Ben de sana tutgunam ey

Yarından ayrılanın (Yar, yar, yar, yar)
Nasıl yanmaz yüreği

Yarım yarım yangınam
Kaşan gözen vurgunam
Ben de sana tutgunam ey

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Evleri Görünüyor-2.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Bayati Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Hüseyinî Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Mi (5.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 7 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe: 110
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si²
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.82, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.157, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.372.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:1023

NOTA NO: 48

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0216

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

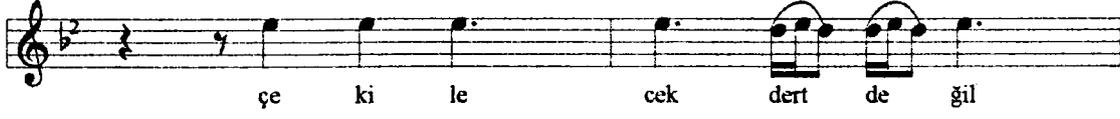
♩. 110

EVLERİ GÖRÜNÜYOR-2

ev le ri gö rü nül yor
na na na y na na na
y na na na y na na nay
gö nül dü r ye ri ni yo
r vay be ni gö nül dü r
ye ri ni yo r vay be ni

Evleri Görünüyor-2

-2-

Evleri Görünüyor-2

-3-

Evleri görünüyor (Nana nay, nana nay,nana nay)

Gönüldür yeriniyor (Vay beni)

Çekilecek dert değil (Nana nay, nana nay,nana nay)

Mevlam sabır veriyor (Vay beni)

Arpa ekdim düzlere

Diken oldum gözlere

İşte ben gidiyorum

Harput kalsın sizlere

Karanfilsin barın yok
Sen güzelsin yarın yok
Ben seni çok severim
Cahilsin haberin yok¹

Ekin ekdim bitirdim
Yara harman yetirdim
Dediler yar yad olmuş
Ben aklımı yetirdim

Ekin ekdim güz oldu
Güzel sevdim söz oldu
Yarimi yola vurdum
Yüreğim göz,göz oldu

Ekin ekdim aş için
Yandım çatma kaş için
Kimin kime hayrı var?
İki el bir baş için

Ekin ekdim üç evlek
Dadandı kara leylek
Yazı bile geçirdik
Kışın ayırdı felek

Ekin ekdim bir kile
Ölçerim sile sile
Yedi mendil çürüttüm
Göz yaşı sile,sile

¹ SUNGUROĞLU,İshak,Harput Yollarında,c.3,s.157,Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları
No:2,İstanbul,1961

Evleri Görünüyor-2

-4-

Ekinler ekiliyor
Çizgiler çekiliyor
Ömür bir günmüş meğer
Kefenim dikiliyor

Ekin ekdim düzdedir
Halka zülûf yüzdendir
Kısmete gelin düşse
Yine gönlüm kızdadır

Ekin ekdim olmadı
Boş kadehler dolmadı
Bahar geçti,yaz geçti
Benim gülüm solmadı²

² MEMİŞOĞLU,Fikret.Harput Ahengi.s.82,Matbaa Teknisyenleri Basımevi.İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Evleri Uçta Yarım.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Nevruz Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Hem fasıl ortamında hem de oyun havası olarak icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 4/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 7 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 85
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.80, Elazığ Belediyesi Yayınları: 1,
Halk Kültürü Dizisi: 1, Elazığ, 1992.
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.124, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst.,
1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.159, Elazığ Kültür ve Tanıtma
Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.373.

NOTA NO: 49

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

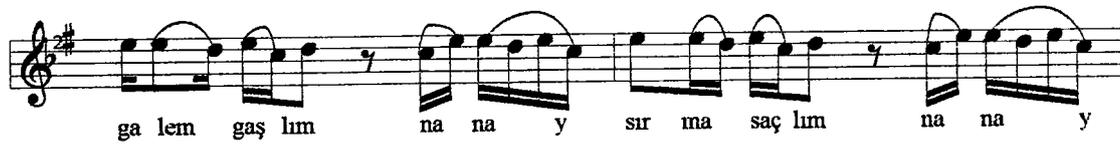
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0214

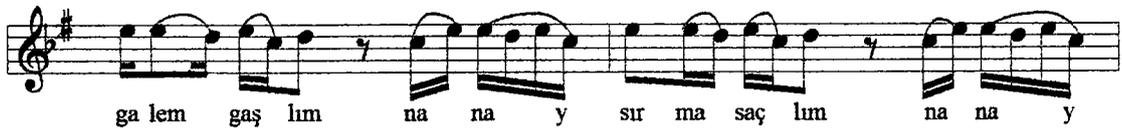
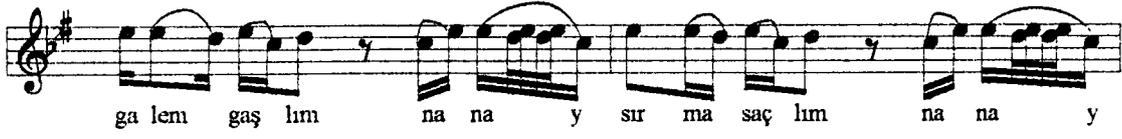
NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩. 85

EVLERİ UÇTA YARIM

Evleri Uçta Yarım
-2-

NOT:Saz bölümü,kaynak kişinin ağız ile seslendirmesinden notaya alınmıştır

Evleri Uçta Yarım

-3-

Evleri uçta yarım

Hop hop nanay nanay

Galem kaşım nanay

Sırma saçım nanay

Hoş bakışım nanay

Yar nanay kendi malım

Ver bana müjde yarım

Nakarat

Ayak bastığın yere

Nakarat

Ederim secde yarım

Nakarat

Gel gülüm gitme gülüm

Digel,digel yanıma

At kolların boynuma

Sıyrılda gel koynuma

Kadan belan canıma

Ne canıma canıma

Beni terk etme gülüm

Nakarat

Beni terk edersen

Nakarat

Murada erme gülüm

Nakarat

Evleri görünüyor

Gönüldür yeriniyor

Çekilecek dert değil

Mevlam sabır veriyor

Giderim bende bende

Bir ayvam kaldı sende

Ayva gibi sarardım

Din iman yok mu sende?

Karanfilsin tarçınsın

Neden böyle hiçınsın

Ne büyüsun ne küçük

Tamam benim harcımsın¹

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.159, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

Evleri Uçta Yarım

-4-

Evlerinin direği

Kardan beyaz bileği

Yarından ayrılanın

Elbet yanar yüreği

Evleri göç göç oldu

İki derdim üç oldu

Çok dert,emek çektim ben

Emeklerim hiç oldu

Evleri yola doğru

Başıma vurdu ağrı

Aşk oduna düşenin

Yanar,tutuşur bağı

Evleri gediktedir

Paltosu yüklüktedir

Dostum askere gitti

Birinci bölüktedir²

² MEMİŞOĞLU.Fikret,Harput Ahengi.s.124,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul.1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Gelin Ağlar Yaşın Yaşın. (Kına Türküsü)
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Muhallif (Hüzzam) Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Segah Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Kına gecesinde geline kına yakılırken kadınlar tarafından söylenmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 4/4
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** Si
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (3.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 4 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe: 77
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:-**
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.145, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.161, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.374.

Türk Halk Ezgileri, s.56, Kültür Bakanlığı, Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Yayınları:181, Türk Halk Müziği ve Oyunları Dizini:9, Evren Ofset, Ankara, 1992.

Yeni Fırat Aylık Sanat ve Fikir Dergisi, Yıl:2, Sayı:15, s.14, 1963.

NOTA NO: 50

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

GELİN AĞLAR YAŞIN YAŞIN
(Kına Türküsü)

J. 77

ge lin ağ la r ya şın ya şı n
gi t mem di ye sa l lar ba şın
şim di ge lti r be ğ gar da şı n
a ğ la ma ge li n ağ la ma
e l oğ lu dur be l bağ la ma

NOT: Aşağıdaki sözler yazılan melodi ile söylenmektedir.

Bu türkü yörede, gelinin ellerine kına yakılırken kadınlar tarafından söylenmektedir

ge li nin ge y di ği a t la s

Gelin Ağlar Yaşın Yaşın

-2-

Gelin ağlar yaşın yaşın

Gitmem diye salları başın

Şimdi gelir beğ kardaşın

Ağlama gelin ağlama

El oğludur bel bağlama

Gelinin geydiği atlas

Atlası iğneler batmaz

Gelin güveğisiz yatmaz

Nakarar

Gelin oturur tahtında

Bülbüller öter vaktında

Kızlar gelinlik tahtında

Beri gelin,beri gel

Saçların yerde sürü gel

Gelinin geydiği yeşil

Duvağın başından aşır

Sarhoşum dilim dolaşır

Ağlama gelin ağlama

Yeter yüreğim dağlama

Sofrada koydum kaşığı

Atladım geçtim eşiği

Babamdır gözüm ışığı

Şen olsun şen,babam evi

Benzer olmaz yaban evi¹

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret.Harput Ahengi.s.145,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Görmedim Alemde.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Rast Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.21'de bu türkünün Beşiri makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Rast Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** Sol
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (5.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 10 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:120
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

NOTA NO: 51

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

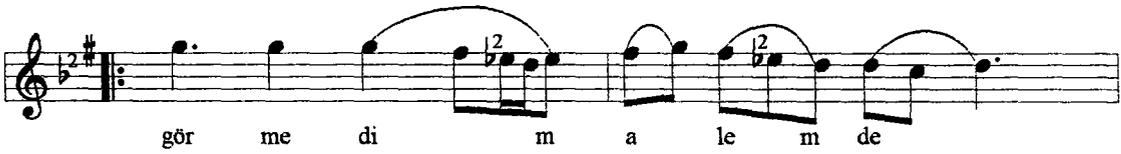
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0220

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩ 120

GÖRMEDİM ALEMDE

Görmedim Alemdede

-2-

ya ra da nı m ta e ze l
ta e ze l böy le bo y
bö y le bö s bu in ce be l
be ya z el böy le ka ş
bu le gö z böy le e da
bu cil ve hiç kim se da
bö y le na z bu lun ma z

Görmedim alemdede bir benzerin ey güzel
Öğmüş de yaratmış yaradanım ta ezel
Böyle boy,böyle bos,bu ince bel,beyaz el
Böyle kaş,böyle göz,böyle eda,böyle naz
Bu işve,bu cilve,hiç kimsede bulunmaz

Ömrümün baharı güller açar yüzünde
Kaş keman,kirpik ok,ceylan oynar gözünde
Canlara can katar ne sihir(hikmet) var sözünde
Nakarat

14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.88, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ,1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.70, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.93, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.345.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2426

NOTA NO: 52

TÜRKÜNÜN YÖRESİ : ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0215

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

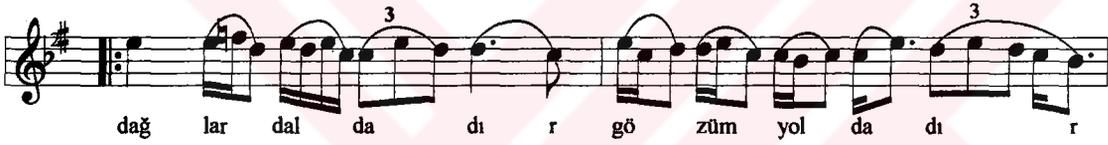
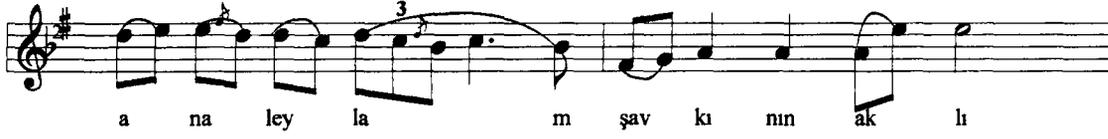
HAFOMUN EVİ

♩. 93

ha fo mun e vi ka ya ba şın da
a na ley la m ha fo mun e vi
ka ya ba şın da a na ley la m
o ya lı ya z ma yan dı ba şım da
vay be ni o ya lı ya z ma
yan dı ba şım da vay be ni

Hafomun Evi

-2-

Hafomun Evi Kaya Başında

-3-

Hafomun evi kaya başında (Ana Leylam)

Oyalı yazma yandı başında (Vay beni)

Şavkının aklı yoktur başında (Ana Leylam)

Dağlar daldadır,gözüm yoldadır (Vay beni)

Senin o kaşın alem aldadır (Vay beni)

Hamamdan çıkmış eller yumuşak

Odaya sermiş kuş tivi döşek

Akşam teşrif et biraz konuşak

Dağlar daldadır,gözüm yoldadır

Senin o kaşın alem aldadır

Hamamdan çıkmış,gider yoluna (Alaleylam)

Şeveler takmış,pamuk koluna (Vay beni)

Mevlam sabır ver,Şevki kuluna (Alaleylem)

Dağlar daldadır,gözüm yoldadır (Vay beni)

Senin o kaşın alem aldadır (Vay beni)

Hamamdan çıkmış elleri kına

Binmiş paytona,gider seyrana

Şevki bu derde,niçe bir yana

Nakarat

Hamamdan çıkmış binmiş paytona

Binmiş paytona çıkmış seyrana

Gözleri benzer ahu ceylana

Nakarat

Hafomun Evi Kaya Başında

-4-

Hafomun evi kalaya bakar
Senin o gözün çok canlar yakar
Akşamdan sonra al kanlar akar
Nakarat¹

Hafomun evi kayaya bakar
Akşamdan sonra çırallar yakar
Şavkı'nın durmuş yoluna bakar
Nakarat

Hamamdan çıkmış gider evine
Pervane düşmüş can alevine
Şavkı'ya deyin göre sevine
Nakarat²

¹ SUNGURUOĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.95, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.70, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Havada Bulut Yok. (Yemen Türküsü)
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Hüseyni Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hüseyni Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5. derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 7 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 100
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si^b ve Fa#

13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:

Sunguroğlu'nun anlatığına göre; bu türkü 1905 yılı yazında 1.Redif Taburunun Elazığ'dan Yemen'e uğurlanışı sırasında Elazığ'da (Mezire'de) yakılmıştır. (SUNGUROĞLU, a.g.e., s.87)

Memişoğlu ise konu ile ilgili; "Elazığ, önce 4. Ordu, sonra da Kolordu merkezi olduğu için en çok asker Harput çevresinden gönderilmiş, hatta "Redifler" bile sevk edilmiştir. Bu gün de askeri binalardan birine hala "Redif Kışlası"denir. Çünkü "Redif Birlikleri" Elazığ'da idi.

Türkü, büyük sevkîyatın haftasında kadınlar tarafından çıkarılmıştır."

(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.55)

14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

DÖKMECİ, Canani, Yeni Fırat Aylık Sanat ve Fikir Dergisi, Yıl:2, Sayı:24, s.10, 1964.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.54, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.87, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.344.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:341

NOTA NO: 53

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

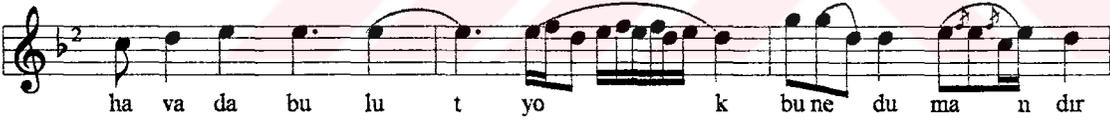
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0214

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

HAVADA BULUT YOK
(Yemen Türküsü)

♩ 100

Havada Bulut Yok
-2-

Havada Bulut Yok

-3-

Havada bulut yok,bu ne dumandır?

Mahlede ölen yok,bu ne şivandır?

Şu Yemen elleri, nede yamandır.

Ah o Yemendir,gülü çemendir

Giden gelmiyor,acep nedendir?

Kışlanın önünde,redif sesi var

Açın çantasını bakın nesi var?

Bir çift kundurası bir de fesi var

Ah o Yemendir,gülü çemendir

Giden gelmiyor,acep nedendir?

Kışlanın önünde sıra söğütler

Yüzbaşı,Binbaşı asker öğütler

Yemene gidenler,babayiğitler

Ah o Yemendir,gülü çemendir

Giden gelmiyor,acep nedendir?

Ah Burası Muşdur,yolu yokuştur

Giden gelmiyor,acep ne iştir?

Kışlanın önünde bir sürü kızlar

Yüreğim yanıyor, ciğerim sızlar

Yemene gidene ağlıyor kızlar

Nakarat¹

¹ SUNGUROĞLU,İshak,Harput Yollarında.c.3.s.88.Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları
No:2,İstanbul,1961

Havada Bulut Yok

-4-

Kışlanın ardında üç ağaç incir
Kolumda kelepçek,boynumla zincir
Zincirin yerleri ne yaman sancır
Eli Yemendir,gülü çemendir
Giden gelmiyor,acep nedendir?

Kışlanın önünde sıra söğütler
Zabitler oturmuş asker öğütler
Yemene gidecek,bu koç yiğitler
Nakarat

Kışlanın ardını duman bağladı
Analar,babalar kara bağladı
Yemene gidene herkes ağladı
Nakarat

Kışlanın ardında bir kırık testi
Askerin üstüne Sam yeli esti
Gelinlik tazeler umudu kesti
Nakarat²

² MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.54,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul.1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Havalandı Deli Gönül.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Saba Makamı
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Saba Makamı
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamlarında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 9/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Do(3.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 8 ses (Bir oktav)
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Noktalı Dörtlüğe:40
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si^{b2} ve Re^b
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.137, Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.137, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.361.

NOTA NO: 54

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0218

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩=40

HAVALANDI DELİ GÖNÜL

ha va lan dı de li gö y nü

m gök te u ça n ku ş gi bi

ya rim u y ku dan u ya n mu

ş göz le ri se r ho ş gi bi

gel sa rı la lım ya ta lı

m i ki mi z ga r da ş gi bi

Havalandı Deli Gönül

-2-

dağ lar da ş la r da ya na ma
bu genç lik te nc ler ge l di

z benim a hu za rı ma
be nim ga rip ba şı ma

Havalandı deli göynüm, gökte uçan kuş gibi
Yarım uykudan uyanmış, gözleri serhoş gibi
Gel sarılalım yatalım, ikimiz gardaş gibi
Dağlar daşlar dayanamaz, benim ah-ü zarıma
Bu gençlikte neler geldi, benim garip başıma

Havalandı deli gönül, yere inmez uçarı
Bir güzele gönül verdim, ben yalvarı, yakarı
Dağlar taşlar, uçan kuşlar, acır bu göz yaşıma
Bu genç yaşta neler geldi, benim garip başıma

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Havuz Başının Gülleri.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Hüseyini Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Hüseyini Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamlarında icra edildiği gibi oyun havası olarak ta çalınıp söylenmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Mi (5. derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 8 ses (Bir Oktav)
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe: 130
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si² ve Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

Halk Türküleri, Kitap:14, s.6, İstanbul Konservatuarı Neşriyatı, Evkaf Mat., İst.,1931.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.59, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.158, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.372.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:1103

NOTA NO: 55

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0214

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩ 130

HAVUZ BAŞININ GÜLLERİ

Havuz Başının Gülleri

-2-

Havuz başının gülleri

Şak şak öter bülbülleri

O yarin dudu dilleri

Allah yar gele,yar gele

Ümit var gele,tez gele

Havuz başında yatmalı

Yorganı yele atmalı

O yari sarıp yatmalı

Nakarat

Havuz başında var testi

Ne yaman bi rüzgar esti

O yar benden ümit kesti

Nakarat

Havuz başında gül açar

Kokusun etrafa saçar

Benim yarım benden kaçar

Nakarat

Havuz başında yar sandım

Yarın sesine uyandım

Kalktım boynuna dolandım

Nakarat

Havuz başında yatmadım

Yorganı yere atmadım

O yari sarıp yatmadım

Nakarat¹

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi.s.59,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Hayriye. (Kargacığın Taş Deliği)
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Hüseyni Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.85'te bu türkünün Şirvan makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Hüseyni Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Mi (5.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 6 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe: 116
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si^{b2}

13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**

Hayriye, Harput'un Kargacık mahallesinde oturan güzelliği, işvesi, neşesi ve cilvesi ile bilinen dul bir kadındır. Zaten dul kalmasına sebep de bu özelliğidir. Tek başına oturduğu bu evde gizlice misafirlerini de kabul etmektedir. Fakat misafirlerini devamlı köy ağalarından, saray beylerinden ve zenginlerden seçmektedir. Güzelliğinin yanında oldukça zeki ve kurnaz bir kadındır. Gün geçtikçe Hayriye'nin hovardaları da artar ve gece sabahlara kadar eğlence alemleri devam eder. Bu alemlerinin sonrasında sık sık hançer bıçak ve kılıçların da kullanıldığı kavgalar olur. Hayriye'nin hovardalarının başında da Molla köylü Mamo bey gelir.

Bu türküde; Harput'un kenar mahallesin de gece gündüz devam eden bu olayları takip ve tespit eden Harput'lu meçhul şair Hayriye'nin bu yaşantısı anlatmıştır.(SUNGUROĞLU, a.g.e., s.105)

Kaynak kişi Enver DEMİRBAĞ ise Hayriye ile ilgili; "Hayriye devrinde Harput'ta meşhur bir kadın. Çok büyük sesi olan, makamları çok iyi bilen, Tiyatro Hayriye derlermiş kendisine. Aynalı kahvehaneyi işletiyormuş. Pakize, Nevriye, Firdes bu kahvehanede fasıl koroları gibi meşk yapıyormuş. Hayriye bu kadınların başındaymış. Onun için Hayriye'nin türküleri de çoktur ve çok büyük aşk maceraları da yaşamıştır." açıklamasını yapmıştır.

14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.88, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.85, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.103, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.347.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:979

NOTA NO: 56

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0215

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

HAYRİYE

♩. 116

kar gacı ğın daş de li ği
ha y ri yem ke k li k fe ri ği
da ra mış sur ma po ri gi
a ma n a ma n a z dır hey ro m
li ra ve re m bo z dur hey rom
ak ge r da na di z dir hey ro m di z dir hey rom

Hayriye

-2-

**Kargacığın taş deliği
Hayriyem keklik ferîği
Taramış sırma porîği**

**Aman,aman,azdır Heyrom
Lira verem bozdur Heyrom
Ak gerdana dizdir Heyrom**

**Bir taş attım çaya düştü
Çaydan çüt güvercin uçtu
Benim göynüm sana düştü**

Nakarat

**Şahnışene yaptım yapı
Kırıldı keserin sapı
Mevlam vermiş hoş bir yapı**

Nakarat

**Hayriyemin alçak damı
Aleme vermiştir şanı
Şu Heyromun nazlı canı**

**Aman,aman,azdır Heyrom
Lira verem bozdur Heyrom
Ak gerdana dizdir Heyrom**

**Hayriyemin boyu çelenk
Nerden dersen ordan gelek
Rüvelerle kapın delek**

Nakarat

**Hayriyemin kaşları kara
Heyrom gezer boş avara
Mamo beyden gelir para**

Nakarat¹

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.105, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

Hayriye

-3-

Hayriyem geymiş nalını
Gezer salını, salını
Sanki bir vezir gelini
Nakarat

Hayriyemin alçak damı
Memlekete vermiş şanı
Kim saracak beyaz canı?
Nakarat

Hayriyemin huyu melek
Nerden dersen ordan gelek
Lüverlerle kapın delek
Nakarat

Hayriyemin evi yoldur
Lefter şişeleri doldur
Küçük beyde para boldur
Nakarat

Hayriyemin damı alçak
Mamo gezer salma, salçak
Bugün olmuş itten alçak
Nakarat

Hayromun kapısı kara
Mamo gezer boş avara
Küçük beyden gelir para
Nakarat

Küçük beyin var kır atı
Hançere vurmuş sufatı
Lefter' dir onun gavatı
Nakarat

Pencereye koydum testi
Şu saraydan bir yel esti
Benim yarım benden küstü
Nakarat

Şahnışene yaptım kapı
Kırıldı keserin sapı
Benim yarım altın topu
Nakarat

Hayromun kapısı demir
Şu saraydan gelir emir
Küçük beye uzun ömür
Nakarat²

² MEMİŞOĞLU.Fikret.Harput Ahengi.s.85,Matbaa Teknisyenleri Basımevi.İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Hüseyinik'ten Çıktım. (Telgrafçı Akif'in türküsü)
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Tecnis Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.36'da bu türkünün İbrahimiye makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Neva Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 5/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (4.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 5 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Sekizliğe:190
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si²

13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**

Bu türkü 1880 li yıllarda yakılmıştır. Harput posta ve telgraf müdürü olan Akif; mert, yakışıklı ve herkes tarafından sevilen birisidir. Fakat biraz da hovardadır. Bu nedenle sevdalısı da çoktur. Hüseyinik de oturur, sabahları saray yolu ile Harput'a çıkar, akşamları kalenin alt tarafındaki delik taş yolu ile yine Hüseyinik'e iner. Lütfü ise Akif'in müdürlüğü zamanında P.T.T.'ye yeni gelmiş bir telgrafçıdır.

Bir gün Akif Hüseyinik'ten şehre çıkarken yolda kalp krizi geçirerek ölür. Bunun üzerine bu türkü yakılmıştır. (SUNGUROĞLU, a.g.e., s.102)

14.Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.36, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNĐUROĐLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.102, Elazığ Kùltür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNĐUROĐLU, a.g.e., s.346.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2576

NOTA NO: 57

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0215

♩ 190

HÜSEYNİKTEN ÇIKTIM
(Akif'in Türküsü)

hü sey nik ten çık tım

şe her yo lu na hü se y

nik ten çık tım şe her

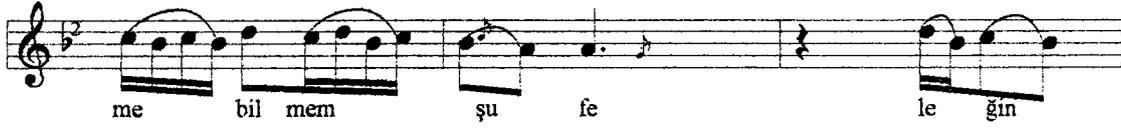
yo lu na kol a ğ rı sı

te sir et ti ca nı

ma ya ra da nım mer ha

Hüseyinkten Çıktım

-2-

**Hüseynikten Çıktım
(Telgrafçı Akif'in Türküsü)**

-3-

Hüseynikten Çıktım şehir yoluna

Kol ağrısı tesir etti canıma

Yaradanım merhamet et kuluna

Yazık oldu yazık bu genç ömrüme

Bilmem şu feleğin bana cevri ne?

Lütfü gelsin telgrafın başına

Bir tel vursun Musul'da gardaşına

Bu gençlikte neler geldi başıma

Nakarat

Telgrafın direkleri sayılmaz

Ati hanım baygın düşmüş ayılmaz

Böyle canlar tenesire koyulmaz

Nakarat

Coşkun sular coşa coşa çağlıyor

Sefil anam Akif diye ağlıyor

Ati hanım karaları bağlıyor

Nakarat¹

Hüseynik'in altı serin bahçalar

Başıma toplandı hacı hocalar

Tabutum kaldırsın gençler,kocalar

Nakarat²

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.102, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.36, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: İğiki'nin Dört Etrafı.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Hüseyini Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Muhayyer Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:11 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:112
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

NOTA NO: 58

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0216

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩ 112

İĞİKİ'NİN DÖRT ETRAFI

ı ğı ki nin dör t et ra fi

ba h ça lar di le yan dı m

ba h ça lar saz.....

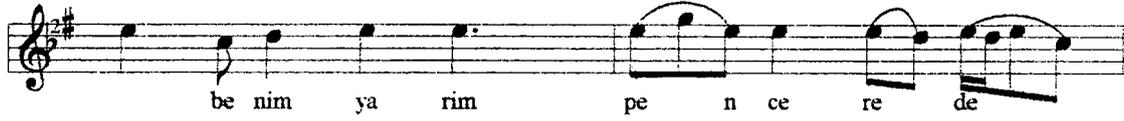
be nim ya rim pe n ce re de

de f ça lar di le yan dı m

de f ça lar ha var ya ri m

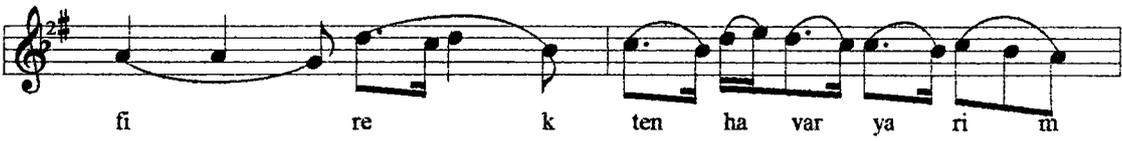
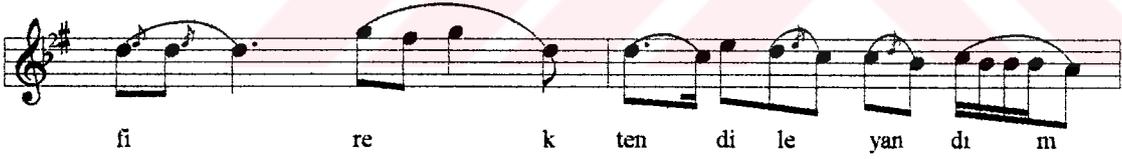
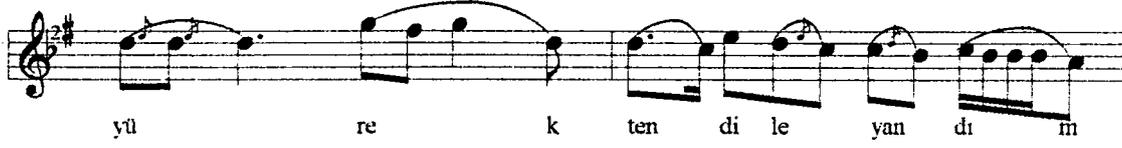
Iğiki'nin Dört Etrafı

-2-

Iğki'nin Dört Etrafı

-3-

Iğiki'nin Dört Etrafı

-4-

Iğiki'nin dört etrafı bahçalar Diley yandım bahçalar
Benim yarım pencerede tef çalar Diley yandım tef çalar
Havar yarım tef çalar
Hovardalar kendi kendin parçalar Diley yandım parçalar
Hey ağalar ben vuruldum yürekten
Diley yandım yürekten
Benim için tabip gelsin Firenkten
Diley yandım Firenkten
Havar yarım Firenkten

Iğiki'nin dört etrafı meteris Diley yandım bahçalar
Meteristen çifte kurşun atarız Diley yandım atarız
Havar yarım atarız
Üç gardaşız bir orduya yeteriz Diley yandım yeteriz
Hey ağalar ben vuruldum yürekten
Diley yandım yürekten
Benim için tabip gelsin Firenkten
Diley yandım Firenkten
Havar yarım Firenkten

NOTA NO: 59

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0217

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

İKİ KEKLİK

♩ 55

İki Keklik

-2-

e mi ne ha nım kon yak iç miş i ma nım da ya tı yor (saz.....)

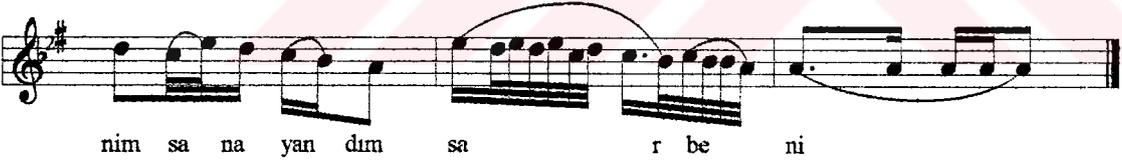
el le ri bir hoş ken di si sar hoş ya r be

nım sa na yan dım ya r be nım

u zun u zun ge ce ler di lim ya ri he ce ler ya r be

nım sa na yan dım sa r be ni

İki Keklik

-3-

İkide keklik bir derede imanımda ötüyor
Ötmede keklik benim benim derdim ah artıyor kölen olam ah artıyor
Emine hanım konyak içmiş imanımda yatıyor
Elleri bir hoş,kendisi sarhoş
Yar benim sana yandım
Uzun uzun geceler,dilim yari heceler,
Yar benim,sana yandım sar beni

Samancılar saman satar imanımda harmanda
Emine hanım yeni yeni çıkmış hamamdan kölen olam
Alıda verin martinimi imanımda babamdan
Uzun uzun geceler,dilim yari heceler,
Yar benim,sana yandım,sar beni
Yazması oyalı,kundurası boyalı
Al beni kölen olam sar beni

Gide gide kundurama imanımda kum doldu
Öper iken al yanağa imanımda kan doldu
Bu kadehler senin için imanımda dün doldu

Nakarat

Uzun kavak ne uzarsın imanımda boyuna
Kurban olam silsilene imanımda soyuna
Emine hanım yeni yeni çıkmış imanımda oyuna

Nakarat¹

¹ SUNGUROĞLU,İshak,Harput Yollarında,c.3.s.131,Elazığ Kültür ve Tanıtına Vakfı Yayınları
No:2,İstanbul,1961

İki Keklik

-4-

İkide keklik uçar gelir harmandan
Emine hanım yeni çıkmış hamamdan
Alın da verin martinimi babamdan

Nakarat

İkide keklik bir derede çift uçar
Öter öter dertsizlere dert açar
Benim yarım yüreğime kan saçar

Nakarat²

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.48, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** İndim Yarın Bahçesine
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Rast veya Mahur Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.19'da bu türkünün Beşiri makamında olduğunu belirtilmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Rast Makamı
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamlarında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** Sol
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (5.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 9 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):**Dörtlüğe: 112
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si² ve Fa#

13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**

14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.19, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.135, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.359.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:361

NOTA NO: 60

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

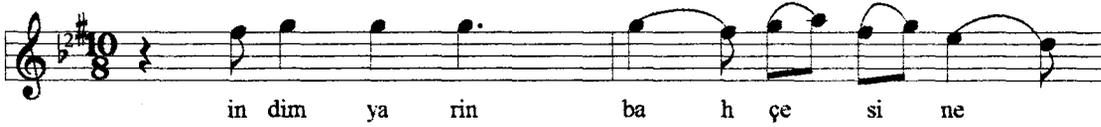
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0220

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

İNDİM YARIN BAHÇESİNE

♩. 112

İndim Yarın Bahçesine

-2-

İndim Yarin Bahçesine

-3-

İndim yarin bahçesine, gül açılmış gül güle

(Ah) Yanakları al al olmuş, haber verin bülbüle

Ben seni sevdim seveli,düşmüşem dilden dile

Ah yürü yürü,yavaş yürü,cahilem aklım gider

Vallahi dost hilafım yok, yüreğim yanmış tüter

İndim yarin bahçesine, gülleri fincan gibi

(Ah) İrisin derdim devşirdim,ufağı mercan gibi

Gel sarılalım yatahım, ikimiz bir can gibi

Nakarat

İndim yarin bahçesine, gül dibinde gül biter

Gül dalını diken almış,şakı bülbül ne öter?

Yar başımdan aklım aldı,oldum mecnundan beter

Yörü yürü,yavaş yürü,cahilem aklım iter

Vallahi dost hilafım yok yüreğim yanmış tüter

İndim yarin bahçesine, gül dibinde gül bebek

Usul yürü nazlı yarım,incinir fincan göbek

Yanakların al al olmuş,zülüflerin mor ipek

Nakarat

İndim yarin bahçesine, taşlıdır ekin olmaz

Dedim yara bir öpüş ver,dedi ki bugün olmaz

Olursa yar bugün olsun,bundan iyi gün olmaz

Nakarat

İndim Yarın Bahçesine

-4-

İndim yarın bahçesine, çevrilmiş şişten kebab
Derdim kebab yemek değil,yarımle olam ahbab
Vebal alma bir öpüş ver,yar olsun bir de sevap

Nakarat

İndim yarın bahçesine, gül dibinde gül iken
Saçlarından kopan teller,olsun kefenim diken
Yar kaşların keman senin,kirpiklerin ok diken

Nakarat

İndim yarın bahçesine, yattığım yer taş oldu
Altım çamur,üstüm yağmur,yine gönlüm hoş oldu
Gün yüzüne çıkmayan yar,uykumuza düş oldu

Nakarat¹

İndim yarın bahçesine, bir nar aldım yemeğe
Meramım nar yeme değil,nazlı yarı görmeğe
O yara bir çift sözüm var,utanırım demeğe

Nakarat²

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.19,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

² SUNGUROĞLU,İshak,Harput Yollarında,c.3,s.135,Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları
No:2,İstanbul,1961

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** İsfahan'da Han İşlerim.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Muhalif Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Segah Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasıl ortamında ve halk oyunları oynarken icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** Si
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (3.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 8 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:120
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

Fırat Üniversitesi, Elazığ Halk Oyunları Top., Derleme Çalışması, s.17, Elazığ, 1984.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.145, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.163, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.375.

NOTA NO: 61

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

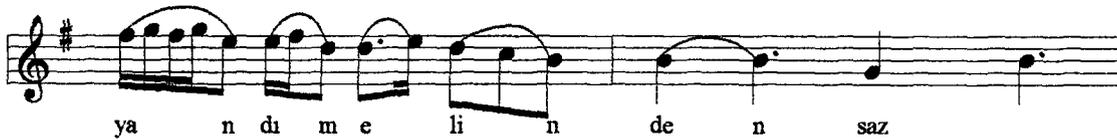
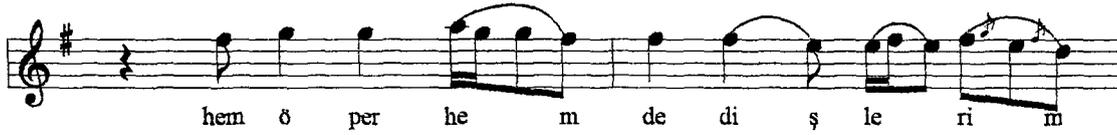
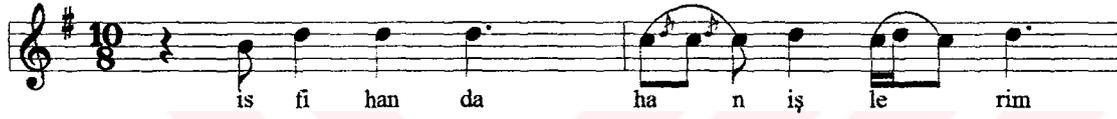
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

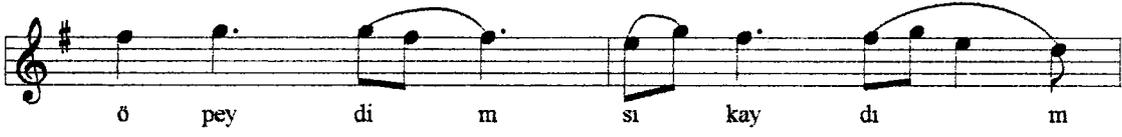
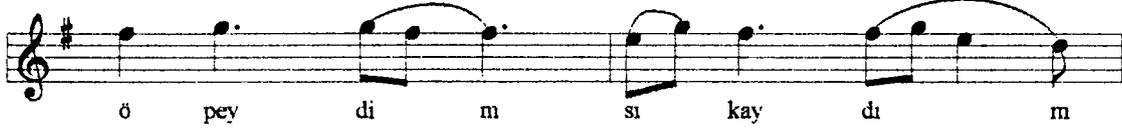
İSFAHAN'DA HAN İŞLERİM-1

♩ 120

İsfahan'da Han İşlerim-1

-2-

NOTA NO: 62

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Fevzi ERGÜN

DERLEYEN: Yrd.Doç.Dr. Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩ 120

İSFAHAN'DA HAN İŞLERİM-2

İsfahan'da Han İşlerim

-3-

İsfahan'da han işlerim

Hançerimi gümüşlerim

Hem öper,hem de dişlerim

Yar,yar,yandım elinden

Öpeydim,sıkaydım yanaklarından

İsfahan'da han kalmadı

Sendе bende hal kalmadı

Mısırdа sultan kalmadı

Nakarat

İsfahan'da bir kuyu var

İçinde zem zem suyu var

Her güzelin bir huyu var

Elaman Türkmen güzelim

Afat-ı devran güzelim

Yar yar yandım elinden

Saraydım sıkaydım ince belinden

Seveydim kokaydım gonca gülünden

İsfahan'ın han yokuşu

Söküldü mestin dikişi

Nereden alam öpüşü

Kaşları keman güzelim

Gözleri duman güzelim

Yar yar yandım elinden

Acı söz duymadım,tatlı dilinden

Sazımı bağladım zülfün telinden

İsfahan'dan geldim geçtim

Acı tatlı sular içtim

Güzellerden güzel seçtim

Nakarat¹

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi.s.145,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Kalede Kavun Yerler.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: Bayati Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hüseyini Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 5 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 128
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si²
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.83, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.156, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.371.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:1766

NOTA NO: 63

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0216

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

KALEDE KAVUN YERLER

♩ 128

ka le de ka vun yer le r

yar sa rı ka vu n di li mi

ya rim sık ma e li mi

sen büt ker si n be li mi

gön der ge le sev gi li mi gü lü mü

Kalede Kavun Yerler

-2-

Kalede kavun yerler

Yar sarı kavun dilimi

Yarım sıkma elimi

Sen bükersin belimi

Bende yeşem ne derler

Nakarat

Yardan murat almaya

Nakarat

Komadı zalim eller

Nakarat

Kalede kavun yerler

Nakarat

Bende yeşem ne derler

Nakarat

Otursam bile yeşem

Nakarat

Bu şunu sevmiş derler

Nakarat

Sarı kavunu dildim

Nakarat

Çakımı güle sildim

Nakarat

Kaleden esen yeller

Nakarat

Zülüften kopan teller

Nakarat

Yardan murat almaya

Nakarat

Komadı zalım eller

Nakarat

Sarı yazmanın yanı

Nakarat

Sensin sarardan beni

Nakarat

Kalede Kavun Yerler

-3-

O ne güzel günlerdi

Nakarat

Sen söyledin ben güldüm

Nakarat

Gün döne,devran döne

Nakarat

Ben de sarardam seni

Nakarat¹

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret.Harput Ahengi.s.85,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Kamayı Çektim Kından.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Bayati Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hüseyni Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 4/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: Do
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (3.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 8 ses (Bir Oktav)
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:82
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Fa#
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.76, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

NOTA NO: 64

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0218

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

KAMAYI ÇEKTİM KINDAN

♩ 82

ka ma yı çek tim kın dan ka ma yı çek tim kın dan

gel ya kı n dan ya kın dan gel ya kı n dan ya kın dan

o güt zel si ne le rin o güt ze l si ne le rin

ben ge li rim hak kın dan ben ge li rim hak kın dan

ho va r da as lan ya rim dağ la ra yas lan ya rim

dağ lar se ni kan dır maz dağ lar se ni kan dır maz

Kamayı Çektim Kından

-2-

si ne me yas lan ya rim si ne me yas lan ya rim

The image shows a single line of musical notation on a five-line staff. The notation is in a treble clef and consists of two phrases of music. The first phrase is: si ne me yas lan ya rim. The second phrase is: si ne me yas lan ya rim. The lyrics are written below the notes. The notes are mostly eighth and sixteenth notes, with some beamed together. There are some slurs and ties. The music ends with a double bar line.

Kamayı Çektim Kından

-3-

Kamayı çektim kından

Gel yakından yakından

O güzel sinelerin

Ben gelirim hakkından

Hovarda aslan yarım

Dağlara yaslan yarım

Dağlar seni kandırmaz

Sineme yaslan yarım

Kamayı vurdum taşa

Sevdiğim binler yaşa

Sevda nedir bilmezdim

O da mı geldi başa?

Hovarda aslan yarım

Sen söyle ben yazarım

Ettiğin günahları

Boş deftere düzerim

Kama çekerim kama

Bir kız verin arkama

O kız bana yar olamaz

Yapışmayın yakama

Nakarat

Mahlemizde yok mudur?

Bir kız bana çok mudur?

Bu mahle kızlarının

Göynü gözü tok mudur?

Nakarat¹

¹ MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s. 76, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Kar mı Yağmış Şu Harput'un Başına.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Hüseyni Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Hüseyni Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 4/4
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Mi (5.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 8 ses (Bir oktav)
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:108
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si² ve Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.52, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.140, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.363.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2724

NOTA NO: 65

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0217

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

KARMI YAĞMIŞ

♩. 108

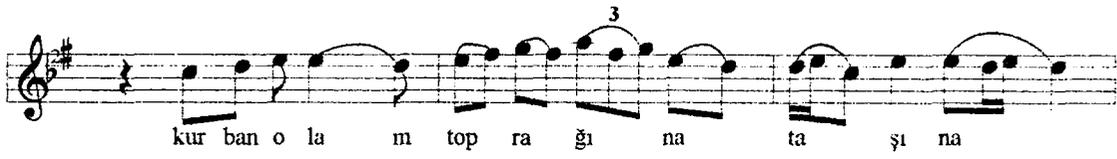
kar mı yağ mış şu ha r pu tun ba şı na

kar mı yağ mış şu ha r pu tun ba şı na

Karmı Yağmış

-2-

Karmı Yağmış
-3-

The image shows a single line of musical notation on a five-line staff. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 3/4. The melody consists of eighth and sixteenth notes, with some notes beamed together. There are several slurs over the notes. Below the staff, the lyrics are written in lowercase letters: 'sır me li sır me li a ma n'. The lyrics are aligned with the notes: 'sır' under the first note, 'me' under the second, 'li' under the third, 'sır' under the fourth, 'me' under the fifth, 'li' under the sixth, 'a' under the seventh, 'ma' under the eighth, and 'n' under the ninth.

sır me li sır me li a ma n

Karmı Yağmış

-4-

Karmı yağmış şu Harput'un başına

Kurban olan toprağına taşına

Yeni girmiş on üç on dört yaşına

Küçük yaştan bir yar sevdim

Oy nenni,yar nenni,vah nenni, nenni

O yarimin kaşı,gözü sürmeli,sürmeli,sürmeli,aman

Bir ah çeksem karşıki dağlar yıkılır

Bu gün posta günü canım sıkılır sıkılır, sıkılır,aman

Ellerin mektubu gelmiş okunur

Benim ciğerime hançer sokulur, sokulur, sokulur, aman

Uzun olur telgrafın direği

Yanık olur yar sevenin yüreği

Kabul olmaz gariplerin dileği

Küçük yaştan bir yar sevdim

Oy nenni,yar nenni,vah nenni, nenni

Küçücekten bir yar sevdim zulmü var

Benim gibi bahtı kara kul mu var?

Gelebilmem adulardan yol mu var?

Küçük yaştan bir yar sevdim

Oy nenni,yar nenni,vah nenni, nenni

Karmı Yağmış

-5-

Uzun olur,uzun yolun selvisi
Ben bilmezdim benim yarım hangisi
Sırma saçlı,kalem kaşlı kendisi
Küçük yaştan bir yar sevdim
Oy nenni,yar nenni,vah nenni, nenni¹

Küçük yaştan bir yar sevdim sürmeli
Sürmelime nasıl gönül vermeli?
Ben yarımın hiç sefasın sürmedim
Nasıl acep,sefasını sürmeli?

Bir ah çeksem karşıki dağlar ünüler
Ah ettikçe eski derdim yeniler
Bu dert beni iflah etmez öldürür
Ben ölürsem mezar taşım iniler²

¹ SUNGUROĞLU,İşhak,Harput Yollarında.c.3,s.140,Elazığ Kùltür ve Tanıtma Vakfı Yayınları
No:2,İstanbul,1961

² MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.52,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Kara Dutun Dalını.

2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.

3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Rast Makamı.

(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.26'da bu türkünün Beşiri makamında olduğunu belirtmektedir.)

4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Rast Makamı.

5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.

6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 2/4

7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** Do

8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Sol (5.derece)

9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 8 ses (Bir Oktav)

10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:88

11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:-**

13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**

14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.81, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.26, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.149, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.368

NOTA NO: 66

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

-- 88

KARA DUTUN DALINI

kara du tun da lı nı o y o y ka ra du tun
da lı nı o y oy e ri dir ler ba lı nı
sab re de mem be n ben gel sa na öğ
re te yim o y o y gel sa na öğ re te yim
o y oy bu yos ma lık ha lı nı da ya na mam
be n ben al tın yü zük kol bi le zik

Kara Dutun Dalını

-2-

ken di na zik o y o y ben ya rim den

ay rıl mı şam da ya na mam be n

ben ya rim den ay rıl mı şam sab re de mem ben

Kara Dutun Dalını

-3-

Kara dutun dalını (Oy,oy)

Eritirler balını (Sabredemem ben)

Gel sana öğreteyim (Oy,oy)

Bu yosmalık halını (Dayanamam ben)

Altın yüzük,kol bilezik

Kendisi nazik,(Oy, oy)

Ben yarimden ayrılmışam

Bana da yazık (Vay)

Yola çıktım tez elden

Ben yanmışım ezelden

Çekmediğim kalmadı

Bir vefasız güzelden

Nakarat

Köprünün altı diken

Yaktın beni kız iken

Allah da seni yaksın

Üç günlük gelin iken

Nakarat

Bu derenin uzununu

Kıramadım buzunu

Ölmiyeydim göreydim

Bir de yarin yüzünü

Nakarat

Kara dut parmak gibi

Kız yüzün kaymak gibi

Seni benden ayıran

Kurusun yaprak gibi

Nakarat

Bu dağın ardı meşe

Gün kalka,gölge düşe

Beni senden ayıran

Evine şivan düşe

Nakarat

Kara duta yaslandım

Yağmur yağdı islandım

Kınamayın ahbaplar

Ben şekerle beslendim

Nakarat

Yola çıktım tez elden

Ben yanmışım ezelden

Çekmediğim kalmadı

Bir vefasız güzelden

Nakarat

Kara Dutun Dalını

-4-

Kara dutun karası

Yüzünde yıl yarası

İçimizde biri var

Başımızın belası

Nakarat

Yağmur yağar yerlere

Ben düşmüşüm dillere

Kim ne derse ko desin

Seni vermem ellere

Nakarat¹

Kara dut şeker,şerbet

Yar yolum oldu gurbet

Yarından ayrı düşen

Ağlar ah çeker helbet

Nakarat

Kara dutu yiyen yok

Derdim yara diyen yok

Ayrılık gömlek olsa

Benden başka giyen yok

Nakarat

Kara dutu yiyemem

Bir sözüm var diyemem

Yarım al,yeşil geymiş

Ben karalar giyemem

Nakarat²

¹ SUNĞUROĞLU,İshak,Harput Yollarında.c.3,s.149,Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2,İstanbul,1961

² MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.26,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Kara Erük Çağala.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Nevruz (Karcığar) Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.115’de bu türkünün Tecnis makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Karcığar Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (4.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 6 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlûge:120
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si² ve Mi^b

13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**

14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.82, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.115, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.128, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.356.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2228

NOTA NO: 67

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0218

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

KARA ERÜK ÇAĞALA

♩ 120

The musical score is written on six staves. The first two staves show the melody in a 10/8 time signature. The third staff begins with the lyrics 'ka ra e rü k ça ğa la ka ra e'. The fourth staff continues with 'rü k ça ğa la ye ki ya'. The fifth staff continues with 'ra m sa ğa la ye ki ya'. The sixth staff continues with 'ra m sa ğa la han gi ki'. A '(SAZ)' instruction is placed above the sixth staff. The score is set in a key with one flat and a 10/8 time signature.

Kara Erük Çağala

-2-

Kara Erük Çağala

-3-

Kara erük çağala
Yeki yaran sağala
Hangi kitap yazıyor
Ben sevem eller ala

Oy havar, havar, havar
Havar demekte ne var
İki gönül bir olsa
Üç aylık yolda ne var

Kaşların kemen senin
Elinden aman senin
Derdin belan çok çektim
Hayli bir zaman senin
Oy nedem, nedem, nedem
Yar, nedem, nedem, nedem
Gel seni alam gidem
Evi barkı terk edem

Yarin kolunda şeve
Kimdir yarimi seve
Acep o gün olur mu?
Sevem getirem eve

Uy nidem, nidem, nidem
Uy, nidem, nidem, nidem
Gel seni alam gidem
Gelmezsen nasıl edem

Kaşların karasına
Gül koyam arasına
Sana merhem demişler
Kalbimin yarasına
Uy niçin, niçin, niçin
Uy niçin, niçin, niçin
Ağlarım senin için
Sızlarım bir yar için

Gidin bulutlar gidin
O yara selam edin
Yarım şirin uykuda
Uykusun haram edin

Uy havar, havar, havar
Uy havar, havar, havar
Zülûf gerdanı kovar
Ben size gelsem ne var¹

Karadır kaşın oğlan
Küçüktür yaşın oğlan
Küçüklüğün aramam
Belalı başın oğlan
Nakarat

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.128, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

Kara Erük Çağala

-4-

Kaşların mildir yarım
Dilin bülbüldür yarım
Aramız dağlar almış
Gönlümüz birdir yarım
Nakarat

Kaşların kaldırırısın
Sen beni öldürürsün
Öldürdüğün aramam
Düşmana bildirirsin
Nakarat

Kaşların eğdirirsin
Kirpiğen değdirirsin
Çok ta güzel değilsin
Sen seni sevdırirsin
Nakarat

Kaşların eğme güzel
Yarama değme güzel
Çöz murat iliğini
Aç göğsün düğme güzel
Nakarat

Yarın kolunda kolum
Bağ,bahçe sağım,solum
Bu can,bu tende iken
Yardan ayrılmaz yolum
Nakarat

Yarın kolunda şalı
Yoluna serdim halı
Sevmişiz ne murattır?
Ben yeşili,yar alı
Nakarat ²

² MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.115,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Kaşların Oydu Beni.

2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.

3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Hicaz Makamı.

(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.135'te bu türkünün Versak makamında olduğunu belirtmektedir.)

4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Hicaz Uzzal Makamı.

5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.

6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**10/8

7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La

8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Mi (5.derece)

9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 7 ses

10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe: 130

11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Sib ve Do#

13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**

14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.135, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.151, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.369.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2725

NOTA NO: 68

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

KAŞLARIN OYDU BENİ

♩ 130

NOT: Türkü, yukarıda ki gibi de icra edilmektedir.

Kaşların Oydu Beni

-2-

Kaşların oydu beni

Bir güzel soydu beni

Soydu beceremedi

Yaralı koydu beni

Ağam (Paşam) mendilin hani

Durmaz parmağım kanı

Benim sevdiğim sensin

Senin sevdiğin hani

Kaşların mildir yarım

Dilin bülbüldür yarım

Aramız dağlar aldı

Kalbimiz birdir yarım

Nakarat

Kaşlar karalar beni

Kırpık yaralar beni

Bir gün yarı görmezsem

Basar karalar beni

Nakarat

Kaşları karadandır

Hak bizi yaratandır

Arif olan anlasın

Bu sözler neredendir

Nakarat

Kaşların kara kalem

Çağır da el et gelem

Bahar gelse gül açsa

Ben sensiz nasıl gülem

Nakarat

Kaşların kara yeri

Sızılar yara yeri

Cennete giden yol mu?

Çüt memem ara yeri

Nakarat

Kaşları ince ince

Ölürüm görmeyince

Ben yarıma yar demem

Baş başa vermeyince

Nakarat

Kaşları kalem olmuş

Derdime alem olmuş

Ellere benim aşkım

Gam olmuş,elem olmuş

Nakarat¹

Kaşların Oydu Beni

-3-

Kaşların yaydır bana
Cemalın aydır bana
Ben ölsem canım kurban
Sen ölsem vaydır bana
Nakarat²

¹ MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s. 135, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

² SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c. 3, s. 151, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No: 2, İstanbul, 1961

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Kekliğim Seker Ağlar.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Nevruz (Karcigar) Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.116'da bu türkünün Tecnis makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Nikriz Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** Do
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Sol (5.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 9 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe: 130
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Mi \flat ve Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
Türkü, polis Mehmet ile, keklik Feride için yakılmıştır. (MEMİŞOĞLU, a.g.e.,s.116)
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.82, Elazığ Belediyesi Yayınları:1,
Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.116, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst.,
1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.161, Elazığ Kültür ve Tanıtma
Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.373.

NOTA NO: 69

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

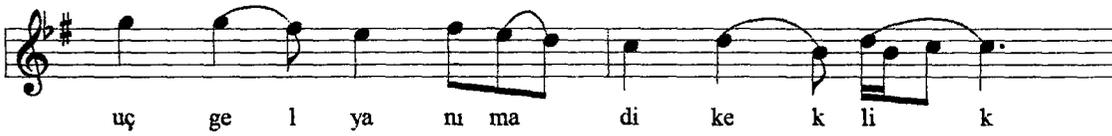
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0218

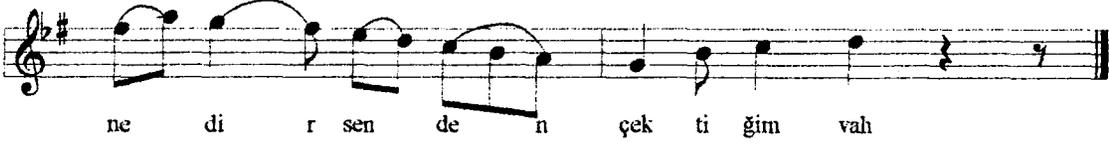
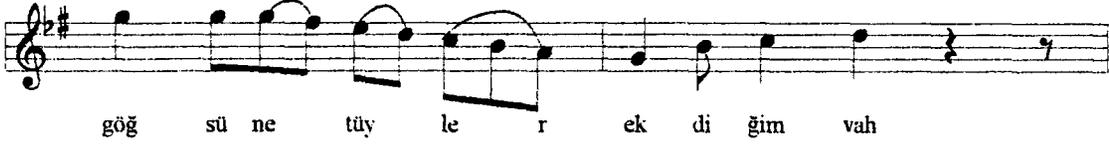
NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

KEKLİĞİM SEKER AĞLAR

♩ 130

Kekliğim Seker Ağlar
-2-

Kekliğim Seker Ağlar

-3-

Kekliğim seker ağlar

Uç gel yanıma di keklik

Gadan canıma di keklik

Tüyünü döker ağlar Nakarat

Uç gel yanıma di keklik

Gadan canıma di keklik

Kekliğim,kekliğim,kekliğim vah

Göğsüne tüyler serptiğim vah

Nedir senden çektığım vah

Avcı senin izinde

Nakarat

Durmadan gezer ağlar

Nakarat

Keklik tahta ne gezer

Kalem kahta ne gezer

Dediler yarın gelmiş

Akıl başta ne gezer

Nakarat

Kekliğim seker gelir

Tüyünü döker gelir

Kız oğlanı severse

Dağları söker gelir

Nakarat ¹

Kekliğim taş başında

Oyalı çit kaşında

Küçük yaştan sevdiğim

Bu gün on dört yaşında

Kekliğim taşa gelir

Ağlar göz yaşa gelir

Gam çekme deli gönül

Bir gün baş başa gelir

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s. 161, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

Kekliğim Seker Ağlar

-4-

Keklik bana ot getir

Yarimden mektup getir

Eğer yarim gelmezse

Çek kolundan tut getir

Kekliği bıçakladım

Tüyelerin saçakladım

Yari koynumda sandım

Yastığı kucakladım²

² MEMİŞOĞLU.Fikret,Harput Ahengi,s.116,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,istanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Kemer Ağır Kalkmıyor.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Nevruz (Karcigar) Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Karcigar Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 8 ses (Bir Oktav)
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 115
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² Mib ve Fa#
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.83, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.126, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.129, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.356.

NOTA NO: 70

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0218

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

KEMER AĞIR KALKMIYOR

♩. 115

Kemer Ağır Kalkmıyor

-2-

Kemer ağır kalkmıyor

Yar yüzüme bakmıyor

Yar üstüme yar sevmiş

Hiç Allah'tan korkmuyor

Esmerin göynü var bende

O yarin göynü var bende

Kemerim yar küpem yar

Eğil eğil öpem yar

Uzak yoldan gelmişsin

Soğuk sular serpem yar

Nakarat

Dama çıkma üşürsün

Güzellikte menşürsun

Diş benden, dudak senden

Üstelik ne verirsin

Yar da beraber, beraber

Kız da beraber, beraber

Sarhoşun gönlü var bende

Karanfil bed renk olur

Aşka düşen denk olur

Umarım başan gele

Göresin ne renk olur

Nakarat

Giderim Sivas'a ben

Dayanamam naza ben

Küçükten vurulmuşum

Gerdanı beyaza ben

Nakarat¹

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.129, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Kerem Eder Aslı Hanım.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Muhallif Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Segah Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** Si
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (3.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 7 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:110
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.142, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966.

NOTA NO: 71

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

KEREM EDER ASLI HANIM
(Kerem-Aslı Türküsü)

♩. 110

Kerem Eder Aslı Hanım
-2-

Kerem Eder Aslı Hanım

-3-

Kerem eder Aslı hanım

Başımdan çıkar dumanım

İflah etmez alır canım

Balam kaşların gözlerin

Seni sinemde gizlerim

Altı aydır yol gözlerim

Kerem Aslı avarası

Olmuş yüreğim yarası

Sanki ceylanın balası

Nakarat

Aslı: Aslı han der; Kerem etti

Eller namahrem etti

Kaşın gözün verem etti

Nakarat

Kerem: Havada şahine benzer

Yerde güvercine benzer

Beni çarpan cine benzer

Nakarat

Aslı: Gönül tahtında oturur

Dilsizi dile getirür

Beni murada yetürür

Nakarat

Kerem: Aslı han yavru kuzudur

Bir ananın bir kızıdır

Gecenin ay yıldızdır

Nakarat

Kerem: Gah kast eder, verem eyler

Gah mest eder, kerem eyler

Gah helalı, haram eyler

Nakarat

Aslı: Ağam ne haldir bu hal

Dolanırım hayal meyal

Gah sevap işler gah vebal

Nakarat

Kerem: Gah boşaltır, gah doldurur

Gah ağlatır, gah güldürür

En sonu beni öldürür

Nakarat¹

¹ MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s. 142, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Kövenk Türküsü.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Hüseyni Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hüseyni Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5. derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 10 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 113
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#

13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:

Bu türkünün yakılmasına neden olan olay 1918 yılında Kövenk'te geçmiştir. Yakışıklı, zengin ve hovarda olan Kövenk'li Ahmet, aynı zaman da, Hayriye'nin de eski aşinalarındandır. Evli olduğu halde bir ara Hayriye'yi Kövenk'e getirmiş fakat fazla kıskanç olması nedeniyle serbest yaşamaya alışmış Hayriye, bundan rahatsız olmuş ve tekrar Harput'a dönmüştür. Yıllar sonra Ahmet oğlunu evlendirmek için düğün hazırlıklarına başlar. Düğüne eski dostu Hayriye'yi de davet eder fakat Hayriye gitmez. Ahmet'in ısrar etmesi üzerine on adet beşi bir arada ister. Bunun üzerine Ahmet de bu ısrarından vaz geçer.

Düğün günü bütün kadınlar, çoluk, çocuk evlerin damlarında düğünü seyretmektedir. Düğüncülerden çoğu, bellerindeki tabancalarını havaya doğru sıkmaktadır. Düğün alayı bu coşku içerisinde köyün sokaklarını geçerken, tabancalardan çıkan bir kurşun

damda düğünü seyreden genç bir kıza değer ve kız ölür. Bunun üzerine düğünün bütün neşesi, coşkusu kaybolur ve düğün dernek bozulur. Bu zavallı kıza bütün köy ve bütün Uluova ağlar.

Türkü de bu olay üzerine yakılır. (SUNGUROĞLU, a.g.e., s.106 ve MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.150)

14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

Elazığ 1967 İl Yıllığı, s.141, Bingöl Mat., Elazığ, 1970.

GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.87, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.55, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.106, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.347.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:726

Kövenk Türküsü

-2-

Kövenk Türküsü

-3-

Kövenk'in yazıları

Otluyor kuzuları(He anam he)

Ben buraya gelmezdim

Anlının yazıları (He anam he)

Kövenk'in pınar başı

Durmuyor gözüm yaşı(He anam he)

Aklımı baştan aldı

Yavrumun gözü kaşı(He anam he)

Kögenk'in illerinde

Çimeydim göllerinde(He anam he)

İlik düğme olaydım

Yavrumun kollarında(He anam he)

Yar yad oldu,yad oldu

Yar yolun Bağdat oldu(He anam he)

Ben sevdim eller aldı

O da bana dert oldu(He anam he)

Kögenk yolu bu mudur?

Desti dolu su mudur? (He anam he)

Gittin ki tez gelesin

Tez geldiğin bu mudur? (He anam he)

Uy yandan,yandan,yandan

Severim seni candan(He anam he)

Üç gün oldu seveli

Ne tez usandın benden(He anam he)

Kövenk Türküsü

-4-

Ahmet ata binsene
Siyah palton giysene
Hayriyen senden küsmüş
Git gönlünü alsana
Nakarat

Kögenkte bir düğün var
Göbeğinde düğüm var
Çok paralar sarf ettim
Bilmedim kara gün var
Nakarat¹

Beğler içmiş coşuyor
Düğün dağlar aşıyor
Ahmet sen seni kolla
Hayro'n lüver taşıyor

Köğank'ın pınar başı
Yarımin kalem kaşı
Düğün harmana geldi
Durmaz gözümün yaşı

Ahmet binmiş atına
İnmiş köyün altına
Güzeller kurban olsun
Poriğinin katına

Köğank'ın karşısında
Su akar çarşısında
Münire kız vuruldu
Düğünün karşısında

Çalgılar çalınıyor
Düğüncü dağılıyor
Ağlatmayın Ahmet'i
Halit bey darılıyor

Yar yad oldu,yad oldu
Yar yolu,Bağdat oldu
Sevdim murat almadım
O da bana dert oldu²

¹ SUNGURUĞLU,İshak,Harput Yollarında,c.3,s.109,Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2,İstanbul,1961

² MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.55,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Mendilim İşle Yolla.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Hüseyni Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hüseyni Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 2/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 8 ses (Bir oktav)
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:55
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#
 13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
 14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
- T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2390

NOTA NO: 73

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0217

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

MENDİLİM İŞLE YOLLA

♩. 55

mendi li m iş le yol la

me n di lim iş le yol la iş le gü müşle yol la

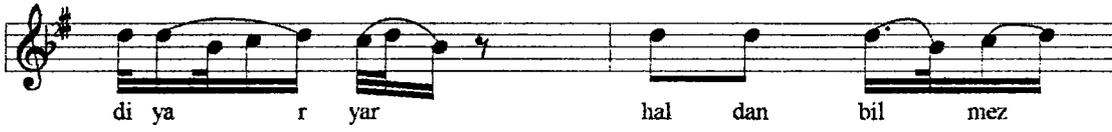
di ya r yar hal den bil mez di ya r yar

söz an la ma z bi ça re i çi ne

Mendilim İle Yolla

-2-

Mendilim İşle Yola

-3-

Mendilim işle yolla

İşle gümüşle yolla

Di yar yar

Halden bilmez di yar yar

Söz anlamaz biçare

İçine beş elma koy

Birini dişle yolla

Di yar yar

Halden bilmez ne çare

Geçti ömrüm ne fayda

Mendilim iri dalı

Ucunda lira bağı

Di yar yar

Halden bilmez di yar yar

Söz anlamaz biçare

Her kime gönül versem

Yar başım sana bağı

Di yar yar

Halden bilmez ne çare

Geçti ömrüm ne fayda

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Mendilim Turalıdır.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Rast Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.27'de bu türkünün Beşiri makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Rast Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 4/4
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** Sol
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (5.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 9 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:100
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si² ve Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.27, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.116, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.349

NOTA NO: 74

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

MENDİLİM TURALIDIR

♩ 100

Mendilim Turaldır

-2-

a man da me n di li men di li
se ni de se v dim se ve li

ba şın da ya z ma sı kan dil li
çü rüt tüm o n ye di men di li

Mendilim Turalıdır

-3-

Mendilim turalıdır

Sevdiğim buralıdır

Geçme kapım önünden

Yüreğim yaralıdır

Amanda mendili, mendili

Başında yazması kandilli

Seni de sevdim seveli

Çürüttüm on yedi mendili

Mendilimde kara var

Yüreğimde yara var

Ne ben öldüm kurtuldum

Ne bu derde çare var

Nakarat

Mendilim sende kalsın

Sakla koynunda kalsın

Ben murat almamışım

Mendilim murat alsın

Nakarat

Mendili serdim taşa

Aşıkım göze,kaşa

Bu gün beni güldürdün

Sevdiğim binler yaşa

Nakarat¹

Mendilim dört köşeli

İçi inci döşeli

Canlı ölüye döndüm

Senden ayrı düşeli

Nakarat

Mendilim allanıyor

Allanıp pullanıyor

Yar dudağın şeker mi?

Öptükçe ballanıyor

Nakarat

Mendilim iki koldur

Biri sağ,biri soldur

İki memen arası

Hoşa gidecek yoldur

Nakarat

Mendilim yele,yele

Düşmüşüm gurbet ele

Yedi mendil çürüttüm

Göz yaşı sile,sile

Nakarat

¹ SUNGUROĞLU,İshak,Harpur Yollarında,c.3,s.116,Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2,İstanbul,1961

Mendilim Turalıdır

-4-

Mendilimin karesi
Yüreğimin yaresi
Hekimler bulamadı
Ne bu derdin çaresi?

Nakarat

Mendilim menekşeli
Yanı inci döşeli
Yar bir günüm bin olmuş
Senden ayrı düşeli

Nakarat

Mendilim nakışlıdır
Yarım hoş bakışlıdır
Yüzleri alev ateş
Göğsü gül kokuşludur

Nakarat

Mendilimi düreyim
Aç koynunu gireyim
Di gel boynuma sarıl
Yar olduğun bileyim

Nakarat²

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.27, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Mest-i Nazım.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Nevruz Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Karcıgar Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 4/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 5 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:55
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si^{b2} ve Mi^b
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.124, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Ahengi, c.3, s.67, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları, No:2, İstanbul, 1961.
T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2564

NOTA NO: 75

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.218

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

MEST-İ NAZIM
(Nevruz Tatyan)

♩. 55

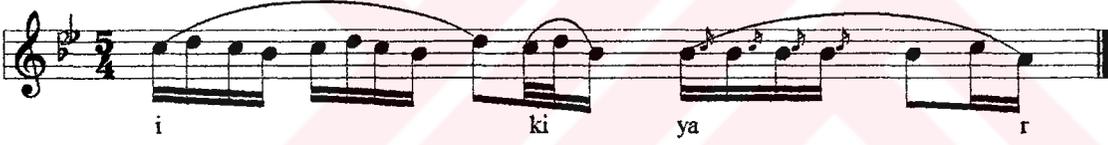

Mest-i Nazım

-2-

NOT: Kaynak kişi aşağıdaki sözleri 5/4 lük usülde icra etmektedir. Notada 4/4 lük usülde düzeltilere yazılmıştır.

Mest-i Nazım
(Nevruz Tatyān)

-3-

Mest-i nazım kim büyüttü böyle bi-perva seni?

Kim yetiştirdi bu güne serviden bala seni,(Ya seni)

Hadi leyli,leyli,leyli,leyli,yar

Hele yar,yar,yararsız yar,vefasız yar,dinsiz yar

Al hançeri vur sineme iki yar,iki yar

Bak ki benim derunumda neler var,neler var

Buyıden hoş,regiden pakizedir nazik tenin

Beslemiş koynunda guya kim gül-i rana seni,(Ya seni)

Hadi leyli,leyli,leyli,leyli,yar

Hele yar,yar,yararsız yar,vefasız yar,dinsiz yar

Al hançeri vur sineme iki yar,iki yar

Bak ki benim derunumda neler var,neler var¹

Bir kenarı yara vasıl olmadan el vermez aşk

Yar için derya-dil olduk-gönlümüz umman yine

Hele yar,yar,yar bensiz yar,imansız yar,dinsiz yar

Al hançeri vur sineme iki yar,iki yar

Gör ki benim derunumda neler var,neler var²

¹ SUNGUROĞLU,İshak,Harput Yollarında,c.3,s.67,Elazığ Kültür ve Tanıtma vakfı Yayınları No:2,İstanbul,1961

² MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi.s.124,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

- 1.Türkünün(Ezginin) Adı: Meşelidir Bizim Dağlar.
- 2.Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
- 3.Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Muhayyer Makamı
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Karcıgar Makamı.
- 5.Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
- 6.Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 9/8
- 7.Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:11 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Noktalı Dörtlüğe:60
- 11.Türkünün(Ezginin) Dizisi:

- 12.Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#
- 13.Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
- 14.Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

Halk Türküleri, Kitap:14, s.11, İstanbul Konservatuarı Neşriyatı, Evkaf Mat., İstanbul, 1931.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.53, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Ahengi, c.3, s.131, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları, No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.358.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:971

NOTA NO: 76

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0216

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

MEŞELİDİR BİZİM DAĞLAR

♩ = 60

me şe li di r a man bi zim dağ la r

me şe li va y vay me şe li di r a

man bi zim dağ la r me şe li va y vay

kaç gñn ol du a man yar sev da ya

dñ şe li va y vay kalk gi de li m a

man bi zim o da dö şe li va y vay

Meşelidir Bizim Dağlar

-2-

Meşelidir (Aman) bizim dağlar meşeli (Vay, vay)
Kaç gün oldu (Aman) yar sevdaya düşeli (Vay, vay)
Kalk gidelim (Aman) bizim oda döşeli (vay vay)
Aman Feridem aman kibar Şefkam aman
Bin faytona kaçalım vay vay
El duymadan aman kanlı çayı geçelim vay vay

Sen gidersen(Aman) benim halım nic olur(Vay,vay)
Altun yüzük(Aman) parmağıma tunc olur(Vay,vay)
Sevip sevip(Aman) ayrılması güç olur(Vay,vay)
Nakarat

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Meteris'ten İneydim.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Bayati Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.106'da bu türkünün Divan makamında olduğunu belirtmektedir..)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Neva makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasıl ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 2/4
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (4.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 4 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe: 60
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si $\frac{2}{b}$

13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**

Türkü, Hafız Nuri ile İri Güllü arasındaki aşkı anlatmaktadır. Güllü, daha önce Harput'ta genel evlerin bulunduğu Çatalkaya mahallesinde çalışmakta iken daha sonra buradan taşınmış ve müstakil bir ev tutmuştur. Çatalkaya mahallesinde olduğu gibi her geleni kabul etmez, istediğini ve gözüne kestirdiğini kabul eder.

Hafız Nuri ise Harput'ta tanınmış bir hovardadır. Güllü ile uzun süre bir aşk yaşar fakat Hafız Nuri'nin askere çağırılması ile iki sevdalı yas tutmaya başlar. Başlarındaki bu üzüntü verici olayı bu türkü ile dile getirmişlerdir.

14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

GÜLER, Yrd. Doç. Dr. Zülfü, Harput Ağzı, s.87, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.106, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Ahengi, c.3, s.101, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları, No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.346.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:771

NOTA NO: 77

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0216

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

METERİSTEN İNEYDİM

♩ 60

mete ris ten i ne y dim gül lüm gi le gi dey di m
gül lüm gi le gi dey dim eğer gül lüm
ağ lar sa göz ya şı nı si ley di m
göz ya şı nı si ley dim a no dil le
rin o la m şı rin söz le rin o lam

Meteristen İneydim

-2-

Meteristen ineydim

Güllümgile gideydim

Eğer Güllüm ağlarsa

Göz yaşını sileydim

Ano dillerin olam

Şirin sözlerin olam

Meteris önü bağlar

Kız söyler gelin ağlar

Niye ben ölmüşmüyüm

Güllüm karalar bağlar

Nakarat

Cıgaramın dumanı

Yoktur yarın imanı

Altundan köşk yaptırdım

Gümüştan merdivanı

Uy milli saramadım

Ben mirad alamadım

Cemi kuş yuva yaptı

Kuş kadar olamadım

Meteristen ineydim

Güllümgile gideydim

Eğer Güllüm ağlarsa

Göz yaşını sileydim

Uy milli sara milli

Yaşasın Hanım Güllü

Bu türküyü çıkaran

Harput'lu Hafız Nuri

Kaşların ince ince

Ölürüm görmeyince

Ben sana yar mı derim

Sineme sarmayınca

Nakarat

Başında puşan kurban

Dodağan dişen kurban

Yalnız sana değil

Eşen yoldaşan kurban

Nakarat

Köşgün köşgüme karşı

Atma köşgüme taşı

İnşallah kavuşuruz

Dosta düşmana karşı

Nakarat¹

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.101, Elazığ Kültür ve Tanıtma vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

Meteristen İneydim

-3-

Meterisin koyunu

Hoştur yarin oyunu

Gelin gidek ahbaplar

Görek selvi boyunu

Nakarat

Meteris dedikleri

Şekerdir yedikleri

Beni baştan çıkarın

Toptop'un sürtükleri

Nakarat

Süyünk üstü kuş yeri

Kız önüme düş yeri

Bahar,yaz günü geçti

Bağlar oldu kış yeri

Nakarat²

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.106, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Mezire'den Çıktım. (Katip Türküsü)
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Hüseyni veya Kürdi Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.68'de bu türkünün Kürdi makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Neva Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 4/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 8 ses (Bir oktav)
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:56
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#

13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:

Bu türkünün yakılmasına sebep olan olay 1918 yılında Harput'ta dost tutma yüzünden meydana gelmiştir.

Harput'ta genelevlerin bulunduğu Çatalkaya mahallesinde sermaye sahibi olan Sara adındaki kadının, Zinnete ve Nazire adındaki kızlarından Zinnete ayrı bir güzeldir. Katip Mehmet'in de Zinnete ile uzun zamandır süren gizli bir beraberlikleri vardır. Bir gün yine Harput'a çıkarak Sara'nın evine gider ve dostu Zinnete'nin ısrarı üzerine geceyi beraber geçirmeye karar verirler. Diğer taraftan Zinnete'nin Fikri adında diğer bir dostu daha vardır. Fikri de o gece Zinnete'nin Katip Mehmet ile

beraber kaldığını haber alır ve arkadaşlarını da alarak Sara'nın evini basar. Kapıyı kırarak içeri girerler ve Katip Mehmet'i hançer ile öldürürler.

Türkü bu olay üzerine yakılmıştır.(SUNGUROĞLU, a.g.e., s.113)

14.Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.89, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.68, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Ahengi, c.3, s.113, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları, No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.348

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2424

NOTA NO: 78

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0218

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

MEZİREDEN ÇIKTIM

♩ 56

mezi rede n çı k tım a ğ rı yor ba şı m

ka le nin di bi n de se ril di na şı m

ka le nin di bi nde se ril di na şım

ba na se bep o lan a rap kar da şı

m dideğ me de de ğ me ya ram de ri n di r

yaram ey o lu r sa mev la ke ri m dir

Mezireden Çıktım

-2-

vur ma za lım vu r ma ya ram de ri n di r

yaram ey o lu r sa mev la ke ri m dir

NOT:Belirtilen sözler Enver Demirbağ tarafından,her ne kadar notada yazıldığı gibi söylene de,
Elazığ'da aşağıdaki ezgi kalıbı ile de yaygın bir şekilde icra edilmektedir

ka le nin di bi n de
ya ram ey o lu r sa

Mezireden Çıktım

-3-

Mezireden çıktım ağrıyor başım

Kalenin dibinde serildi naaşım

Bana sebep olan arap kardaşım

Di değmede değme,nar tanesiyem

Ananın,babanın bir tanesiyem

Vurma zalım vurma,yaram derindir

Yaram ey olursa mevla kerimdir

Atımı bağladım,nar ağacına

Kakülüm dolandı,gül ağacına

Benden selam söyle,Güllü bacıya

Nakarat

Mezireden çıktım ağrıyor başım

Zibillik başında serildi leşim

İntikamım alsın arap kardaşım

Di değmede değme,yaram derindir

Ben bu dertle ölürsem Allah kerimdir

Atımı bağladım,ben bir dikene

Tükettin ömrümü,ömrün tükene

Benden selam söyle,kefen dikene

Nakarat

Atımı bağladım,nar ağacına

Perçemim dolandı,gül ağacına

Benden selam söyle,nazlı bacıma

Nakarat

Zeyno'nun odası top-topa bakar

Katibi vurmuşlar al kanlar akar

Sara,cerrah olmuş yarama bakar

Nakarat

Mezireden çıktım sağlık selamet

Harput'un başında koptu kıyamet

Etmedi cürmüne kimse nedamet

Nakarat

Karanlık gecede hançer ışılar

Katibi vurmuşlar,kanlar fişilar

İmdada gelmedi hain kardaşlar

Nakarat¹

¹ SUNGUROĞLU,İshak,Harput Yollarında,c.3,s.113,Elazığ Kültür ve Tanıtma vakfı Yayınları No:2,İstanbul,1961

Mezireden Çıktım

-4-

Mezireden çıktım yıldız ışılar

Katibi vurmuşlar,kanı fişilar

İmdada gelmiyor hain komşular

Di değme de değme,nar tanesiyim

Anamın,babamın bir tanesiyim

Sabahleyin kalktım çantama baktım

Melul mahzun alıp atıma taktım

Anama uymadım,bağrımı yaktım

Nakarat

Sara'nın evleri Toptop'a bakar

Katibi vurmuşlar al kanlar akar

Bir mahle katibin yoluna bakar

Nakarat

Anam yoğurdumu,ayran eylesin

Çıkıp yücelerden seyran eylesin

Yoluma bakmasın,hicran eylesin

Nakarat²

Toptop'un önünden Perteg'in yolu

Fikri bey geliyor liveri dolu

Katibi vuran da İbişin oğlu

Di vurma da vurma ben yaralıyım

Eller al geyinmiş,ben karalıyım

² MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi.s.68,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

NOTA NO: 79

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

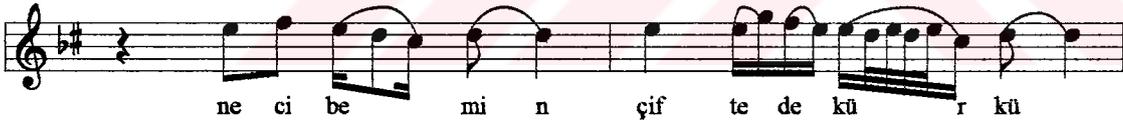
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

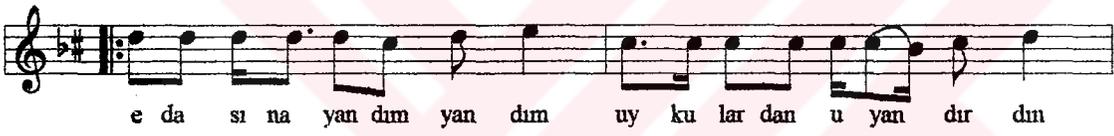
NECİBEMİN KAŞLARI KARA

♩ = 75

Necibemin Kaşları Kara

-2-

Necibemin Kaşları Kara

-3-

Necibemin kaşları kara
(Yallah) Yüreğime vurdu yara
Kavuşmaya bulsak çare

Necibem,Necibem,aynalı Necibem
Gerdanı beyaz,sürmeli Necibem
Edasına yandım,yandım
Uykulardan uyandırdın
Al kanlara boyandırdın
Allah'tan bul Necibem

Necibemin çiftede kürkü
(Yallah) Biri samur biri tilki
Necibemde anasının ilki

Nakarat

Necibemin parmakları
Kınalıdır tırnakları
Al al olmuş yanakları

Necibem,Necibem,oynak Necibem
İç şarap üstüne konyak Necibem
Edasına yandım,yandım
Uykulardan uyandırdın
Al kanlara boyandırdın
Allah'tan bul Necibem

Necibemden ses geliyor
Papucuma mes geliyor
On beş altın az geliyor

Nakarat

Necibemin boyu uzun
Necibemi sevdim güzün
Gerdanına altın dizin

Nakarat¹

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.133,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.35, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNĐUROĐLU, İshak, Harput Ahengi, c.3, s.132, Elazığ Kùltür ve Tanıtma Vakfı Yayınları, No:2, İstanbul, 1961.

SUNĐUROĐLU, a.g.e., s.358

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No: 2207

NOTA NO: 80

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0216

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

ODASINA VARDIM
(İbrahimiye Türkü)

♩ - 60

o da sı na var dım kah ve pi
şı ri r kı na lı par mak lar
fi n can dö şü rür kı na lı
pa r mak lar fi n can dö şü rür
o ya ri gör dük . çe ak lım şa
şı rı r sö y le yin a h bap lar

Odasına Vardım

-2-

Odasına Vardım

-3-

Odasına vardım,kahve pişirir

Kınalı parmaklar fincan döşürür

O yarı gördükçe,aklım şaşırır

Söyleyin ahbablar nasıl edeyim

Ben yarimden ayrılmışım nere gideyim

Odasına vardım namaza durmuş

Kaşları gözleri kendine uymuş

Sanırım karşımda bir aydır doğmuş

Nakarat

Odasına vardım,olur mu böyle

Ellerim koynumda merhamet eyle

Bir sözün var ise gel bana söyle

Söyleyin ahbablar nasıl edeyim

Ben yavrumdan ayrılmışım kime gideyim

Odasına vardım,odası melül

Kergahın üstünde iğnesi melül

Elbet bu odanın sahibi gelür

Nakarat

Odasına vardımiki geçeli

Ayağı potinli,yüzü peçeli

Yalvardım,yakardım gelmez içeri

Nakarat¹

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s. 132, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

Odasına Vardım

-4-

Odasına vardım ipekli minder
Gel otur sevdiğim yüzünü dönder
Her ne derdin varsa yaz bana gönder

Nakarat

Odasına vardım kahve dibeği
Dibeğe vurdukça oynar göbeği
O yar gelin ola ben de güveği

Nakarat²

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.35, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Oy Akşamlar Akşamlar.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Hicaz Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hicaz Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 4/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 5 ses.
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 61
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si \flat ve Do \sharp
13. Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2729

NOTA NO: 81

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

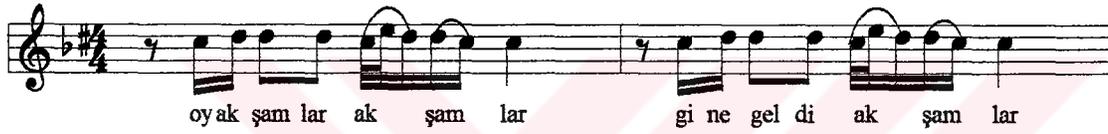
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

OY AKŞAMLAR AKŞAMLAR

♩ 61

Akşamlar

-2-

Oy akşamlar,akşamlar

Yine geldi akşamlar

Evli evine gider bağlar gazeli

Garip nerde akşamlar? Avşar güzeli

Al beni beni,sar beni beni yar değilmişin?

Beni bu sevdaya salan sen değilmişin?

Gül dalına,dalına

Konsaydı gül dalına

O yar keklik ben avcı bağlar gazeli

Gideydim arkasına Avşar güzeli

Al beni beni,sar beni beni yar değilmişin?

Beni bu sevdaya salan sen değilmişin?

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** O Yanı Pembe.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Muhallif (Hüzzam) Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Segah Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Hem fasıl ortamında hem de oyun havası olarak icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** Si
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (3.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 8 ses (Bir Oktav)
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:120
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.143, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Ahengi, c.3, s.162, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları, No:2, İstanbul, 1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.374
T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2229

NOTA NO: 82

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

O YANI PEMBE

♩ = 120

o ya nı pem be ba la m bu ya nı pe m
be saz..... o ya nı pe m
be a na m bu ya nı pe m
be saz..... to z pem be şa l va ra ca nı m
1. göy nüm var se ni de saz.....
2. gö y nüm var se ni de saz.....

O Yanı Pembe

-2-

O Yanı Pembe

-3-

O yanı pembe(Anam) bu yanı pembe

Toz pembe şalvara (Canım) göynüm var sende

Kaş kara,göz kara,gözleren kurban

El vurma,diz kırma,ah sinem yaredir

O yanı atlas (Anam) bu yanı atlas

Gül pembe şalvara(Anam) iğneler batmaz

Kaş kara,göz kara,gözleren kurban

El vurma,diz kırma,ah sinem yaredir

O yanı hindi (Malım) bu yanı hindi

Gel otur yanıma (Anam) gönlüm var şimdi

Nakarat¹

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s. 162, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları
No:2, İstanbul, 1961

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Pencereden Bir Taş Geldi.

2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.

3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Hüseyni Makamı.

(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.33'te bu türkünün İbrahimiye makamında olduğunu belirtmektedir.)

4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Hüseyni Makamı.

5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.

6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 6/8

7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La

8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Mi (5.derece)

9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 8 ses

10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Noktalı Dörtlüğe:50

11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si^z ve Fa#

13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**

Bu türkü; 1927 yılında Bekir Hoca'nın karısını komşularından Mamoş (Mehmet) ile birlikte kendi evinde uygunsuz bir durumda yakalaması sonucu, ikisini de öldürmesi üzerine yakılmıştır. (SUNGUROĞLU, a.g.e., s.111)

14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.91, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.33, Matbaa Teknisyenleri Bas., İst.,1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.111, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.348.

T.R.T. Türk halk Müziği Repertuarı No:2331

NOTA NO: 83

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARSIV NO: B.91.0214

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

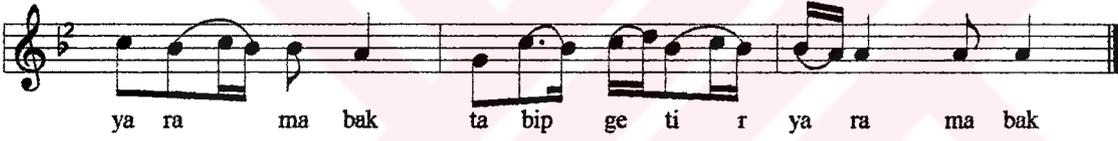
PENCEREDEN BİR TAŞ GELDİ

♩ = 50

Pencereden Bir Taş Geldi

-2-

Pencereden Bir Taş Geldi

-3-

Pencereden bir taş geldi

Ben zannettim Memoş geldi

Uyan memoş uyan uyan

Başımıza ne iş geldi

Eyvah Memoş,eyvah,eyvah

Doktor getir yarama bak

Ben kapuyu araladım

Ak bahtımı karaladım

Kör olası Bekir Hoca

Ciğerimden yaraladın

Nakarat

Evlerinin önü kavak

Memoş giyer siyah kalpak

Gel sarılalım yatalım

Sonumuz kara toprak

Eyvah Memoş,eyvah,eyvah

Eyvah Memoş,eyvah,eyvah

Doktor getir yarama bak

Doktor getir yarama bak

Bahçelerde yeşil yaprak

Memoş gezer çardah,çardah

Nerden geldin,Bekir Hoca

Komadın ki murat alah

Nakarat

Evlerinin önü çiçek

Orak getirin ki biçek

Merhametsiz Bekir Hoca

Elim tutmaz kefen biçek

Nakarat¹

Pencereden Bir Taş Geldi

-4-

Penceresi yeşil perde

Yeni düştüm ben bu derde

Kör olasin Bekir Hoca

Nasıl yatak bu dar yerde

Eyvah,Mamoş eyvah,eyvah

Tabip getir,imdadı koş

Evlerinde koyun kuzlar

Vuruldum ben yaram sızlar

Öldüğümü aramim ben

Yetim kaldı yavru kızlar

Di kalk Mamoş,Mamoş di kalk

Başımıza yığıldı halk

Evlerinin ardı kavak

Yağmur yağar ufak,ufak

Kör olasin Bekir Hoca

Ağzımdaki kurşuna bak

Eyvah,Mamoş eyvah,eyvah

Doktor çağır,yarama bak

Pencerenin önü çardak

Rakı içtik bardak,bardak

Kör olasin Bekir Hoca

Komadın ki murat alak

Eyvah,Mamoş eyvah,eyvah

Doktor çağır,yarama bak

Mamoş palton tutayım mı?

Hayrın için satayım mı?

Mezarında boş yer var mı?

Ben de girip yatayım mı?

Nakarar

Mamoş ninni,Mamoş ninni

Bilinmez kim kime kinni

Bekir Hoca vurdu beni

Bekir Hoca vurdu seni

Nakarar²

² MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi.s.33,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

NOTA NO: 84

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0217

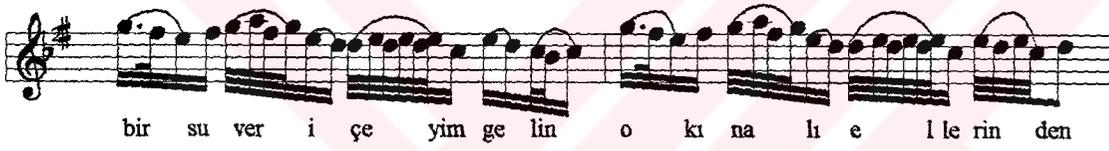
NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

PINAR BAŞI BEKLERİM

♩. 47

(YOLCU) pı nar ba şı bek le rim koy ma be ni yo ğum dan

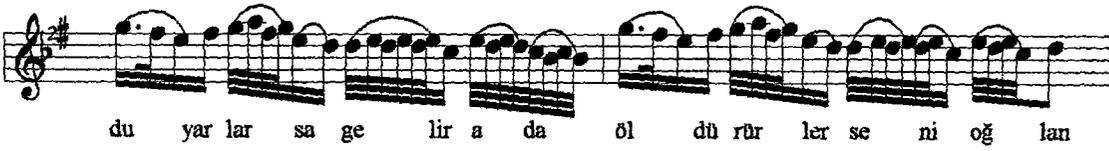
bir su ver i çe yim ge lin o kı na lı e l le rin den

ge li n ge li n ge lin vah

(GELİN) ben su yu mu ver mem ya da , bel ki sen ha ra m za de

du yar lar sa ge lir a da öl dü rür ler se ni o ğ lan

se ni se ni se ni se ni vah

Pınar Başı Beklerim

-2-

Yolcu:

Pınar başı beklerim

Koyma beni yolumdan

Bir su ver içeyim gelin

O kınalı ellerinden gelin,gelin,vah

Gelin:

Ben suyumu vermem yada

Belki sen haram zade

Duyarlarsa gelir ada

Öldürürler seni oğlan seni,sen, vah

Gelin:

Yolculuk mu senin için

Nedir oğlan burda için

Vardır benim beş kardeşim

Öldürürler seni oğlan seni,seni vah

Yolcu:

Yolculuktur benim için

Yar yoluna koydum başım

İster olsun on kardeşim

Almayınca gitmem seni gelin,vah

NOTA NO: 85

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

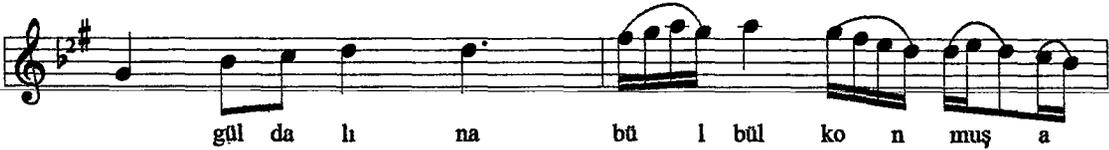
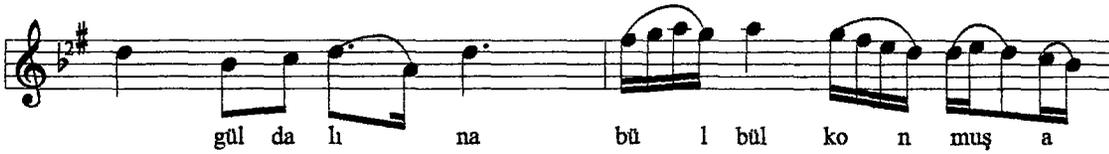
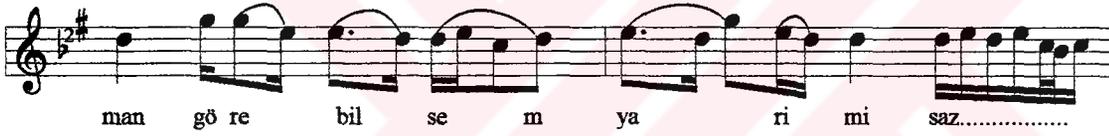
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0218

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

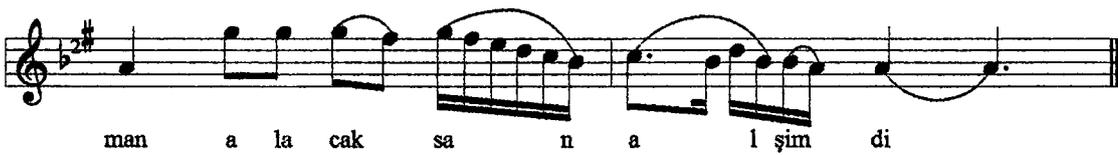
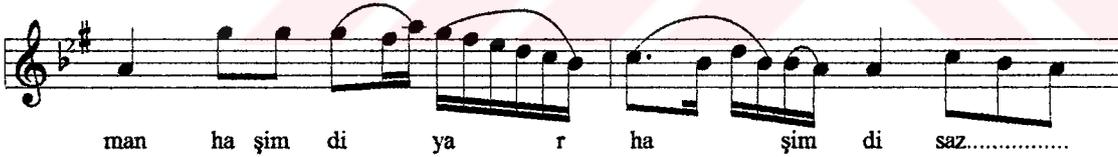
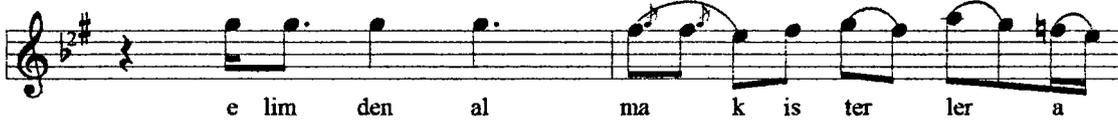
♩. = 63

SABAHIN SEHER VAKTİNDE

Sabahın Seher Vaktinde

-2-

Sabahın Seher Vaktinde

-3-

Sabahın seher vaktinde (Aman) görebilsem yarimi
Gül dalına bülbül konmuş (Aman) çeker ahu zarını
Elimden almak isterler (Aman) benim nazlı yarimi
Yar sefada, ben cefada (Aman) ha şimdi yar ha şimdi
Bu güzellik sana bana kalmaz (Aman) alacaksan al şimdi

Sabahın seher vaktinde (Aman) oturmuş kahve içer
Bir elinde altın makas (Aman) yarine kaftan biçer
Bir selama razı oldum (Aman) onu da vermez geçer

Nakarat

Sabahın seher vaktinde (Aman) oturmuş kitap okur
Öyle güzel okuyor ki (Aman) sanırsın bülbül şakır
Kergehi almış dizine (Aman) yarine güller dokur

Nakarat

Sabahın seher vaktinde (Aman) benim yarim geliyor
Oturmuş kurna başına (Aman) inci gibi terliyor
Elini yüzüne koymuş (Aman) yarim diye ağlıyor

Nakarat¹

Sabahın seher vaktinde (Aman) oturmuş mektup yazar
Kara kaşlar kalem olmuş (Aman) kirpikler inci dizer
Dedim gizli bir öpüş ver (Aman) dedi olmaz el sezer

Nakarat²

¹ SUNGURUOĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.142, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.125, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Saray Yolu.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Hüseyni Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.100'de bu türkünün Şirvan makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Hüseyni Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 2/4
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Mi (5.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 7 ses.
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe: 100
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si^{b2} ve Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.100, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.125, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.349
T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:814

NOTA NO: 86

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0214

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

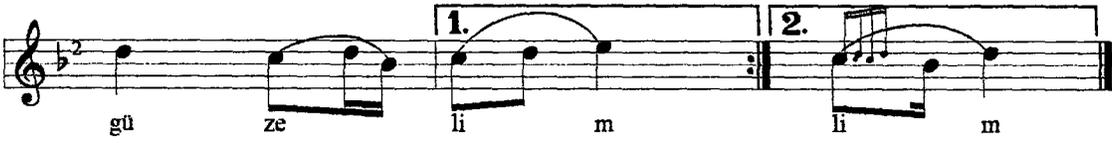
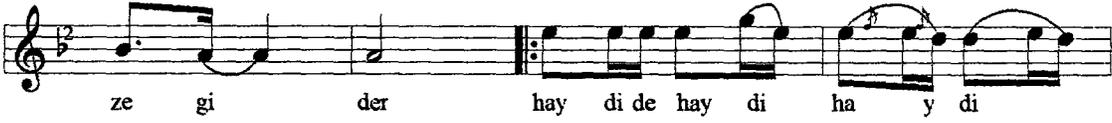
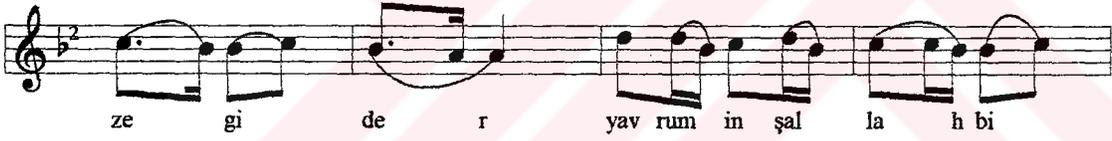
SARAY YOLU

♩ = 100

Saray Yolu

-2-

Saray Yolu

-3-

Saray yolu düz gider

(Aman) Bir kınalı kız gider

O kız yolu şaşırmiş

(Aman) İnşallah bize gider

Haydi de haydi,haydi güzelim

Gel sarayda(Harput'ta) gezelim

Saray yolu incedir

(Aman) Ne karanlık gecedir

Yastık kurbanın olam

(Aman) Yar yatışı nice dir

Nakarat

Saraya indim iniş

Ceplerim dolu yemiş

Altın gümüş istemem

Hakkı'm tez gelsin demiş

Saraya inmedin mi?

Yokuşu dönmedin mi?

Hekimin kesesinden

Elmedin giymedin mi?

Saray yolunda çırpız

Sevdiğim gökte yıldız

Geçti güzel kervanı

En başta sevdiğim kız

Sarayın can eriği

Hakkı çığner hırığı

Aliyem nerde buldun?

Böyle yavan kemiği¹

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.100,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

NOTA NO: 87

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

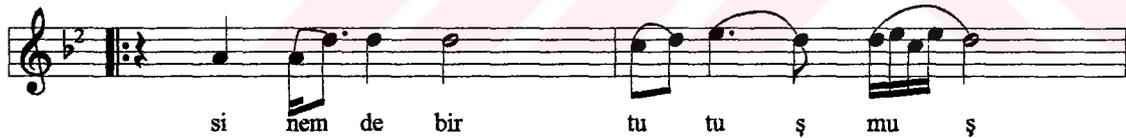
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0215

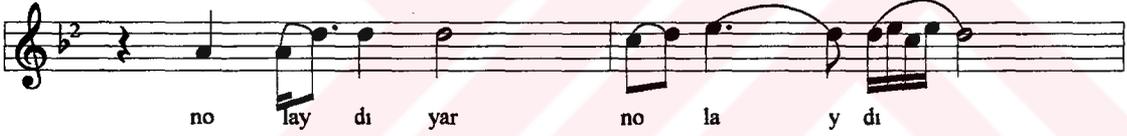
NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

SİNEMDE BİR TUTUŞMUŞ

♩ 100

Sinemde Bir Tutuşmuş
-2-

Sinemde Bir Tutuşmuş

-3-

ka nun i ca d o lay dı

NOT:Türkünün saz bölümleri aşağıdaki gibi de icra edilmektedir

Sinemde Bir Tutuşmuş

-4-

Sinemde bir tutuşmuş,yanmış ocağ olaydı
Zülfün karanlığında bezme ırağ olaydı
Nolaydı yar olaydı yar bade dolduraydı
şu garip gönlüm için kanun icad olaydı

Efsaneler yazardım sevdai-ı aşka dair
Gamdan dilimde Hayri hal-i ferağ olaydı
Nakarat

Meyhaneler kapısı,bahtım gibi kapansın
Rindane bade içmek sensiz yasağ olaydı
Nakarat

Deş-i cünun içinde gezmezdi böyle gönül
Giysuların kemendi boynumda bağ olaydı
Nakarat

Terk-i cünun ederdi Leyla gamiyle Mecnun
Bir gün yüzün göreydi alemde sağ olaydı
Nakarat

Bir ah ile yakardım gülşensaray-ı hüsnün
Kanun-ı aşk içinde cüz-i mesağ olaydı
Nakarat¹

¹ SUNGUROĞLU,İşhak,Harput Yollarında,c.3,s.138.Elazığ Kùltür ve Tanıtma Vakfı Yayınları
No:2,İstanbul,1961

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün (Ezginin) Adı: Tevekte Üzüm Kara.

2. Türkünün (Ezginin) Formu: Kırık Hava.

3. Türkünün (Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: Muhayyer Makamı.

(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.43'te bu türkünün Uşşak makamında olduğunu belirtmektedir.)

4. Türkünün (Ezginin) T.S.M. de Benzediği Makam: Muhayyer Makamı.

5. Türkünün (Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.

6. Türkünün (Ezginin) Usulü(Ritmi): 2/4

7. Türkünün (Ezginin) Karar Sesi: La

8. Türkünün (Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5.derece)

9. Türkünün (Ezginin) Ses Genişliği: 8 ses (Bir Oktav)

10. Türkünün (Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:56

11. Türkünün (Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün (Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#

13. Türkünün (Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:

14. Türkü (Ezginin) ile İlgili Yazılı Kaynaklar:

GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.83, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.43, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.146, Elazığ Kültür Ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.366

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No: 314

NOTA NO: 88

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Kasetten

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩ 56

TEVEKTE ÜZÜM KARA

te vek te ü züm ka ra ya r ya r
is te rim ya nan ge le m

ya r yar ya r yar sal kı mı dü
e lim boş yü

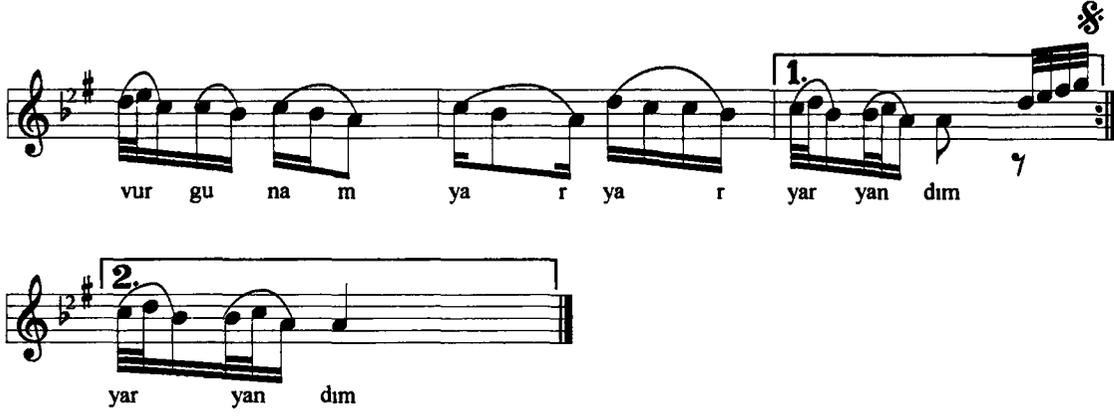
züm ka ra di le y di le y yan gı na m
züm ka ra

ben o ya ra vur gu na m ya r ya r

yar yan dım sal kı mı dü züm ka ra
e lim boş yü züm ka ra

di ley di le y yan gı na m ben o ya ra

Tevekte Üzüm Kara
-2-

Musical notation for the first part of the song. The first line shows the melody with lyrics: vur gu na m ya r ya r yar yan dım. The second line shows a second ending with lyrics: yar yan dım. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4.

NOT:Aşağıdaki sözler kaynak kişi tarafından notada ki gibi icra edilmektedir.

Musical notation for the second part of the song. The first line shows the melody with lyrics: te vek te a rı gör dü m. The second line shows the melody with lyrics: ben bu gün ya rı gör dü m. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4.

Tevekte Üzüm Kara

-3-

Tevekte üzüm kara (Yar, yar, yar)

Salkımı düzüm kara

Diley diley yangınam

Ben oyara vurgunam

Yar,yar,yar yandım

İsterim yanan gelem (Yar,yar,yar)

Elim boş yüzüm kara

Diley diley yangınam

Ben oyara vurgunam

Yar,yar,yar yandım

Tevekte arı gördüm (Yar,yar,yar)

Ben bu gün yarı gördüm

Diley diley yangınam

Ben oyara vurgunam

Yar,yar,yar yandım

Keşke görmez olaydım(Yar,yar,yar)

Benzini sarı gördüm

Diley diley yangınam

Ben oyara vurgunam

Yar,yar,yar yandım

Tevek sende üzüm var

Üzüm sende gözüm var

Bir evde iki bacı

Küçüğünde gözüm var

Evlerinin direği

Kardan beyaz bileği

Yarından ayrılanın

Elbet yanar yüreği¹

Tevekte kara üzüm

Salkımı düzüm düzüm

Yar geçmiş görmemişim

Kör olsun iki gözüm

Tevekte üzüm sana

Kem midir sözüm sana?

Şafak yıldızı gibi

Dikmişim gözüm sana

Tevekte üzüm gördüm

Ben seni güzün gördüm

El yüzünde gözüm yok

Göz açtım yüzün gördüm

Kara üzüm salkımı

Yarım sizde saklı mı?

Yarımı bana verin

İtirmişim aklımı

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3., s.146, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları, İstanbul, 1961

Tevekte Üzüm Kara

-4-

Çay taşı çakmak taşı

Yarin çatıktır kaşı

Çirkin ile bal yenmez

Güzel ile taş taşı

Ay doğdu batmadı mı?

Humar göz yatmadı mı?

Seni yaratan Allah

Beni yaratmadı mı?

Ay doğar bedir Allah

Bu sevda nedir Allah

Ya benim muradım ver

Ya bana sabır Allah

Bir ay doğdu meşeden

Yarım baktı köşeden

Rengini gülden almış

Kokusun menekşeden²

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.43, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Vardım Baktım Demir Kapı Sürgülü
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava
3. Türkünün(Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: Varsak Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hicaz Hümayun Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 8 ses (Bir oktav)
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 110
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si \flat ve Do \sharp
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.131, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.133, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:1123

NOTA NO: 89

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0219

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

VARDIM BAKTIM DEMİR KAPI SÜRGÜLÜ

♩ 110

var dım bak tı m de mi r ka pı
sü r gü lü si yah saç la r
sı r ma i le ö r gü lü
ö r gü lü (saz)
be nim ya ri m a na sı n da n
gö r gü lü sen de han çe r
a man al la h

Vardım Baktım Demir Kapı Sürgülü

-2-

be n de yıl re k ya ra sı
ne dir der di n

1.

2.

ça re sı

NOT: Enver DEMİRBAĞ, türkünün aşağıdaki sözlerini notada yazıldığı gibi de icra etmektedir.

be nim ya ri m a na sın da n
bir yar i çi n ma pu s lar da

Vardım Baktım Demir Kapı Sürgülü

-3-

Vardım baktım demir kapı sürgülü

Siyah saçlar sırma ile örgülü

Benim yarım anasından görgülü

Sende hançer bende yürek yarası

Aman Allah nedir derdin çaresi

Derya kenarında bir ev yapmışam

Kerpicim tükenmiş naçar kalmışam

Bir yar için mahpuslarda yatmışam

Nakarat

Vardım baktım demir kapı açılmış

Has bahçenin top gülleri saçılmış

Yar elinden dolu bade içilmiş

Bende yürek sende hançer yarası

Ağarmaz mı yar bahtımın karası

Vardım baktım demir kapı aralı

Yar yad olmuş bağrım başı yaralı

Var mı benim gibi bahtım karalı

Sen bir yana,ben bir yana,can cana

Kaşlar hançer,gözler benzer ceylana

Vardım Baktım Demir Kapı Sürgülü

-4-

Vardım baktım demir kapı ardında
Yarı gördüm ben ayın on dördünde
Herkes kardaş, başka bir can derdinde

Bende yürek sende hançer yarası
Ağarmaz mı yar bahtımın karası¹

¹ MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s. 131, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Yel Eser Kum Savrulur.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Hicaz Makamı (Varsak)
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.135'te bu türkünün Varsak makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Hicaz Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (4.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:**12 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe: 110
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si^b Do# ve Fa#
 13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
 14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.135, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.117, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.350
-
- T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2556

Yel Eser Kum Savrulur

-2-

Yel Eser Kum Savrulur

-3-

Yel eser kum savrulur

Dünya başıma çevrülür

Eğil,eğil öpeyim

Yar yolun burdan ayrılır

Dad etsen urum kızı

Sen beni derde salıpsın

Gel otur yamacıma

Belki halimden bilirsın

Dere derin geçemem

Su bulanık içemem

Bana derler yardan geç

Yar şirindir geçemem

Nakarat

Yel eser gök bulanır

Göz görür,kirpik sulanır

Ben derdimi diyemem

Dilim dilime dolanır

Nakarat

Yel eser,bulut eser

Yar gitme der,yolum keser

Bunca naz çekilir mi?

Seven sevdiğinden küser

Nakarat

Yel eser,yol kavuşur

Aklım başımdan savuşur

Yarım bir yavru kuştur

Nasıl ellerle yavuşur

Nakarat

Yel eser,dal sallanır

Başımda çanlar çalınır

Nedem ben,nasıl edem

Sevdim desem yar alınır

Nakarat

Yel eser,yel yepelek

Çevrilir başıma felek

Gel ben de bayram edem

Kul,kurban olduğum melek

Nakarat¹

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi.s.135,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Yeşil Yaprak Arasında.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: Saba(Sabahi) Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Saba Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Uşulü (Ritmi): 10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Do (3.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 10 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 110
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si^b ve Re^b
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.139, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

NOTA NO: 91

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

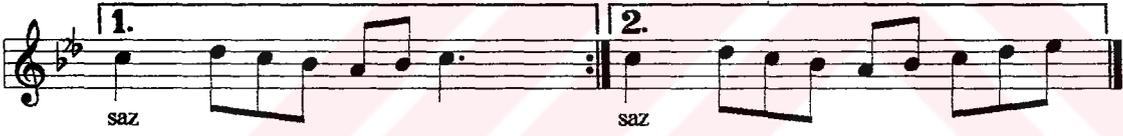
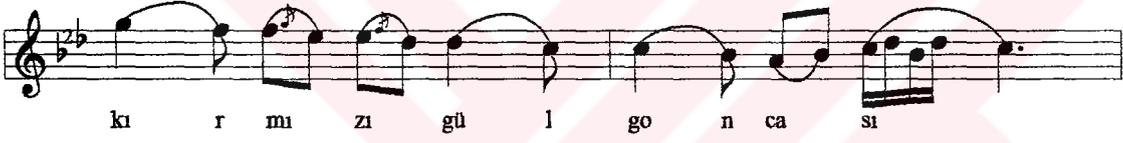
KAYNAK KİŞİ: Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU

DERLEYEN: Savaş EKİCİ

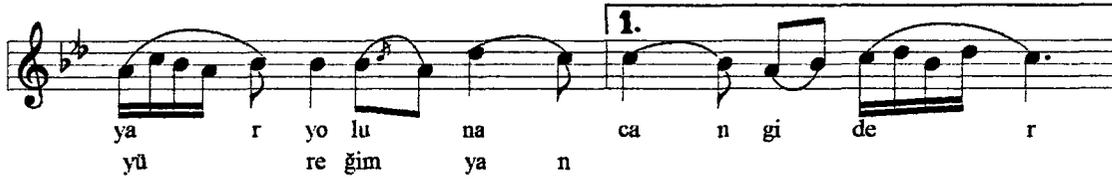
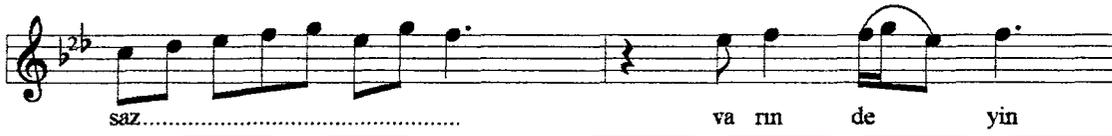
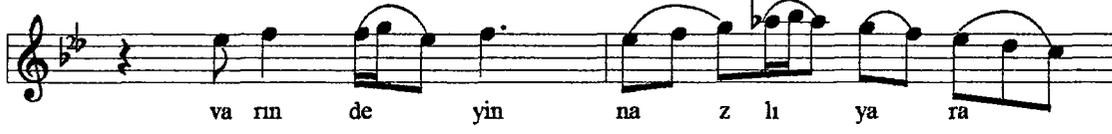
NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

YEŞİL YAPRAK ARASINDA-1

♩. 110

Yeşil Yaprak Arasında-1

NOTA NO: 92

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

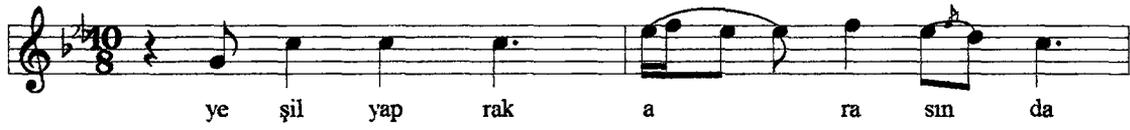
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0218

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

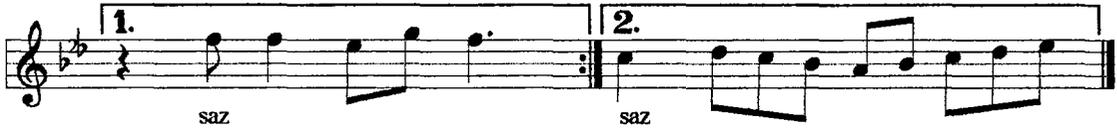
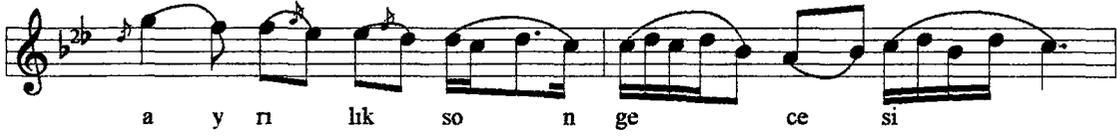
♩ 110

YEŞİL YAPRAK ARASINDA-2

Yeşil Yaprak Arasında-2

-2-

Yeşil Yaprak Arasında

-3-

Yeşil yaprak arasında,kırmızı gül goncası

Nerelerde mesken tutmuş,gönlümün eğlencesi

Varın deyin nazlı yara,ayrılık son gecesi

Gözüm gördü gönlüm sevdi, yar yoluna can gider

Vallahi dost hilafım yok,yüreğim yanmış tüter

Yeşil yaprak arasında, kırmızı gül harı var

Yanakları alev almış(al al olmuş),sinesinde narı var

Varın deyin nazlı yara, ayrılık son gecesi

Gözüm gördü gönlüm sevdi, yar yoluna can gider

Vallahi dost hilafım yok,yüreğim yanmış tüter

Yeşil yaprak arasında, bir nar aldım yemeye

Meramım nar değil,gittim nazlı yarı görmeye

Yarıma bir çift sözüm var,utanırım demeye

Nakarat¹

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.139.Matbaa Teknisyenleri Basımevi.İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Yoğurt Koydum Dolaba.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Hüseyni Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.46'da bu türkünün Uşşak makamında Olduğunu belirtmektedir.)
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hüseyni Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 7 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:110
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si¹ ve Fa#
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.83, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.46, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.124, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.353
T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2563

NOTA NO: 93

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

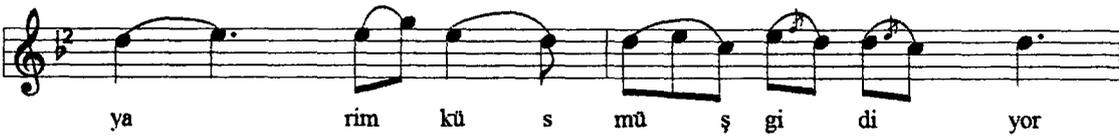
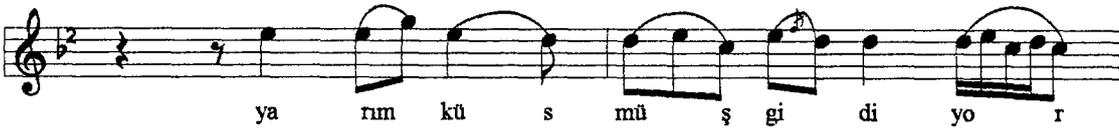
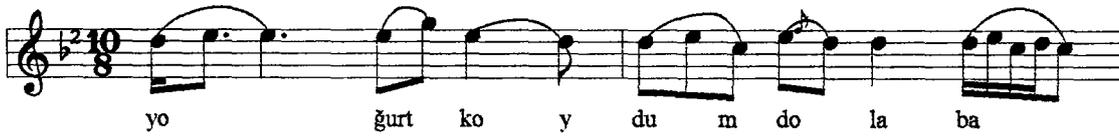
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0214

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

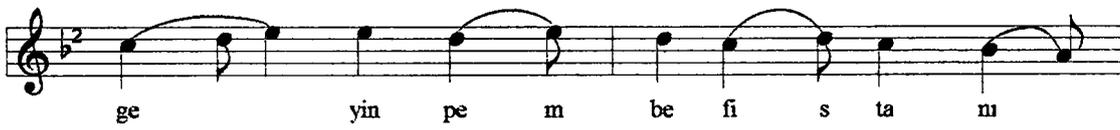
YOĞURT KOYDUM DOLABA

♩. 110

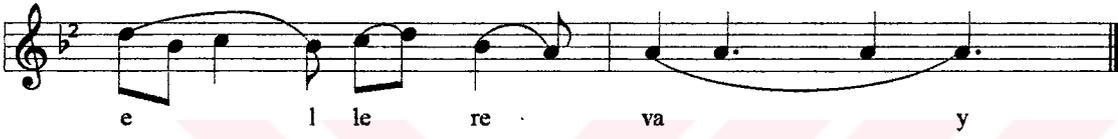
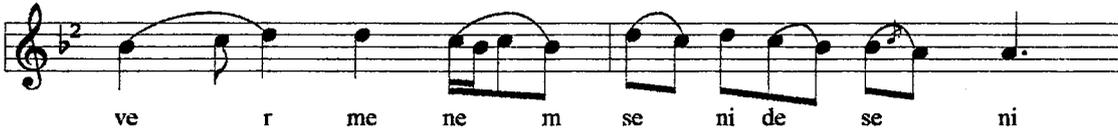
Yoğurt Koydum Dolaba

-2-

Yoğurt Koydum Dolaba

-3-

Yoğurt Koydum Dolaba

-4-

Yoğurt koydum dolaba

Bu gün başım kalaba

Yarım küsmüş gidiyor

Yıkılası Halep'e

Ellere yavrum yavrum ellere vay

Geyin pembe şalvarı

Sürünsün etekleri yerlere vay

Dahi ben ölmemişem

Vermenem seni de seni ellere vay

Yoğurt koydum yiyesin

Bana güzel diyesin

Kız iken beğenmedin

Gelin olam göresin

Nakarar

Yoğurt koydum yağ olsun

Tevek diktim bağ olsun

Varım,yoğum yar için

Yesin içsin sağ olsun

Ellere cicom cicom ellere vay

Meğerki ölmemişem vermem seni dillere vay

Giyin pembe fistanın yar

Ver eteğin yellere vay

Yoğurt koydum çiniye

Pekmez yaydım siniye

Zengin kızını bulmuş

Fıkarayı niniye

Nağarat

Tasa koysam yoğurdu

Seni kimler doğurdu

Seni doğuran ana

Bal ile mi yoğurdu?

Nakarar¹

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.46,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

Yoğurt Koydum Dolaba

-5-

Atım araptır benim

Yüküm şaraptır benim

O yar küsmüş gidiyor

Halim haraptır benim

İllere cicom ,cicom illere vay

Dahi ben ölmemişem vermemem seni de seni illere vay

Giyin pembe fistanın sürünsün eteklerin yerlere vay²

² SUNGUROĞLU,İshak,Harput Yollarında,c.3,s.124,Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları
No:2.İstanbul,1961

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Yüksek Minarede.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Muhayyer Makamı.
(SUNGUROĞLU, a.g.e., s.146'da bu türkünün Uşşak makamın da; yine aynı eserin 366. sayfasında ise Muhayyer makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Muhayyer Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Fasil ortamında icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Mi (5.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:**11 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:114
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si² ve Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
Bu türkü; ayvanda yatan bir müezzin ile ayvanda yatan bir komşu kızına yakıştırılan dedikodular üzerine çıkarılmıştır. (MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.47)
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
Halk Türküleri, Kitap:14, s.8, İstanbul Konservatuarı Neşriyatı, Evkaf Mat., İst., 1931.
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.47, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.146, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.366
T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No: 2425

NOTA NO: 94

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0217

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

YÜKSEK MİNAREDE

J. 114

yük sek mi na re de ka n dil ler ya
her kes sev di ği ne bö y le mi ya

na r a ma n a man
na r a ma n a man

yük sek mi na re de
her kes sev di ği ne

ka n dil ler ya nar a man a man
bö y le mi ya nar a man a man

Yüksek Minarede

-2-

kan di lin şa v kı na ca nı m he ma li m
gül i le bül bü lün
el le rin be nim le

he gü lü m bü l i bül ler ko

nar saz na r
var va r
var va r

Yüksek Minarede

-3-

Yüksek minarede kandiller yanar (Aman,aman)

Kandilin şavkına (He malım,he canım) bülbüller konar

Herkes sevdiğine böyle mi yanar?(Aman,aman)

Gül ile bülbülün (Aman) har davası var

Ellerin benimle canım(He malım,he canım) ne davası var?

Yüksek ayvanlarda yatmış uyumuş (Aman,aman)

Ela gözlerini(Aman) uyku bürümüş

Evvel küçüktü şimdi büyümüş (Aman,aman)

Nakarat

Yüksek ayvanlardan attım kendimi

Görmedim alemde yarin dengini

Kırmızı güllerden almış rengini

Ellerin benimle ne kavgası var

Gül ile bülbülün har davası var¹

¹ MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.47,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Harput Peşrevi. (Paşa Göçtü)
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Uşak Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Uşak Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Fasıla başlarken icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 2/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 10 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 65
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si^{b2}
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.42, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Ahengi, c.3, s.337, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları, No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.337

Türk Halk Ezgileri, s.126, Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Yayınları:181, Türk Halk Müziği Ve Oyunları Dizisi:9, Evren Ofset, Ankara, 1992.

NOTA NO: 95

EZGİNİN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Yrd.Doç.Dr. Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

HARPUT PEŞREVİ-1
(Paşa Göçtü)

♩ 65

The image displays a musical score for the piece "Harpur Peşrevi-1 (Paşa Göçtü)". The score is written on six staves, each beginning with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The first staff includes a 7/4 time signature. The music is composed of eighth and sixteenth notes, with some measures containing beamed sixteenth notes. A large, faint watermark is visible in the background of the score.

Harput Peşrevi-1

-2-

The image displays a musical score for a piece titled "Harput Peşrevi-1". The score is presented on nine staves, each containing a line of music. The music is written in a treble clef and a 2/4 time signature. The key signature is one flat (B-flat). The score features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. There are also some accidentals, such as a sharp sign (#) and a flat sign (b), used to indicate specific notes. The overall style is characteristic of traditional Turkish folk music.

Harpuz Peşrevi-1
-3-

NOT: Peşrev (Paşa Göçtü)'nün notası kanunun çalış biçimine göre yazılmıştır. Klarinet bu ezgiyi çalarken, çatı seslerini kullanmakta ve yukarıdaki notaya göre daha sade çalmaktadır.

NOTA NO: 96

EZGİNİN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Yrd.Doç.Dr. Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

HARPUT PEŞREVİ-2
(Paşa Göçtü)

♩ 65

The image displays a musical score for the piece "Harpur Peşrevi-2 (Paşa Göçtü)". The score is written in a single system with six staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a time signature of 2/4. A tempo marking of a quarter note equal to 65 beats per minute is indicated. The music consists of a continuous melodic line with various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. A large, faint watermark is visible in the background of the score.

Harpuz Peşrevi-2

-2-

The image displays a musical score for a piece titled "Harpuz Peşrevi-2". The score is written on ten staves, each beginning with a treble clef and a 2/4 time signature. The music is characterized by a mix of eighth and sixteenth notes, often grouped into beamed patterns. There are several instances of rests and dynamic markings, such as accents and slurs. A large, faint watermark is visible in the background of the page.

Harpur Peşrevi-2

-3-

NOT:Harpur Peşrevi, kanunun icrasına göre notaya alınmıştır. Ezgiyi,klarinet daha sade (küçük değerdeki notaları çalmadan) icra etmektedir.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Bahçeye İndim ki.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Bayati Makamı.
(Fakat, MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.126'da bu türküyü Nevruz makamında olduğunu belirtirken, türküyü notaya aldığımız kaynak kişi Enver DEMİRBAĞ ise, Bayati makamında olduğunu söylemektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Çargah Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Hem fasıl ortamında hem de halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 2/4
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** Do
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Mi (3.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 4 ses.
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:85
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si^{b2}
13. **Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
Fırat Üniversitesi, Elazığ Halk Oyunları Top., Derleme Çalışması, s.18, Elazığ,1984.
GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.90, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ,1992.
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.126, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.155, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.371
T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:591

NOTA NO: 97

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0216

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

BAHÇEYE İNDİMKİ

♩. 85

bah çe ye in dim ki gül le rin de re m
me ra mı m gül de gil ya ri mi gö rem
ya ri mi gö rün ce ca nı mı ve re m
di ye ri ah ye ri boy nan do la nam
ben se ni n has re ten na sıl da ya na m
ben se ni n has re ten na sıl da ya nam

Bahçeye İndimki
-2-

**Bahçeye indimki güllerin derem
Meramım gül degil yarimi görem
Yarimi görünce canımı verem
Di yeri ah yeriboynan dolanam
Ben senin hasreten nasıl dayanam
Ben senin hasreten nasıl dayanam**

**Bahçeye indimki daş bulamadım
Bir yüzük yaptırdım kaş bulamadım
Kendime münasip eş bulamadım
Di yeri di yeri boynan dolanam
Sen uyu ben uykulardan uyanam
Senin hasretligen nasıl dayanam**

NOT: Kaynak kişi, bu türkünün yörede çoğunlukla kadınlar tarafından söylendiğini ve aynı zamanda oyun havası olduğunu ifade etmektedir.

Bahçeye İndim ki

-3-

Bahçeye yendim ki, ağaçlar kuşlar

Al yeşil geyinmiş servi ağaçlar

İnsan sevdiğine canlar bağışlar

Ah yörü,yörü,yörü,boynan dolanam

Sen uyu,ben uykulardan uyanam

Senin hasretliğin nasıl dayanam

Bahçenin dibinde nar yeyilirmi?

Askere gidene dur deyilirmi?

Her olur olmaz yar deyilirmi?

Nakarat¹

Bahçeye indim ki,beroş elinde

Puşunun saçağı ince belinde

Böyle güzel'molur Urum elinde

Nakarat²

¹ SUNGURUĞLU,İshak,Harput Yollarında,c.3.s.155,Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2,İstanbul,1961

² MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.126,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Büyük Ceviz.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava .
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Hüseyini Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Neva Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 2/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Do (3.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 8 ses (Bir oktav)
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 70
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

Fırat Üniversitesi, Elazığ Halk Oyunları Top., Derleme Çalışması, s.21, Elazığ, 1984.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:1838

NOTA NO: 98

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Yrd.Doç.Dr. Türker EROĞLU

DERLEYEN: Kasetten

NOTAYA ALAN: Savas EKİCİ

BÜYÜK CEVİZ-1

♩ 70

bü yük ce vi zin di bi na nay gû lû m na na y yar
ol dum ya rin ga ri bi
bo yum bo yu ma u yar
ne du rur sun el gi bi

NOTA NO: 99

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: FEVZİ ERGÜN

DERLEYEN: Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩ 70

BÜYÜK CEVİZ-2

The musical score consists of six staves of music. The first four staves are in 2/4 time and feature a mix of eighth and sixteenth notes, often beamed together. The fifth staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#), indicating a change in key. The sixth staff continues the melody in the new key. The piece concludes with a double bar line and repeat dots. A large, faint watermark is visible in the background of the score.

Büyük Ceviz-2
-2-

NOT: Ezgi klarinetten notaya alınmıştır.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Çayda Çıra Yanıyor. (Mumlu Raks veya Mumlu Dans)
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Hüzzam Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.87'de bu türküyü Şirvan Makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Segah Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):**10/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** Si
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (3.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 9 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:122
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Fa #
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
Çayda Çıra oyununun çıkışı ile ilgili çeşitli efsaneler anlatılmaktadır. Bunlardan birisi şöyledir; Olay 18.y.y.da geçer. Uluova'yı ortadan ikiye ayıran Harınget çayının kıyısında ki bir köyde köyün ileri gelenlerinden birinin oğlu evlenmektedir. Düğünün son günü her şey yolunda giderken hava birden kapanır ve ay tutulması olur. Bu olay uğursuzluk sayıldığından düğünün neşesi kaçar ve davetliler tedirgin olur. Damadın annesi olan Pembe Han bunun üzerine bütün mumları toplatarak tabaklara dizer ve bütün misafirlerin eline tutuşturur. Daha sonra kendisi başa geçerek oynamaya başlar. Karanlıkta mumların akisleri suya düşerek her yer aydınlanır. Çalgıcılar da o an bu duruma uygun bir müzik çalmaya başlar ve davetliler coşarak eğlenmeye devam ederler.

Diğer bir efsaneye göre ise; Elazığ'da bir çayın iki tarafına Oğuz boylarından birer aşiret yerleşir ve bu aşiretlerden iki genç birbirlerini severler. Her gece suyun geçit verdiği bir bölgenin karşısında kız çıra yakar ve oğlan da bu çirayı görünce yüzerek karşıya geçip buluşurlar. Bir müddet sonra bu durum anlaşılır ve yine bir gece oğlan buluşma yerine doğru yüzerken kızın babası çirayı söndürür. Oğlanın kıyıya çıkmadığını gören kız da kendisini sulara atar ve ikisi de boğulurlar. Bunun üzerine köyün iki yanında insanlar ellerinde meşalelerle suda kaybolanları arar ve bir türlü bulamazlar.

Türkünün ve oyunun bu olay üzerine çıktığı söylenmektedir.(Elazığ İl Yıllığı-92, s.65)

14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

Elazığ İl Yıllığı-92, s.65, Ankara,

Elazığ 1967 İl Yıllığı, s.144, Bingöl Mat., Elazığ, 1970.

Fırat Üniversitesi, Elazığ Halk Oyunları Top., Derleme Çalışması, s.7, Elazığ, 1984.

GÜLER, Yrd. Doç. Dr. Zülfü, Harput Ağzı, s.92, Elazığ Belediyesi Yayınları:1, Halk Kültürleri Dizisi:1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.87, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.188, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.381.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:470

NOTA NO: 100

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0216

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

ÇAYDA ÇIRA YANIYOR

♩- 122

çay da çı ra ya nı yo r
ay tu tul muş sa mı yo r

na nay na nay ya r na na y

na na y gü ze lim na na y

na na y gü ze li m na na y

Çayda Çıra Yanıyor

-3-

Çayda çıra yanıyor

Nanay nanay yar nanay

Nanay gelinim nanay

Nanay güzelim nanay

Ay tutulmuş sanıyor

Nakarat

Yavaş oyna güzelim

Nakarat

Herkes seni tanıyor

Nakarat

Çayda çıra yanıyor

Nakarat

Humar göz uyanıyor

Nakarat

Fitil çifte yara bir

Nakarat

Yürek mi dayanıyor

Nakarat

Çayda çıra yakarım

Yar yoluna bakarım

Bir yüz görümlüğüne

Beşibirlik takarım

Çayda çıra yüz çıra

Yandılar sıra,sıra

Gelin keklik,ben avcı

Gideyim ardı sıra

Eller kınalı gelin

Saçlar sırmalı gelin

Oyna gelinim oyna

Kına gecendir senin

Yanar çayda çırallar

Kızlar oyun sıralar

Gelin hanım gelince

Tefci alır paralar

Dam üstünde duran kız

Yüreğimi yakan kız

Düğün kurbansız olmaz

Canım kurban sana kız

Buralarda gülüm yok

Söylemeğe dilim yok

Geceler uykum gelmez

Gündüzler kararım yok¹

¹ SUNGUROĞLU,İshak,Harput Yollarında,c.3,s.188,Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2,İstanbul,1961

Çayda Çıra Yanıyor

-4-

Çayda çıralar yine
Yandılar döne döne
Bahtılı çıra seni
Ayda yılda bir güne

Çayda çıralar yakın
Çıkın yoluna bakın
Hak nazardan saklasın
Kem göz değmesin sakın

Çayda çıra geline
Kına yakın eline
Nazar değmesin sakın
Has bahçenin gülüne

Çayda çıralarım var
Gizli yaralarım var
Eller al,yeşil giymiş
Benim karalarım var

Çayda çıra yanıyor
Engeller uyanıyor
Çözme tabip yaramı
Al kana boyanıyor

Yanar çayda çıralar
Kızlar oyun sıralar
Gelin hanım gelirse
Tefci toplar paralar²

² MEMİŞOĞLU,Fikret,Harput Ahengi,s.87,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Delilo-1, 2 ve 3
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:-
(MEMİŞOĞLU, a. g. e., s.140'ta bu türkünün Saba makamında olduğunu belirtmektedir)
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Çargah Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 4/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: Do
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (3.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 9 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 72
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si¹² ve Fa#
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
Fırat Üniversitesi, Elazığ Halk Oyunları Top., Derleme Çalışması, s.11, Elazığ,1984.
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.140, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.377, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2,İstanbul,1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.377

NOTA NO: 101

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Fevzi ERGÜN

DERLEYEN: Yrd.Doç.Dr. Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩ 72

DELİLO-1

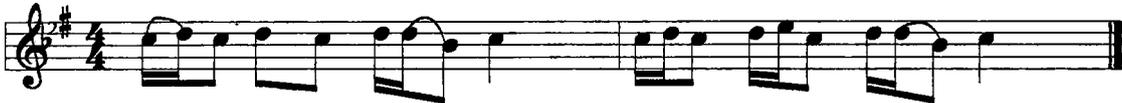

Delilo-1

-2-

NOT: Ezgi, klaninetten notaya alınmıştır.
Türkünün söz bölümü aşağıdaki gibidir.

dam ba şın da du ran kız de li lo de li lo hay ra nım

NOTA NO: 102

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Fevzi ERGÜN

DERLEYEN: Yrd.Doç.Dr. Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩ 72

DELİLO-2

The musical score for 'DELİLO-2' is written in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of six staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 72. The music is a continuous melodic line with various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes. There are repeat signs (double bar lines with dots) in the third and fourth staves. A large, semi-transparent red 'X' watermark is overlaid on the entire page.

Delilo-2
-2-

NOT: Ezgi, klarinetten notaya alınmıştır.

NOTA NO: 103

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

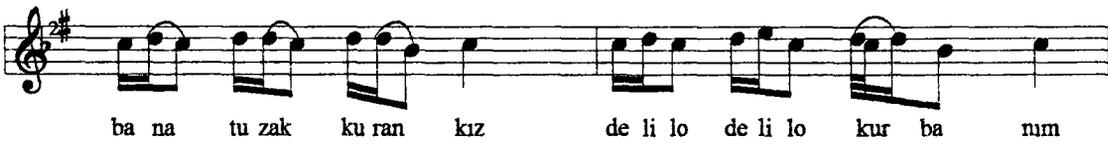
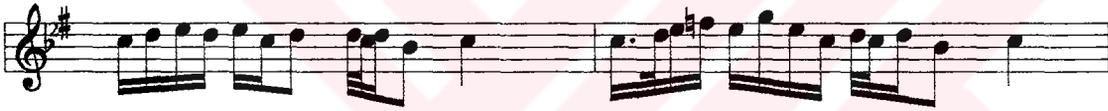
KAYNAK KİŞİ: Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU

DERLEYEN: Savaş EKİCİ

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

J. 72

DELİLO-3

Delilo-3

-2-

Delilo

-3-

Dam başında duran kız Delilo delilo hayranım
Az derdim artıran kız Delilo delilo kurbanım
Kaşın yay,kirpiğin ok Delilo delilo hayranım
Bana tuzak kuran kız Delilo delilo hayranım

Damdan küze indirdim
Süze süze indirdim
Kırk ayak merdivenden
Yarı bize indirdim

Dam başında dolanır
İçtim başım dolanır
Sen orada ben burda
Buna can mı dayanır

Dama çıkmış bir güzel
Damın etrafın gezer
Elinde bir deste gül
Kendi gülünden güzel¹

¹ MEMİŞOĞLU.Fikret,Harput Ahengi.s.140.Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Fatmalı. (Nure)
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Şirvan Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.99)
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Uşşak Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Oyun havası olarak icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 6/8 ve 2/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 5 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Noktalı Dörtlüğe:72 ve dörtlüğe:108
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si^{b2}
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

Fırat Üniversitesi, Elazığ Halk Oyunları Top., Derleme Çalışması, s.21, Elazığ, 1984.
GÜLER, Yrd. Doç. Dr., Zülfü, Harput Ağzı, s.85, Elazığ Belediyesi Yayınları:1,
Halk Kültürü Dizisi:1, Elazığ, 1992.

MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.99, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İsta.,
1966.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.378, Elazığ Kültür ve Tanıtma
Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

T.R.T. Türk Halk Müziği (Oyun Havaları) Repertuarı No:19

NOTA NO: 104

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Fevzi ERGÜN

DERLEYEN: Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

FATMALI
(Nure)

♩ = 72

bah ça lar da bal e rik le
bi ze har put lu der le le

le nu re dal la rı nı e ğe rik za lım nu re
le nu re ö le ne dek se ve riz za lım nu re

OYUN KISMI (hoplatma)

♩ = 108

Fatmalı (Nure)

-2-

**Bahçalarda bal erik le le Nure
Dallarını eğirik zalim Nure
Bize Harput'lu derler le le Nure
Ölene dek severiz zalim Nure**

**Bahçalar barın çalar le le Nure
Gözlerin mavi çalar zalim Nure
Yalavuz yola çıkma le le Nure
Seni bir avcı çalar zalim Nure**

Bahçelerde çınarsın
Sen bir uyuntu yarsın
Nérde bir güzel görsen
Gider ona uyarsın

Bahçelerde gülüm yok
Söyleyemem dilim yok
Geceler uykum gelmez
Gündüzleri halim yok

Bahçeler tütününden
Eller yatmaz ünümden
Zalim haberin var mı?
Sensiz geçen gününden

Bahçelerde kar var mı?
Gül dibinde har var mı?
Bu gece misafirim
Yatağında yer var mı?

Bahçe barsızdır güler
Ayva narsız güler
İçerim kara geymiş
Yüzüm arsızdır güler¹

¹ MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.99, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Güvercin Vurdum Kalkmaz. (Horum Oyunu)
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** İbrahimiye Makamı.
(MEMİŞOĞLU, a.g.e., s.113'de bu türküyü Elezber makamında olduğunu belirtmektedir.)
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Neva Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 9/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (5.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 8 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Noktalı Dörtlüğe: 88
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si¹² ve Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
Fırat Üniversitesi, Elazığ Halk Oyunları Top., Derleme Çalışması, s.14, Elazığ, 1984.
MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.113, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İst., 1966.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.185, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.381.
T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:2940

NOTA NO: 105

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

(Saz Bölümü)

KAYNAK KİŞİ: Mevlüt CANAYDIN

(Söz Bölümü)

Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Plaktan

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

GÜVERCİN VURDUM KALKMAZ-1

(Saz ve Söz Bölümü)

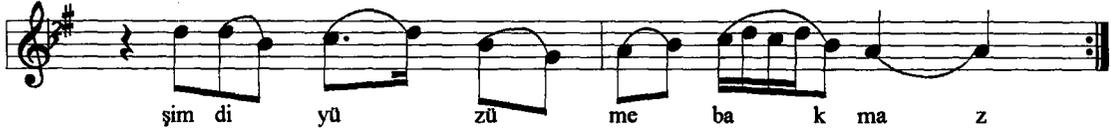
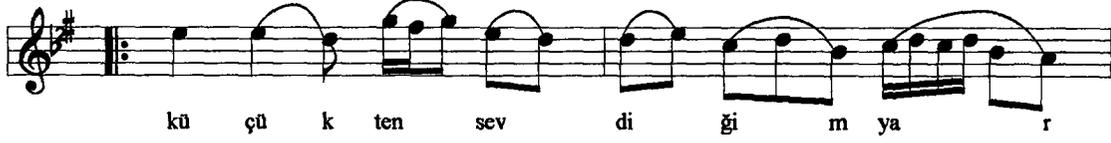
♩:38

gü ver cin vur dum kal k ma z

ka nı se l ol muş a k ma z

Güvercin Vurdum Kalkmaz-1

-2-

Güvercin Vurdum Kalkmaz-1

-3-

The image displays a musical score for the piece 'Güvercin Vurdum Kalkmaz-1'. The score is written on ten staves, each beginning with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The music is composed of eighth and sixteenth notes, with some rests and repeat signs. A large, faint watermark is visible in the background of the score.

NOT: Ezginin söz bölümü Enver DEMİRBAĞ'dan, saz bölümleri ise; mahalli klarinet sanatçısı Mevlüt CANAYDIN'dan notaya alınmıştır.

NOTA NO: 106

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

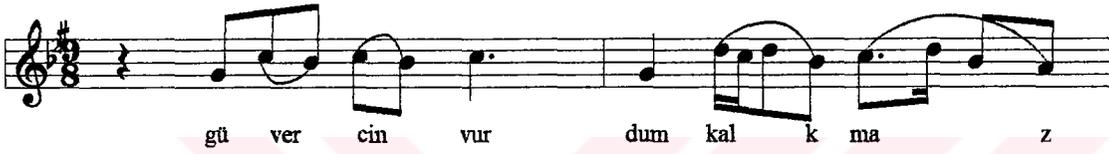
DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞİV NO: B.91.0218

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

GÜVERCİN VURDUM KALKMAZ-2
(Söz Bölümü)

♩ = 88

Güvercin vurdum kalkmaz
Kanı sel olmuş akmaz
Küçükten sevdiğim yar
Şimdi yüzüme bakmaz

Öyledir yar öyledir
Dert adamı söyletir
Almış yarı yanına
Hem çalar hem söyletir

Güvercinin beyazı
Anom etme bu nazı
Vereceksin bir buse
Alacaksın beş gazi

Nakarat

Güvercin havadadır
El etme yuvadadır
Bir elim yar koynunda
Bir elim duadadır

Nakarat

NOTA NO: 107

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU

DERLEYEN:Savaş EKİCİ

NOTAYA ALAN:Savaş EKİCİ

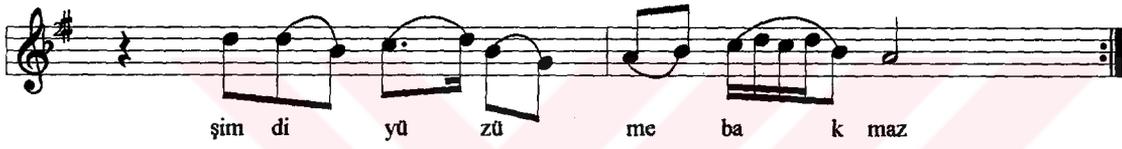
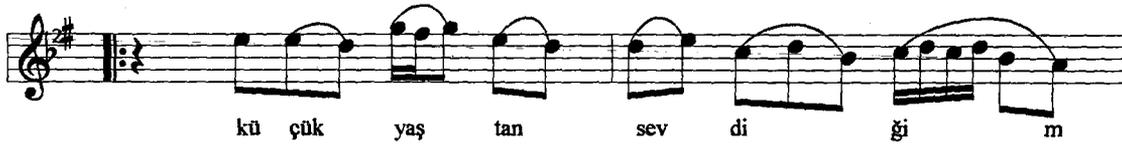
GÜVERCİN VURDUM KALKMAZ-3
(Saz ve Söz Bölümü)

♩ = 88

The musical score is written on six staves. Each staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/8 time signature. The tempo is indicated as 88. The music consists of a single melodic line with various note values and rests. A large red watermark 'X' is overlaid on the score.

Güvercin Vurdum Kalkmaz-3

-2-

Güvercin Vurdum Kalkmaz-3

-3-

Gilvercin Vurdum Kalkmaz-3

-4-

Güvercin Vurdum Kalkmaz

-5-

Güvercini vurdular
Kanadını kırdılar
Ben yaralı bir kuştum
Bana tuzak kurdular
Nakarat

Güvercin havalandı
Gözüm yaşa bulandı
Umutsuz yola düştüm
Yar boynuma dolandı
Nakarat

Güvercinin kafesi
Mis kokuyor nefesi
Cennette bulunmazmış
Çüt gezmenin sefası
Nakarat

Güvercinim tazedir
Kanadı yelpazedir
Güzellerin öpüşü
Dem çekene mezedir
Nakarat

Güvercinim süt beyaz
Ayrı düştük biz bu yaz
Ben hediye istemem
Mektup yolla,selam yaz
Nakarat

Güvercin tekin,tekin
Uçurdum elimdekin
Arayıp nerde bulam
Şu benim gönlümdekin
Nakarat

Güvercin vurdum uçtu
Kanatları gümüştü
Bir kıza tuzak kurdum
İkbale gelin düştü
Nakarat²

² MEMİŞOĞLU,Fikret,Harpuz Ahengi.s.113,Matbaa Teknisyenleri Basımevi,İstanbul,1966

NOTA NO: 108

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Mevlüt CANAYDIN

DERLEYEN: PLAKTAN

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

LEBLEBİCİ-1

♩ 96

The musical score for "LEBLEBİCİ-1" is presented on five staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The tempo is marked as 96 bpm. The music consists of a series of eighth and sixteenth notes, with some staccato markings. A large, faint watermark is visible in the background of the score.

NOT: Ezgi,klarinetten notaya alınmıştır.

NOTA NO: 109

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Fevzi ERGÜN

DERLEYEN: Doç.Dr. Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

LEBLEBİCİ-2

♩ 96

NOT: Ezgi, klarinetten notaya alınmıştır.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Lele Eşi. (Ayşe)
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Bayati Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Çargah Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 6/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** Do
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Mi (3.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 4 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Noktalı Dörtlüğe:92
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:-**
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.157, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.372

NOTA NO: 110

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Enver DEMİRBAĞ

DERLEYEN: Muzaffer ERTÜRK

HAGEM ARŞIV NO: B.91.0216

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

LELE EŞİ
(Oyun Havası)

♩ = 92

Lele Eşi

-2-

Kürdün kızı un eliyor Le le Eşi
Kürdün kızı un eliyor Le le Eşi
Hem eliyor,hem dönüyor Le le Eşi
Hem eliyor,hem dönüyor Le le Eşi

Kürdün kızı yuğa açar Le le Eşi
Kürdün kızı yuğa açar Le le Eşi
Hem açıyor,hem saçıyor Le le Eşi
Hem açıyor,hem saçıyor Le le Eşi

Kürdün kızı iğ eğirir Leley Eşi
Kürdün kızı iğ eğirir Leçevreşi
Hem eğirir,hem buğurur Yaman Eşi
Hem eğirir,hem buğurur Leçevreşi

Kürdün kızı yün tarıyor Leley Eşi
Hem tarıyor hem sarıyor Leley Eşi
Kürdün kızı yuğa açar Leley Eşi
Hem açıyor,hem saçıyor Leley Eşi

Kürdün kızı,çorap dokur Leley Eşi
Dertli,dertli lavik okur Leley Eşi
Kürdün kızı oyun oynar Leley Eşi
Oynıyarak gönül yakar Leley Eři¹

¹ SUNGUROĞLU.İshak,Harput Yollarında.c.3.s.157.Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları
No:2.İstanbul.1961

NOTA NO: 111

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Fevzi ERGÜN

DERLEYEN: Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩ = 67

TAMZARA

tam za ra ya gi de lim sa rı yü nü di de lim

el ler ne der se de sin biz har pu ta gi de lim

Tamzara

-2-

Tanzara
-3-

NOT: Ezgi klarinetten notaya alınmıştır.

Tamzara

-4-

Tamzara'ya gidelim
Sarı yünü didelim
Eller ne derse desin
Biz Harput'a gidelim

Dağlar başı kışladı
Kar yağmaya başladı
Bir öpücük ver dedim
Ağlamaya başladı
Leli leli Tamzara
Nenni balam Tamzara

Tamzara dedikleri
Şekerdir yedikleri
Hiç aklımdan çıkmıyor
Yarimin dedikleri

Nakarat

Damdan küze indirdim
Süze süze indirdim
Kırk ayak merdivenden
Yari bize indirdim

Nakarat¹

Tamzaraya başladık
Biz kızları taşladık
Kızlar bizden kaçınca
Ağlamaya başladık

Lele lele Tamzara
Cebimiz dolu para
Sevdiğimiz kızların
Oynarız önü sıra

Tamzara dedikleri
Şekerdir yedikleri
Gidene yol vermesin
Harput'un gedikleri

Nakarat

¹ SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s. 189, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961

Tamzara

-5-

Tamzara bir hoş oyun

Serpilmiş bosun boyun

Ayak bastığın yeri

Gel öpem yüzü koyun

Nakarat

Tamzarayı çalsınlar

Beni şevka salsınlar

Yarım bize gelende

Baş köşeye alsınlar

Nakarat ²

² MEMİŞOĞLU, Fikret, Harput Ahengi, s.40, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Üç Ayak.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:**
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Karcıgar Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 2/4
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (4.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 9 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Dörtlüğe:110
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si² Mi^b ve Fa#
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
Fırat Üniversitesi, Elazığ Halk Oyunları Top., Derleme Çalışması, s.19, Elazığ, 1984.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.170, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.
SUNGUROĞLU, a.g.e., s.379.
T.R.T. Türk Halk Müziği (Oyun Havaları) Repertuarı No:77

NOTA NO: 112

EZGİNİN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Fevzi ERGÜN

DERLEYEN: Yrd.Doç.Dr. Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩. 110

ÜÇ AYAK

The musical score is written in G minor (one flat) and 3/4 time. It consists of six staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat, and a 3/4 time signature. The melody is composed of eighth and quarter notes, with some rests. The second staff continues the melody with similar rhythmic patterns. The third staff shows a continuation of the melody with some rests. The fourth staff features a more complex rhythmic pattern with eighth notes and a quarter note. The fifth staff continues the melody with a repeat sign at the beginning. The sixth staff concludes the piece with a final cadence, including a sharp sign indicating a key change or a specific ending.

Üç Ayak
-2-

The image displays a musical score for the piece "Üç Ayak -2-". The score is written in a single system with ten staves. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 3/4. The music is written in a treble clef. The first staff begins with a sharp sign, indicating a key change or a specific fingering. The score includes various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. A section labeled "HOPLATMA" is marked with a double bar line and repeat dots. The score concludes with a final double bar line and a fermata.

NOT: Ezgi klarinetten notaya alınmıştır.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Ağır Halay.(Ağırlama)
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: İbrahimiye Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hüseyini makamına benzemektedir.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 9 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:60
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#
13. Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
Fırat Üniversitesi, Elazığ Halk Oyunları Top., Derleme Çalışması, s.19, Elazığ,1984.

NOTA NO: 113

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Mevlüt CANAYDIN

DERLEYEN: PLAKTAN

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

AĞIR HALAY-1

♩ 60

The musical score for Ağır Halay-1 is presented in seven staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a time signature of 8/8. The tempo is marked as ♩ 60. The notation consists of eighth and sixteenth notes, often beamed together in groups. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign. A large, faint watermark is visible in the background of the score.

Ağır Halay-1

-2-

The musical score is written on six staves in a single system. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The notation includes a variety of rhythmic patterns, such as eighth-note runs and sixteenth-note passages, typical of the Halay dance style. A large, semi-transparent red watermark is overlaid on the score.

NOT: Ezgi,klarinetten notaya alınmıştır.

Ağır Halay-2

-2-

The musical score for Ağır Halay-2, page 2, is written in 2/4 time and consists of eight staves. The key signature has one sharp (F#). The melody is highly rhythmic, featuring many sixteenth notes and dotted rhythms. The bass line is simpler, often using dotted rhythms. A large red watermark 'X' is visible in the background of the score.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Arap Oyunu.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Rast Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 2/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: Sol
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (5. derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 7 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:93
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı aldığı Arızalar: Si^{b2}
13. Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.382, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2,İst.,1961

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Avreş. (Berber Yaşar)
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** İbrahimiye Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Neva Makamı. (Güçlüde karar vermiş)
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 6/8 ve 2/4 olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır.
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** Re
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (4. derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** Bir oktav.
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Noktalı dörtlüğe:71 ve Dörtlüğe:107
11. **Türkünün(Ezginin) Dizisi:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si² ve Fa#
13. **Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**
Fırat Üniversitesi, Elazığ Halk Oyunları Top., Derleme Çalışması, s.9, Elazığ, 1984.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.378, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İst., 1961
T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuarı No:74

NOTA NO: 116

EZGİNİN YÖRESİ: ELAZIĞ

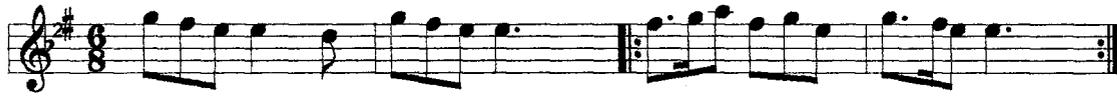
KAYNAK KİŞİ: Fevzi ERGÜN

DERLEYEN: Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩ =71

AVREŞ

♩ = 107

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün (Ezginin) Adı: Bıçak Oyunu.(Elazığ Zeybeği)
2. Türkünün (Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün (Ezginin) Yörede Bilindiği Makam: İbrahimiye Makamı.
4. Türkünün (Ezginin) T.S.M. de Benzediği Makam: Rast Makamı.
5. Türkünün (Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. Türkünün (Ezginin) Usulü(Ritmi): 9/8
7. Türkünün (Ezginin) Karar Sesi: Sol
8. Türkünün (Ezginin) Güçlü Sesi: Re (5.derece)
9. Türkünün (Ezginin) Ses Genişliği: 9 ses.
10. Türkünün (Ezginin) Metronomu(Hızı): Noktalı Dörtlüğe:72
11. Türkünün (Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün (Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si² ve Fa#
13. Türkünün (Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) ile İlgili Yazılı Kaynaklar:

Fırat Üniversitesi, Elazığ Halk Oyunları Top., Derleme Çalışması, s.10, Elazığ, 1984.

SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.382, Elazığ Kültür Ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

SUNGUROĞLU, a.g.e., s.382.

NOTA NO: 117

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Fevzi ERGÜN

DERLEYEN: Yrd.Doç.Dr. Türker EROĞLU

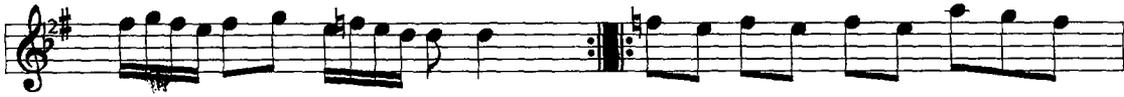
NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

BIÇAK OYUNU

♩. =72

The musical score for 'BIÇAK OYUNU' is written in 9/8 time and the key of D major (one sharp). It consists of six staves of music. The first staff begins with a tempo marking of quarter note = 72. The music is characterized by a mix of eighth and sixteenth notes, with some triplet patterns. The first staff ends with a double bar line and a repeat sign, with a '1' above and a '2' below the final notes. A large red watermark 'X' is visible in the background of the score.

Bıçak Oyunu
-2-

NQT: Ezgi klarinetten notaya alınmıştır.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Çepik. (Çepikli)
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:-
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Çargah Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 6/8 ve 2/4 (İki bölümlü)
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: Do
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (3. derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 5 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Noktalı dörtlüğe 80 ve Dörtlüğe:120
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:-
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

Fırat Üniversitesi, Elazığ Halk Oyunları top., Derleme Çalışması, s.20, Elazığ, 1984.
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.377, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

NOTA NO: 118

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

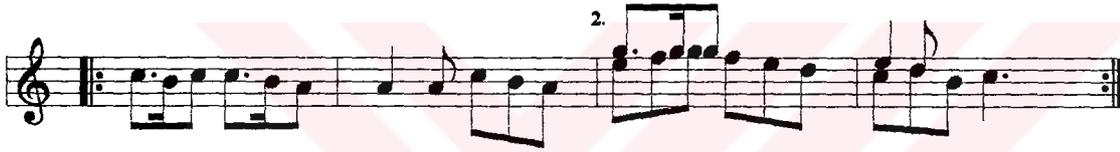
KAYNAK KİŞİ: Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU

DERLEYEN:Kasetten

NOTAYA ALAN:Savaş EKİCİ

ÇEPİK-1

♩. = 80

♩. 120

HOPLATMA

NOT: Ezgi Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU'nun sesinden notaya alınmıştır.

NOTA NO: 119

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Fevzi ERGÜN

DERLEYEN: Yrd.Doç.Dr. Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩ = 80

ÇEPİK-2

♩ = 120

HOPLATMA

NOT: Ezgi, klarinetten notaya alınmıştır.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Gelin Alma Havası.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Şirvan Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hicaz makamına benzemektedir.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):10/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:10 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:160
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:Fa#, Do# ve Si b
13. Türkünün((Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:-
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
SUNGUROĞLU, İshak, Harput Yollarında, c.3, s.343, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul,1961.

NOTA NO: 120

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Mevlüt CANAYDIN

DERLEYEN: Plaktan

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

GELİNALMAHAVASI

♩ 160

The musical score is written on a single treble clef staff with a key signature of two sharps (F# and C#) and a time signature of 10/8. The tempo is marked as ♩ 160. The score consists of eight staves of music. The first staff begins with a quarter rest followed by a quarter note G4, then a quarter note A4, and a quarter note B4. The second staff continues with a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, and a quarter note G4. The third staff continues with a quarter note F#4, a quarter note E4, a quarter note D4, and a quarter note C4. The fourth staff continues with a quarter note B3, a quarter note A3, a quarter note G3, and a quarter note F#3. The fifth staff continues with a quarter note E3, a quarter note D3, a quarter note C3, and a quarter note B2. The sixth staff continues with a quarter note A2, a quarter note G2, a quarter note F#2, and a quarter note E2. The seventh staff continues with a quarter note D2, a quarter note C2, a quarter note B1, and a quarter note A1. The eighth staff continues with a quarter note G1, a quarter note F#1, a quarter note E1, and a quarter note D1.

Gelin Alma Havası

-3-

Gelin Alma Havası

-4-

Gelin Alma Havası

-5-

Gelin Alma Havası

-6-

NOT: Ezgi,klarinetten notaya alınmıştır.

NOTA NO: 121

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Mevlüt CANAYDIN

DERLEYEN: Plaktan

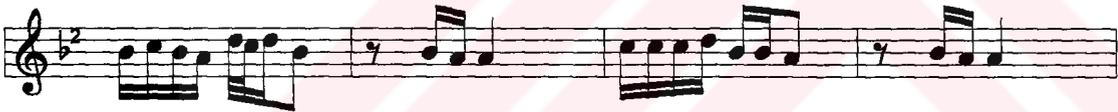
NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

HALAY

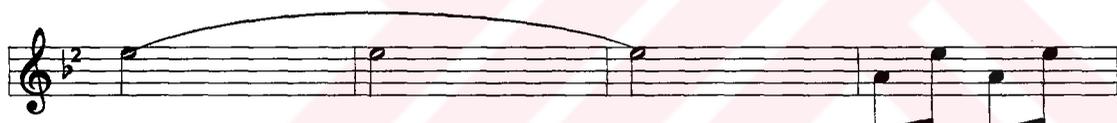
♩. 100

The musical score for HALAY is written in 2/4 time with a tempo of 100. It features six staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 2/4 time signature. The music consists of eighth and sixteenth notes, with a first ending bracket marked '1' over the final two measures. The subsequent staves continue the melody with various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and a repeat sign. The score is presented in a clean, black-and-white format.

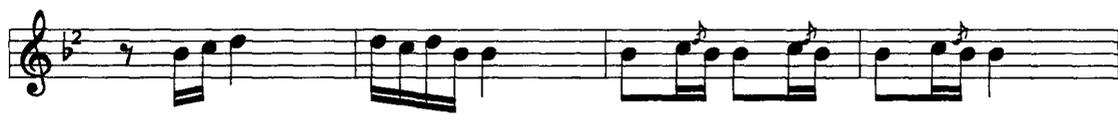
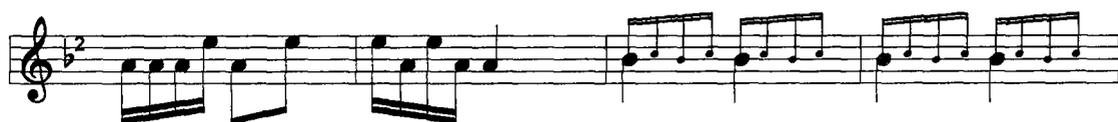
Halay
-2-

Halay
-3-

Halay
-4-

Halay
-5-

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. **Türkünün(Ezginin) Adı:** Hırhoy.
2. **Türkünün(Ezginin) Formu:** Kırık Hava.
3. **Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:** Hüseyini Makamı.
4. **Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam:** Uşşak Makamı.
5. **Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam:** Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. **Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi):** 6/8
7. **Türkünün(Ezginin) Karar Sesi:** La
8. **Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi:** Re (4.derece)
9. **Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği:** 7 ses
10. **Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı):** Noktalı Dörtlüğe:110
11. **Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:**

12. **Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:** Si² b
13. **Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:**
14. **Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:**

NOTA NO: 122

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU

DERLEYEN: Kasetten

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

HIRHOY

♩ = 110

The image displays three staves of musical notation for the song 'HIRHOY'. The music is written in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a time signature of 2/8. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat, and a time signature of 2/8. It contains a sequence of notes: a quarter note G4, an eighth note F4, a quarter note E4, a quarter note D4, a quarter rest, a quarter note D4, an eighth note E4, a quarter note F4, a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note A4. The second staff continues the melody with a quarter note G4, an eighth note F4, a quarter note E4, a quarter note D4, a quarter note C4, a quarter note B3, a quarter note A3, a quarter note G3, a quarter note F3, a quarter note E3, a quarter note D3, and a quarter note C3. The third staff concludes the piece with a double bar line, a repeat sign, a quarter note G4, an eighth note F4, a quarter note E4, a quarter note D4, a quarter note C4, a quarter note B3, a quarter note A3, a quarter note G3, a quarter note F3, a quarter note E3, a quarter note D3, and a quarter note C3. A large, semi-transparent red watermark is overlaid on the music.

NOT: Ezgi Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU'nun sesinden notaya alınmıştır.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Keçike.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Tecnis Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Segah Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 2/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: Si
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (3.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 7 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 110
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Fa#
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

Fırat Üniversitesi, Elazığ Halk Oyunları Top., Derleme Çalışması, s.18, Elazığ,1984.

NOTA NO: 123

EZGİNİN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Fevzi ERGÜN

DERLEYEN: Yrd.Doç.Dr. Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩. 110

KEÇİKE

The musical score for 'KEÇİKE' is written in 2/4 time and consists of six staves. The first staff begins with a treble clef and a 2/4 time signature. The second staff starts with a repeat sign and a fermata. The third staff begins with a treble clef and a fermata. The fourth staff starts with a treble clef and a fermata. The fifth staff begins with a treble clef and a fermata, and ends with the word 'SON'. The sixth staff starts with a treble clef and a fermata, and ends with a double bar line and a fermata. A large, semi-transparent watermark is visible in the background of the score.

NOT: Ezgi klarinetten notaya alınmıştır.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Pısık Oyunu.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin) Yörede Bilindiği Makam:
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Segah Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 6/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: Si
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (3.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 5 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Noktalı Dörtlüğe: 90
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar:-
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

NOTA NO: 124

EZGİNİN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Fevzi ERGÜN

DERLEYEN: Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩ = 90

PISİK OYUNU

The musical score is written in 8/8 time. The first staff shows a melody with a long slur over the first eight notes. The second staff continues the melody with eighth notes. The third and fourth staves show a rhythmic accompaniment with eighth notes and fingerings (2) indicated above the notes.

NOT: Ezgi klarinetten notaya alınmıştır.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Sarhoş Havası.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Uşşak Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 2/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 5 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe: 90
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si²
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

NOTA NO: 125

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

SARHOŞ HAVASI
(Yıkıl Get)

♩. 90

NOT: Ezgi insan sesinden notaya alınmıştır.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Sımsıme.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam:
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Uşşak Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 6/8
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Re (4.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 7 ses
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Noktalı Dörtlüğe:100
11. Türkünün(Ezginin) Ses Yapısı:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si^{b2}
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:

NOTA NO: 126

EZGİNİN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Fevzi ERGÜN

DERLEYEN: Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩=100

SIMSİME

The musical score for 'Simsime' is written in 6/8 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of six staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat, and a 6/8 time signature. The melody starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, and C5, then a quarter rest, and continues with eighth notes D5, E5, F5, and G5. A slur covers the final four notes. The second staff continues the melody with eighth notes G5, F5, E5, D5, C5, B4, A4, and G4, followed by a repeat sign. The third staff continues with eighth notes G4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, and G3, followed by a repeat sign. The fourth staff continues with eighth notes G3, F3, E3, D3, C3, B2, A2, and G2, followed by a repeat sign. The fifth staff continues with eighth notes G2, F2, E2, D2, C2, B1, A1, and G1, followed by a repeat sign. The sixth staff continues with eighth notes G1, F1, E1, D1, C1, B0, A0, and G0, followed by a repeat sign. A large, semi-transparent watermark is visible in the background of the score.

Sımsıme
-2-

The musical score for "Sımsıme" (page 2) is written in 2/4 time and consists of six staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 2/4 time signature. It contains a sequence of eighth and sixteenth notes, with repeat signs and a fermata. The second staff continues the melodic line with similar rhythmic patterns. The third staff features a more complex rhythmic pattern with eighth and sixteenth notes. The fourth staff is a single note held for the duration of the measure, marked with a fermata. The fifth staff includes a triplet of eighth notes, indicated by a '3' above the notes and a slash below. The sixth staff concludes the piece with a final melodic phrase and a fermata.

NOT: Ezgi klarinetten notaya alınmıştır.

TÜRKÜ VE EZGİ HAKKINDA BİLGİLER

1. Türkünün(Ezginin) Adı: Temirağa.
2. Türkünün(Ezginin) Formu: Kırık Hava.
3. Türkünün(Ezginin)Yörede Bilindiği Makam: Uşşak Makamı.
4. Ezginin T.S.M. de Benzediği Makam: Hüseyni Makamı.
5. Türkünün(Ezginin) İcra Edildiği Ortam: Halk oyunları oynanırken icra edilmektedir.
6. Türkünün(Ezginin) Usulü (Ritmi): 4/4
7. Türkünün(Ezginin) Karar Sesi: La
8. Türkünün(Ezginin) Güçlü Sesi: Mi (5.derece)
9. Türkünün(Ezginin) Ses Genişliği: 8 ses (Bir Oktav)
10. Türkünün(Ezginin) Metronomu(Hızı): Dörtlüğe:100
11. Türkünün(Ezginin) Dizisi:

12. Türkünün(Ezginin) Devamlı Aldığı Arızalar: Si²
13. Türkünün(Ezginin varsa) Yörede Bilinen Hikayesi veya Hikayeleri:
14. Türkü (Ezginin) İle İlgili Yazılı Kaynaklar:
Fırat Üniversitesi, Elazığ Halk Oyunları Top., Derleme Çalışması, s.16, Elazığ, 1984.

NOTA NO: 127

TÜRKÜNÜN YÖRESİ: ELAZIĞ

KAYNAK KİŞİ: Fevzi ERGÜN

DERLEYEN: Yrd.Doç.Dr.Türker EROĞLU

NOTAYA ALAN: Savaş EKİCİ

♩ 100

TEMİRAGA

The image shows a musical score for the piece 'TEMİRAGA'. It consists of three staves of music, each starting with a treble clef and a 2/4 time signature. The tempo is marked as 100. The music is written in a single melodic line. A large, semi-transparent red watermark is overlaid on the score.

NOT: Ezgi klarinetten notaya alınmıştır.

IV. SONUÇ VE ÖNERİLER

Elazığ-Harput müzik folkloru konusunda yapılan çalışmalar sonucunda Enver Demirbağ'dan derlenen 24 uzun hava ile 89 kırık havanın değişik icraları ile birlikte 127 adet notası yazılmıştır. Bu türküler formları, arızaları(değiştiricileri), metronomları, karar sesleri, güçlü sesleri, usûlleri ve ses genişlikleri ile incelemeye tabi tutulmuştur. Bu incelemeler sonucunda aşağıdaki veriler elde edilmiştir. Buna göre;

a. Harput veya bu günkü yerleşim yeri olan Elazığ'da söylenen türkülerin; % 79.64 kırık hava, % 20.34'de uzun havalardan oluşmaktadır.

b. Harput veya Elazığ'da söylenen türkülerin; % 58.40'da $Si^{\flat 2}$ ve $Fa^{\#}$ arızası birlikte, % 28.31'de $Si^{\flat 2}$ arızası tek kullanılmıştır.

c. Harput veya Elazığ'da söylenen türkülerin; % 36.60'da metronom 100 ile 119 arasındadır.

d. Harput veya Elazığ'da söylenen türkülerin; % 73.45' i La kararlıdır.

e. Harput veya Elazığ'da söylenen türkülerin; % 40.70'de 4.derece, % 43.33'de 5.derece güçlüdür.

f. Harput veya Elazığ'da söylenen türkülerin; % 43.33'ü 10/8' lik usûlde dir.

g. Harput veya Elazığ'da söylenen türkülerin; % 23.89'nun ses genişliği bir oktavdır.

Bu verilere göre Harput-Elazığ'da söylenen türkülerin melodik yapısı aşağıdaki gibi özetlenebilir:

J. 100 -119

Görüldüğü gibi Elazığ-Harput türkeleri; 10/8'lik usulün kullanıldığı, metronomu 100 ile 119 arasında, ses genişliği bir oktav civarında, güçlüsü 4.ve 5.derece olan ve Hüseyini veya Uşşak makamına benzeyen bir diziye sahiptir.

Öneriler

Bu çalışmada Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, Folklor Arşivindeki, Enver Demirbağ'dan derlenen ve kaynak olarak kullandığımız ses kasetlerinde türkelerin saz bölümleri olmadığından, ancak söz altındaki melodi notaya alınabilmiştir. Harput türkelerinin icrasında oldukça önemli olan saz bölümleri ise; değişik kaynaklardan veya piyasadaki ses kasetlerinden faydalanılarak notaya alınabilmiştir. Ayrıca bu derleme çalışmasında Harput müzik kültürü ile ilgili mutlak sorulması gereken bazı konular da atlanmış bulunmaktadır.

Bu nedenle Türk müziği açısından da oldukça önemli olan Harput-Elazığ müzik kültürü ile ilgili yukarıda belirtilen hususlar göz önüne alınarak daha geniş kapsamlı derleme ve araştırma çalışması yapılmalıdır. Derlenen malzemeler çağdaş ve teknolojik imkanlar kullanılarak arşivlenmeli; daha önce derlenerek arşive konulan malzemeler de, bilgisayar teknolojisi kullanılarak temizlenmelidir.

Bu çalışmamızda yer alan veya almayan bütün türkeler, değişik kaynaklardan tekrar derlenerek, varyantları ile birlikte tespit edilmeli ve notaya alınarak karşılaştırma yapılmalıdır. Bu derleme çalışmaları belirli aralıklarla tekrarlanarak her türkü üzerindeki değişimler de takip edilmelidir.

Kerkük ve Urfa yöresi halk müziği konusunda da bu tür bir çalışma yapılmalı ve daha sonra bu yörelerin müzikleri ile Harput müziği karşılaştırılmalıdır.

KAYNAKLAR

AÇIN, Cafer, **Enstruman Bilimi(Organoloji)**, Yenidoğan Basımevi Ltd.Şti., İstanbul, 1994.

ARDIÇOĞLU, Nurettin, **Harput Tarihi**, İstanbul, 1964.

ARPACI, Sıtkı, **Elazığ**, Basım Yeri Yok, Basım Tarihi Yok.

BİRDOĞAN, Nejat, **Notalarıyla Türkülerimiz**, Özgür Yayın Dağıtım, İstanbul, 1988.

BORATAV, Prof. Pertev Naili, **100 Soruda Türk Halk Edebiyatı**, Gerçek Yayınevi, İstanbul.

DİKİCİ, Mehmet, **Anadolu'da Türkler, Anadolu'ya Türk Göçleri**, Burak Yayınları: 67, İstanbul, 1998.

Elazığ 1967 İl Yıllığı, Bingöl Matbaası, Elazığ, 1970.

Elazığ İl Yıllığı 92, Basım Tarihi Yok, Ankara.

EROĞLU, Dr. Türker, **Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Halk Oyunları ve Halayların İncelenmesi**, Kılıçaslan Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti., Ankara, 1995.

EROĞLU, Dr. Türker, "Harput'ta Kurala Dayalı Müzik Yapma Geleneği", **Tuncer Gülensoy Armağanı**, s.205, Bizim Gençlik Yayınları Nu:20, Armağan Serisi Nu:2, Kayseri, 1995.

EROĞLU, Türker, "Harput Müziğinin Türk Müziği İçindeki Yeri", **Milli Folklor Dergisi**, c.1, S.2, s.11, Ankara, 1989.

ERTÜRK, Muzaffer, **Derleme Bantları**, Kültür Bakanlığı, Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, Folklor Arşivi, B.91.0214, B.91.0215, B.91.0216, B.91.0217, B.91.0218, B.91.0219,

Gelişim Hachette Alfabetik Genel Kültür Ansiklopedisi, c.1.

GÜLENSOY, Prof. Dr. Tuncer., Yrd.Doç. Dr.Ahmet BURAN, **Elazığ Yöresi Ağzlarından Derlemeler-1**, T.D.K. Yayınları:572, Ankara, 1994.

MEMİŞOĞLU, Ferhan, **Elazığ Klavuzu**, İstanbul, 1977.

MEMİŞOĞLU, Fikret, **Harput Ahengi**, Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul, 1966.

ÖZBEK, Mehmet, **Folklor ve Türkülerimiz**, Ötüken Neşriyat A.Ş., İstanbul, 1994.

ÖTÜRK, Doç. Dr. Ali Osman, **Türkü Yazıları**, Millî Folklor Yayınları, Ankara, 1995.

SAY, Ahmet, **Müzik Ansiklopedisi, c.3**, Ankara.

SUNGUROĞLU, İshak, **Harput Yollarında**, c.3, Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları No:2, İstanbul, 1961.

ŞENEL, Süleyman, “Türk Halk Musikisinde “Uzun Hava” Tanımları ve Bu Tanımlar Etrafında Ortaya Çıkan Problemler”, **IV. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Bildirileri**, c.3, s.287, Kültür Bakanlığı Halk Kültürünü Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Yayınları:166, Seminer, Kongre Bildirileri Dizisi:36, Ofset Repromat Mat., Ankara, 1992.

T.R.T. Türk Halk Müziği Repertuar Kitabı, Müzik Dairesi Başkanlığı, T.R.T. Müzik Dairesi Yayınları Yayın No:45, Yayın Yeri Yok, Yayın Tarihi Yok.

ÖZGEÇMİŞ

1964 yılında Çemişgezek'te doğdu. İlk ve orta öğrenimini Ankara'da sürdürürken, özel olarak bağlama ve solfej dersleri almaya başladı. Daha sonra 1983 yılında Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi bölümüne girdi. Dört yıl bu okulda batı müziği eğitimi alırken, aynı zamanda özel bir dershanede bağlama ve solfej dersleri verdi. 1987 yılında mezun olduktan sonra aynı yıl Kültür Bakanlığı, Sinema Dairesi Başkanlığında, "Film Müzikçisi" olarak görev yaptı. 1988 yılında askerlik görevini yaptıktan sonra aynı Bakanlığa bağlı eski adı Millî Folklor Araştırma Dairesi (MİFAD) olan kurumda "Folklor Araştırmacısı" kadrosunda göreve başladı. Bu kurumda çalıştığı süre içerisinde; Gaziantep, Giresun, Tekirdağ, Kayseri, Kırıkkale ve Muğla ili, ilçe ve köylerinde hem halk müziği araştırmaları hem de derleme çalışmaları yaptı. Bu görev ile birlikte 1992 yılında T.R.T. Ankara Radyosunun açmış olduğu sınavı kazanarak istisna akitli "Bağlama Sanatçısı" olarak iki görevi bir süre birlikte sürdürdü. 1993 yılında hem Kültür Bakanlığı hem de T.R.T. 'den ayrılarak Gaziantep Üniversitesi, Türk Musikisi Devlet Konservatuvarına "Öğretim Görevlisi" olarak atandı ve Bağlama, Solfej, Türk Halk Müziği Bilgileri derslerine girdi. İki yıl süre ile Ses Eğitimi Bölüm Başkanlığı yaptı ve yoğun çalışmaları nedeniyle bu görevinden ayrıldı. 1996 yılında "Sözleşmeli sanatçı Öğretim Görevlisi" kadrosuna atandı ve halen bu kadroda görev yaparken aynı zamanda Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Halk Bilimi Ana Bilim Dalı'nda "Yüksek Lisans" yapmaktadır.

Türk halk müziği ile ilgili bazı makalelerinin yanı sıra; "Ramazan Güngör ve Üç Telli Kopuzu", "Bağlama İçin Etütler ve Tezene Çalışmaları" adlı yayınlanmış iki kitabı bulunmaktadır.